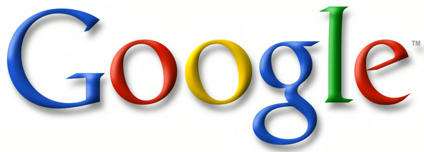

VE
RI
TAS

Nordiske Fortids Sagaer.

Andet Bind.

Nordiske Fortids Sagaer

efter

den udgivne islandske

eller gamle nordiske Grundskrift

oversatte

af

C. C. Rafn, P. D.,

Professor, Ridder af Dannebroge, Sekretær i det Kongl. nordiske Oldskrift-Selskab, Æresmedlem af de engelske Antiqvarers Selskaber i London og Newkastle, det Kongl. irlandske Akademi i Dublin, det Kongl. tydske Selskab i Königsberg, Danevennernes Selskab ved Donau og det slesiske Selskab for fædrelandsk Cultur i Breslau, ordentligt eller corresponderende Medlem af det skandinaviske Literatur-Selskab, det islandske literære Selskab, det svenske literære Selskab, det Kongl. svenske Witterhets-, Historie- och Antiqvitets-Akademi, det Kongl. Selskab for Skandinaviens Historie i Stokholm, det philosophiske Selskab i Würzburg, Selskabet til Historiekundskabs Befordring i Freiburg, det amerikanske philosophiske Selskab i Philadelphia og adskillige andre lærde Samfund.

Andet Bind.

Kjøbenhavn.

Trykt i det Poppske Bogtrykkerie.

1829.

Om

Fornjot og hans Slægt.

Fortælling

om

hvorledes Norge bebyggedes.

Her skal fortælles, hvorledes Norge i Forskningen bebyggedes, og hvorledes Kongeætter ere oprundne der eller i andre Lande, og hvi de hedde Skjoldunger, Budlunger, Bragninger, Ødlinger, Volsunger eller Niflunger, af hvilke Kongeætter udspringe. Der var en Mand, som hed Fornjot. Han havde tre Sønner: den ene var Le, den anden Loge, den tredie Kare; denne raadede for Vindene, men Loge for Ilden, Le for Søen. Kare havde en Søn, der hed Jokul, der igjen var Fader til Kong Sne; men Kong Snes Børn vare disse: Thorre, Fønn, Drifa og Mjoll. Thorre var en navnkundig Konge, og herskede over Gotland, Kvenland og Finland; til ham ofrede Kvænerne, for at han skulde frembringe megen Snee, saa det kunde blive god Skiføre; det holdt de for godt Aar; dette Offer skulde skee ved Midvinter, og deraf fik Thorremaaned Navn. Kong Thorre havde tre Børn; hans Sønner hed Nor og Gor, men Datteren Goe. Goe blev borte, og Thorre gjorde et Offer en Maaned sildigere, end han var vant at ofre, og den Maaned, da

dette holdtes, kaldte de siden Goe. Nor og Gor ledte efter deres Søster; Nor holdt et stort Slag vestenfor Kjølen, og der faldt for ham de Konger, som hed saa: Vee og Vei, Hunding og Heming; og Nor underlagde sig hele dette Land ligetil Søen. Brødrene mødte hinanden i den Fjord, som nu kaldes Norefjord; Nor drog derfra op ad Kjølen, og da han kom til Ulvemoar, drog han derfra over Østerdalene, og siden ind i Vermeland og langs med den Sø, som hedder Væneren, og dernæst til Havet; hele dette Land underlagde Nor sig, nemlig alt hvad der ligger vestenfor denne Grændse; dette Land kaldes nu Norge. Om Midvinter kom de til Hedemarken; der var da en Konge, som hed Rolf i Berge; han var en Søn af Jætten Svade nordenfra Dovre og af Aashild, en Datter af Kong Eystein, som længe havde hersket over Hedemarken. Rolf i Berge havde taget Goe og ægtet hende. Men da hun fik Efterretning om sin Broder Nor, drog hun imod ham tilligemed Rolf, som overgav sig i Nors Vold og blev hans Undergivne. Derefter drog Nor til Gildes til sin Svoger, og Nor ægtede der Hodd, en Datter af Jætten Svade, og Søster til Rolf. Siden drog Kong Nor vesterpaa tilbage til Søen, og da traf han sin Broder Gor; denne var da kommen nordenfra Dumbshav, og havde tilegnet sig alle Øer paa den Vei, baade bebyggede og ubebyggede. Nu skiftede disse Brødre Riget imellem sig, saa at Nor skulde have alt Fastlandet nordenfra Jotunheim og sønder til Alfheim, det hedder nu Norge; men Gor skulde have alle de Øer, som laae paa Bagbord eller høire Side af hans Ellide[1], naar han foer nordfra langs med Kysten. Disse

[1]) et Slags saa benævnt Skib.

vare Søkongen Gors Sønner: Beits og Heite, Meiter og Geiter. Søkongen Beiter foer med Elliden ind i Trondhjem og ind i Beitsø; han lod gjøre en Skibs-slæde under Elliden; der var da meget Snee og godt Slædeføre; Beiter satte sig i Løftingen, satte Styret i Lave, og lod heise Seil, og lod sine Mænd trække Elliden nord over Ellide-Eide[1] til Numedalen, og tilegnede sig alt det Land, som laae paa Bagbord. Søkongen Beite var Fader til Søkongen Heite, Svades Fader; men Geiter var Fader til Glamme og Gylfe. Søkongen Meite var Fader til Mæfil og Myndil; Myndil var Fader til Ekkil og Skekkil. Nor var Fader og Svades Datter Hodd Moder til Thrand og Gard, som blev kaldt Agde. Da de skiftede Arv, tilfaldt Trondhjem Thrand, og af ham har det Navn. Gard-Agde var Fader til disse, som saa hedde: Hørd, Rugalf, Thrym, Vegard, Freygard, Thorgard og Grjotgard. Hørd tilfaldt Hørdeland i Skifte; hans Søn var Jøfur eller Josur, Fader til Kong Hjør, Hjørleif hin Kvindekjæres Fader. Rugalf fik Rogeland; hans Søn var Rognvald, Kong Øgvalds Fader. Thrym fik Agde; hans Sønner vare Agde og Agnar, Fader til Kettil Thrym, som boede i Thruma. Vegard fik Sognefylke; hans Søn var Vedrorm, Fader til Vemund hin Gamle, som blev kaldt Sognetrost. Freygard fik Fjordene og Fjaler; hans Sønner vare disse: Freystein Gamle, som boede paa Søle, og Freybjørn, hvis Søn var Audbjørn, Fader til Arinbjørn, Jarl over Fjordene. Thorgard fik Sundmøre; hans Søn var Thorvid, Fader til Arnvid Berserksbane, hvis Sønner igjen vare Slævid og Bravid. Grjotgard fik Nordmøre; hans Søn var Salgard,

[1]) d. e. Landtunge.

Fader til Grjotgard, Fader til Solve, Fader til Hogne i Njardo, Fader til Solve Viking og Hilde hin Smækre, som havde Hjorleif hin Kvindekjære tilægte; deres Søn var Half Berserk. En anden Søn af Grjotgard var Sigar, hvis Datter Signe ægtede Harald, Jarl over Numedalen, Fader til Herlaug, Fader til Grjotgard, Fader til Hakon Jarl, Fader til Sigurd Jarl, Fader til Hakon Lade-Jarl. Kong Nors Søn Raum kom til Regjeringen efter sin Fader; han fik Alfheim og saa stort Rige, som de der udspringende Aaer omgive. Derfra falder Laugen øster gjennem Dalen i Mjøsen, og derfra Vermaa i Raumselven, men denne i Havet; af Vermaa løber Raumaa ned efter Raumsdal; af Vermaa løber Østerelven over Østerdalene og i Venern, men derfra Gotelven til Søen. Kong Raum havde Drikkelav om Julen tilfælles med Bergfin, en Søn af Jætten Thrym af Vermaa, og gik da i Seng til hans Søster Bergdis; og efter det fødte hun tre Sønner: Bjørn, Brand og Alf; denne sidstnævnte opfostrede Bergfin, og han blev kaldt Finalf; Bjørn var hos sin Moder, og blev kaldt Jøtunbjørn; Brand sendte hun til hans Fader Raum, men denne gav ham til Guderne, og han blev kaldt Gudbrand; ham gav Kong Raum de Dale, som hedde Gudbrandsdalene; Jøtunbjørn gav han Raumsdalen, men Alf Østerdalene og alt hvad der ligger nordenfor Vænern og fra Gotelven og nord til Raumelven; det blev da kaldt Alfheim. Gudbrand Dale-Konge var Fader til Audleif, Kong Gudmunds Fader; hans Søn var Gudbrand, som ikke vilde lade sig kalde Konge, og lod sig give Jarls Navn, fordi han vilde være den mægtigste Jarl i de nordiske Lande. Hans Søn var Geirmund Jarl, Fader til

Rodgeir Jarl, Fader til Gudbrand, som ikke vilde være Konge, ikke heller Jarl, men lod sig give Herses Navn, og raadede dog over Landene som en Konge, og var i ingen Henseende mindre mægtig; alle hans Ætmænd vare siden Herser. Jotunbjørn hin Gamle var Fader til Kong Raum, Fader til Rosbjørn, Fader til Orm Skeliamole, Fader til Knott, Fader til Thorolf Halme og Ketil Raum. Thorolfs Sønner vare disse: Helge, Fader til Berse, Fader til Thormod, Fader til Thorlaug, Moder til Tunge-Odd. Finalf hin Gamle fik Svanhild, som blev kaldt Guldfjæder; hun var en Datter af Dag Dellings Søn og Sol Mundilfares Datter. Deres Søn var Svan hin Røde, Fader til Sæfar, Fader til Ulf, Fader til Alf, Fader til Ingemund og Eystein. Raum hin Gamle ægtede siden Hilde, en Datter af Gudrød hin Gamle, som var en Søn af Kong Sølve, det først opdyrkede den Landstrækning, som nu kaldes Soløer; men hans Sønner vare disse: Gudrød, Hauk, Hadding og Ring. Gudrød var Konge efter sin Fader, og Konger vare alle hans Ætmænd; hans Søn var Eystein Ildraade. Han satte sin Hund, som hed Saur, til Konge over Indthrønderne, fordi de havde dræbt hans Søn Ønund, som han havde sat der til at bestyre Landet.

Slægtregister fra Hod.

2. Hød eiede det Rige, som blev kaldt Hadeland; hans Søn var Hoddbrodd, Fader til Rolf, Fader til Romund Berserk, Fader til Hamund, Hake og Gunlød, Utsteins og Innsteins Moder. Hamund var Jarl over Hørderne; han var Fader til Hrok hin Svarte og Hrok hin Hvide. Hake var Fader til Rodgeir, Fader til Rodmar, Fader til Hake Berserk. Hrok hin Svartes

Datter Gunlød var Romund Gripsøns Moder. Raums Søn Hadding fik Haddingedal og Telemarken; hans Søn var Hadding, Fader til Hadding, Fader til Høgne hin Røde. Efter ham styrede tre Haddinger Riget, den ene efter den anden; hos den ene af dem var Helge Haddingeskate. Raums Søn Kong Ring fik Ringerige og Valders; han ægtede Søkongen Vifils Datter; deres Søn var Halfdan Gamle. Da han modtog Regjeringen, gjorde han et stort Offer om Midvinter, og ofrede til, at han maatte leve tre hundrede Aar i sit Kongedømme, ligesom det fortaltes, at One hin Gamle havde levet; men Svaret fra Guderne lød saa, at han skulde ikke leve meer end een Mands Alder, men i tre hundrede Aar skulde ingen ikke berømmelig Mand og ingen Kvinde være i hans Æt. Han var en stor Kriger, og hærjede vidt omkring i Østervegen; der dræbte han i Enekamp en Konge, som hed Sigtryg. Han traadte i Ægteskab med Alfny, en Datter af Kong Eymund af Holmgaard; de havde ni Sønner, hvis Navne vare: Thengil, som blev kaldt Manna-Thengil[1], Ræser, Gram, Gylfe, Hilmer, Jøfur, Tigge, Skyle og Harre; det fortælles, at alle disse ni vare lige gamle, og bleve saa berømmelige, at deres Navne bleve i alle Kvad brugte som Hædersnavne og Kongenavne; saa siges, at ingen af dem havde Børn, og de faldt alle paa een Gang i Kamp. End fik de ni andre Sønner, nemlig: Hilder, Ræfil, Aude, Skelfer, Dag, Brage, Budle, Lofde, Sigar. Hilder, Sigar og Lofde vare alle Hærkonger; Aude, Budle og Ræfil vare Søkonger; Dag, Skelfer og Brage opholdt sig hjemme i Landene. Dag ægtede Thora Dren-

[1]) d. e. Mands Drot.

ge-Moder, og de havde ni Sønner, af hvilke den ene heed Ole, den anden Am, den tredie Jøfur, den fjerde Arngrim; Ole var Fader til Dag, Fader til Oleif, Fader til Ring, Fader til Olaf, Fader til Helge, Fader til Sigurd Hjort, Fader til Harald Haarfagers Moder Ragnhild; denne Haralds Æt blev kaldt Doglinger. Arngrim ægtede Eyvør, deres Søn var Berſærken Angantyr. Brage Gamle var Konge i Walders; hans Søn var Agnar, som var Fader til Alf, Fader til Erik, Fader til Hilde, Moder til Halfdan hin Milde, Fader til Gudrød, Fader til Halfdan Svarte, Fader til Harald Haarfager; denne Haralds Æt hed Bragninger. Skelfer var Konge paa Vørs; hans Søn var Skjold, Fader til Erik, Fader til Alfrek, Fader til Erik hin Maalspage eller Veltalende, Fader til Alrek hin Frækne, Fader til Vikar, Fader til Vatnar, Fader til Imald, og Erik, Fader til Gyda, som ægtede Harald Haarfager; det hedder Skilfingernes Æt eller Skjoldungernes Æt. Hilder var Dags femte Søn; han var Fader til Hildebrand, Fader til Vigbrand, Fader til Hilder og Herbrand, Fader til Harald Grænske, Fader til Asa hin Storraadige, Moder til Halfdan Svarte, Fader til Harald Haarfager. Sigar var Fader til Siggeir, som havde Kong Volsungs Datter Signy tilægte, og til Sigmund, som havde Kongen paa Møre Grjotgards Datter Hilde tilægte; hans Søn hed Sigar, Fader til Signy; han lod Hagbard hænge; det hedder Siklingernes Æt. Lofde var en stor Konge; den Krigshær, som fulgte ham, blev kaldt Lofder; han hærjede paa Reidgoteland, og blev der Konge. Hans Sønner vare disse: Søkongen Skekkil og Skyle, Fader til Eg-

der, Fader til Hjalmthjer, Fader til Eylime, Fader til Hjørdis, Moder til Sigurd Fofnersbane, Fader til Aslang, Moder til Sigurd Orm i Øie, Fader til Aslaug, Moder til Sigurd Hjort, Fader til Ragnhild, Moder til Havald Haarfager; disse Haralds Ætmænd bleve kaldte Lofdunger. Aude og Budle vare Søkonger, og fore begge i Forening med deres Hær; de kom med deres Hær til Saxland, og hærjede der vide, og underlagde sig Valland og Saxland, og nedsatte sig der i Landene. Aude havde Valland og var Fader til Frode, Fader til Kar, Fader til Ølrun; det er kaldt Ødlinger. Budle havde Saxland; han var Fader til Attil, Fader til Visfil, Fader til Ljenfa, Fader til Budle, Fader til Sørle eller Serle og Atle og Brynhild, Aslaugs Moder; og denne Harald Haarfagers Æt blev kaldt Budlunger. Kong Næfil var Fader til Heimar, Fader til Eynef, Fader til Rake, Fader til Gjuke, Fader til Gunnar og Høgne, Gudrun, Gudny og Guldrand; og det er kaldt Niflungernes Æt. Nu ere opregnede de Kvinder, som først kom i Halfdan Gamles Æt; men, da den første Kvinde kom i Ætten, da vare tre hundrede Aar forløbne fra det Offer, Halfdan anstillede, for sin Alder og sin Regjering.

Slægtregister.

8. Kong Alf hin Gamle herskede over Alfheim; han var Fader til Alfgeir, Fader til Gandalf, Fader til Alfhild. Alfhild var Ragnar Lodbroks Moder; hans Søn var Sigurd Orm i Øie, hvis Datter Aslaug var Moder til Sigurd Hjort; hans Datter var Ragnhild, Harald Haarfagers Moder. Harald hin Gamle, som var en Søn af Valdar hin Milde Roars Søn, havde

Kong Heidreks Datter Hervør tilægte; deres Søn var Halfdan Snilde, hans Søn Ivar Vidfadme, hans Datter Aude hin Grundrige; hende ægtede Rærik Slønggeslynge eller Ringslynger, deres Søn var Harald Hildetand. Siden ægtede Kong Radbard Aude, deres Søn var Randver, hans Søn Sigurd Ring, hans Søn Ragnar Lodbrok, hans Søn Sigurd, hans Datter Aslaug, hendes Søn Sigurd, hans Datter Ragnhild, som var Moder til Harald Haarfager, som først var Enevolds-Konge over Norge.

Haralds Slægtregister fra Odin.

4. Der var en Konge, som hed Burre, der herskede over Tyrkland; hans Søn var Bur; hans Søn var Odin, Asernes Konge, hans Søn Frey, hans Søn Njord, hans Søn Frey, hans Søn Fjolner, hans Søn Svegder, hans Søn Vandlande, hans Søn Visbur, hans Søn Domalde, hans Søn Domar, hans Søn Dyggve, som vi kalde Tryggve, hans Søn Dag, hans Søn Agne Skjalfarbonde, hans Søn Alrek, hans Søn Yngve, hans Søn Jormunfrode, som vi kalde Jørund, hans Søn Ane hin Gamle, som vi kalde Øn, der i ni Aar før sin Død drak af Horn for sin Alderdoms Skyld; Øns Søn var Egil Tønnadolg, hans Søn Ottar Vandilskrage, hans Søn Adils i Upsal, hans Søn Eystein, hans Søn Ingvar hin Høie, hans Søn Braut-Ønund, hans Søn Ingjald Ildraade, hans Søn Olaf Trætelge, hans Søn Halfdan Hvitbein, hans Søn Eystein, hans Søn Halfdan hin Milde og hin Madilde, hans Søn Gudrød Jagtkonning, hans Søn Halfdan Svarte, hans Søn Harald Haarfager.

Slægtregister.

5. Skjold hed Odin Ase-Konnings Søn, hans Søn igjen var Fridleif, hans Søn Fred-Frode, hans Søn Fridleif, hans Søn Havard hin Haandramme, hans Søn Frode, hans Søn Vermund hin Vise, hans Søn Olaf hin Litillati eller Nedladende, hans Søn Dan Mikillati eller Stormodige, hans Søn Frode hin Fredsomme, hans Søn Fridleif, hans Søn Frode hin Frække, hans Søn Ingjald Stærkodsfostre, hans Søn Rærik Hnøggvanbauge, hans Søn Halfdan, hans Søn Rærek Slangebauge, hans Søn Harald Hildetand; Haralds Broder var Randver, hans Søn Sigurd Ring, og fra ham gaaer Ætten til Harald Haarfager, saaledes som før er sagt.

Haralds Slægtregister fra Adam.

6. Adam skabte Gud først af alle Mennesker; hans Søn var Seth, hans Søn Enos, hans Søn Kaynan, hans Søn Malaleel, hans Søn Pharet, hans Søn Enoch, hans Søn Mathusalem hin Gamle, hans Søn Lamech; da var Verdens første Tidsalder ude; hans Søn var Noe, som byggede Arken, hans Søn Japhet, hans Søn Japhan, hans Søn Zechim, hans Søn Ciprus, hans Søn Cretus eller Telius, hans Søn Saturnus paa Kreta, hans Søn Jupiter, hans Søn Darius, hans Søn Erithonius, hans Søn Troes, hans Søn Ilus, hans Søn Lamidon, hans Søn Priamus Hovedkonge. Munnon eller Memnon hed en Konge i Troja; han ægtede Troana, Kong Priamus's Datter, hans Søn hed Trór, som vi kalde Thor; hans Søn var Loritha, som vi kalde Hloriða, hans Søn Eredei, som vi kalde Eindride, hans Søn Vingethor, hans Søn Vingener, hans Søn Mode, hans Søn Mage, som vi kalde Magne, hans Søn Se-

seph, hans Søn Beduis, hans Søn Atra, hans Søn Trinan, hans Søn Heremoth, som vi kalde Hermod, hans Søn Skjaldin, som vi kalde Skjold, hans Søn Beaf, som vi kalde Bjar, hans Søn Godolf, hans Søn Burre, som vi kalde Finn, hans Søn Frjalaf, som vi kalde Bors, hans Søn Voden, som vi kalde Odin, han var Tyrkernes Konge, hans Søn Skjold, hans Søn Fridleif, hans Søn Fred-Frode, hans Søn Herleif, hans Søn Havard hin Haandramme, hans Søn Frode, hans Søn Vemund hin Vise, hans Dotter Olof; hun var Moder til Frode hin Fredsomme, hans Søn Fridleif, hans Søn Frode hin Frække, hans Søn Halfdan, hans Søn Roar, hans Søn Valdar hin Milde, hans Søn Harald Gamle, hans Søn Halfdan Snilde, hans Søn Ivar Vidfadme, hans Datter Aude hin Grundrige, hendes Søn Randver, hans Søn Sigurd Ring, hans Søn Ragnar Lodbrok, hans Søn Sigurd Orm i Oie, hans Datter Aslaug, hendes Søn Sigurd H. rt, hans Datter Ragnhild, hendes Søn Kong Harald Haarfager. I dette Tal mangler een Mand i halvfjerdsindstyve, naar baade Adam og Harald tælles med.

Hvilke Konger der have styret Norge.

7. Harald Haarfagers Søn hed Sigurd Rise, hans Søn Halfdan, hans Søn Sigurd Syr, hans Søn Harald Haardraade, Olaf hin Helliges Broder, hans Søn Olaf Kyrre, hans Søn Magnus Barbeen, hans Søn Harald Gille, hans Søn Sigurd Mund, hans Søn Sverrer Magnus, hans Søn Hakon Harmdød, hans Søn Hakon Gamle, hans Søn Magnus, som sendte den Lovbog til Island, som kaldes Jonsbogen, hans Søn Hakon Høilæg, hans Datter Ingeborg,

hendes og Erik Langehertugs Søn Magnus Gode, hans Søn Hakon, hans Søn Olaf, som var ti Aar gammel, da hans Fader døde; han var Konge over Norge, Danmark og alle de Skattelande, som høre dertil, og retmæssig Arving til hele Sverrig, som Albrikt, en Søn af Mekinborggreven, besad; denne var Kong Magnus den Godes, Olafs Farfaders, Søstersøn. Denne Olaf var opkaldt efter hin hellige Kong Olaf Haraldsøn ifølge hans egen Anviisning; han var Konge, da denne Bog*) blev begyndt at skrives; da vare forløbne fra vor Herres Jesu Christi Fødsel 1387 Aar.

8. Disse have styret Norge: nysnævnte Kong Olaf, saa Kong Hakon, saa Kong Magnus Gode, saa Hakon Heilæg, saa Erik og Magnus, saa Magnus, som gav Bogen, saa Hakon Unge paa samme Tid som sin Fader Hakon Gamle, saa Inge Bardsøn og Erling Steenvæg og Philippus, Baglernes Konge, saa Hakon Harmdød, saa Sverrer Magnus og mange falske Konger i hans Dage, saa Magnus Erlingsøn og Eystein Birkebeen, saa Hakon Hærdebred, saa Inge Krøbling og Eystein og Sigurd Mund, saa Harald Gillekrist og Magnus Blinde og Sigurd Slemmedegn, saa Sigurd Jorsalefarer, Eystein og Olaf, saa Magnus Barbeen og Hakon Thorersfostre, saa Olaf Kyrre og Magnus, Hakon Thorersfostres Fader, saa Harald Haardraade, saa Magnus hin Mægtige, Olaf hin Helliges Søn, saa den udenoms Konge Svend Alfivasøn og Knud hin Mægtige, saa Olaf hin Hellige Haraldsøn, saa Erik Jarl, Svend Jarl og Hakon Jarl, saa Olaf Tryggvesøn, saa Hakon Blotjarl hin Mægtige, saa Harald Graafeld, saa Ha-

*) Flatøbogen.

fan Adelsteensfostre, saa Erik Blodøxe, saa Harald Haarfager, som var den første Enevolds-Konge over hele Norge, saa vidt Sagaerne vide at fortælle.

Kong Olafs pludselige Forsvinden.

9. Aaret efter det ovenmældte[1] forsvandt Kong Olaf Hakonsøn; de Danske sagde, at han var død, men Nordmændene vilde ikke troe det. Da blev Kong Olafs Moder og Dane-Kongen Valdemars Datter Dronning Margreta valgt til at styre Rigerne[2], efterat hun havde ladet Albrikt fange.

[1]) Altsaa 1388 efter denne Bogs Beretning. [2]) Norge og Danmark.

Det fundne Norge.

Der var en Konge, som hed Fornjot; han herskede over Jotunland, med hvilket Navn Finland og Kvænland benævntes; det er østenfor den Havbugt, som gaaer imøde med Sandvig, hvilken vi kalde Helsingebugten. Fornjot havde tre Sønner; den ene hed Le, ham kalde vi Æger, den anden Loge, den tredie Kare; han var Fader til Froste, som igjen var Fader til Sne hin Gamle; hans Søn hed Thorre; han havde to Sønner, af hvilke den ene hed Nor, den anden Gor, og en Datter ved Navn Goe. Thorre var en stor Blotmand eller Afgudsdyrker; han holdt en Ofring hvert Aar om Midvinter, hvilken Folk kaldte Thorreblot; deraf fik Thorremaaned sit Navn. Det skete en Vinter ved Thorreblot, at Goe blev borte; man drog da ud, at lede efter hende, men hun fandtes ikke; og da den Maaned var forløben, lod Thorre anrette en Ofring og ofre til, at de kunde faae Underretning om, hvor Goe var kommen hen; denne Ofring kaldte de Goeblot; men alligevel fik de ingen Opkyndning om hende. Tre Aar derefter gjorde hendes Brødre det høitidelige Løfte, at de skulde søge efter hende, og saaledes dele sig, at Nor skulde søge i Landet, men Gor paa Øer og Udskjær, og han foer til Skibs; begge havde de mange Folk med sig. Gor styrede med sine Skibe ud af Havbugten og dernæst i Alandshav; siden ransagede han vidt omkring Svearskjær og alle Øer, som ligge i Østersøen, derefter Gøteskjær, derfra drog han til Danmark, og ransagede der alle Øer; han traf der sine Frænder, som nedstammede

fra Le den Gamle paa Lesø[1]; han reiste derfra videre, uden at kunne spørge til sin Søster. Men hans Broder Nor tøvede, til der lagde sig Snee paa Fjeldene og blev godt Skiføre; derefter drog han fra Kvænland indenfor Havbugten, og kom der, hvor de Folk boe, som kaldtes Lapper, det er bag ved Finmarken. Lapperne vilde hindre dem Gjennemreisen, og det kom til et Slag imellem dem, men Nor besad en saa stor Kraft og Trolddom, at deres Fjender bleve forskrækkede, saasnart de hørte Krigsraabet, og saae Vaabnene svinges, og Lapperne toge Flugten. Nor drog dernæst vesterpaa over Kjølen, og de vare længe ude, uden at kunne træffe noget Menneske, og de skøde da Dyr og Fugle til deres Spise; de droge dertil, hvor Søer gik mod Vesten fra Fjeldene; de droge da langs med Søerne, og kom til Havet; der traf de for sig en stor Fjord, som det kunde være en Havbugt, der vare store Bygder, og betydelige Dalstrækninger omgave Fjordene; de traf der Folk forsamlede, og det kom strax til et Slag, hvis Udfald var, som man kunde vente: alt Folket enten faldt paa Pladsen, eller flyede; men Nor og hans Mænd gik gjennem Landet, som en Lue over en Ager. Nor drog omkring hele Fjorden, og underlagde sig Landet, og blev Konge over de Herreder, som ligge der inde omkring Fjorden. Nor dvælede der om Sommeren, indtil der kom Snee paa Fjeldene, da stævnede han op gjennem den Dal, som gaaer sydefter fra Fjorden; den Fjord kaldes nu Trondhjem; nogle af sine Mænd lod han drage igjennem den forreste Deel af Møre; han underlagde sig Landet, hvor han kom frem; og da han kom

[1]) nu Læsø.

syd ned over det Field, som ligger søndenfor det Inderste af Dalen, drog han sydpaa gjennem Dalene, indtil han kom til en stor Indsø, som de kaldte Mjøsen, da dreiede han igjen vesterpaa over Fjeldet, thi det var fortalt ham, at hans Mænd vare blevne slaaede af en Konge, som hed Sokne. Da kom de i det Herred, som de kaldte Valders; derfra droge de til Søen, og kom i en lang og smal Fjord, som nu kaldes Sogn; der mødte de Sokne, og holdt der et stort Slag, thi Sokne lod sig ikke forknytte ved deres Trolddom; Nor gik haardt frem, og han og Sokne skiftede Hug; der faldt Sokne og mange af hans Folk.

Nors Reise igjennem Norge, at søge efter sin Søster.

2. Derefter drog Nor op i den Fjord, som gaaer nordpaa af Sogn; der havde Sokne regjeret over den Dal, som nu kaldes Soknedal; der opholdt Nor sig længe, og Fjorden kaldes nu Norefjord. Der mødte hans Broder Gor ham, og ingen af dem havde endnu spurgt til Goe. Gor havde ogsaa underlagt sig alt det ydre Land, hvor han var dragen frem søndenfra; og Brødrene skiftede nu Landene imellem sig. Nor havde alt Fastlandet, og Gor skulde have alle de Øer, mellem hvilke og Fastlandet han kunde seile med dette paa høire Haand. Derefter drog Nor til Oplandene, og kom til det nuværende Hedemarken, hvorover der herskede en Konge, som hed Rolf paa Berge, og var en Søn af Jætten Svade nord fra Dovre. Denne Rolf havde Thorres Datter Goe fra Kvænland; han drog strax mod Nor, og udbød ham til Tvekamp; de sloges længe, uden at nogen af dem blev saaret; derefter indgik de Forlig, og Nor fik Rolfs Søster, men Rolf fik Goe. Derfra vendte Nor

tilbage nordefter til det Rige, som han havde underlagt sig, hvilket han kaldte Norge; over dette Rige regjerede han, saa længe han levede, og hans Sønner efter ham; men de skiftede Landet imellem sig, og Rigerne begyndte nu alt mere og mere at formindskes, eftersom Kongerne begyndte at formeres, og de deeltes da i Fylker.

Beiter fik Norge.

3. Der var ogsaa en Søkonge, ved Navn Gor, hans Sønner vare Heite og Beite; de vare Søkonger og meget voldsomme; de anfaldt stærkt Nors Sønners Rige, og holdt mange Slag med dem, og de seirede vexelviis. Beiter lagde ind til Trondhjem, og hærjede der; han laae paa det Sted, som nu kaldes Beitesø eller Beitestad; der lod han et Skib trække inde fra Beitestad og nordefter over Æskraeide; der nordfor ere Rumedalene; han satte sig i Løftingen paa Skibet, og holdt paa Roret, og tilegnede sig alt det Land, som laae paa Skibets venstre Side, og det var mange Bygder. Gors Søn Heiter var Fader til Søkongen Sveide, Fader til Halfdan den Gamle, Fader til Oplændingernes Jarl Ivar, Fader til Eystein Glumra, Fader til Røgnvald Jarl den Mægtige og Sagtmodige.

Saga

om

Half og Halfs Kæmper.

Her begynder Sagaen om Half og Halfs Kæmper.

Om Kong Alfrek og Geirhild Drifsdatter.

Alfrek hed en Konge, som boede paa Alfreksstad. Han herskede over Hardeland, og havde tilægte Signy, en Datter af Kongen af Vors. Koll hed hans Hirdmand eller Hofsinde. Denne fulgte med Kongen nord til Sogn, og fortalte ham meget om Geirhild Drifsdatters Skjønhed, thi han havde seet hende ved Ølbrygning, og udbod sig med, at han helst ønskede Kongen hende tilægte. Koll, som dog egentlig var Odin, kom til Besøg hos Geirhild, da hun syslede med Lærreder. Han gjorde den Aftale med hende, at Kong Alfrek skulde have hende tilægte, men hun maatte anraabe ham, i hvad hun ønskede. Kongen saae hende, da han drog hjem, og holdt Bryllup med hende samme Høst. Kongen lønnede Koll vel for hans Troskab, og gav ham Jarldømme og Bosæde paa Kolsø søndenfor Hardsø, det er et stærkt bebodt Herred. Kong Alfrek kunde ikke beholde begge disse Kvinder tilægte formedelst deres Uenighed, og han sagde da, at han vilde beholde den af dem, som havde brygget det bedste Øl til ham, naar han kom hjem fra Leding. De kappedes nu om Ølbrygningen. Signy gjorde Løfte til Freya, men Geirhild til Koll, som lagde sit Spyt istedenfor Gjæren, og sagde, at han vilde for sin Hjælp

have det, som var imellem Karret og hende; og hendes Øl stod sig i Prøven. Da kvad Alfrek:

Agt du, Geirhild!
Godt Øl er dette,
Om det kun Lyder
Ingen haver;
Jeg seer hænge
I høien Galge
Søn din, Kone!
Solgt til Odin.

Samme Halvaar fødte Geirhild-Alfrek en Søn, som fik Navnet Vikar.

Om Øgvald og Vikingen Hækling.

2. Rogelands Konge Øgvald boede i Roge, som nu kaldes Vide, paa Jøsurhede imellem Rogeland og Telemarken. Han drog ud paa Dyrejagt i Følge af sin Huustrop, og der fødte Dronningen en Dreng, som fik Navnet Josur, og blev opfostret af Gunvald Storde-Jarl. Vikingen Hækling kom med sin Hær imod Kong Øgvald. I Slaget imellem dem faldt Kong Øgvald, og blev høilagt paa Øgvaldsnæs. Men da Landnamsmanden Fin den Rige fra Akrenæs laae ved Øgvaldsnæs, færdig til at reise til Island, og spurgte, hvor lang Tid det var siden Kong Øgvald faldt, hørte han denne Vise kvædet i Høien:

Det var længe siden,
Da i Leding fore
Hæklings Kæmper
I Hundreders Mængde;
De seiled ad Ørters
Salte Veie,

Da blev jeg Herster
Her i Byen.

Josur Ogvaldsøn dræber Kong Alfrek og Koll.

3. Gunvald Jarl og Koll beilede begge til een Kvinde, og Gunvald fik hende. Derefter kom Koll med meget Mandskab lønligen til Stord, og stak Ild i Gunvald Roges Huus. Gunvald gik ud, og blev dræbt. Da havde Josur været Konge i nogen Tid. Siden drog han med meget Mandskab, at hævne sin Fosterfader, og da Koll saae ham komme seilende, sprang han om Bord paa sine Krigsskibe og seilede nord om Hardsø ind i Grafdalsvig. Der kom Kong Alfrek til Koll med faa Folk, thi han ventede ingen Ufred. Kong Josur angreb dem da begge, og Kong Alfrek og Koll faldt tilligemed største Delen af deres Mandskab; men Alfreks Søn Vikar blev ei færdig med Hærens Samling, førend Kong Josur var dragen bort. Paa denne Færd underlagde Josur sig hele det Rige, som Koll havde besiddet.

Om Vikar Alfreksøn.

4. Mange Aar derefter kom Vikar meget mandstærk imod Josur, da han opholdt sig i det Rige, som Koll havde besiddet; og de holdt da en Træfning, hvori Kong Josur faldt tilligemed alle dette Herreds Bønder; og derfor blev Herredet kaldt Kvinde-Herred, efterdi der da ikke boede uden Enker. Derpaa tilegnede Vikar sig hele det Rige, som Koll havde besiddet. Men formedelst dette drog Hjør Josursøn til Kamp imod Vikar, og de strede i lang Tid mod hinanden, og havde afvexlende Seier, og indgik omsider Forlig. Vikars Søn var Vatnar, som er høilagt i Vatnarshøi. Hans Sønner vare Snjall og Hjall, som ligge i Brødrehøien.

Kong Hjørleif Kvindekjæres Bjarmelandsfærd.

5. Kong Hjør Jøsurson var en mægtig Konge, og døde af Sygdom, og blev høilagt i Rogeland. Hans Søn var Hj. eif, som var Konge over Hørdeland, og herskede ogsaa over Rogeland, og var en meget mægtig Konge. Han blev kaldt Hjørleif den Kvindekjære. Han havde tilægte Asa den Lyse eller Blonde, en Datter af Eystein Jarl af Valdres. Hjørleif tilsatte ved Gavmildhed sine løse Eiendomme. Han lod da bygge et fortrinligt Skib, og foer til Bjarmeland. Høgne den Rige boede paa Njardø ligeud for Rumedals Munding. Han tog vel imod Kong Hjørleif, og der var denne i tre Dage, og ægtede Høgnes Datter Hilde hin Smækre, før han drog bort. Hun drog med ham til Bjarmeland tilligemed hendes Broder Sølve. Men da Kong Hjørleif kom til Vinas[1] Munding, skiftede han sit Mandskab i tre ligestore Afdelinger. Af de halvfemsindstyve Mand, som vare paa hans Skib, skred den ene Afdeling med ham imod Landets Beboere, og medens den anden Afdeling under Styrmanden holdt Vagt ved Skibet, opbrød den tredie Afdeling under Stavngjemmeren[2] Høiene, og fik der store Rigdomme. Kong Hjørleif laae en Nat paa Finmarkens søndre Kyst i Gjardøgeima, og Svendene vare gaaede til Fyrs[3] oppe paa Land, men to Mænd gik at hente Vand af en Bæk, som sprang ud af et Bjerg. Da saae de en Brøndtrold, og sagde det til Kong Hjørleif, som derpaa hedede et Brodspyd i Ilden, og stød til den, i det han kvad saalunde:

---

[1]) d. e. Dvinas. [2]) Stafnboen, d. e. den Mand, som tog Vare paa Skibets Forstavn, saasom Lootsmand, Pilot (prorela).
[3]) d. e. lavede Mad.

Drag du fra Brønden,
Dril mig ikke,
Træl du hin fule,
Til din Bolig!
Jeg vil dig sende
Et svedende Spyd,
Det som lunkne skal
Læber dine.

Da stød Thussen sig ind i Bjerget, og de toge Vand; men da de siden sade ved Ilden, kvad Thussen en anden Sang:

Konning! kjender jeg,
Din Kone nøie,
Hvad der hindre vil
Hendes Lykke;
Vi dig blive.....
....
Hilde skal Hjørleif
Holde nær Luen.

Da stød Hjørle[illegible]amme Spyd i Øiet paa denne Trold. Siden seilede Hj[illegible]f ned til Njardø. Høgne bød Sølve og Hilde at forblive der, men Kongen vilde det ikke, hvorefter to Tjenestepiger droge med Hilde, men tyve Karle med Sølve. Asa blev bedrøvet ved Kongens og hans Stalbrødres Ankomst, men alle andre glædede sig derved.

Om Kong Hjørleif og Kong Reidar.

6. Kong Hjørleif foer nu til Konghel paa det samme Skib, hvormed han havde faret til Bjarmeland. Sjællands Konge Reidar opslog sine Telte nærmest ved Kong Hjørleifs. Kong Reidars Søn Here indgik Ven-

skab med Kong Hjørleif, og opmuntrede da sin Fader til at byde Kong Hjørleif hjem med sig. Kong Reidar sagde, at det ikke vilde blive til nogen Lykke, men gav dog sit Samtykke dertil, og forstrakte med Reisepenge. De seilede derpaa sammen til Danmark, og paa denne Gjæstefærd saae Kong Hjørleif Kong Reidars Datter Ringia. Here skyndte meget til Giftermaal imellem dem, og hun fik som Medgift Skibsbesætning og fuldstændig Ladning. I Jyllands Hav laae Kong Hjørleif for Stille, men da han ved Solens Opgang vilde seile videre, saae han imod Nord et stort Fjeld, voxet ligesom et Menneske, hæve sig op af Søen. Det kvad:

Jeg seer for Ringia
En Høi opkastet,
Men Here med Spydet
Gjennemboret;
Seer jeg for Hjørleif
Strikker snoed,
Men for Reidar
Reist en Galge.

Da kunde Skibet ikke gaae af Stedet, og Kongen bød, at de skulde tage til Aarerne; men da Ringia i det samme følte sig syg, lagde de Aarerne op. Hun døde Dagen efter paa samme Tid, som hun den forrige Dag var bleven syg, og hendes Kiste blev kastet over Borde, men hun foer saa hurtig deri tilbage sydefter, som et sexaaret Skib havde været roet. Here fandt Kisten, som var dreven op tæt ved hans Faders Skibshuus, og han fortalte denne det, og sagde, at Kong Hjørleif vel havde myrdet hende.

En Havmand opdrages.

7. Samme Høst roede tvende Mænd, Fader og Søn, ved Navn Hander og Rinder, ud paa Fiskeri, og droge da op en Marmendil eller Havmand, som de førte til Hjørleif. Kongen overgav ham til en Hirdkvinde, og bad hende have Omhu for ham. Intet Menneske fik et Ord af ham. Da endelig Kertilsvendene engang bredes, saa de kom til at slukke Lysene, slog Hilde i det samme et Horn hen paa Asas Kaabe, hvorfor Kongen slog til hende med Haanden, og da nu Asa skød Skylden paa Hunden, der laae paa Gulvet, og Kongen slog til denne, da loe Havmanden. „Hvi leer du?" spurgte Kongen. „Fordi," var Havmandens Svar, „du handlede daarligt, i det du slog dem, der skulle frelse dit Liv. Da Kongen siden spurgte ham om flere Ting, men han intet svarede, lod Kongen, som han vilde lade ham føre til Søen, og bad ham sige, hvad han behøvede at vide. Da han foer til Søen, kvad han:

Jeg seer det lysne
Langt sønder i Hav,
Daners Konning vil
Dotteren hævne;
Han haver ude
Utallige Skibe,
Hjørleif han byder
Holmgangsmøde;
Vaer dig for Svig, om du kan,
Vil jeg atter i Søen.

Da de roede med ham derhen, hvor de havde draget ham op, kvad han:

En Saga kan jeg sige
Sønner af Halegy[1],
Vel ei gunstig,
Om I ville høre:
Her fra Sønden farer
Svardas[2] Dotter
Dryppende af Blod,
Fra Danmark.

Paa sit Hoved hun haver
Hjelmen opspændt
Smykket med Hedins
Haarde Mærke;
Snart er, o Svende!
Sandt forkynder jeg,
Hilde[3] at vente
Her paa Færde.

Briste vil Brynien;
Blikket flagrer
Over Herreder hid,
Hævnen at skue;
Have skal hver Svend
Sværd og mange Spyd,
Førend det store
Staalenes Uveir kommer.

[1]) d. e. Halogeland. [2]) eller Slettens. [3]) Hildes og Hedins Navne brugtes af Skjaldene til Benævnelse og Omskrivning paa Kamp og Vaaben, see om dem Hedins og Høgnes Saga i 1ste Bind, S. 368 fg.

Dog vil, om det er sandt,
Den Gang ilde
Alle have opkjøbt
Aar[1], naar Vaaren kommer.

Da lod Hjørleif ham slippe over Borde, men en Mand tog ham i Haanden, og spurgte: „Hvad er bedst for Mennesket?" Havmanden svarede:

Koldt Vand for Øine,
Men mørt Kjød for Tænder,
For Ligene Lærred,
Lad mig atter i Søen!
Ingen mig nu skal
I Eftertiden
Hæve op i Skib
Af Havets Dyb.

Kongen gav Hander og Rinder Land at boe paa og tillige en Træl og en Trælkvinde.

Hjørleifs og Reidars Forhandling.

8. Kong Hjørleif lod siden Budstikken gaae, og samlede Folk til sig. Samme Nat gjøede hans Hund Floke[2], som aldrig pleiede at gjøe, uden den vidste, at der var nogen Fare ivente for Kongen. Om Natten kom Kong Reidar med sin Hær, og omringede Hjørleifs Gaard. Hjørleif satte i fuld Fart igjennem Mændenes Kreds, og skød et Spyd tilbage til Hæren. Da hørte han dem raabe, at Here var falden. Kong Hjørleif saae fra Skoven sin Gaard brænde, og Kong Reidar at seile bort med meget Bytte. Samme Høst kom Kong Hjørleif paa et Skib en Nat til Kong Reidars Gaard, og gik ind i Sovehuset; men alle Kvinder vare borte af Sengene undta-

[1]) d. e. Aarets Afgrøde. [2]) d. e. Pudel.

gen Asa allene. Kongen bad hende at vise ham hen til Kong Reidar, men hun lukkede ham ind i et Klædeskab, og sagde det til Kong Reidar. Kong Hjørleif blev da, efter Asas Raad, hængt op i Kongehallen ved sin egen Skotvinge imellem tvende Ildsteder. Hoffinderne sade da ved Drikkebordet, men Hilde passede imidlertid paa, og øste Øl i Ilden, og sagde, at Hjørleif dog skulde have noget at svale sig med. Hun løste ham siden paa den Maade, at hun hug Skotvingen over med et Sværd. Kong Reidar sad og sov i Høisædet, og Asa sad paa hans Knæ. Kong Hjørleif stak ham da igjennem Brystet, hentede siden sine Folk op fra Skibene, og lod binde Kong Reidars Hoffinder. Dem gav han dog Fred, men Kong Reidar lod han hænge død i den samme Galge, som han havde tiltænkt ham. Samme Aften, som Kong Hjørleif kom, hørte Kong Reidar kvædet:

Husker du, Reidar!
Hvor Here dræbtes,
Kamp vaktes der
For de vestre Dørre;
End vil hun dine
Haller mindes
Den børsælle[1] Kvinde,
Vi du end, Konning!

Kong Hjørleif underlagde sig hele det Rige, som Kong Reidar havde besiddet, og indsatte der Sølve Høgnesøn, og gav ham Jarldømme. Men Kong Hjørleif foer til Norge, og førte Hilde og Asa med sig, og holdt et Thing, paa hvilket Landsfolket dømte, at Asa skulde druknes i en Mose; men Kong Hjørleif sendte hende op i Landet med

[1]) d. e. den der har Lykke med sig.

hendes Medgift. Hjørleifs og Asas Søn var Oblød, som var Fader til Otryg, hvis Søn var Høgne den Hvide, Fader til Ulf Skjalge, fra hvem Reyknesingerne nedstamme.

Hjørleifs Fald og Hjørolfs Krigstog.

9. Kong Hjørleif og Hilde hin Smækre havde to Sønner, den ældste hed Hjørolf, men den yngste Half. Kong Hjørleif faldt i Vikingsfærd. Der var da en Konge ved Navn Asmund, som fik Hilde hin Smækre tilægte, og opfostrede Kong Hjørleifs Sønner. Da Hjørolf var otte Aar gammel, rustede han sig til at drage paa Krigstoge. Han tog alle Skibe, som han kunde faae, baade smaae og store, nye og gamle, og hver Mand, som han traf paa, hvad enten han vár Fri eller Træl. De havde mange Slags Ting til Vaaben, Stænger og Stave, Knøpler og Hager. For den Sags Skyld er siden alt, hvad der er ubekvemt, benævnt Hjørolfs Værktøi. Da han nu kom til Kamp med Vikinger, stolede han paa sit Mandskabs Mængde, og lagde til Strid; men da han havde en uerfaren og vaabenløs Trop, faldt mange, men nogle flyede. Saaledes kom han tilbage om Høsten, og blev agtet for en ringe Mand.

Om Half og hans Kæmper.

10. Om Vaaren derefter var Half tolv Aar gammel, og ingen Mand var da saa stor eller saa stærk som han. Da beredte han sig til at drage ud paa Krigstoge, og han havde eet Skib, som var nyt og vel udrustet. Paa Hørdeland var den Gang Jarlen Alf hin Gamle, som var gift med Gunlød, en Datter af Berserken Romund og Søster til Hersen Hamund den Frækne. De

havde to Sønner, som begge hed Stein; den ældste var atten Aar gammel; han var da Kong Halfs Raadgiver. Ingen skulde fare med, som var yngre eller mere uerfaren end han. Der stod en stor Steen i Gaarden, og ingen skulde fare med, som ikke mægtede at løfte Stenen fra Jorden. Ingen skulde fare med, som ikke var saa stor en Helt, at han aldrig ræddedes, eller talte bange Ord, eller skiftede Mine for Saars Skyld. Den yngre Stein Gunlødson var ikke vaabenfør formedelst hans Alder, thi han var kun tolv Aar gammel. Hamund Herse havde to Sønner, af hvilke den ene hed Hrok hin Svarte, men den anden Hrok hin Hvide. De bleve valgte til denne Færd. Aslak hed en mægtig Bonde; hans Sønner vare Egil og Erling; de vare berømmelige Mænd. Vemund hed Kong Halfs Bannerfører; ham fulgte fire Mænd af Huustroppen. Man søgte i elleve Fylker, saalænge til man fandt tolv udvalgte Mænd. Der vare to Brødre Høk og Vøl, Styr hin Stærke, Dag hin Prude, Bork og Brynjulf, Bølverk og Hake, Ring og Halfdan, Stare og Steingrim, Stuf og Gøte, Bard og Bjørn. I alt vare de tre og tyve, som droge om Bord. Den første Aften, da de lagde til Havn, var det stærk Regn; da bad Stein, at man skulde tjælde. Kongen svarede: „Vil du endnu tjælde Huse ligesom hjemme?" Fra den Tid kaldte de ham Innstein. Men om Dagen derefter roede de fremfor et Næs i hvast Veir. Der stod en Mand paa Næsset, som bad om at maatte følge med. Kongen anviste ham Plads ved Roerstangen til Aften. Han sagde, at det var vel, eftersom han da havde faaet Plads nær ved Kongen. Saa skete. Denne Mand var Stein Gunlødsøn den Yngre; han blev siden kaldt Utstein. Der

vare mange Ting stadfæstede i deres Love, at iagttage paa Kæmpe-Viis. Saaledes hed det blandt andet, at længere Sværd end en Alen maatte ingen Mand bære; saa nær paa Livet maatte de gaae deres Fjende. De lode sig da gjøre Saxe[1], for at Huggene skulde blive større. Ingen af dem havde mindre Styrke end tolv almindelige Mænd tilsammen. Kvinder og Børn toge de aldrig til Fange. Deres Saar maatte de ei lade forbinde, før et Døgn var gaaet. Ingen antoges blandt dem, som var af mindre Styrke eller Tapperhed, end nu er sagt. De hærjede vide om Land, og Seiren fulgte dem stedse. Saaledes var Kong Half atten Somre paa Krigstoge, og havde stedse Seiren med sig. De havde for Skik at ligge foran Næssene; saa havde de ogsaa for Skik, at de aldrig tjældede deres Skibe, og revede heller aldrig Seil for Uveir. De bleve kaldte Halfs Kæmper, og han havde aldrig flere end tresindstyve paa sit Skib.

Kong Halfs og Innsteins Samtale.

11. Kong Half foer til sit Rige fra Krigstogene. De fik da en stor Storm paa Havet, saa at deres Skib ei kunde øses. Da blev der taget den Beslutning, at der skulde kastes Lod om, hvo der skulde springe over Borde. Dog! dette behøvedes ikke, thi de kappedes om at gaae over Borde for deres Stalbrødre. Men da de sprang ud, sagde de: „Straaløst er her udenfor Stokkene[2].“ Men da Kong Half kom til Hørdeland, da drog Kong Asmund til ham, underkastede sig ham, og svor ham Ed,

[1]) d. e. korte, brede, tykke Sværd. [2]) d. e. Rælingen; maaskee hentydes her til, at Gulvene i Gildestuerne ofte bedækkedes med Straa.

og bød ham og Hælften af hans Mandskab til Gildes. Da nu Kongen Morgenen derpaa gjorde sig færdig til Reisen, og sagde, at Hælften skulde blive tilbage paa Skibet, kvad Innstein:

Op monne vi
Alle gange,
Bedste Kæmper
Af Baade vore,
Konningers Bygd
Brænde lade,
Og Asmunds Mænd
Ødelægge.

Kongen kvad:

Vi skal med Hælften
Af Hær denne
Rede fra Havet
Freden søge;
Asmund haver
Os jo budet
Røde Ringe,
Som vi eie ville.

Innstein kvad:

Du seer ei alle
Asmunds Tanker,
Svig i Brystet
Bærer Fyrsten;
Du skulde, Herre!
Hvis vi raadte,
Troe din Maag kun
Meget lidet.

Kongen kvad:

Altid havet
Asmund viist os
Megen Troskab,
Som Mænd vide;
Vil ei den brave Konning
Bryde Forbund,
Fyrsten den anden
I Fred ei svige.

Innstein kvad:

Dig er vorden
Vred nu Odin,
Om Asmund du troer
Alt for meget,
Han vil os nu
Alle svige,
Om du ei monne
Modraad tage.

Kongen kvad:

Altid lyster dig
Angstens Tale,
Freden Asmund
Ikke vil bryde;
Der faae vi Guld fra
Drottens Gaarde,
Røde Ringe
Og rige Gaver.

Innstein kvad:

Half! saa jeg drømte
Det du udgrunde!
At Luen om vore
Helte leged,

Ondt var det der
Ud at slippe;
Drot! kan du denne
Drøm udlægge?

Kongen kvad:

Om Skuldre klirre
Paa dem som Kongens
Hirdmænd fylke
Gyldne Brynier;
Det mon paa Axler
Af Ædlingens Venner
Lysne klarlig,
Som Luer brændte.

Innstein kvad:

End drømte jeg
Anden Gang da,
Syntes mig paa Axler
Ild at brænde,
Tvivler jeg, at dette
Tyder Held os;
Drot! kan du denne
Drøm udlægge?

Kongen kvad:

Give vil jeg alle
Gode Drenge,
Som mig følge,
Hjelm og Brynie;
De ville lysne,
Som Luer brændte
Paa Skjoldungens Kæmpers
Skulderflader.

Innstein kvad:

Det drømte jeg
Tredie Gang end,
At vi i Søen
Sjunkne vare;
Det mon vældig
Vandflod tyde,
Drot! kan du denne
Drøm udlægge?

Kongen kvad:

Lang nok er denne
Daarskabs Tale,
Være troer jeg intet
Under dette;
Maa du dog ingen
Mand fortælle
Drømme dine,
Som dølges skulle.

Innstein kvad:

Lader eder, Hroker
Og Hærkonger,
Utstein tillige
Overtale;
Gange lad os alle
Op fra Stranden,
Drottens Bud ej agte
Dennesinde!

Utstein kvad:

Herskeren lade vi
Heftig raade
Over Folket,

Færden bestemme;
Vove lad os, Broder!
(Vel maa han lydes!)
Freidig Livet
For fræknen Konning.

Innstein kvad:

Fulgt har Kongen
Paa Færdene ude
Mine Ord saa
Mange Gange;
Seer jeg nu, at intet,
Som jeg taler,
Agte vil han,
Efterat vi hjemkom.

Asmunds Svig.

12. Kong Half gik op til Kong Asmunds Gaard med Hælften af sit Mandskab. Der traf de en stor Forsamling for sig. Gildet blev holdt med de prægtigste Anrettelser; og der blev drukket saa stærkt, at Halfs Kæmper sov haardt ind. Kong Asmund og hans Huustrop stak da Ild i Hallen. Den af Halfs Kæmper, som først vaagnede, saae Hallen næsten fuld af Røg. Han sagde da: „Det ryger nu om vore Høge." Derpaa lagde han sig ned igjen og sov. Da vaagnede en anden, og saae, at Hallen brændte og sagde: „Der drypper nu Vox af Saxene[1]," og han lagde sig derpaa ned. Og da vaagnede Kong Half; han stod op, og vakte sine

[1]) Sandsynlig har det været Brug, at smøre Sværdene med Vox imod Rust; om ikke *sax* maaskee kan have nogen anden Betydning.

Mænd, og bød dem væbne sig. De løb da saa stærkt ind paa Væggen, at Naverne gik ud af Stolperne. Da kvad Innstein:

Det om Høge ryger
I Hallen, Konning!
Vist maa nu dryppe
Vox af Saxe;
Tid er at dele
Dyre Gaver,
Guld og Hjelme,
Blandt Halfs Kæmper.

Helst jeg nu vilde
At Half vaagned,
Antændt er Ilden
Ikke sparsomt;
Mandige Helt! din
Maag du haver,
Den Grumtsindede,
Gaver at lønne.

Bryde vi, Held os!
Hallens Planker[1];
Nu begynde Suler
At sønderslides;
Evig skal mindes,
Medens Folk leve,
Halfs Kæmpers Færd
Til Hertugen.

---

[1]) egentlig Bræbegavl.

Skarpt lad os gange
Og skaane intet!
Nu maa Kongens Mænd
Kæmpe med Saxe;
De skulle selv
Paa sig bære
Blodige Vunder,
Før Braget standser.

Dreier nu hurtig,
Drenge raske!
Ud fra Ilden
Med eders Konning;
Ingen er paa Jorden,
Som evig lever,
Skal ei den Brave
Ved Banen sørge.

Kong Halfs og hans Kæmpers Fald.

13. Saa fortælles her, at Kong Half og Halfs Kæmper kom ud af Ilden; og Kong Half og hans Folk faldt for Overmagten. Da Kongen var falden, kvad Innstein:

Her saae jeg alle
Een at følge,
Lige kjække
Konninge-Sønnen;
Froe skal vi mødes,
Naar vi fare heden,
Ei er lettere
Livet end Døden.

Da kom de Halfs Kæmper, som havde været ved Skibet, til Kampen, og en stor Deel af dem maatte falde. Lige indtil Natten varede Kampen, og før Innstein da faldt, kvad han saalunde:

Hrok er falden
Med Hertugen,
Den frække Kæmpe,
Folkets Høvding;
Odin vi have
Ondt at lønne,
Da han saadan Konning
Seiren røved.

Jeg haver ude
Atten Somre
Fulgt den Frække,
Farvet Spydet;
Ikke vil jeg eie
Anden Høvding,
Om han end glædes ved Kamp,
Eller gammel vorde.

Her mon Innstein
Til Jorden synke,
Freidig ved Folkets
Førers Hoved;
Det skulle Kæmper
Kundbart gjøre,
At leende døde
Drotten Half.

Utsteins, Bjørns, Bards og Hrok hin Svartes Helbredelse.

14. Gunlød gik om Natten hen paa Valpladsen, at lede efter sine Sønner. Hun fandt Innstein død, men Utstein haardt saaret; ligeledes Bard og Bjørn. Hun kjørte dem hjem til sin Gaard, og lægede dem lønligen, og sendte dem siden sønder til Sverrig. Bjørn og Bard droge til Kong Sølve, Kong Halfs Morbroder, men Utstein drog til Danmark til sin Frænde Kong Eystein. Hrok hin Svarte havde mange store Saar. Han gik om Natten fra Striden, og kom til en fattig Bonde, som hed Skovkarl, og der blev han, til han fik sine Saar forbundne. Bonden førte ham nordpaa til Sogn til hans Farbroder Geirmund Herse, hvor han lønligen blev helbredet, og drog om Høsten til Oplandene og østerover til Gotland. Han kom til Kong Hake i Skaane, og var hos ham om Vinteren.

Om Utstein og Ulf Rødes Sønner.

15. Utstein opholdt sig nu hos Kong Eystein. Ulf hin Røde hed Kong Eysteins Raadgiver. Han havde otte Sønner, og de vare alle fortrinlige Kæmper og tillige avindsyge. De havde et ondt Øie til Utstein, saa det kom til en Trætte imellem dem ved Drikkebordet. Aarsagen var fornemmelig, at Utstein tilforn havde fortalt om Kong Halfs Fald, og kvædet saalunde:

Det fryder mig
Mest i Sindet,
At ei er Asmund
Uden Fare;
Tre ere faldne,
Af disse Helte,

Søkrigere,
Men een lever.

Utstein kvad, da Ulf vilde sætte sig i Ligning med ham, og ophidsede ham:

Op skal vi stande,
Ud skal vi gange,
Og de vældige
Vaaben ryste,
Jeg troer, at hid med
Hjelme komne
Ere til Danmark
Diser vore.

Ulf kvad:

Døde er eders
Diser alle,
Held er nu flygtet
Fra Halfs Kæmper;
I Morges jeg drømte,
At mine Sønner
Seier finge,
Hvor end vi mødtes.

Utstein kvad:

Jeg mig venter Seier,
Vistnok bedre,
End som Ulf vil
Ønske Steiner;
Skjælve I skulle
I Skjoldes Møde,
Hovedet hugges,
Men Halsen rødnes.

Ulf kvad:

Vil dig overvinde
Ulfs Sønner:
Odd og Ørnulf,
Atle hin Svarte,
Bork og Brynjulf,
Bue, Hardskafe,
Rød hin Ramme[1],
Om du prøve vil.

Utstein kvad:

Vil ei Stein
Eller Stare yttre
Angest ved at stride
Mod Ulfs Sønner;
Thi vel Broder min
I Mag kunde
Din Stympers
Stolthed dæmpe.

Det ei tyktes Hroker
Eller Halfdan
Prøve at nappes
Med Ridinger;
Da vi fire
Falde lode
Otte Jarler
For Annisnæs[2].

Sange Ulfs Sønner
Ud at kæmpe,

[1]) d. e. Stærke. [2]) eller Hunnbsnæs, et bekjendt Sted i Halogeland.

Otte Drenge
Mod eet Hoved!
Ei vil Stein flygte,
Om han end haver
Noget færre
I Flok med sig.

Jeg drømte, at Half
Til Strid mig egged;
Den frække Konning loved,
At han følge mig vilde;
Fyrsten har været mig
God i Drømme,
Hvor vi Kampe
Holde skulde.

Da ginge Ulfs Sønner og Utstein ud og sloges. Han dræbte alle Ulfs Sønner, og gik siden ind for Kongen, og kvad:

Nu er jeg indkommen,
Ulf at sige,
At hans Sønner
Slagne ligge!
Nu gange, Eystein!
Om I ville,
Flere at friste
Fleners Søn[1].

Eystein kvad:

Hindrer det sig selv
Ham at friste,
Halfs Kæmper ere

[1]) Spydenes Søn, d. e. Krigeren.

Heltes Formænd;
Veed jeg dig være
Vist blandt Kæmper
Allertaprest,
Da du otte vogst.

Utstein kvad:

Alle skulde jeg,
Uden Møie,
Eysteins Mænd med
Sværdet fælde;
Om jeg nu saae
Sligt fornødent,
Eller om vi forhen
Fjender vare.

Styrke lyster ingen
Med mig at prøve,
Thi da jeg ung var
Min Alder bestemtes;
Hjerte jeg haver
Haardt i Brystet,
Da i min Ungdom
Odin mig danned.

Om Hrok hin Svarte.

16. Hrok hin Svarte var hos Kong Hake. Kong Hakes Datter hed Brynhild. Til hende havde en Konge, ved Navn Svend hin Seiersælle, beilet, men Kong Hake nægtede ham hende. Svend gjorde da det Løfte, at vorde den Mands Bane, som ægtede Brynhild, og ligeledes hendes Faders. Kong Hakes Jarl hed Hedin, og

hans Søn Visil. Denne beilede til Brynhild, og hun blev ham lovet under den Betingelse, at han skulde værge Landet imod Svend. Hrok hin Svarte opholdt sig der ukjendt, og var i ingen Anseelse, men sad i Gjæstesædet. Det traf sig nu en Dag, at Hofsinderne droge ud paa Dyrejagt, men Kvinderne i Nøddeskoven. Kongens Datter Brynhild saae da en Mand staae ved en Eg. Hun hørte ham kvæde saalunde:

Nu vil Hamunds
Søn berette,
Af hvad Æt vi
Brødre ere;
Min Fader var en
Vældig Kæmpe,
Større Helt end
Hake, eders.

Ingen vilde
Ved Visil lignes,
Om han end Hamunds
Hjorder vogted;
Saae jeg der ingen
Svinehyrde
Feigere om Hjerte
End Hedins Arving.

Mig var Livet
Meget bedre,
Da hin herlige Konning
Half vi fulgte;

Alle vi oplagde
Raad tilsammen,
Og hærjede
Vidt om Lande.

Hær af Helte
Havde vi alle,
Hvor saa hin snilde
Søgte Hæder;
Ginge vi igjennem,
Med graae Hjelme,
Ri fuldstore
Fosterlande.

Half saae jeg hugge
Med Hænder begge,
Skjold ei den Hersker
Havde for sig;
Ingen finder,
Farer han end vide,
Høiere Hjerte
Og hugprudere.

Yttre Folk,
De som intet vide,
At Halfs Raskhed
Røbede Daarskab;
Haleyers[1] Konning
Kjendte ikke
Hvo som Daarskab
Ham tillægger.

[1]) d. e. Halogelændernes.

Bød han Drenge,
Ei ved Døden sørge,
Og Angest-Ord
Ikke mæle;
Ingen hin Frækne
Følge skulde,
Uden at han Kongens
Ode deelte.

Skulde ei stønne,
Om end store Vunder
Finge i Kampen,
Kongens Venner;
Eller Vunder sig
Binde lade,
Inden ved Jævntid
Anden Dagen.

Bød han Lænker
Ei bruges i Kampen,
Eller Mands Kone
Meen tilføies;
Bød han for Møen
Midler gives,
Fagert Guld
Med Faders Lykke.

Der var ei saa mange
Mænd paa Skuder,
At vi paa Flugten
For dem droge;

Om vi end Mandskab
Mindre havde,
Saa at elleve
Een kun mødte.

Alle vi havde
Held og Seier,
Hvor man end hæved
Hildes Skjolde[1];
Een har kun levet
Lige tapper,
Sigurd Konning
I Gjukes Sale[2].

Mange vare
Mænd paa Skibe,
Gode og frække
Med selve Kongen;
Børk og Brynjulf,
Bølverk og Hake,
Egil og Erling,
Aslaks Sønner.

Alle tyktes mig
Overgange
Hrok, Broder min,
Og Half Konning,
Styr og Steiner,
Stærke baade,
Snarraadige
Sønner af Gunlød;

[1]) d. e. holdt Strid. [2]) Sigurd Fafnersbane.

Ring og Halfdan,
Helte begge,
Rette Dommere
Over Danefolket,
Stare og Steingrim,
Styr og Søte;
Aldrig du finder
Fagrere Svende;

Val og Høk
I Vikingsfærd,
Kjække baade,
Kongens Venner;
Faa mon som disse
Drottens Kæmper
Herlige tykkes
I Hakes Rige.

Aldrig fandtes jeg
I Flok denne
Være fra min Æt
Vanslægtig;
Mig kaldte de
Af Mænd taprest,
Thi vi hverandres
Hæder søgte.

Ondt var Vemund
Som veie[1] torde,
Bjørn og Berse
For braven Høvding;

[1]) d. e. dræbe.

Fremmerste Fylking
Fulgte Kongen,
Medens ham Skjæbnen
Skaaned Livet.

Ei saa længe
Leved den frække
Landets Hersker,
Som hans Daad fortjente;
Vintre tolv var Kongen,
Da han Kamp begyndte,
Men da han døde
Tredive han var.

Sligt nøder mig
At sove lidet
Mange Nætter,
Og meget vaage,
At min Broder
Brænde skulde
Levende i Ild med
Ædlingens Kæmper.

Denne Dag mig hilste
Her i Verden
Mørkest af alle,
Som Mænd vide;
Mindes tykkes os
Alle siden,
At vi hulde Raad
Hylde burde.

Lettes al min
Anger vilde,
Om jeg Half Konning
Hævne kunde,
Saa at jeg Asmund
Selv med Sværd og
Blanken Daggert
Brystet kløved.

Hævnet skal vorde
Half hin Tapre,
Thi den frækne Høvding
I Fred de svege,
Voldte Manddrab
Mordbegjerlig
Asmund Konning
I Uhelds Time.

Da skal vi prøve
Og prøves atter,
Naar Svend og jeg komme
I Kamp sammen,
Hvo der i Slaget
Seier fanger,
Hamunds Søn
Eller Hakes Kæmper.

Saa jeg til den prude
Mø nu kvæder,
At jeg til Brynhild
Beile monne,
Om jeg nu vidste,

At hun vilde
Elske Hrok
Hamunds Søn.

Vente kunde jeg
Vise Drenge,
Tapre Helte,
Om vi traadte sammen;
Thi jeg fandt ei Mø
Mere kyndig
Paa hele Jorden
End Hakes Dotter.

Fandt jeg aldrig,
Foer jeg end vide,
Hugprudere Mø
End Hakes Dotter,
Hun er i alt,
Som jeg ønske maa.

Her tykkes jeg nu
I Hakes Rige
Udstødt være
Af alle Slægter;
Alle gives
Gjerne Sæde
Hælften øvre
End Halfs Kæmper.

Kong Hakes Datter Brynhild fortalte sin Fader det hun havde hørt, og sagde, at der maatte være kommen een af Halfs Kæmper. Men da Kongen fik dette at vide, førte

han Hrok til en Plads i Høisædet, og behandlede ham med den største Kjærlighed. Hrok hin Svarte fik derpaa Kong Hakes Datter Brynhild tilægte. Om Vaaren derefter drog Hrok med sin Hær imod Svend hin Seiersælle, og det kom til et Slag imellem dem. Der faldt Svend, men Hrok kom tilbage med Seier til Kong Hake. Om Sommeren derefter havde Kong Sølve og Kong Hake og Hrok hin Svarte, og med ham Kong Eystein og Utstein, i Forening en Hær ude. De fore til Norge, holdt et Slag imod Kong Asmund, og fældte ham. Kong Half havde en Søn, der hed Hjør, som da var Konge over Hørdeland. Hrok og Utstein vare længe derefter i Vikingsfærd, og vare meget navnkundige Mænd. Hrok hin Svarte og Brynhild havde en Datter, ved Navn Gunlød, Moder til Romund Gripsøn.

Om Kong Hjør Halfsøns Sønner.

17. Kong Hjør Halfsøn havde tilægte Hagny, en Datter af Kong Hake Hamundsøn. Kong Hjør drog engang til Kongestævne. Imidlertid fødte Hagny to Sønner, som vare sorte og meget stygge. Den ene blev kaldt Hamund, den anden Geirmund. Til samme Tid fødte ogsaa en Trælkvinde en Søn, som fik Navnet Leif. Denne var meget smuk. Dronningen skiftede da Sønner med Trælkvinden, og førte nu Leif for Kongen. Kongen drog anden Gang bort i Leding. Da vare Drengene tre Aar gamle. Leif forværredes med Alderen, men Hamund og Geirmund vare ordvise og meget store. Skjalden Brage kom der efter Indbydelse. Det traf sig nu en Dag, at alle Karle droge til Skovs, men Kvinderne ud i Nøddeskoven, og der var ingen i Hallen uden Brage, som sad i Høisædet, men Dronningen havde hyllet sig i Klæder, og

holdt sig der saaledes skjult. Leif sad i Høisædet og let gedt med Guldringe, men Hamund og Geirmund, der laae i Halmen nede paa Gulvet, løb hen til Leif, skubbede ham ud af Sædet, og tog alt Guldet fra ham. Han gav sig da til at græde. Da stod Brage op, og gik hen, hvor Dronningen laae, og slog med en Stav paa hendes Klæder, og kvad:

To ere inde,
Troer jeg baade,
Hamund og Geirmund,
Hjørs Sønner være,
Men Leif den tredie,
Lodhattas Søn,
Fødte ei du
Den Søn, Kvinde!

Siden skiftede Hagny atter Drengene med Trælkvinden. Men da Kong Hjør kom hjem, bar hun Svendene til ham, og sagde, at de vare hans Sønner. „Bær dem bort!" svarede Kongen, „ei saae jeg før sligt Heljarskinn[1]," og begge bleve de siden kaldte saaledes. De bleve Mænd af sjelden Styrke, og en stor Æt paa Island nedstammer fra dem[2]. Thorer paa Espehol var Hamunds Søn. Fra ham nedstamme Esphelmingerne. Geirmund Heljarskinn tog Middelfjelds Strand i Breidefjord. Hans Datter var Yre, og fra hende nedstammer en stor Æt.

---

[1]) d. e. Dødningehud. [2]) Med Fortællingen om dem begynder Sturlunga Saga.

Fridthjof hin Fræknes

Saga.

Her begynder Fridthjof hin Fræknes Saga.

Om Kong Bele og Thorstein Vikingson.

Det er Begyndelsen til denne Saga, at Kong Bele herskede over Sognefylke i Norge. Kongen havde tre Børn, to Sønner Helge og Halfdan og en Datter, ved Navn Ingeborg. Ingeborg var en smuk Pige, og besad en ypperlig Forstand, og var den fortrinligste af Kongens Børn. Paa Kysten vestenfor Fjorden laae der en stor Gaard, som kaldtes Baldershage. Der var Frisred og et stort Gudehuus, og Stedet var omgivet med en høi Skigaard. Der vare mange Guder; dog dyrkedes Balder mest. Med saa stor Nidkærhed holdt Hedningerne dette Sted helligt, at ingen Skade der maatte tilføies enten Folk eller Fæ, og Karle der ei have noget Samkvem med Kvinder. Kongesædet hed Syrstrand, men paa hin Side Fjorden laae der en Gaard, som hed Framnæs. Der boede en Mand ved Navn Thorstein Vikingsøn. Hans Gaard laae ligeoverfor Kongesædet. Med sin Kone havde Thorstein en Søn, der hed Fridthjof, som var den største og stærkeste blandt Mænd, og allerede tidlig i Ungdommen fremmelig i Idrætter; han blev kaldt Fridthjof hin Frækne eller den Tapre. Han var saa vennesæl, at alle ønskede ham Held. Kongens Børn vare den Gang unge, da just deres Moder døde. Der var da en god Bonde i Sogn, ved Navn Hilding, som tilbød at ville opfostre Kongedatteren; og hos ham blev

hun vel og omhyggeligen opfødt. Hun blev kaldt Ingeborg hin Fagre. Ogsaa Fridthjof blev opfostret hos Hilding Bonde, og han og Kongedatteren vare saaledes Fostersødskende, og med ingen af disse to kunde andre Børn maale sig. Kong Beles rørlige Eiendomme begyndte meget at fradrages ham, da han nu blev gammel. Men Thorstein havde den tredie Deel af Riget at raade over, og Kongen havde af ham den største Bistand. Han gjorde hvert tredie Aar med stor Bekostning Gjæstebud for Kongen, men de to Aar holdt Kongen Gjæstebud for Thorstein. Helge Belessøn blev tidlig en stor Blotmand eller Afgudsdyrker, og Folk holdt kun lidet af disse Brødre. Thorstein havde et Skib, som hed Ellide, der roedes af femten Mand paa hvert Bord. Det havde høie, krumme Stavne, og var stærkt som et Havskib[1]. Bordet var beslaaet med Jern. Saa stærk var Fridthjof, at han roede Ellide i Forstavnen med to, tretten Alen lange, Aarer, men til hver af de andre Aarer maatte der to Mand. Da Fridthjof saaledes syntes at overgaae andre unge Mænd paa den Tid, og berømmedes mere end Kongesønnerne, bleve disse derover misundelige paa ham. Imidlertid faldt Kong Bele i en Sygdom, og da han stedse blev svagere og svagere, kaldte han sine Sønner til sig, og tiltalte dem saalunde: „Denne Sot vil blive min Bane, men derom beder jeg eder, at I holde fast ved mine gamle prøvede Venner; thi meget fattes eder i mine Tanker, baade i Hensyn til Raadslagning og Tapperhed, i Sammenligning med Thorstein og hans Søn Fridthjof. En Høi skulle I opkaste over mig." Derefter døde Bele. Siden blev Thorstein syg. Han

[1]) d. e. Skib med Dæk.

talte da til Fridthjof: „Frænde!" sagde han, „det vil jeg bede dig, at du viser et føieligt Sind imod Kongesønnerne, thi det er tilbørligt for deres Værdigheds Skyld, uagtet jeg troer, at ogsaa du vil blive forfremmet. Jeg vil lade mig høilægge paa denne Side Fjorden nede ved Søen ligeoverfor Konning Beles Høi, og er det da let for os at raabe til hinanden imod tilstundende Begivenheder." Bjørn og Asmund hed Fridthjofs Fostbrødre; de vare store og stærke Mænd. Kort efter døde Thorstein, og han blev høilagt der, hvor han for sin Død havde ønsket det. Men Fridthjof tog Land og Løsøre efter ham.

Fridthjof beiler til Ingeborg Belesdotter.

2. Fridthjof blev den berømmeligste Mand, og holdt sig tapper i alle Manddoms Prøver. Han gjorde mest af sin Fostbroder Bjørn, men Asmund tjente dem begge. Skibet Ellide fik han som den bedste Kostbarhed efter sin Fader, og som den anden Kostbarhed en Guldring, hvis Lige ikke fandtes i Norge. Saa gavmild en Mand var Fridthjof, at de fleste holdt ham for ei ringere Hædersmand end hine Brødre, paa Kongeværdigheden nær. Derfor fattede ogsaa disse Had og Fiendskab imod Fridthjof, og de fandt sig meget ilde i, at han blev anseet for en større Mand end de. De fik en Formodning om, at deres Søster Ingeborg og Fridthjof havde fattet Kjærlighed til hinanden. Det hændtes nu engang, at Kongerne skulde drage til Gildes til Framnæs hos Frithjof; og denne gjorde sig da al Umage for at beværte dem bedre, end de vare vante. Der var ogsaa Ingeborg, og hun og Fridthjof talte meget sammen. Kongedatteren sagde til ham: „Du har en god Guldring."

„Sandt er det," sagde Fridthjof. Derefter drog Brødrene hjem, og deres Avind mod Fridthjof voxte. Kort Tid derefter blev Fridthjof meget tungsindig. Hans Fostbroder Bjørn spurgte ham om Aarsagen. „Jeg har stor Lyst," saa sagde han, „til at beile til Ingeborg, og skjønt jeg er af ringere Værdighed end hendes Brødre, saa er jeg dog ei mindre mægtig." „Lad os gjøre saa!" svarede Bjørn. Siden drog Fridthjof med nogle Mænd til Brødrene. Kongerne sade paa deres Faders Høi. Fridthjof hilste ydmygt paa dem, og bragte siden Frieriet paa Bane, at han beilede til deres Søster Ingeborg Belesdatter. Hertil svarede Kongerne: „Det er meget uforstandigt, at andrage saadan en Sag, at vi skulle gifte vor Søster til en Mand uden Værdighed; og det nægte vi i alle Maader." „Da er mit Ærende snart afgjort," svarede Fridthjof, „men det skal jeg saalunde gjengjelde, at I aldrig herefter skulle erholde min Hjælp, hvor høilig I end maae kunne trænge til den." De sagde, at derom brøde de sig kun lidet. Fridthjof drog dernæst hjem, og blev igjen munter.

Kong Ring erklærer Beles Sønner Krig.

3. Der var en Konge, som hed Ring; han raadede over Ringerige, ligeledes i Norge. Han var en mægtig Fylkekonge og en brav Mand, men den Gang allerede til Aarene. Han talte saalunde til sine Mænd: „Jeg har spurgt, at Konning Beles Sønner have brudt deres Venskab med Fridthjof, som dog er den berømteste af de fleste. Nu vil jeg sende Mænd til disse Konninger, og byde dem det Vilkaar, at de skulle underkaste sig mit Herredømme og yde mig Skat, og om de ikke ville det, da vil jeg rykke med væbnet Magt imod dem, og

ingen Vanskelighed vil det da have at seire over dem, thi hverken have de Styrke eller Forstand imod mig; men mig vil det være til megen Navnkundighed paa min gamle Alder at skaffe dem af Veien." Kong Rings Udsendinge droge dernæst bort, og kom til Sogn til Brødrene Helge og Halfdan, og tiltalte dem med disse Ord: „Konning Ring sender eder Bud, at I skulle sende ham Skat, ellers vil han hærje paa eders Rige." De svarede, at de ei vilde lære i deres unge Alder, hvad de ei vilde kunne som gamle, nemlig at tjene ham med Vanære; „og skal nu samles, tilføiede de, alt det Mandskab, som vi kunne faae." Og saa blev gjort; men da de syntes, at deres Mandskab blev kun lidet, sendte de Hilding til hans Fostersøn Fridthjof, at han skulde bede ham at komme Kongerne til Hjælp. Fridthjof sad just ved Skakspil, da Hilding kom og tiltalte ham med disse Ord: „Vore Konninger sende dig Hilsen, og ville have din Bistand til Kamp mod Konning Ring, der med Overmod og Uretfærdighed vil anfalde deres Rige." Fridthjof svarede ham intet, men sagde til Bjørn, som han spillede med: „Der er et ledigt Rum der, Fostbroder! din Brikke hist staaer blottet; dog behøver du ei derfor at forandre Trækket; thi jeg vil angribe den røde Brikke, og see, om den er garderet." Hilding sagde da atter: „Saa bød Konning Helge sige dig, Fridthjof! at du skal drage med paa dette Krigstog; ellers ville haarde Kaar forestaae dig, naar de komme tilbage." Da sagde Bjørn: „To Træk kan man her gjøre, Fostbroder! og paa en dobbelt Maade kan man redde sit Spil[1]." „Raadeligst vil det

[1]) eller: og to Maader ere der at spille sig ud derfra.

være," svarede Fridthjof, „at Næven først angribes[1], og da ville begge Trækkene faae et godt Udfald." Anden Besked fik Hilding ikke paa sit Ærende, og han drog da hurtig tilbage til Kongerne, og berettede dem Fridthjofs Svar. De spurgte Hilding, hvorlunde han udtydede disse Ord. „Naar han talte om det ledige Rum," svarede Hilding, „da tænkte han paa Rum eller Udsættelse af denne Færd med eder; men naar han sagde, at han vilde angribe den røde Brikke, saa sigtede han til eders Søster Ingeborg; vogter hende derfor vel! Men da jeg truede ham med haarde Kaar af eder, da ansaae Bjørn det, som om der forestod to Vilkaar eller dobbelt Angreb, men Fridthjof sagde, at Næven[1] først skulde angribes, og dermed meente han Konning Ring." Siden beredte Kongerne sig, men lode først Ingeborg, og med hende otte Kvinder, føre hen til Baldershage, og erklærede, at Fridthjof dog vel ikke skulde være saa dumdristig, at drage derhen at besøge hende, eftersom ingen dristede sig til at vanhellige dette Sted. Men Brødrene droge sønder paa Jæderen, og mødte Kong Ring i Sognesund. Kong Ring var mest vred over, at Brødrene havde udladt sig med, at det var dem en Skam at slaaes med en Mand, der var saa gammel, at han ei kunde komme til Hest uden Understød.

Fridthiof drager til Baldershage.

4. Saasnart Kongerne vare borte, tog Fridthjof sine Stadsklæder, og satte den gode Guldring paa sin Haand. Siden gik Fostbrødrene ned til Søen, og satte Ellide frem. Bjørn spurgte: „Hvorhen skulle vi nu styre, Fostbroder!" „Til Baldershage," svarede Fridthjof,

---

[1]) rimelig forstaaes derved Kongen.

„at more sig med Ingeborg.“ „Det er ei raadeligt,“ sagde Bjørn, „at fortørne Guderne imod sig.“ Fridthjof svarede: „Derpaa vil jeg dog vove, og jeg agter mere paa Ingeborgs Hyldest end Balders Vrede.“ Derefter roede de over Fjorden, og gik op til Baldershage og ind i Ingeborgs Kammer. Hun sad der med otte Moer; de vare ogsaa otte. Men da de kom der, var der overalt betrukket med Atlask og kostbare Tæpper. Ingeborg stod da op, og talte saa: „Hvi er du saa dristig, Fridthjof! at komme her uden mine Brødres Forlov, og saaledes fortørne Guderne imod dig?“ „Hvordan det end gaaer,“ svarede Fridthjof, „saa agtede jeg mere paa din Elskov end Gudernes Vrede.“ „Du skal her være velkommen,“ sagde Ingeborg, „ligesom ogsaa alle dine Mænd;“ og hun gav ham derpaa Plads at sidde ved Siden af sig, og drak ham til med den bedste Viin, og saaledes sade de og fornøiede sig. Da saae Ingeborg den gode Ring paa hans Haand, og spurgte, om han eiede dette Klenodie. Fridthjof sagde, at det var hans egen. Hun roste nu Ringen meget. „Give vil jeg dig Ringen,“ sagde Fridthjof, „om du lover mig, aldrig at lade den komme fra dig, men sende mig den, om du ei vil eie den længer; og hermed skulle vi give hinanden Troskabs Løfte.“ De trolovede saaledes hinanden og skiftede Ringe. Fridthjof var ofte i Baldershage om Natten, og der gik ingen Dag hen, at han jo kom did at more sig med Ingeborg.

Om Fridthjof og Beles Sønner.

5. Det staaer nu til at fortælle om Brødrene, at de mødte Kong Ring, men han havde talrigere Mand-

skab. Der gik da Mænd imellem dem, og søgte at forlige dem, saa at det ikke kom til nogen Ufred. Kong Ring sagde, at han vilde forliges paa Vilkaar, at Kongerne vilde underkaste sig ham, og give ham deres Søster Ingeborg hin Fagre tilligemed tredie Delen af alle deres Eiendomme. Dette tilstode Kongerne; thi de saae, at de havde med stor Overmagt at gjøre; og Forliget blev nu sluttet med fast Aftale, og Brylluppet skulde staae i Sogn, naar Kong Ring kom at hente sin Fæstekvinde. Brødrene droge nu hjem med deres Hær, og vare særdeles ilde tilfredse med det, der havde mødt dem. Da Fridthjof troede, at man snart kunde vente Brødrene hjem, talte han saalunde til Kongedatteren: „Vel og hæderlig have I modtaget os, og ikke have vi mærket vor Værts Balders Vrede; men naar I vide, at eders Konger ere komne hjem, breder da eders Linned over Disarsalen, thi den er den høieste Sal her paa Gaarden; og vi kunne da see det fra vor Gaard." Kongedatteren svarede: „Ei haver nogen før eder vovet at gjøre dette, men vistnok have vi i eder modtaget Venner." Derpaa drog Fridthjof hjem, men næste Morgen derefter gik han tidlig ud, og da han atter kom ind, kvad han denne Vise:

Jeg vil forkynde
Kæmper vore,
At det er ganske ude
Med Gammen-Reiser;
Helte ei skulle
Til Skibs fare,
Thi nu ere Bleer
Paa Bleg komne.

De gik nu ud, og saae, at hele Disarsalen var bedækket med blegede Lærreder. Da tog Bjørn til Orde: „Nu maae Kongerne være hjemkomne, og nu have vi kun kort Tid at sidde rolige i, og holder jeg det for raadeligt, at samle Mandskab." Og saa blev gjort, og en Mængde Mænd samledes did. Brødrene spurgte snart Fridthjofs og Bjørns Foretagende og hans Mandskabs Styrke. Da sagde Kong Helge: „Et Under tykkes det mig, at Balder skulde taale enhver Forhaanelse af Fridthjof og hans Folk; nu skal der sendes Mænd til ham, for at faae at vide, hvad Forlig han vil byde os, eller skal man byde ham at drage bort fra Landet; thi jeg seer ikke, at vi for Tiden have Styrke til at slaaes med dem." Hilding Fosterfader tilligemed Fridthjofs Venner fremb are Kongernes Ærende for Fridthjof. De talte saalunde: „Det ville Kongerne have i Forlig af dig, Fridthjof! at du kræver Skat af Ørkenøerne, hvilken ikke har været ydet siden Beles Død; thi de behøve nu Penge, da de skulle bortgifte deres Søster Ingeborg med meget Løsøre." Hertil svarede Fridthjof: „Een Ting er der, som tilholder til Forlig imellem os, Høiagtelse for vore hedenfarne Frænder; men ingen Trofasthed ville disse Brødre vise os; dog vil jeg indgaae Forlig under den Betingelse, at alle vore Eiendomme skulle være i Fred, medens jeg er borte." Dette blev lovet og befæstet med Eder. Fridthjof beredte sig dernæst til Reisen; og udvalgte til sit Følge tapre og stridbare Mænd. De vare atten tilsammen. Fridthjofs Mænd spurgte ham, om han ikke vilde drage først til Kong Helge, og forlige sig med ham, og afbede sig Balders Vrede. „Nei!" svarede Fridthjof, „det Løfte vil jeg gjøre, at jeg skal ikke bede Konning Helge om

Fred." Derefter gik han om Bord paa Ellide, og de styrede ud af Sognefjord. Men da Fridthjof var dragen hjemmefra, talte Kong Halfdan saalunde til sin Broder: „Derved ville vi vise mere Kraft i vor Styrelse, om Fridthjof fik nogen Betaling for sit Brud; vi ville derfor brænde hans Gaard, og opvække mod ham og hans Mænd saadan en Storm, at de aldrig skulle trives. Helge sagde, at han bifaldt hans Raad. Siden opbrændte de hele Gaarden Framnæs, og bortranede alt Godset. Derpaa sendte de Bud efter to Seidkoner Heide og Hamglame, og gave dem Penge, for at de skulde sende saa stort et Uveir over Fridthjof og hans Mænd, at de alle maatte omkomme i Havet. Disse anvendte nu alle Kræfter paa Seiden, og fore op paa Hjalet[1] med Galder og Forgjørelse.

Fridthjofs Færd til Orkenøerne.

6. Men da Fridthjof og hans Folk kom ud af Sogn, da kom der et hvast Veir og stærk Storm over dem, Søen blev meget høi og stor, og Skibet skød en voldsom Fart, da det var en Hurtigløber og et fortrinligt Fartøi. Da kvad Fridthjof denne Vise:

Jeg fra Sogn lod Bølgers
Begede Ganger svømme,
Midt i Baldershage
Møen sad med Sorrig;
Frygtelig Havet fraader,
Fryd gid dog Møer eie,
De som os ville ynde,
Om Ellide end synker!

Bjørn sagde: „Det vilde være vel, om du nu havde noget andet at bestille, end at synge om de Baldershage-

[1]) d. e. Tryllehjalet; see 1ste Bind, S. 5, 10, 11.

Meer." „Ei vil det dog forvindses," svarede Fridthjof. Da dreve de nord til Sundene nær de Øer, som kaldes Solunder, og da var Veiret paa det haardeste. Da kvad Fridthjof:

Vældig nu Søen svulmer,
Slaaer imod Skyer Bølgen,
Det volder gamle Galdre,
Som gungrende Søgang vække;
Ei skal jeg mod Havet
I Uveiret stride;
Kunne da Solunders Kyster,
Klædte med Is, os skjerme.

Da lagde de ind under de Øer, som kaldes Solunder, og agtede at blive der; men aldrig saasnart havde de gjort det, før Veiret pludselig sagtnedes; og derfor vendte de om, og styrede ud fra Øen, og de fik nu bedre Forhaabning om deres Færd, thi de havde en Stund god Bør, men da det atter begyndte at kule op, kvad Fridthjof saalunde:

Det var før
Paa Framnæs,
Jeg roede over
Til Ingeborg;
Nu skal jeg seile
I svalt Veir,
Lade let for Vinden
Langdyret hoppe.

Og da de kom langt ud fra Land, da oprørtes Søen heftigen anden Gang, og der opstod en stor Storm med saa stærkt et Snefog, at man ikke kunde see fra den ene Stavn

til den anden; men Søen slog over Skibet, saa at man stedse maatte øse. Da kvad Fridthjof:

Ikke Land vi øine,
Ere i Brændingen komne,
Frækne Fylkes-Drenge,
For det tryllede Uveir;
Og stande nu alle
(Ere Solunder svundne)
Atten Mand ved Øsning,
Som Ellide værge.

Bjørn sagde: „Den kommer til at prøve alt, som vide farer." „Det er sandt, Fostbroder!" svarede Fridthjof, og kvad:

Helge volder, at Bover
Voxe med skumklædte Rygge,
Det er ei som Brud hin blanke
I Baldershage vi kyssede;
Uligt mon mig elske
Ingeborg og Drotten,
Heller vilde jeg hende
Held for Elskov skylde.

„Det kan være," sagde Bjørn, „at hun under dig det bedre end nu, men nu maa man dog finde sig i dette." Fridthjof sagde, at nu havde man Leilighed til at prøve gode Hjælpere, endskjønt der var behageligere i Baldershage. De lavede sig da mandigen til, thi der vare raske Mænd inden Borde, men Skibet var det bedste, som har været i de nordiske Lande. Fridthjof kvad derpaa en Vise:

Ikke Land vi øine,
Ere vester i Havet komne,

Hele Havet mig tykkes
Som kun Emmer jeg skued;
Søens Brænding suser,
Svaneboder sig taarne,
Voldsomt Ellide væltes
I en vanskelig Bølge.

Nu fik de store Brækjøer over dem, og de maatte alle staae i Øserummet. Fridthjof kvad:

Vældig mig tildrikker Voven[1];
Vil de klynke, om jeg skal synke
I Svanebølgen, øster,
Der hvor Bleer laae paa Blegen.

„Troer du," sagde Bjørn, „at de sognske Møer fælde mange Taarer over dig." „Det tænker jeg vist," var Fridthjofs Svar. Siden gik Søen saa huul, at den styrtede som en Fos ind i Skibet; men det hjalp, at Skibet var saa godt, og at der vare dygtige Folk inden Borde. Da kvad Bjørn denne Vise:

Det er ei som Enke
I for dig vil skjenke,
Ei som Brud hin væne
Bad dig til sig ene;
Salt, som vi maa døie,
Svier mig i Øie,
Senestærke Arme
Sig i Bad nu varme.

„Det skader ikke," svarede Asmund, „at I komme til at bruge eders Arme, thi I havde ingen Medlidenhed med os, den Gang vi gnede os i Øinene, da I stode saa tidlig op i Baldershage fordum." „Men hvi kvæder du

[1]) Originalens Ord *marin* kan ogsaa udlægges Viven.

ei, Asmund!" sagde Fridthjof. „Ei skal det fattes," svarede Asmund, og kvad denne Vise:

Her fik man Hastværk om Masten,
Haardt slog mod Skibet Søen,
Jeg maatte ene med otte
Indenbords arbeide;
Bedre var det til Buret
Brude Davre at føre,
End Ellide øse
I usikker Bølge.

„Ei siger du mindre om din Hjælp, end den er," sagde Fridthjof leende, „men dog slog du ind i Trælleætten, naar du vilde give dig af med at rette Mad an." Nu voxte Veiret paa ny, saa at de svære Havbølger, der brage paa alle Sider mod Skibet, syntes dem, som vare paa det, mere at ligne store Bjerge og Fjeldspidser end Vover. Da kvad Fridthjof:

Jeg sad paa Bolster
I Baldershage,
Kvad det jeg kunde
For Kongedottren;
Nu skal jeg sikkert
Rans Seng betræde,
Men en anden skal
Ingeborgs.

„Stor Kvide er nu for Haanden, Fostbroder!" sagde Bjørn, „og der er nu Fortvivlelse i dine Ord, og det er ilde for saa rask en Helt." „Hverken er det Fortvivlelse eller Kvide," svarede Fridthjof, „om jeg end kvæder om vore Sammen-Reiser; men det kan hændes, at der oftere er talt om dem, end der gjøres fornødent, og de fleste

Mennesker monne holde sig vissere Døden end Livet, om de ere saa komne ud som vi; dog skal jeg end svare dig noget;" hvorpaa han kvad:

Det har Ødet mig ydet,
Ei fik du saadan Lykke,
Blandt Ungmøer ytte
Ingeborg at omfavne;
Byttet har vi brændte Ringe
I Baldershage sammen,
Vigle var da borte,
Vogter af Halfdans Lande.

„Man bør nu være tilfreds, Fosbroder!" sagde Bjørn, „med hvad der er skeet." Da kom der saa stor en Brækfø, at den rev Klamperne og begge Halsene[1] løse, og kastede fire Mænd over Borde, der alle druknede. Saa kvad Fridthjof:

Begge Halse brast nu
For Bølgens Vælde,
Fire Svende sunke
I Søens Afgrund.

„Nu tykkes mig, at man kan vente," sagde Fridthjof, „at nogle af vore Mænd monne fare til Ran. Vi ville ikke tykkes skikkede til Sendefærd, naar vi komme did, uden vi berede os med Raskhed. Det tykkes mig godt, at hver Mand har noget Guld paa sig." Han sønderhug da den Ring, som han havde faaet af Ingeborg, deelte Stykkerne ud blandt sine Mænd, og kvad denne Vise:

Ringen hin røde, som Halfdans
Rige Fader eied
Fordum, skal nu hugges,

[1]) d. e. de forreste Seilskjød.

Forend os Æger svøber;
Sees skal Guld paa Gjæster,
Om gjæste vi skulle,
Midt i Ranas Sale,
Raske Kæmper det klæder.

Da sagde Bjørn: „Det er dog ikke saa vist, og man behøver endnu ikke at opgive Haabet. Baade Fridthjof og de andre fandt nu, at Skibet skred stærkt frem, men de vidste ikke, hvorhen de kom, thi der lagde sig saadant et Mørke paa alle Sider af dem, forenet med Søstyrtning og Storm, Frost og Snefog og heftig Kulde, at de ikke kunde see fra den ene Stavn til den anden. Da gik Fridthjof til Veirs, og sagde til sine Stalbrødre, da han atter kom ned: „Jeg saae et meget underligt Syn, thi en stor Hval lagde sig rundt omkring Skibet, og har jeg Formodning om, at vi maae være komne nær noget Land, og at den vil forhindre os at lande. Jeg tænker vist, at Konning Helge ei bereder venligen for os, og han har sikkert ikke sendt os en Vennesending; jeg seer to Koner paa Hvalens Ryg, og de opvække vist denne fjendtlige Storm med deres værste Seid og Galder; nu skulle vi sætte en Prøve paa, om vor Lykke eller deres Troldskab formaaer mest, og I skulle styre lige imod dem, men jeg skal med Knipler prygle disse Uvætter," og han kvad denne Vise:

Seer jeg Troldkoner
To paa Bølgen;
Dem haver Helge
Hid henskikket;
Dem skal snitte
Sønder i Midten

Ryggen Ellide,
Inden af Fart den skrider.

Det er fortalt, at Skibet Ellide havde den Egenskab, at det forstod Menneskers Tale. Da sagde Bjørn: „Nu kunne vi see disse Brødres Ærlighed imod os," og Bjørn sprang da til Styret, men Fridthjof greb en Fork, og sprang hen i Forstavnen, og kvad denne Vise:

Hil dig, Ellide!
Løb du paa Bølgen,
Bryd du i Troldkonen
Tænder og Pande,
Kinder og Kjæver
I Kone onde,
Fod eller begge
I fulen Troldhex.

Derpaa stød han Forken mod den ene Hamløberske[1], men Ellides Forspids traf den andens Ryg, og saaledes brødes Ryggene i dem begge; men Hvalen dykkede under, og svømmede bort, og de saae den aldrig siden. Da begyndte Veiret at sagtnes, men Skibet var nær ved at synke. Fridthjof raabte da til sine Mænd, og bød dem øse Skibet. Bjørn sagde: „Forgjeves er det at arbeide derpaa." „Vogt dig for Fortvivlelse, Fostbroder!" sagde Fridthjof, „og det har før været raske Mænds Sædvane, at hjælpe til, saalænge de formaaede, i hvad Udfaldet end skal blive." Fridthjof kvad denne Vise:

Drenge ei skulle
Døden frygte,
Værer glade I

[1]) d. e. Troldkvinden, der havde paataget sig en fremmed Skikkelse eller Ham.

Gode Kæmper!
Det monne mine
Drømme vidt,
At jeg eie skal
Ingeborg.

De øste da Skibet, og de vare nu komne nær Landet, men da kastede sig atter et Uveir imod dem. Fridthjof tog endnu to Aarer i Forstavnen, og roede paa det stærkeste med dem. Da klarede det op, og de saae nu, at de vare komne paa Høiden af Effiasund, og der landede de. Folkene vare da meget udmattede, men saa frækn var Fridthjof, at han bar otte Mand fra Søen, men Bjørn bar to og Asmund een. Da kvad Fridthjof:

Jeg bar op
Til Ildstedet
Drenge, trætte
Af Driveveiret;
Nu har jeg Seilet
Paa Sand flyttet,
Lette ei Havets Magter
At modstaae ere.

Fridthjof kommer til Angantyr.

7. Angantyr var i Effia, da Fridthjof med sine Mænd kom der i Land. Det var hans Sædvane, naar han drak, at en Mand skulde sidde ved Vinduet af hans Drikkestue, og see ud imod Vinden, og holde Vagt. Han skulde drikke af Dyrehorn, og naar eet var tomt, blev et andet fyldt for ham. Den Mand, som holdt Vagt, da Fridthjof kom i Land, hed Halvard. Da denne Halvard saae hine komme, kvad han:

Mænd seer jeg øse
I meget Uveir,
Sex paa Ellide,
Men syv ved Aarer;
Den hin stridhvadsse
I Stavnen ligner
Fridthjof frækne,
Som fremad tvinger Aarer.

Og da han havde drukket Hornet ud, kastede han det ind igjennem Blæreruden, og sagde til den Kvinde, som gav ham Drikke:

Tag du af Gulvet,
Gangfagre Kvinde!
Hornet omvendt,
Har jeg det uddrukket;
Mænd seer jeg paa Sø,
Monne de Hjælp behøve,
Af Uveir trætte,
Inden de naae Havnen.

Jarlen hørte, hvad Halvard kvad, og spurgte, hvad der var. Halvard sagde: „Her ere komne Mænd til Land, som ere meget udmattede, og jeg troer, at det er brave Helte; og saa djærv er den ene af dem, at han bærer de andre i Land.” Da sagde Jarlen: „Ganger da ud, og tager hæderlig imod dem, om det er Fridthjof, min Ven Thorstein Herses Søn, som er berømt i alle Fuldkommenheder!” Da tog en Mand, som hed Atle, og var en stor Viking, til Orde: „Nu skulle vi sætte et Forsøg paa, hvad der er sagt, at Fridthjof har gjort det Løfte, at han skal ikke bede nogen først om Fred.” De vare ti tilsammen, alle onde og gjerrige Mænd, og

ginge ofte Berserkegang. Da de nu kom til Fridthjof og hans Stalbrødre, grebe de til deres Vaaben, og Atle sagde: „Det er nu det bedste, Fridthjof! at I vende eder imod os; thi naar Ørne komme sammen, skulle de vende Næbbene mod hinanden. Nu raader jeg dig, Fridthjof! at holde dit Ord, og ei bede først om Fred." Fridthjof vendte sig imod dem, og kvad:

I monne ikke
Os at kue mægte,
Angestfulde
Øskægger[1]!
Heller vil jeg færdes,
End om Fred bede,
Ene til Kamp mod
Eder ti.

Da kom Halvard til, og sagde: „Det vil Jarlen, at I alle skulle være velkomne, og ingen skal anfalde eder." „Det Tilbud tage vi gjerne imod," sagde Fridthjof, „men vare dog beredte til begge Dele." Derefter gik de mod Jarlen, og han tog vel imod Fridthjof og alle hans Mænd; og hos ham opholdt de sig om Vinteren, og bleve holdte i megen Ære af Jarlen. Han spurgte dem ofte om deres Færd, og da kvad Bjørn denne Vise:

Øste vi, medens
Over skog Bølgen,
Raske Svende,
Paa Sider begge,
I ti Dage
Og otte.

[1]) Øboere.

Da Rans Møer[1]
Matted Sœvs Hest.

Jarlen sagde: „Meget nær har Helge gaaet eder, og der er ikke noget at vente af saadanne Konger, som til intet andet due, end til at ombringe Folk med Trolddomskunster." „Jeg veed," sagde Angantyr, „at det er dit Ærende hid, Fridthjof! at du er sendt at hente Skat, og derpaa skal jeg strax give dig Svar, at Konning Helge skal ingen Skat faae af mig, men du skal faae af mig Penge, saa mange du lyster, og kan du da kalde det Skat, om du vil, eller med en anden Benævnelse, om du heller vil det." Fridthjof sagde, at han vilde tage imod Pengene.

Kong Ring ægter Ingeborg.

8. Nu skal der fortælles, hvad der skete i Norge, da Fridthjof var bortreist. Brødrene lode, som sagt, brænde hele Gaarden Framnæs. Men da hine Søstre vare i Færd med Seiden, drattede de ned af Seidhjallet, og Ryggene brækkedes i dem begge. Denne Høst kom Kong Ring nord op til Sogn, at holde sit Bryllup. Der blev nu holdt et anseeligt Gilde, paa hvilket han drak Bryllup med Ingeborg. Engang sagde Kong Ring til Ingeborg: „Hveden har du faaet denne hin gode Ring, som du bærer paa din Haand?" Hun sagde, at hendes Fader havde eiet den. „Nei!" svarede han, „den har du faaet af Fridthjof, og tag den strax af din Haand, thi ei skal du mangle Guld, naar du kommer til Alfheim." Da gav hun Helges Kone Ringen, og bad hende give Fridthjof den, naar han kom tilbage.

[1]) d. e. Bølgerne.

Kong Ring drog siden hjem med sin Kone, og fattede stor Kjærlighed til hende.

Fridthjof kommer tilbage med Skatten.

9. Om Vaaren derefter foer Fridthjof bort fra Ørkenøerne, og han og Angantyr skiltes med Kjærlighed. Halvard drog med Fridthjof. Men da de kom til Norge, spurgte de, at Fridthjofs Gaard var brændt. Og da Fridthjof kom til Framnæs, udbrød han: „Her er Boligen bleven sort, og her er ingen Spor af Venners Færd;" hvorpaa han kvad denne Vise:

Før vi drukke
Paa Framnæs,
Frækne Drenge,
Med Fader min;
Nu jeg seer vor Bolig
Brændt at være,
Ædlinger jeg har
Ondt at lønne.

Da spurgte han sine Mænd til Raads, hvad Beslutning han skulde tage, men de bade ham selv at sørge derfor. Han sagde da, at han vilde først af med Skatten. De roede derpaa over Fjorden op til Syrstrand. Og spurgte de, at Kongerne vare i Baldershage ved Disaofret. Did gik nu Bjørn og Fridthjof op, og denne bød Halvard, Asmund og de andre imidlertid at sønderhugge alle Skibe, baade store og smaae, som vare der i Nærheden. De gjorde saa, men Fridthjof og Bjørn gik til Dørrene i Baldershage. Fridthjof vilde gaae ind; Bjørn bad ham fare vaersom frem, men han vilde ene gaae ind. Han bad da Bjørn at blive udenfor, og holde Vagt imedens, og kvad:

Ene vil jeg gange
Ind i Gaarden,
Behøver jeg kun ringe Hær,
For Herskere at møde;
Kaster Ild i
Konningers Gaard,
Om jeg kommer ei
I Kveld tilbage!

Bjørn sagde: „Det er vel kvædet." Derpaa gik Fridthjof ind, og saae, at der kun vare faa Folk i Disarsalen. Kongerne vare da sysselsatte med Disaofret, og sade ved Drikkebordet. Paa Gulvet var antændt en Ild, og deres Koner sade ved Ilden, og varmede Guderne, men nogle smurte dem, og tørrede dem med en Dug. Fridthjof gik hen for Kong Helge, og sagde: „Vil du nu tage imod Skatten?" og han svang med det samme Pungen, hvori Sølvet var, i Veiret, og slog ham den i Næsen, saa at to Tænder gik ud af hans Mund, og han daanede, som han sad i Høisædet; men Halfdan greb i ham, saa at han ikke faldt i Ilden. Da kvad Fridthjof denne Vise:

Tag du mod Skatten,
Folkets Konning!
Med de forreste Tænder,
Om du fordrer ei mere;
Sølv er paa Bunden
Af Sæk denne,
Det have Bjørn og jeg
Begge hentet.

Der vare kun faa Mennesker i Stuen, thi de drak paa et andet Sted. Da Fridthjof nu igjen gik ned ad Gulvet udefter, saae han den gode Ring paa Helges Kones Haand, da hun varmede Balder ved Ilden. Fridthjof greb fat i Ringen, men den sad fast paa Haanden, og han trak hende da langs ned ad Gulvet ud efter Døren, og Balder faldt ud i Ilden. Men Halfdans Kone greb hurtig fat i hende, men da faldt ogsaa den Gud, som hun havde varmet, ud i Ilden, som nu slog i begge Guderne, der i Forveien vare smurte, og dernæst op i Taget, saa at Huset stod i lys Lue. Fridthjof fik dog Ringen, før han gik ud. Bjørn spurgte nu, hvad der var gaaet for sig, medens han var derinde; da holdt Fridthjof Ringen i Veiret, og kvad denne Vise:

Helge traf Hugget af Yngen,
Hilste den Nidingens Næse;
Haardt fra Høisædets Midte
Halfdans Broder nedfaldt;
Der maatte Balder brænde,
Var jeg først dog Ringen,
Og fra Ildens Luer
Uden Frygt traf jeg Kvinden.

Det siger man, at Fridthjof kastede Ildbrande i Taglægterne, saa at hele Salen stod i Lue, og da kvad han:

Stunde vi nu til Stranden,
Stort udrette vi siden;
Thi blaa Luer brage
I Baldershages Midte.

Efter det gik de ned til Søen.

Fridhjof flyer ud af Landet.

10. Saasnart Kong Helge kom til sig selv igjen, bød han strax sine Folk at drage hurtig efter Fridthjof, og dræbe ham med hele hans Følge, sigende, at denne Mand havde forgjort sit Liv, da han ikke agtede noget helligt Sted. Huustroppen blev nu blæst sammen, og da de kom ud af Salen, saae de, at den stod i lys Lue. Kong Halfdan ilte derhen med nogle af Folkene; men Helge drog efter Fridthjof og hans Mænd. Disse vare allerede komne om Bord, og lode Skibene saa sagte vugge. Kong Helge og hans Folk fandt nu, at alle deres Skibe vare sønderhuggede, og de maatte da lægge ind til Land igjen, og mistede nogle Mænd. Kong Helge blev nu saa vred, at han rasede. Han spændte da sin Bue, og lagde en Piil paa Strengen, og agtede at skyde til Fridthjof; og dette gjorde han med saa stor en Styrke, at begge Buehalsene gik i Stykker. Men da Fridthjof saae det, greb han tvende Aarer paa Ellide, og trak dem saa fast, at de begge brødes, og kvad da denne Vise:

Kyste jeg ungen
Ingeborg,
Beles Dotter,
I Baldershage;
Saa skulle Aarer
Paa Ellide
Begge briste
Som Helges Bue.

Derefter luftede det op inde fra Land ud efter Fjorden. De heiste da Seilene op, og Skibet skred frem, og Fridthjof bød sine Folk, at de skulde mage det saa, at de ei

skulde behøve at dvæle der længe. De seilede derpaa ud langs Sogn. Da kvad Fridthjof:

Ud fra Sogn vi seiled,
Saa vi droge fordum,
At i vor Odel øverst
Ildens Luer spilled;
Nu begynder Baal at brænde
I Baldershages Midte,
Vil jeg derfor vorde,
Veed jeg det, Gudulv kaldet.

Bjørn spurgte Fridthjof: „Hvad Beslutning skulle vi nu tage, Fostbroder?" „Ei vil jeg blive her i Norrig," sagde Fridthjof, „men jeg vil lære at kjende Krigsmænds Sæder, og fare i Viking." Siden ransagede de om Sommeren Øer og Udskjær, og forhvervede sig Gods og Berømmelse; men om Høsten styrede de til Ørkenøerne, og Angantyr tog vel imod dem, og der dvælede de om Vinteren. Men da Fridthjof var dragen bort fra Norge, da holdt Kongerne et Thing, og gjorde Fridthjof landsforviist fra alle deres Lande, og lagde hele hans Eiendom under sig. Kong Halfdan tog Sæde paa Framnæs, og opbyggede atter en Gaard der, hvor den brændte havde staaet. Ogsaa istandsatte de igjen hele Baldershage, og det havde varet længe, inden Ilden blev slukket. Det tog Kong Helge sig mest nær, at Guderne vare brændte; og det blev en stor Bekostning, inden Baldershage var opbygget fuldkommen ligesom før. Kong Helge havde nu sit Sæde paa Syrstrand.

Fridthjof besøger Kong Ring og Ingeborg.

11. Fridthjof erhvervede sig meget Gods og Berømmelse, hvor han foer frem; han dræbte Ildgjernings-

mænd og grusomme Vikinger, men Bønder og Kjøbmænd lod han fare i Fred; og blev han da paa ny kaldt Fridthjof hin Frækne. Han havde nu skaffet sig en betydelig Hær af gode Mænd, og var bleven meget rig paa Løsøre. Men da Fridthjof havde været tre Aar i Viking, foer han østerpaa, og lagde ind i Vigen. Da sagde han, at han vilde gaae i Land, men hans Folk skulde begive sig paa Krigstoge om Vinteren; „thi jeg begynder at blive kjed af de idelige Krigstoge," sagde han, „og jeg vil derfor drage til Opland, og besøge Konning Ring; men I skulle afhente mig her til Sommer, og jeg vil komme her den første Sommerdag." „Denne Beslutning er ikke forstandig," sagde Bjørn, „dog kommer du til at raade. Jeg vilde heller, at vi droge nordpaa til Sogn, og dræbte begge Kongerne Halfdan og Helge." „Det nytter til ingen Ting," svarede Fridthjof, „jeg vil heller reise, at besøge Konning Ring og Ingeborg." „Ugjerne," sagde Bjørn, „giver jeg mit Minde til, at du vover dig ene i hans Vold, thi Ring er viis og kløgtig, om han end er noget til Alders." „Heri vil jeg nu raade," sagde Fridthjof, „og skal du, Bjørn! imidlertid raade for Hæren." De gjorde, som han bød, og Fridthjof drog til Opland om Høsten; thi han var nysgjerrig efter at være Øievidne til Kong Rings og Ingeborgs Elskov. Før han kom der, tog han over sine andre Klæder en stor Kofte, som var overalt laaden; i hver Haand bar han en Styk, og en Maske for Ansigtet, og gav sig saa gammelt et Udseende som muligt. Siden traf han paa nogle Hirdsvende, førte kun et ringe Væsen, og spurgte: „Hvorfra ere I?" Men de svarede: „Vi have hjemme i Streitaland paa Kongens Sæde." „Er Ring en mægtig Konning?"

spurgte Oldingen. „Du forekommer os," svarede de, „som du maa være saa gammel, at du maa vel have Kundskab om, hvorlunde det har sig med Konning Ring i alle Henseender." Oldingen sagde, at han havde bekymret sig mere om Saltbrænderi end om Kongesæder. Derpaa drog han med dem hjem til Hallen, og gik, da det mørknedes, ind i Hallen, teede sig meget svag, og standsede ude ved Døren, og kastede Koftehætten over Hovedet, for at skjule sig. Kong Ring sagde da til Ingeborg: „Der gik en Mand der ind i Hallen, som var langt større end andre Mænd." „Det er en uvigtig Tidende," svarede Dronningen. Kongen sagde da til den Mand, som vartede op ved Bordet: „Gak du, og spørg, hvo den Mand med Koften er, hveden han kommer, og hvor han har sin Slægt!" Svenden løb ned ad Gulvet til den Fremmede, og sagde: „Hvad hedder du Mand, hvor var du i Nat, og hvor har du din Slægt?" „Mange Spørgsmaale gjør du Svend," sagde den koftéklædte Mand, „men kan du ogsaa gjøre nogen Rede for det, om jeg end underretter dig herom?" Koftemanden sagde da: „Thjof[1] hedder jeg; hos Ulv var jeg i Nat, men i Anger var jeg opfødt." Svenden løb for Kongen, og sagde ham den fremmede Mands Svar. Kongen sagde: „Du har fattet vel, Svend! Jeg veed, der er et Herred, som hedder Anger, men det kan dog ogsaa være, at det ikke er Manden saa let om Hjertet; og det maa være en viis Mand, og jeg synes særdeles vel om ham." Dronningen sagde: „Det er en underlig Skik, at du har Lyst til at tale saa meget med alle de Tiggere, som her komme, og hvad er han vel værd at tale med?" „Ei veed du det

[1]) d. e. Tyv.

bedre end jeg," sagde Kongen; „jeg seer, han tænker mere end han taler, og seer sig meget om." Derpaa sendte Kongen en Mand efter ham, og Kostemanden gik ind for Kongen, meget nedbøiet, og hilste ham med svag Stemme. Kongen sagde: „Hvad hedder du, store Mand?" Kostemanden svarede, og kvad denne Vise:

Da hed jeg Fridthjof[1],
Da jeg foer med Vikinger,
Men Herthjof,
Da jeg Møer bedrøved,
Geirthjof, da jeg
Gaflokker kasted,
Gunthjof, da jeg
Gik i Kampen,
Eythjof, da jeg
Udskjær hærjed,
Helthjof, da jeg
Hænded Smaabørn,
Valthjof, da jeg
Var over andre;
Nu har jeg svømmet siden
Med Saltkarle,
Hjælp behøvende,
Førend jeg hid kom.

Kongen sagde: „Af meget har du Tyvsnavn taget; men hvor var du i Nat, og hvor er dit Hjem, og hvor er du opfødt, og hvad bragte dig hid?" Kostemanden svarede: „I Anger var jeg født, hos Ulv var jeg i Nat, min Hu bragte mig hid, men Hjem eier jeg intet." „Det kan

[1]) De forskjellige Navne udlægges: Fredtyv, Hærtyv, Spydtyv, Kamptyv, Øtyv, Heltyv, Valtyv.

være," svarede Kongen, „at du har været opfødt i Anger nogen Tid, men det kan dog ogsaa hændes, at du har været født i Fred; i Skoven maa du have været i Nat, thi ingen Bonde er her i Nærheden, som hedder Ulf; men naar du siger, at du har intet Hjem, saa kan det vel være, at det tykkes dig af ringe Værd imod den Hu, som bragte dig hid." Da sagde Ingeborg: „Far, Thjof! til et andet Herberge, eller dog ud i Gjæsteſtuen!" Men Kongen sagde: „Jeg er nu saa gammel, at jeg kan tildele Gjæster Plads her; tag du Fremmede din Kofte af, og sæt dig ved min Side!" „Du gaaer nu heelt i Barndom," sagde Dronningen, „at du giver Tiggere Plads ved din Side." „Det skikker sig ikke heller," sagde Thjof, „og er det bedre, som Dronningen siger; thi jeg er mere vant til Saltbrænderi end til at sidde hos Høvdinger." „Gjør som jeg vil," sagde Kongen, „thi jeg vil nu raade dennesinde." Thjof tog da Koften af sig, og var underneden iført en mørkeblaa Kjortel, og havde den gode Ring paa sin Haand. Han havde et tykt Sølvbælte, i hvilket hang en stor Pung med blanke Sølvpenge. Et Sværd bar han ved sin Side, og en stor Skindhue havde han paa Hovedet, thi han var meget svagøiet, og laaden var han over hele Ansigtet. „Nu gaaer det i mine Tanker bedre," sagde Kongen, „og skal du, Dronning! føre ham en god Kappe, som det kan anstaae ham at bære." „Du skal raade, Herre!" svarede Dronningen, „men jeg gjør ikke meget af denne Thjof." Siden blev der givet ham en god Kappe, og da han havde taget den over sig, satte han sig i Høisædet hos Kongen. Dronningen blev blodrød, da hun saae den gode Ring, men dog vilde hun ikke samtale med ham. Kongen derimod

var meget munter imod ham, og sagde: „En god Ring har du paa din Haand, og længe maa du have brændt Salt for den.“ „Det er hele min Fædrenearv,“ svarede han. „Det kan vel være,“ sagde Kongen, „at du eier mere end den, men faa Saltbrænderkarle troer jeg at være dig lige, om Alderdommen ikke blinder altfor meget mine Øine.“ Thjof var der om Vinteren, og havde det godt, og alle tyktes vel om ham. Han var gjæv og mild mod enhver. Dronningen talte kun lidet med ham, men Kongen omgikkes ham med særdeles Munterhed.

Kong Ring drager til Gildes.

12. Nu fortæller man, at Kong Ring engang skulde drage til Gildes tilligemed sin Dronning og meget Folk. Da spurgte Kongen Thjof: „Hvad vil du, fare med os eller blive hjemme?“ Han sagde, at han foretrak, at fare med. „Det synes jeg ogsaa bedst om,“ sagde Kongen. Siden begave de sig paa Reisen, og det traf sig saa, at de skulde drage over en Sø. Da sagde Thjof til Kongen: „Usikker tykkes mig Isen, og det tykkes mig, at vi fare uforsigtig.“ „Ofte findes det,“ svarede Kongen, „at du advarer os vel.“ Lidt efter brast hele Isen. Thjof løb da til, og rykkede Vognen med alt, hvad der var i den, til sig; baade Kongen og Dronningen sade i Vognen. Det Hele rykkede Thjof op af Isen tilligemed Hestene, som vare spændte for Vognen. Da tog Kong Ring til Orde: „Det var et godt Tag, og ikke vilde Fridthjof hin Frække have grebet stærkere fat, om han havde været her; saadanne kan man kalde meget frække Følgesvende.“ De kom nu til Gildet, hvor der ikke forefaldt noget Mærkeligt. Kongen drog hjem med anseelige Gaver. Nu forløb Høivinteren, og da det lakkede ad

Vaar, begyndte Veirliget at blive mildere, Skoven at grønnes, Græsset at spire frem, og Skibene at fare Landene imellem.

Kong Ring drager ud i Skoven.

13. Det var nu en Dag, at Kongen talte til sine Hofsinder saalunde: „Jeg vil, at I skulle drage ud i Skoven med mig i Dag, for at more os, og see Landets fagre Udseende." Som sagt saa gjort, og en utallig Mængde Mennesker strømmede med Kongen ud i Skoven. Det traf sig nu saa, at Kongen og Fridthjof vare begge sammen i Skoven fjernt fra andre Mennesker. Kongen sagde da, at han var noget tung, og vilde lægge sig til at sove. Thjof svarede: „Far hjem, Herre! thi Sligt anstaaer fornemme Folk bedre hjemme end ude." „Ei kan jeg det," sagde Kongen. Derpaa lagde han sig, og sov haardt, og snorkede høit. Thjof sad nærved ham, og drog Sværdet ud af Skeden, og kastede det langt bort fra sig. Kort derefter satte Kongen sig op, og sagde: „Var det ei saa, Fridthjof! at der kom dig meget i Hu; det du dog vel imodstod; og skal du derfor her have god Anseelse hos os. Jeg kjendte dig den første Kveld, da du kom i vor Hal, og ei skal du snart skilles fra os. Saa vil der ogsaa forestaae dig noget Stort." „Vel og venligen have I modtaget os," svarede Fridthjof, „men bort maa jeg nu snart; thi mine Folk komme om føie Tid mig imøde, som jeg forud har budet dem." Siden rede de hjem fra Skoven, og da kom Kongens Huustrop til dem; og de droge derpaa hjem til Hallen, og drak vel om Aftenen. Det blev da aabenbaret for Almuen, at Fridthjof hin Frækne havde været der om Vinteren.

Fridthjof faaer Ingeborg.

14. Det var en Morgen tidlig, at der bankedes paa Døren til den Hal, hvori Kongen og Dronningen og mange andre Folk sov. Kongen spurgte da, hvo der bankede paa Døren. Den, som var derude, sagde: „Her er Fridthjof; jeg er nu beredt til Bortreisen." Da blev Døren lukket op, og Fridthjof gik ind, og kvad denne Vise:

Tak skal du nu modtage,
Thi du har vel mig beværtet,
Rede jeg er til i Uveir
Aarer frem at svinge:
Ingeborg jeg mindes,
Medens vi leve begge,
Fare hun vel og fange
Fingerguld for Kysse!

Derpaa kastede han den gode Ring til Ingeborg, og sagde til, at hun skulde eie den. Kongen smilede ad denne Vise, og sagde: „Saa falder det dog ud, at hun bliver bedre takket for Vinterherberget end jeg, uagtet hun dog ikke har viist sig venligere mod dig end jeg." Da sendte Kongen sin Tjenestemand, at hente Mad og Drikke, og sagde, at de skulde spise og drikke, før Fridthjof drog bort. „Sid du ogsaa op," saa tilralte han Dronningen, „og vær munter!" Hun sagde, at hun kunde ikke spise saa tidlig. „Vi skulle nu alle spise tilsammen," svarede Kong Ring. Og saa gjorde de, men da de havde drukket en Tid, tog Kong Ring saaluude til Orde: „Jeg ønskede, Fridthjof! at du vilde blive her; thi mine Sønner ere endnu Børn, og jeg er gammel og ikke skikket til Landeværn, om nogen med væbnet Magt

anfalder dette Rige." Fridthjof svarede: „Hurtig maa jeg fare, Herre!" og kvad denne Vise:

Bo du, Ring Konning!
Rask og længe,
Øverste Hersker
Under Jordskjødet!
Vogt, Høvding! vel
Viv og Lande;
Skulle vi Ingeborg
Aldrig træffes.

Da kvad Kong Ring:

Far du ei saa,
Fridthjof! heden,
Herligste af Helte!
I Huen mørk;
Dig vil jeg gjengjelde
Dine Gaver
Vist bedre end du
Venter selve.

Og fremdeles kvad han:

Jeg giver frækne
Fridthjof Kone
Og alle mine
Eiendomme.

Fridthjof faldt ham ind i Talen, og kvad:

Jeg vil ei gives
Gaver disse,
Uden du, Drot!
Dødsot føler.

Kongen sagde: „Jeg vilde ei give dig det, uden jeg troede, at det var saa, og jeg er syg, og dig under jeg

helst dette Giftermaal, thi du bærer Fostrin for alle Mænd i Norrig. Saa vil jeg ogsaa give dig Kongenavn, thi hendes Brødre ville ikke saa gjerne unde dig Værdighed og endnu mindre fæste dig en Kone end jeg." Fridthjof svarede: „Hav megen Tak, Herre! for eders Velgjerning, som er større end jeg ventede, men ei vil jeg have mere end Jarls Navn i Navnbod." Da gav Kong Ring med Haandslag Fridthjof Vælde over det Rige, som han havde styret, og tillige Jarlsnavn; og skulde Fridthjof raade derover, indtil Kong Rings Sønner vare voxne, til selv at styre deres Rige. Kong Ring laae i kort Tid, og da han døde, var der stor Sorg over ham i Riget. Derpaa blev en Høi opkastet over ham, og deri blev efter hans Befaling lagt meget Gods. Siden gjorde Fridthjof et anseeligt Gilde, da hans Mænd kom dertil; og da blev paa een Gang drukket Kong Rings Arvesøl og Ingeborgs og Fridthjofs Bryllup. Derefter styrede Fridthjof dette Rige, og holdtes for en ypperlig Mand. Han og Ingeborg havde mange Børn.

Om Fridthjof og Brødrene Helge og Halfdan.

15. Kongerne i Sogn, Ingeborgs Brødre, spurgte denne Tidende, at Fridthjof havde faaet Kongevælde over Ringerige og havde ægtet deres Søster Ingeborg. Helge sagde da til sin Broder Halfdan, at dette var et stort Vidunder og Dristighed, at en Hersesøn skulde ægte hende. De samlede da betydeligt Mandskab, og droge med det ud imod Ringerige, og agtede at dræbe Fridthjof, og lægge hele Riget under sig. Men da Fridthjof fik dette at vide, samlede han en Hær, og talte saalunde til Dronningen: „En ny Ufred er kommen i vort Rige, men i hvordan den end vil løbe af, vil vi ei see nogen vred Mine af eder."

Hun svarede: „Saa vidt er det nu kommet, at vi maae lade dig være den høieste." Bjørn var da kommen østenfra, Fridthjof til Hjælp. Siden rykkede de frem til Kamp; og det var endnu ligesom før, at Fridthjof var fremmerst i Kampens Hede. Han og Kong Helge kom til at skifte Hug, og Fridthjof tildeelte ham Banesaar. Da lod Fridthjof et Fredskjold holde i Veiret, og Kampen standsedes. Fridthjof sagde da til Kong Halfdan: „To store Vilkaar ere dig nu for Haanden. Det ene, at du lægger alt i min Vold, det andet, at du bliver dræbt ligesom din Broder; thi det synes nu, at jeg har bedre Sag end I." Da valgte Kong Halfdan, at lægge sig og sit Rige under Fridthjof. Fridthjof tog da Herredømme over Sognefylke, saa at Halfdan skulde være hans Herse i Sogn, og yde Fridthjof Skat, saalænge han styrede Ringerige. Der blev da givet Fridthjof Kongenavn over Sognefylke, fra den Tid da han overgav Ringerige til Kong Rings Sønner; og derefter underlagde han sig Hordeland. Han havde med Ingeborg to Sønner, Gunthjof og Hunthjof, som bleve drabelige Mænd. Og ender her nu Sagaen om Fridthjof hin Frækne.

Om Oplændingernes Konger.

Olaf, en Søn af den svenske Kong Ingjald Ildraade, opdyrkede det skovbegroede Vermeland; derfor blev han kaldt Olaf Trætelge. Han var opfødt i Vester-Gotland hos en Mand, som hed Bove. Dennes Søn hed Saxe, med Tilnavn Fletter. Olafs Moder var Gautild hin Prude, en Datter af Kong Algaute, hvis Fader var Kong Gautrek hin Milde, en Søn af Gaut, efter hvem Gautland eller Gotland er opkaldt. Gautilds Moder var Aløf, en Datter af Kong Olaf Skarpøie af Nærike. Men da Ivar Vidfadme havde underlagt sig hele de Danskes Rige og Sverrig, flyede Olaf og en stor Mængde af saadanne Mænd, som vare gjorte landflygtige af Kong Ivar. De droge norden om Væneren, opdyrkede der Skovene, og bebyggede store Herreder, og kaldte det Vermeland. Derfor kaldte de Svenske Olaf Trætelge eller Træhugger, og han var der Konge til sin Alderdom. Hans Kone hed Sølva; hun var en Søster til Sølve hin Gamle, som først opdyrkede Soløer. Olaf og Sølva havde to Sønner; den ene hed Ingjald og den anden Halfdan. Ingjald var Konge i Vermeland efter sin Fa-

der, men Halfdan blev opfødt i Soløer hos sin Morbroder Sølve. Han blev kaldt Halfdan Hvitbeen, og var Konge i Soløer efter Kong Sølve. Han ægtede Asa, Kong Eystein Ildraades Datter af Hedemarken. Denne Eystein underlagde sig Eynefylke i Trondhjem, og gav dem der til Konge sin Hund, som hed Sor, efter hvilken Sorshøi er opkaldt. Halfdan og Asa havde to Sønner, Eystein og Gudrød. Halfdan Hvitbeen bemægtigede sig Rommerige, og en stor Deel af Hedemarken; han døde af Sygdom i Thotten, og blev ført til Hedemarken og der begravet i en Høi.

2. Gudrød, Halfdans Søn, var Konge i Hedemarken efter sin Fader. Hans Søn var Helge, hvis Søn Ingjald var Fader til Olaf Hvide, som var gift med Aude den Dybsindige, Ketil Fladnæses Datter. Deres Søn hed Thorstein Raud; han var Jarl i Skotland, og faldt der. Halfdan Hvitbeens Søn Eystein var Konge i Rommerige; han ægtede en Datter af Erik Agnarsøn, som var Konge i Vestfold. Erik havde ingen Sønner. Eriks Fader Agnar var en Søn af Kong Sigtryg i Vindel[1]. Kong Eystein faldt over Bord, da Raaen traf ham i et smalt Sund. Halfdan hed hans Søn, som antog Kongedømmet efter ham; han blev en mægtig Mand og en stor Kriger; han gav sine Hofmænd i Sold ligesaameget Guld, som andre gave Sølv, men han nente ikke at give sine Mænd Mad, derfor blev han kaldt Halfdan hin Milde og hin Madilde. Han var gift med Lif, en Datter af Kong Dag i Vestmørerne; han døde af Sygdom i Vestfold, og blev der høilagt. Deres Søn hed Gudrød, han antog Kongedømmet efter

[1] d. e. det nuværende Vendsyssel.

sin Fader, og blev kaldt Gudrød hin Høimodige; han var gift med Asa, Kong Harald Rødskægs Datter paa Agde. De havde to Sønner, den ene hed Halfdan, den anden Olaf. Gudrød hin Høimodige blev dræbt paa Geirstad i Vestfold; han blev gjennemstungen med en Landse, i det han silde paa Aftenen gik ud af sit Skib i Stiflasund. Hans Kone Asa havde egget en Mand til at dræbe ham, fordi Kong Gudrød tilforn havde ladet dræbe hendes Fader, Kong Harald, og Gyrd, hans Søn. Kong Gudrød havde før haft tilægte Alfarins Datter i Alfheim, og havde faaet det Halve af Vingulmark i Medgift med hende. Deres Søn var Olaf. Han var fuldvoxen, da hans Fader faldt, og antog Kongedømmet efter ham; han var af alle størst og stærkest og den skjønneste af Udseende, og blev kaldt Olaf Geirstade-Alf. Asa hin Storraade foer nord op til Agde med sin Søn Halfdan, som da var eet Aar gammel, og styrede da det Rige, som hendes Fader havde besiddet. Halfdan voxte op hos sin Moder Asa, og blev snart en stor og stærk Mand og sort af Haar, og derfor kaldt Halfdan Svarte. Efter Kong Gudrøds Fald underlagde Kong Rolfgeir sig Vingulmark, og satte derover sin Søn, som blev kaldt Gandalf. Fader og Søn bemægtigede sig ogsaa største Delen af Rommerige. Kong Eystein, en Søn af Høgne, Eystein hin Mægtige og hin Ildraades Søn, underlagde sig hele Hedemarken og Soløer. Men Olaf Geirstade-Alf havde Grænland og Vestfold. Denne Olaf døde af Verk i Fødderne paa Geirstad, og ligger der i en Høi. Hans Søn var Røgnvald, som blev kaldt Høiere end Bjerge; han var Konge i Græn-

land efter sin Fader. Om ham gjorde Thjodolf Hvinverske Ynglingatal, og fortæller der om de Konger, som nedstamme fra Yngve Frey i Sverrig, og af hans Navn ere kaldte Ynglinger.

Ketil Hængs

og

Grim Lodinkins

Sagaer.

Her begynder Ketil Hængs Saga.

Paa Øen Rafnista ud for Nummedalen boede engang en Mand, som hed Halbjørn med Tilnavn Halvtrold, der var en Søn af Ulf hin Dristige. Det var en anseelig Mand, som havde meget at sige blandt Bønderne der nordpaa i Omegnen. Han var gift, og havde en Søn, der hed Ketil, og var stor af Vært, og af et mandigt Udseende, men dog ikke smuk. Saasnart Ketil var nogle Aar gammel, lagde han sig i Køkkenet; de, som gjorde saa, vare i den Tid udsatte for raske Mænds Spot. Naar Ketil sad ved Ilden, havde han den Vane, at han havde den ene Haand i Hovedet, og med den anden ragede han i Ilden foran sig. Halbjørn bad ham lade være at sidde med Haanden i Hovedet, og sagde at da vilde det blive bedre imellem dem. Ketil svarede intet, men blev borte noget derefter, og var borte i tre Nætter; da kom han hjem, og havde en vel gjort Stol paa Ryggen; den gav han sin Moder, og sagde, at han havde større Kjærlighed at lønne hende end sin Fader. Det hændte sig nu en Sommerdag, da det var godt Veir, at Halbjørn lod age Hø, og der laae endnu meget tilbage; han gik da ind i Køkkenet til Ketil, og sagde: „Nu burde du, Frænde! tage dig noget for, og age Hø i Dag, thi naar det gaaer haardt paa, maa man nytte alles Hjælp." Ketil sprang da op, og gik ud; Halbjørn

gav ham to Øg og en Kone til Arbeide; han agede nu Hø hjem til Gaarden, og tog saa rask fat paa Arbeidet, at omsider otte maatte stakke sammen, og alle syntes dog at have nok at gjøre; om Aftenen var alt Høet ført i Huus, men begge Øgene vare sprængte. Da sagde Halbjørn: „Nu synes det passende, Frænde! at du paatager dig Godsets Bestyrelse, thi du er ung, og tiltager med hver Dag i Styrke og Duelighed til alt, men jeg bliver nu gammel og stiv, og duer ikke til noget meer." Ketil sagde, at han ikke vilde det. Da gav Halbjørn ham en meget stor og skarp Øxe, der var et herligt Vaaben, og sagde: „Nu er der een Ting, Frænde! som jeg beder dig mest at vogte dig for, nemlig, at, saasnart Tusmørket begynder, ønsker jeg, at du er kun lidt ude, og allermindst at du gaaer nordpaa Øen her fra Gaarden; Halbjørn fortalte da sin Søn Ketil meget. Der var en Mand, ved Navn Bjørn, som boede der i Nærheden; han havde faaet den Vane, at gjøre Nar af Ketil, og kaldte ham Rafnista-Tossen. Bjørn roede ofte ud paa Søen at fiske; det hændte sig nu en Dag, da han var roet ud, at Ketil tog en Fiskerbaad, Snore og Angler, og roede dermed ud, og lagde sig ogsaa til at fiske. Bjørn var der forud med sine Folk, og da de saae Ketil, loe de meget, og gjorde Nar af ham, og Bjørn var denne Gang, ligesom han pleiede, den, der førte dem an i dette. De gjorde en god Fangst, men Ketil drog en Brosme, en meget ringe Fangst, men ikke flere Fiske. Da Bjørn og hans Folk havde ladet deres Baad, trak de deres Fiskeredskaber op, og gjorde sig færdige til at drage hjem. Det samme gjorde Ketil; de loe da ad ham, men da sagde Ketil: „Nu vil jeg afstaae eder hele min Fangst, og skal

den af eder have den, hvem den først træffer, og han kastede da Brosmen op i Veiret over paa deres Skib. Brosmen traf Bjørn Bonde paa Øret saa haardt, at Hjernen gik sønder, og Bjørn faldt ud over Borde, sank strax under Vandet, og kom aldrig op siden; da roede de andre til Land, og det samme gjorde Ketil. Halbjørn brød sig ikke meget herom. En Aften da det var mørkt, tog Ketil sin Øxe i Haanden, og gik nordpaa Øen; men da han var kommen et kort Stykke Vei bort fra Gaarden, saae han en Drage komme flyvende nordenfra Bjergene imod ham; den havde en Lykke eller Bøining, og Hale ligesom en Orm, men Vinger som en Drage; det syntes ham, at der brændte Ild af dens Øine og Gab; ikke tyktes Ketil nogensinde før at have seet saadan en Fisk eller nogen anden Uvætte, thi han vilde heller stride mod en heel Mængde Mennesker end imod denne Drage allene. Dragen anfaldt ham, men Ketil værgede sig vel og dravelig med Øxen, og saaledes gik det længe, indtil Ketil var saa heldig at træffe Lykken, hvor han hug Dragen sønder, saa den faldt død ned. Siden gik Ketil hjem; hans Fader var paa Marken tæt udenfor Gaarden, og hilste sin Søn med Venlighed, og spurgte, om han var bleven nogen ond Vætte vaer nord paa Øen. „Det kan jeg ikke fortælle," svarede Ketil, „hvor jeg seer Fiske rende, men sandt er det, at jeg sønderhug en Hæng eller Drage i Midten, hvo der saa fanger Hunnen til den." „Ringe vil du herefter synes om Smaating," svarede Halbjørn, „naar du regner saadant et Dyr blandt Smaafiske; nu vil jeg øge dit Navn, og kalde dig Ketil Hæng. Der forefaldt nu en Tid ikke noget mærkeligt; Ketil sad endnu ofte ved Ilden; Halbjørn drog meget ud paa Fiskefangst,

og da Ketil en Gang bad ham om, at han maatte drage med, sagde Halbjørn, at det passede sig bedre for ham at sidde ved Ilden, end at være paa Søfærd; men da Halbjørn kom til Skibet, var Ketil der forud, og Halbjørn formaaede da ikke at jage ham tilbage; Halbjørn gik da i Forstavnen paa Færgen, og bad Ketil gaae for Bagstavnen, og skyde Skibet i Søen. Ketil gjorde saa, men Skibet gik ingensteds. Da sagde Halbjørn: „Ulig er du dine Frænder, og seent venter jeg, vil der komme Styrke i dig; jeg pleiede, førend jeg blev gammel, at skyde Færgen ene ud." Da blev Ketil vred, og stødte Færgen saa haardt frem, at Halbjørn styrtede ud mellem Stenene paa Strandbreden, men Færgen standsede ikke førend ude paa Søen. Da sagde Halbjørn: „Kun lidet lader du mig nyde godt af vort Slægtskab, at du vil knuse Benene i mig, men det vil jeg nu sige, at jeg troer, at du er tilstrækkelig stærk, thi jeg vilde nu prøve din Styrke; jeg stod imod saa haardt, jeg formaaede, men du skød den alligevel frem; det synes mig derfor, at jeg eier en brav Søn." De fore dernæst til Fiskeslederne. Halbjørn passede Skalen[1], men Ketil roede ud paa Søen, hvor han gjorde en stor Fangst. Der kom da to meget drabelige Mænd roende imod ham, og bøde ham overgive dem, hvad han havde fanget; dette nægtede Ketil, og spurgde dem om Navn; den ene af dem kaldte sig Hæng, den anden Rafn, og de sagde, at de vare Brødre. De anfaldt ham, men Ketil værgede sig med Kollen, og slog Hæng over Bord, og dræbte ham saaledes, men Rafn rodde bort. Ketil foer hjem til sin Skale; hans Fader kom da imod ham, og spurgte, om han havde

[1]) en eenlig liggende Bygning.

truffet paa nogen om Dagen. Ketil sagde, at han havde truffet to Brødre Hæng og Rafn. „Hvorlunde gik det af imellem eder," spurgte Halbjørn videre, „dem kjender jeg nøie, de ere tapre Mænd, men derhos store Urostiftere, hvorfor de ere gjorte landflygtige fra Bygderne." Ketil sagde, at han havde hugget Hæng over Bord, men Rafn havde flyet. „Begjerlig er du, Frænde," sagde Halbjørn, „efter store Fiske, og derfor passer dit Navn godt til dig." Dagen efter fore de hjem med deres Fangst. Da var Ketil elleve Aar gammel, og nu gjorde Fader og Søn alt mere og mere af hinanden.

2. Der indtraf den Tid stort Uaar paa Halogeland; de havde deres vigtigste Næring af Søen. Ketil sagde da, at han vilde fare ud at fiske, for ikke at ansees for ørkesløs. Halbjørn tilbød, at han vilde fare med ham, men Ketil sagde, at han godt kunde komme ud af, ene at styre Færgen. „Det er uraadeligt," sagde Halbjørn, „men du er jo bestemt i din Beslutning; tre Fjorde vil jeg nævne for dig; den ene hedder Næstefjord, den anden Midfjord, den tredie Vitadsgjafe; og det er nu længe siden jeg foer ud af de to, og da var der Ild i begge Skalerne." Denne Sommer foer Ketil til Midfjord, og der var Ild i Skalen. Inde i Bugten paa Fjorden fandt Ketil en stor Skale; Bonden var ikke hjemme, da Ketil kom. Der saae han en stor Fangst og store Grave, gravede ned i Jorden, og han rev alt op af dem, og kastede det ud hist og her. Han fandt deri Stykker af Hvaler og Hvidbjørne, Sæler og Hvalrosse og alskens andre Dyr, men i Bunden paa hver Grav fandt han nedsaltet Menneskekjød, han kastede det alt ud, og spildte det til forskjellige Sider; men imod Aften hørte han en svær Aaregang, han gik da ned til

Søen. Skalens Eier roede nu til Land; han hed Surt, og var en stor Mand og af et grumt Udseende. Saasnart Baaden kom paa Grund, gik han af den, tog den, og bar den op i Nøstet[1], og vadede i Dynd næsten op til Knæerne; han havde en huul og gjennemtrængende Stemme, og talte med sig selv: „Her er der faret ilde afsted," sagde han, „at alle mine Eiendomme ere spildte; og med det er det endog gaaet værst, som er det bedste, nemlig mine Menneskekroppe; saadant var Hævn værdt; det er nu ogsaa ganske utilbørligt, at min Ven Halbjørn sidder rolig hjemme, men den tossede Kokkensvend Ketil Hæng er nu kommen her; det vil ei være mig besværligt at lønne ham for sin Gjerning; og vil det være mig den største Skam, ikke langt at overgaae ham, ham, som er voxen op ved Ilden, og har været Kulbider." Han gik derpaa hjem til Skalen, men Ketil gik ud, og stillede sig bag ved Døren med hævet Øxe. Da nu Surt kom til Skalen, maatte han bukke sig dybt, og rakte først Hovedet og Skuldrene ind. Ketil hug paa Halsen med Øxen, som klang høit, i det den skar Hovedet af ham; Jotunen faldt da død ned paa Skalens Gulv. Ketil ladede der sin Baad, og foer hjem om Høsten. Den næste Sommer agtede han sig til Vitadsgjafe. Halbjørn fraraadede ham det, og sagde at det var godt at age hjem med en heel Vogn. Ketil sagde, at man maatte forsøge sig, og at han vilde fare. „Du vil finde det ikke saa ganske rigtigt der," sagde Halbjørn, „men det kan man mærke, at du vil besee mine Arnesteder, og i enhver Henseende sætte dig i Ligning med mig." Ketil sagde, at han ane-

[1]) saa kaldtes det Huus, hvori Skibe og Skibsredskaber forvaredes.

de ret; siden foer han nordpaa op til Vitadsgjafe, og fandt der Skalen, hvor han beredte sine Sager. Der var ingen Mangel paa Fangst, man kunde endog tage Fiskene med de bare Hænder. Ketil hængte Fangsten op i sit Røst, og gik siden at sove, men om Morgenen, da han kom til Røstet, var al Fangsten borte. Den anden Nat vaagede han, og han saae da en Jotun gaae ind i Røstet, og binde sig en stor Byrde. Ketil gik imod ham, og hug ham med Øxen paa Skuldrene, saa at Byrden faldt ned. Jotunen dreiede sig heftig, da han fik Saaret, saa at Ketil slap Øxen, som stod fast i Saaret. Denne Jotun hed Kaldrane; han løb ind i sin Hule i Spidsen af Fjorden, men Ketil efter ham. Der sade nogle Trolde ved Ilden; de loe meget, og sagde at Kaldrane havde faaet fortjent Straf for sin Gjerning. Kaldrane sagde, at han trængte mere til Salvelse til sine Saar end til Irettesættelse. Ketil gik da ind i Hulen, og sagde, at han var Læge, og bad om Salve, da han vilde forbinde hans Saar. Troldene fore længere ind i Hulen, men Ketil greb Øxen ud af Saaret, og hug Jotunen Banehug. Derpaa gik han hjem til sin Skale, ladede sin Baad, og foer siden hjem. Halbjørn tog vel imod ham, og spurgte om han var bleven noget vaer. Ketil sagde, at det var langt fra. Halbjørn sagde, at hans Hænder vare meget blodige, „og dog sad du rolig," sagde han; „Ja!" svarede Ketil.

3. Om Høsten før Vinterens Begyndelse gjorde Ketil sin Færge i Stand. Halbjørn spurgte, hvad der skulde foretages; Ketil sagde, at han agtede sig paa Fiskeri. Halbjørn sagde, at det var tværtimod Folks Sædvane, og at han ikke gav sit Samtykke dertil. Ketil foer ikke desmindre, og da han kom nord op i Fjordene,

overfaldt der ham et Uveir, som kastede ham ud i rum Sø, saa han ikke naaede Havn; han blev dreven op til nogle Klipper nordenfor Finmarken, og landede der, hvor Klipperne skiltes; der lagde han Skibet til Leie, og lagde sig til at sove, men han vaagnede ved at hele Skibet rystede; han stod da op, og saae, at en Troldkone tog i Stavnen, og rystede Skibet. Ketil sprang i Baaden, og tog nogle Smørkurve op, hug Tovet over, og roede bort; Uveiret blev ved, men en Hval lagde sig til ham, og skjermede Baaden for Uveiret, og han syntes at see Menneskeøine i den, men siden drev han mod nogle Skjær, hvor Baaden slogs sønder. Selv kom han op paa Skjærene, og kunde ikke øine Land uden ligesom noget Sort i det Fjerne, hvortil han svømmede efter at have udhvilet sig. Da han kom til Land, fandt han en Vei fra Strandbreden, som førte ham til en Gaard. Der stod en Mand udenfor Døren, og kløvede Brænde, han hed Brune; han tog vel imod ham, og kvad denne Vise:

Hæng, vær hilset!
Her skal du boe,
Hele Vinteren
Hos os være;
Dig vil jeg fæste,
Om ei du dig undslaaer,
Dotter min,
Inden Dagen kommer.

Ketil kvad til Svar:

Her vil jeg boe,
Troer jeg, at Finnen
Det heftige Uveir

Ved Trolddom volder;
Hele Dagen
Øste jeg ene for tre;
Hvalen beroliged Havet;
Her vil jeg boe.

Derpaa gik de ind; der vare to Kvinder. Brune spurgte, om han vilde ligge hos hans Datter eller ene, hun hed Rafnhild, og var meget stor af Væxt, og dog af et mandigt Udseende; det fortælles at hendes Ansigt var en Alen bredt. Ketil sagde, at han vilde ligge hos Rafnhild. Siden gik de i Seng, og Brune udbredte en Oxehud oven over dem. Ketil spurgte, hvad det skulde betyde; „Jeg har indbudet hid mine Venner Finnerne," sagde Brune, „og jeg vil ikke, at du kommer dem for Øine, thi de skulle nu komme at see til dine Smørkurve." Finnerne kom, og vare ikke smækre af Udseende. De sagde: „En herlig Ret er os dette Smør;" siden fore de bort, men Ketil blev der fremdeles, og morede sig med Rafnhild; han gik ogsaa ofte til Skydeøvelser, og lærte Idrætter, stundum foer han paa Dyrejagt med Brune. Om Vinteren efter Juul fik Ketil Lyst til at drage bort, men Brune sagde, at han kunde det ikke formedelst Vinterens Strenghed og det onde Veirlig, desuden raar Finnekongen Guse ude i Skovene. Om Vaaren lavede Brune og Ketil sig til Reisen. De fore foran Fjordene, og da de skiltes, sagde Brune: „Drag du den Vei, som jeg anviser dig, og ikke gjennem Skovene." Han gav ham nogle Skyderedskaber og en Brod, som han bad ham bruge, om han skulde see sig nødt dertil. Derpaa skiltes de, og Brune drog hjem. Ketil sagde til sig selv: „Hvi skulde jeg ikke drage den korteste Vei, jeg vil ikke frygte for Bru-

nes Skrækkebilleder; og han dreiede derpaa af over Skoven, og saae en stor Snefyg, og at en Mand ilte efter ham paa en Vogn med to Rener for. Ketil hilste ham med denne Vise:

Stig du af Vognen,
Stands du Renerne,
Silde farende Mand!
Siig, hvad du hedder?

Han svarede:

Guse kalde mig
Gjæve Finner,
Hele Folkets
Fører er jeg.

Hvad er det for en Mand,
Som imod mig farer?
Som en Ulv du skrider af Skoven;
Angestord skal du mæle,
Om du undkommer,
Tre Gange foran Brinken[1].

Derfor kalder jeg dig utapper; de mødtes paa en steil Brink. Ketil kvad:

Hæng jeg hedder,
Kommen fra Rafnista,
Halbjørns Forsvarer,
Hvi skrider du saa, du Arme!
Til den feige Finn jeg
Fredsord ei mæler,

---

[1]) eller: foran Thruma, en Ø, beliggende ud for Halogeland.

Heller vil jeg Buen spænde,
Som mig Brune gav.

Guse syntes nu vide, hvo Hæng var, thi han var meget berømt. Guse kvad da denne Vise:

Hvo er paa Skier,
Sildig om Dagen,
Kampbegjerlig
Med grusomt Sind;
Vi skulle prøve
Piil at rødne
I hinanden,
Om Modet ei svigter.

Ketil kvad:

Hæng man kalder mig
Med halvt Navn,
Jeg vil dig nu
Modstand gjøre;
Du skal vist vide,
Før vi skilles,
At Pilene kunne
Karle bide.

Guse kvad:

Gjør dig nu færdig
Til en heftig Kamp!
Hold du Skjold for dig,
Haardt vil jeg skyde;
Dig vil jeg snart
Til Bane vorde,

Om alt Gods ei du
Overgiver.

Ketil kvad:

Ikke jeg Godset vil
Overgive,
Og for dig ene
Aldrig løbe;
Før skal dit Skjold
Foran Brystet hugges,
Og det skal fortne for
Dine Øine.

Guse kvad:

Guld du skal ikke,
Ei Kostbarheder,
Ved godt Mod,
Hjemme raade;
Banen over dig
Snart vil komme,
Om vi ude skulle
Med Odde lege.

Ketil kvad:

Jeg vil ei Guld
Med Guse skifte,
Ei heller først
Om Freden bede;
Mig er Hæder
Meget bedre,
End mig er Hu
Til bort at komme.

Derpaa spændte de deres Buer, og lagde Pile paa Strengene, og skøde saaledes, at Piilspidserne traf hinanden i

Flugten, og enhver af dem skød saaledes en Tylt Pile, som alle faldt ned. Guse havde da allene en Fleen[1] tilbage, ligeledes var Ketils Brod endnu tilbage. Da tog Guse Flenen, den syntes ham skjæv, og han traadte paa den. Ketil sagde da:

Dødsens er nu Fin
Hin Feige vorden,
Da han skjæv sin Fleen
Med Foden træder.

Derpaa skødes de igjen, og nu mødtes Pilene ikke i Flugten, men Brodden fløi i Guses Bryst, og saarede ham til Døde. Brune havde ladet Guse synes, at Flenen var skjæv, thi han var Kongedommen nærmest, om Guse mistede Livet, men syntes forud ikke at have faaet sin tilbørlige Deel i deres Skifte. Guse eiede et Sværd, som hed Dragvendil, det bedste af alle Sværde; dette tog Ketil af Guse, da han var død, tilligemed Pilene Fløg, Remsa og Fifa. Ketil drog tilbage til Brune, og sagde ham, hvad der var skeet. Brune sagde, at han havde gaaet ham nær ved at dræbe hans Broder. Ketil svarede, at han nu havde vundet Kongedommen under ham. Brune fulgte ham siden ind i Bygden, og de skiltes med megen Kjærlighed. Om Ketils Reise berettes nu intet, førend han kom hjem til Rafnista. Han traf paa en Bonde, og spurgte, hvad det vare for mange Skibe, der fore til Øen; Bonden sagde, at det vare indbudne Folk, og at de skulde drikke Arveøl efter Ketil, om der da intet spurgtes til ham. Ketil foer paa et ringe Skib til Øen, og gik

[1]) et Slags stor Piil.

ind i Skalen, og Folkene bleve glade ved ham. Gildet blev da forandret til et Velkomstøl mod Ketil. Han var nu hjemme i tre Aar; da kom der et Skib til Øen, hvorpaa Rafnhild Brunesdatter var tilligemed hendes og Ketils Søn, som hed Grim. Ketil indbød dem til at forblive der; men Halbjørn sagde: „Hvi byder du denne Trold at være her?" og han var meget vred og opbragt over hendes Ankomst. Rafnhild sagde, at hun ikke vilde være nogen af dem til Besvær; „Jeg vil drage bort herfra," føiede hun til, „men vor Søn Grim Lodinkin skal blive her tilbage." Dette Tilnavn førte Grim, fordi hans ene Kind var laaden, saaledes var han født, og denne Kind kunde intet Jern trænge igjennem. Ketil bad Rafnhild, ikke at blive vred herover; hun sagde, at hendes Vrede kun vilde gaae dem lidt nær. Siden foer hun hjem, og roede nordpaa langs med Kysten; hun bad Grim at forblive der i tre Aar, og sagde, at hun da vilde komme efter ham.

4. Der var en god Bonde, ved Navn Baard, der havde en smuk Datter, der hed Sigrid, som den Gang ansaaes for den ypperste Kvinde der i Egnen. Halbjørn bad Ketil tage sig en Kone og slaae Rafnhild ud af Tankerne. Ketil sagde, at han havde ikke Lyst til at gifte sig, og han var stedse taus og bedrøvet, siden han skiltes fra Rafnhild. Ketil yttrede, at han vilde drage nordpaa igjen, men Halbjørn sagde, at han vilde drage paa Frieri for ham, og at det var ilde, at han vilde elske denne Troldkvind. Siden drog han paa Frieri til Baard; denne sagde, at Ketil havde gjort større og vanskeligere Reiser, end at beile til en Kvinde. „Tænker du, at jeg lyver?" spurgte Halbjørn; Baard svarede:

„Jeg veed, at Ketil vilde have kommet her selv, hvis han havde haft dette i Sinde; men jeg har hverken Styrke eller Villie til at nægte dig Kvinden;" og de sluttede nu en fast Aftale herom, og Bryllupper blev berammet. Halbjørn drog derefter hjem; Ketil spurgte ham ikke om Nyt. Halbjørn sagde, at mange andre vare langt begjerligere efter at høre om Giftermaalet end Ketil selv; men Ketil gav ikke Agt derpaa; imidlertid gik Bryllupper dog for sig, og der holdtes et anseeligt Gilde. Ketil tog ikke sine Klæder af den første Nat, da de kom i een Seng; hun brød sig ikke om det, og de kom snart godt overeens. Efter dette døde Halbjørn, og Ketil styrede nu Gaarden efter ham, og havde mange Folk om sig. Med sin Kone havde Ketil en Datter, som fik Navnet Rafnhild. Efter tre Aars Forløb kom Rafnhild Brunesdatter til Ketil i Besøg. Han indbød hende til at være der, men hun sagde, at hun ikke kunde forblive det: „at vi oftere kan træffes og være sammen," sagde hun, „har du nu forhindret ved dit Letsind og din Ustadighed." Hun gik derpaa til Skibet meget sørgmodig og nedslaaet, saa man kunde tydelig see, at Skilsmissen med Ketil gik hende meget nær til Hjerte. Grim blev der tilbage. Ketil var den mægtigste Mand der nordpaa, og Folk havde megen Tillid til ham. En Sommer foer han nordop til Finmarken, at besøge Brune og Rafnhild; Grim var med. De fore paa et lille Skib; de laae da engang under en Klippe ved en Aa. Ketil bad Grim at hente Vand; han drog ogsaa, men saae en Trold ved Aaen, som forhindrede ham, og vilde tage ham fat; Grim blev bange, og løb hjem, og fortalte sin Fader det. Ketil drog da imod Trolden, og kvad denne Vise:

Hvad er det for et Under,
Som ved Bjerget stander,
Og gaber over Ilden?
Med gjensidig Villighed
Vil det blive bedre mellem os;
Seer du, min Sang virker!

Utyskет forsvandt, og Ketil og Grim fore hjem. En Høst traf det sig, at tvende Vikinger kom til Ketil; den ene hed Hjelm, den anden Stafnglam; de havde hærjet vide om Land. De udbade sig at maatte have et Tilholdsted hos Ketil, og dette tilstod han dem, og de nøde god Behandling hos ham om Vinteren. I Julen gjorde Ketil det hoitidelige Løfte, at han ikke vilde bortgifte sin Datter Rafnhild uden hendes Villie. Vikingerne roste meget dette hans Løfte. Nu kom engang Opdale-Kæmpen Ale der, en oplandsk Mand af Æt, og bad om Rafnhild sig tilægte. Ketil sagde, at han ikke vilde bortgifte hende imod hendes Villie, men at han vilde andrage Sagen for hende. Rafnhild sagde, at hun ikke kunde fatte Kjærlighed til Ale, og vilde ikke binde sin Skjæbne til ham. Ketil fortalte nu Ale hendes Svar, og derfor udfordrede Ale Ketil til Tvekamp, og Ketil lovede at møde. Brødrene Hjelm og Stafnglam vilde stride for Ketil, men han bad dem holde deres Skjolde for ham. Da de nu kom til Kamppladsen, hug Ale til Ketil, men Skjoldet blev ikke holdt for, og Sværdspidsen traf Ketil i Panden, og saarede ham ned over Næsen, og det blødte stærkt; da kvad Ketil denne Vise:

Hjelm og Stafnglam!
Dække eder begge;

Giver Plads for den Gamle
At gange lidt længere frem!

Flyve Kampøgler[1],
Fræk er Dalekæmpen,
Styg er Sværdes Leg,
Farvet Gubbens Skæg;
Skindkjortler brage,
Skjælve Jernsærke,
Ringskjorter rystes,
Ræddes Møens Beiler.

Derpaa svang Ketil Sværdet mod Ales Hoved, men Ale hævede Skjoldet, og Ketil hug da til Fødderne, og hug dem begge af, saa at Ale faldt der.

5. Kort efter blev der et stort Uaar, ved det at Fiskene holdt sig borte fra Landet, og Kornet slog feil; men Ketil havde mange Folk hos sig, og Sigrid syntes at behøve noget i sit Spisekammer. Ketil sagde, at han ikke var vant til at lade sig opfordre, og sprang paa sit Skib. Vikingerne spurgte, hvad han vilde. „Jeg vil ud paa Fiskefangst," sagde han. De tilbøde sig, at ville fare med ham, men han sagde, at der paa ingen Maade var Fare for ham, og bad dem at passe hans Gaard imedens. Ketil kom til det Sted, som hedder Skrofar, og da han kom til Havn, saae han paa Næsset en Troldkvinde i en bar Skindkjortel; hun var nylig kommen af Havet, og var sort som det kunde være Beg. Hun grinte mod Solen. Ketil kvad denne Vise:

Hvad er det for en Hex,
Som jeg seer paa gamle Næs,

[1]) Pile.

Medens Solen er oppe?
Hæsligere end hende
Har jeg ingen
Nogensinde skuet.

Hun kvad:

Forat jeg hedder,
Født var jeg nordlig,
Nask i Rafnus,
Led for Bønder,
Let til Gjerning,
Hvor der Ondt skal øves.

Og fremdeles kvad hun:

Mange Mænd
Har jeg til Jorden stikket,
Som at fiske fore;
Hvo er denne
Hin trættekjære,
Som er i Skjærene kommen?

„Hæng kalder man mig," sagde han. Hun svarede: „Bedre var det dig, at være hjemme i Rafnista, end at strippe allene til Udskjærene." Ketil kvad denne Vise:

Selvraadig jeg tyktes,
Før hid jeg kom,
Over næsten alle
Vore Reiser;
Hvad end de hæslige
Hexe pludre,
Paa Fiskefangsten
Freidig end jeg drager.

Fort jeg farer,
Hvad end Forat mæler,
Nød mig tvinger,
Frænder skal jeg hjælpe,
Ei jeg standser
Med at jage Sæler,
Om end Øen
Af dem ganske vrimled.

Hun svarede:

Ikke jeg nægter det,
Sagde den Vidtfarne,
At du har langt længere
Liv end andre,
Om du vort Møde
Mennesker fortæller,
Usle Svend!
Seer jeg dig skjælve.

Ketil kvad:

I min Ungdom var jeg hjemme,
Eensom foer jeg
Ofte ved Udskjær'
Mange mørke Dage;
Hvor jeg traf paa
Mine Veie,
Aldrig jeg bæved for
Troldkvinders Rædsler.

Langansigtet er du Gamle,
Og krymper Næsen,
Skrækkeligere Hex
Skuet ei har jeg;

Hvorhen har du
Færden bestemt?

Hun rokkede hen imod ham, og kvad:

Gangen jeg begyndte i Anger,
Til Steig jeg siden vandred,
I Raad bestemt, og med Skalmen[1]
Rustet til Kormt jeg farer.
Ild skal jeg tænde[2] paa Jædren,
Og paa Utstein puste,
Skal jeg da øster til Elven,
Inden Dagen paa mig skinner,
Blandt Beigles Brudepiger,
Og snart til Jarlen gives.

Denne Vei gaaer langs med Kysten af hele Norge. Hun spurgte: „Hvad skal du nu bestille?" „Koge Kallun, og lave Mad," sagde han. Hun kvad:

Din Kogning vil jeg vende,
Og dig selv gnide,
Til dig Hexen griber;
Og vil hun komme
Med sin Brusen.

„Ja det kan man vente af hende," sagde Ketil. Hun famlede nu til ham. Ketil kvad da denne Vise:

Jeg troer paa mine Pile,
Men du paa din Styrke,
Flenen[3] skal dig træffe,
Om ei du rykker tilbage.

Hun kvad da denne Vise:

---

[1]) d. e. et kort Sværd. [2]) d. e. lave Mad. [3]) Pilen.

Fløg og Fifa
Tænkte jeg fjernt at være,
Og jeg ræddes ikke
For Remsas Bid.

Saaledes hed Ketils Pile. Han lagde Piil paa Streng, og skød til hende, men hun forvandlede sig i en Hvals Skikkelse, og styrtede sig i Søen, og Pilen traf hende under Finnerne; da hørte Ketil et stort Skrig. Da han mærkede, at det igjen blev stille, tog han til Orde: „Den Bestemmelse af Skjæbnen maa nu være tilintetgjort, at Forat skulde have Jarlen, uønskelig er nu hendes Seng.“ Siden fiskede Ketil, og ladede sin Baad. Det hændte sig en Nat, at han vaagnede ved et stort Brag i Skoven; han løb ud, og saae en Troldkvinde, paa hvis Skuldre der faldt en Man. Ketil spurgte hende: „Hvorhen agter du dig, Hex!“ Hun svarede ham brøsig: „Jeg skal til Troldething; der kommer Skelking, Troldenes Konning, norden fra Dumbshav, og Ofote fra Ofotansfjord, og Thorgerde Hørgetrold og andre store Vætter norden fra Landet. Ophold mig ikke, thi jeg bryder mig ikke om dig, siden du kuede Kaldrane;“ derpaa vadede hun ud i Vandet, og siden i rum Sø. Der var megen Trolderiden paa Øen om Natten, men Ketil led dog ingen Skade deraf. Han drog derefter hjem, og var nu rolig hjemme en Tid. Nogen Tid derefter kom Vikingekongen Framar til Rafnista; han var en Offermand, og Jern bed ikke paa ham; han herskede over Gestrikland i Hunnernes Rige. Han indviede Aarhøi til Afgudstjeneste; paa denne Høi blev Sneen aldrig liggende. Hans Søn var Bødmod, som eiede en stor Gaard ved Aarhøi, og var en vennesæl Mand;

alle ønskede derimod Ondt over Framar, men Odin havde givet Framar den Egenskab, at Jern ikke bed paa ham. Framar beilede til Rafnhild; men Ketil svarede, at hun skulde selv vælge sig sin Mand. Hun sagde nei til Framar: „Vilde jeg ikke tage Ale til min Mand," sagde hun, „da vil jeg langt mindre tage denne Trold." Da Ketil fortalte Framar hendes Svar, blev denne meget vred derover, og udfordrede Ketil til Tvekamp ved Aarhøi første Juledag, og lagde til: „Vær hver Mands Niding, om du ei kommer!" Ketil sagde, at han vilde komme. Hjelm og Stafnglam tilbøde sig at drage med ham, men Ketil sagde, at han vilde drage ene. Kort før Juul lod Ketil sig nu sætte i Land i Nummedalen. Han var iført en laaden Kappe; han steg nu paa sine Skier, og foer op gjennem Dalene, og saa gjennem Skoven til Jæmteland, saa øster over Skalkskov til Helsingeland, og saa øster over Eyskovmørk, som adskiller Gestrekeland og Helsingeland, og er 20 Raster lang og 3 Raster bred, og er slem at reise igjennem. Ved Skoven boede en Mand, der hed Thorer; han tilbød Ketil sit Følge, og sagde at der laae nogle Røvere i Skoven, hvis Anfører hed Sote, og var en svigefuld og haardfør Mand. Ketil sagde, at han ikke frygtede noget Ondt af dem, og begav sig siden ind i Skoven; han kom til Sotes Skale, men traf ham ikke hjemme. Han tændte da Ild op for sig. Sote kom hjem, og hilste ikke Ketil, men satte Mad for sig. Ketil sad ved Ilden, og sagde: „Er du karrig paa Mad, Sote?" Sote kastede da nogle Stykker til Ketil, og da de vare mætte, lagde Ketil sig ned ved Ilden, og snorkede høit. Da sprang Sote op, men Ketil vaagnede, og sagde: „Hvi pusler du her omkring, Sote?" Han sva-

rede: „Jeg blæser paa Ilden, som næsten var udsluft." Ketil sov anden Gang. Da sprang Sote atter op, og tog Øxen i begge Hænder. Ketil sprang da op, og sagde: „Stort vil du nu hugge, Sote!" Derefter sad Ketil oppe om Natten. Om Morgenen bad Ketil, at Sote skulde gaae med ham i Skoven, og han gik med. Da det nattedes, lagde de sig ned under et Træ. Ketil sov, eftersom Sote tænkte, thi han snorkede høit. Sote sprang da op, og hug til Ketil, saa at Kappehatten fløi af; men Ketil var ikke i Kappen; thi han vaagede, og vilde prøve Sote. Han sprang da op, og sagde: „Nu skulle vi prøve at brydes med hinanden; og han kastede Sote om paa en Træbul, og hug Hovedet af ham, og drog saa sin Vei, og kom Juleaften til Aarhøi. Denne Høi var af Framar og Landsfolket indviet til Ofringer for godt Aar. Det var da et stærkt Snefog; Ketil gik op paa Høien, og satte sig imod Veiret. Da Folkene kom til Sæde hos Bodmod, tog han til Orde: „Mon Ketil være kommen til Aarhøi." Man svarede, at det var ikke at vente. „Det er saadan en Mand," sagde da Bodmod, „at jeg veed ikke, hvad jeg skal formode herom. Drager nu hen, og seer efter ham, og indbyder ham til os!" De droge nu til Høien, men fandt ikke Ketil, og sagde det til Bodmod. Bodmod sagde, at han maatte være kommen op paa Høien, og han drog derpaa til Høien og op paa den, og saae der en stor Dynge paa den nordre Side af Høien. Bodmod kvad denne Vise:

Hvo er den Høie,
Som paa Høien sidder,
Og sig mod Veiret vender,
Frostudholdende Mand!

Troer jeg dig vældig være,
At dig Ly ei skjermer.

Ketil kvad til Svar:

Ketil jeg hedder,
Kommen fra Rafnista,
Der var jeg i Ungdommen opfødt;
Modigt Hjerte,
Veed jeg, beskytter mig,
Dog vil jeg Beværtning tage.

Bødmod kvad:

Op skal du stande,
Og gange af Høien,
Besøge mine Sale;
Mangen Dag at tale
Med dig jeg ønsker,
Om du der vil dvæle.

Derpaa kvad Ketil denne Vise:

Op vil jeg nu stande,
Og gange af Høien
Da mig Bødmod byder;
Om end Broder min
Sad nærmere Veien,
Bedre kan han ei byde.

Bødmod tog Ketil i Haanden, og da han stod op, gled Foden for ham paa Høien. Da kvad Bødmod denne Vise:

Prøvet er du, Ven!
I til Kamp at gange,
Om Gods med Framar at stride;
I ungen Alder

Gav ham Odin Seier,
Meget er han vant til Strid.

Da han nævnte Odin, blev Ketil vred, thi han troede ikke paa Odin, og han kvad da:

Til Odin ofred jeg
Ingensinde,
Har jeg dog længe levet;
Framar, veed jeg, falde
Maa forend
Dette høie Hoved.

Derpaa drog Ketil med Bødmod, og var hos ham om Natten, og sad nærmest ved hans Side. Om Morgenen tilbød Bødmod sig at ville drage med ham, eller give ham Mænd med imod Framar. Dette vilde Ketil ikke tilstede. „Da vil jeg selv fare med," sagde Bødmod. Dette gav Ketil sit Minde til, og de droge til Aarhøi. Framar foer tudende til Høien, hvor Bødmod og Ketil med en Mængde Folk vare forud tilstede. Framar fremsagde da Holmgangslovene. Bødmod holdt Skjoldet for Ketil, men ingen for Framar. Denne sagde: „Da skal du nu være min Fjende istedenfor min Søn." Bødmod sagde, at han havde tilintetgjort Slægtskabet imellem dem ved sin Trolddom. Før de sloges, fløi der en Ørn fra Skoven til Framar, og sled Klæderne af ham. Da kvad Framar denne Vise:

Ond er Ørnen i Sindet,
Ei jeg for Saaret frygter,
Sine gule Kløer den
Fører i mine Aarer;
Glæder den sig ved Haabet,
Hvad kan den forud vide?

Ofte jeg Ørnen har glædet,
Rovfuglen vel mig kjender.

Da anfaldt Ørnen ham saa heftig, at han maatte værge sig med Vaabnene, og han kvad da denne Vise:

Med Vinger du svæver,
Vaaben vil jeg dig love,
Flagrer du, Vidtflyvende!
Som du mig dødsens vidste;
Vild er du, Møers Afsky!
Vi skulle Seier have,
Vend du dig til Hæng!
Ham skal Døden ramme.

Det tilkom den, som var ydfordret, at hugge først. Ketil hug da Framar paa Skuldren; han stod rolig for Hugget; Sværdet bed ikke paa ham, men han ravede dog ved, at Hugget var saa stort; Framar hug til Ketil i Skjoldet; Ketil hug Framar paa den anden Skulder, men det bed endnu ikke. Da kvad Ketil:

Du sløves, Dragvendil!
Ved Kraaserne,
Meengalder[1] du møder,
Mægter du ei at bide;
Ikke jeg troed,
At Eggen skulde
Stødes fra giftige Skuldre,
Om end Odin den døved.

Og fremdeles kvad han:

Hvad er det, Dragvendil!
Hvi er du sløv vorden,
Har jeg nu hugget,

1) Skade=Trolddom.

Træg er du til at bide;
Svigter du i Kampen,
Før du har ei skjælvet
I Skjoldegnyet,
Der hvor Kæmper strede.

Framar kvad:

Gubbens Skæg nu skjælver,
Svigter Hugget den Gamle,
Egger til Kamp han Sværdet,
Møens Fader ræddes;
Skærpedes Saaregge,
Saa at bide de kunde
Hugprude Helte,
Om du Mod ei mangled.

Ketil kvad:

Ei du tør os at egge,
Kamptræge Karle
Skulle til store Hug mig
Ingensinde opfordre;
Bid du nu, Dragvendil,
Eller brydes sønder!
Lykken har forladt os begge,
Tredie Gang den dog ei svigter.

Og fremdeles kvad han:

Ræddes ei Møens Fader,
Medens heel er Dragvendil,
Tykkes jeg vist vide
Tre Gange det ei svigter.

Da vendte han Sværdet i Haanden, og dreiede den anden Eg frem. Framar stod rolig, da Sværdet traf

ham over Skuldrene, og standsede ikke forend i Hoften, og sløkkede Siden fra Kroppen; da kvad Framar denne Vise:

Mod er i Hæng,
Hvas er Dragvendil,
Bed det Odins Ord[1],
Som om intet det var;
Svigted nu Balders Fader,
Paa ham kan man ei troe,
Gid din Daad maa lønnes!
Her maae vi adskilles.

Da døde Framar, men Bødmod fulgte strax Ketil. Da sagde Bødmod: „Hvis du nu tykkes at skylde mig nogen Gjengjeld for min Bistand, da vil jeg, at du gifter mig din Dotter." Ketil optog det vel, og sagde, at Bødmod var en brav Mand. Derefter drog Ketil hjem, og var navnkundig af sine store Bedrifter. Han giftede Rafnhild til Bødmod. Ketil herskede over Rafnista, saalænge han levede, men Grim Lodinkin efter ham. Grims Søn var Ørvar-Odd, og slutter her denne Saga.

[1]) Han sigter til den Egenskab, Odin havde givet ham, at Vaaben ikke kunde bide paa ham.

Her begynder Sagaen om Grim Lodinkin.

Om Grim Lodinkin fortælles, at han var baade stor og stærk og en meget anseelig Mand. Navnet Lodinkin fik han af, at hans ene Kind var bevoxet med mørkt Haar; dermed var han født, og derpaa bed intet Jern. Grim antog Bestyrelsen af Gaarden Rafnista efter sin Fader Ketil Hæng; han blev en meget rig Mand, og herskede næsten ene over hele Halogeland. Paa den Tid var der en mægtig og berømt Herse øster i Vigen, som hed Harald; han havde tilægte Geirhild, en Datter af Kong Salge, der igjen var en Søn af Kong Rolf paa Berge i Oplandene. Deres Datter hed Lopthæna, hun var en meget deilig og veldannet Kvinde. Did foer Grim Lodinkin paa sin Skude selv attende, og beilede til Lopthæna. Giftermaalet blev besluttet, og han skulde komme der at holde Bryllup om Høsten. Men syv Nætter før Bryllupsdagen blev Lopthæna borte, og ingen vidste, hvad der var blevet af hende. Da Grim kom til Bryluppet, savnede han sit Kjæreste, da Bruden var borte, og syntes dog vide, at hendes Fader ikke havde nogen Skyld deri. Han blev der tre Nætter, og de drak, men kun med liden Munterhed, hvorpaa han igjen drog hjem til Rafnista. Fem Aar tilforn havde det hændet sig, at Harald Herses Kone var død, men han ægtede Aaret efter Grimhild Josursdatter norden fra Finmarken, og førte hende hjem til sig. Snart syntes hun der at fordærve alt; hun var ond imod sin Steddatter Lopthæna, som siden viste sig. Grim

var mismodig over sin Tilstand, men han spurgte ikke til sin Fæstems Lopthæna. Det hændte sig nu, som oftere var Tilfældet, at der indtraf et stort Uaar i Halogeland. Grim Lodinkin beredte sig da til at reise hjemmefra, og foer paa sin Baad med tre Mænd. Han styrede norden om Finmarken, og dernæst østerpaa til Sandvik; og da han kom i Vigen, saae han, at der var Fangst i Mængde; han satte da sit Skib op, lagde det til Rette, og gik siden til en Skale, og tændte Ild for sig. Da de sov om Natten, vaagnede de ved, at der var opstaaet en stærk Storm med Isslag; saa haardt var dette Uveir, at alt hang med Iis baade ude og inde. Om Morgenen, da de vare klædte, gik de ud, og til Søen; de saae nu, at al Fangsten var borte, som om den aldrig havde været der, og syntes da at være ilde stædte; men bort derfra kunde de ikke komme, hvorfor de gik hjem til Skalen; og vare der om Dagen. Om Natten vaagnede Grim ved, at der blev leet udenfor Skalen; han sprang da hurtig op, tog sin Øxe, og gik ud; han havde ogsaa hos sig, som næsten altid, Pilene Gusesnøt, som hans Fader Ketil Hæng havde givet ham. Da han nu kom ud, saae han to Troldkvinder nede ved Skibet, som toge hver i sin Stavn af Skibet, og agtede at rive det i Stykker. Grim kvad denne Vise:

Hvad hedde I,
Klippeboersker!
Som mit Skib
Skade ville?
Barskere end eder
Af Udseende
Har jeg ikke
Nogen skuet.

Den, som stod ham nærmest, kvad til Svar:

Feima jeg hedder,
Født var jeg nordlig,
Rimners Dotter,
Fra Hoifjeld;
Her er Søster min,
Som er meget bedre,
Kleima hun hedder,
Kommen til Søen.

Grim kvad:

Trives ingensteds
Thjasses Dotter,
Hæslige Kvinder!
Snart jeg vredes,
Eder barske
Ulve til Føde
Sende skal jeg,
Inden Solen skinner.

Kleima kvad:

Det var før,
At Fader vor
Borttryllede
Bølge-Hjorden[1];
Aldrig I skulle,
Om Skjæbnen ei vil det,
Herfra uskadte
Til Hjemmet komme.

Grim kvad:

Eder skal jeg begge
Snart love

[1]) Flaaden.

Od og Eg
For det første;
Da ville Rimners
Kvinder prøve,
Om bedre duer
Brod eller Ræve.

Grim tog da een af Guseknot, og stød den først mod den, som stod foran ham, saa at hun fik strax Bane. Feima sagde: „Ilde gik det nu Søster Kleima!" Hun foer da op mod Grim; han hug til hende med Øxen, og Hugget traf Skulderbladet. Hun skreg da høit derved, og løb indad langs Stranden. Ved Hugget slap Grim Øxen, og den stod fast i Saaret. Grim løb efter hende, og fulgte hende bestandig i samme Afstand, lige til de kom ind imellem store Bjerge. Der saae han foran sig i Bjergene en stor Hule, til hvilken der gik en smal Sti op, hvor der kun kunde gaae een ad Gangen; der løb hun op som paa slet Mark, og i det hun hævede sig til at løbe op i Bjerget, faldt Øxen ud af Saaret. Grim tog den strax op, og han maatte nu klynge sig op, ved at sætte Øxen i det ene Spor, medens han stod i det andet, og han klavrede da op ad Skaftet, og saaledes kom han op i Hulen. Der saae han en klar Ild brænde, ved hvilken der sade to Trolde, en Mand og en Kjærling, som satte Fødderne mod hinanden. De vare begge iførte korte og grove Skindkjortler. Han saae nøie, hvorledes de begge vare dannede; han hed Rimner og hun Hyrja. Da nu Feima kom ind i Hulen, hilste de hende, og spurgte, hvor hendes Søster Kleima var. „Ja! gæt du det!" svarede hun, „hun ligger død ude i Klipperne, og jeg er saaret med Banesaar, men I ligge her inde og strække eder ved

Ilden." Jætten sagde: „Det har kun været en lidet berømmelig Daad at dræbe eder, den ene sex, den anden syv Aar gammel; hvo har gjort dette?" „Dette har den onde Grim Lodinkin gjort," svarede Feima, „disse to, Fader og Søn, ere mere skikkede end andre til at fælde Trolde og Bjergbeboere; men om han end har gjort dette, vil han dog aldrig naae at faae sin Kone Lopthæna, og er det en Gammen, saa kort der nu er imellem dem." Da sagde Rimner: „Dette volder min Søster Grimhild, hun har af Naturen megen Snildhed." Blodløbet udmattede nu Feima, og hun faldt død ned. I det samme gik Grim ind i Hulen, og hug til Rimner saa haardt, at Hugget tog Hovedet af. Da sprang Hyrja op, og sprang ind paa ham, og de begyndte nu at brydes, og deres Kamp var baade haard og langvarig; thi hun var en stor Troldkvinde, og Grim var meget stærk; men dog blev Udfaldet, at han greb hende ved Hoften, og svang hende i Veiret, saa at hun faldt; derpaa hug han Hovedet af hende, og lod hende død tilbage; siden gik han til sin Skale.

2. Dagen efter var Veiret godt; de gik da omkring ved Strandbreden, og saae, hvor en stor Hval var dreven op; til den gik de, og begyndte at opskære Hvalen. Kort efter blev Grim vaer, hvor der gik tolv Mænd; de kom snart nær, Grim hilste dem, og spurgte dem om Navn; deres Anfører kaldte sig Reidar hin Ubesindige, og spurgte, hvorfor Grim vilde rane ham hans Eiendomme fra. Grim sagde, at han havde først fundet Hvalen. „Veed du ikke," sagde Reidar, „at jeg eier her alt, hvad der driver op?" „Ikke veed jeg det," sagde Grim, „men hvordan det end er, saa lad os dele halvt!" „Det

vil jeg ikke," sagde Reidar; „I skulle gjøre een af Delene, gaae bort fra Hvalen, eller vi ville slaaes." „Før gjøre vi det," sagde Grim, „end miste hele Hvalen." Derpaa gik de sammen og sloges, og det kom til en meget haard Kamp. Reidar og hans Mænd vare vel øvede i Vaaben, og hug stærkt, og inden kort Tid faldt begge Grims Mænd; det blev da en meget haard Strid, som dog endte med, at Reidar faldt og alle hans Mænd. Grim faldt ogsaa baade af Saar og Træthed; han laae nu der paa Kamppladsen, og tænkte ikke at undslippe Døden. Han havde ikke ligget der længe, før han blev vaer, hvor der gik en Kone, om hun fortjente at kaldes saa; hun var ikke høiere end syv Aars gamle Pigebørn, men dog saa tyk, at Grim troede, han ikke kunde favne om hende; hun havde et langagtigt og barskt Ansigt, en krum Næse, var korthalset, havde sorte Øine og hæslige Kinder, og var baade styg og skaldet; sort var hun baade paa Hud og Haar. Hun var iført en grov Skindkofte, som ikke gik hende længere end til over Hofterne; meget ukyskelig syntes hun ham at være, thi Snottet hang hende ned over Læberne. Hun gik hen, hvor Grim laae, og sagde: „Lavt ligge nu Haleygernes Høvdinger; vil du, Grim! skjenkes Livet af mig?" Grim svarede: „Neppe kan jeg det, saa hæslig som du er; hvad er dit Navn? Hun svarede: „Jeg hedder Geirrid Gandvikekkja; du maa troe, at jeg raader noget her i Vigen, og bestem dig til een af Delene!" „Det er et gammelt Ord," svarede Grim, „at enhver har Livet kjærest, og vil jeg foretrække at modtage Livet af dig. Hun greb ham da op under Skindkoften, og løb med ham som et Barn, og saa stærkt, at han neppe kunde faae Veiret. Hun standsede ikke,

førend de kom til en stor Huse, og da hun lagde ham ned, syntes Grim, at hun var endnu styggere end før. „Nu er du kommen her," sagde hun, „og vil jeg, at du lønner mig for, at jeg frelste dig, og bar dig hid, og kysser mig nu." „Det kan jeg paa ingen Maade gjøre," sagde Grim, „saa afskyelig som du forekommer mig." „Ja! saa vil jeg ikke vise dig nogen Tjeneste," sagde Geirrid, „og jeg seer, at du er da strax dødsens." „Det kommer da til at være saa," sagde Grim, „om det end er mig meget imod;" han gik da til hende og kyste hende; og han fandt hende da ikke saa styg at kysse, som hun var fæl at see til. Det var da blevet Aften, og Geirrid redte sin Seng, og spurgte, om Grim vilde ligge ene eller hos hende. Grim sagde, at han heller vilde ligge ene. Hun sagde, at hun da ikke vilde gjøre sig nogen Flid for at helbrede ham. Grim saae, at det ikke vilde være ham nok, og sagde, at han da heller vilde ligge hos hende, for at det ikke skulde være til Hinder. Han gjorde da saa; hun forbandt forud alle hans Saar, og han syntes nu hverken at føle Svie eller Ømhed. Underligst tyktes det ham, hvor smidig hun var i Fingrene, saa stygge Hænder han syntes hun havde, thi de forekom ham ligere Gribbekløer end Menneskehænder. Saasnart de kom i Seng, sov Grim ind. Men da han vaagnede, saae han saa fager en Kvinde ligge i Sengen hos sig, at han syntes aldrig at have seet hendes Lige. Han undredes høilig over, hvor meget hun lignede hans Fæstemø Lopthæna. Nede udenfor Sengestokken saae han den stygge Troldkvindeham ligge, som Geirrid Gandvikekkja havde haft paa. Meget vanmægtig var da denne Kone. Han stod hurtig op, og trak Hammen frem i Ilden, og brændte

den op til Kul. Siden gik han til, og skænkede Vand paa Konen, indtil hun kom til sig selv, og sagde: „Nu have vi det begge vel; jeg gav dig først Livet, men du frelste mig af min ulykkelige Forfatning.“ „Paa hvad Maade kom du her, og hvorledes har det sig nu med dig?“ sagde Grim. Hun svarede: „Kort efterat du var dragen bort fra Vigen fra min Fader Harald, mødte min Stedmoder Grimhild mig, saaledes talende: „Nu skal jeg lønne dig det, Lopthæna! at du har viist mig Stivsind og Tværhed, siden jeg kom hertil; jeg bestemmer dig nu, at du skal blive den styggeste Troldkvind, og føres bort herfra nord op til Sandvik, og boe der i en afsides Hule, og sidde der i en bestandig Kamp med min Broder Rimmer, og have I to saa baade meget og Ondt med hinanden at skaffe, og har den af eder værst, som viser sig mindst føielig! Du skal ogsaa være afskyet af alle, baade Trolde og Mennesker; du skal ogsaa, vedblev hun, være i denne Trældom hele din Levetid, og aldrig komme ud af den, uden nogen Mand tilstaaer dig tre Ting, som du beder ham om, og som jeg veed, at ingen vil: det er den første, at modtage Livet af dig, det den anden, at kysse dig, og det den tredie, at dele Seng med dig, som er det, alle ville mindst bekvemme sig til. Nu har du gjort alle disse Ting mod mig, men du var ogsaa mest skyldig dertil; nu vil jeg, at du fører mig øster til Vigen til min Fader, og holder Bryllup med mig, ligesom det var bestemt.“ De droge derpaa hjem til Grims Skale, og da var der Fangst nok, thi der laae nu en Hval i hver Vig; han ladede da sit Skib, og da han var færdig, styrede han fra Land, og de vare begge paa Skibet, han og Lopthæna; han anvendte da den Kunst, som hans

Fader Ketil Hæng og andre Rafnistamænd havde været i Besiddelse af, at han drog Seil op i Havblik, og Bør kom strax paa; han seilede nu hjem til Rafnista, og Folk tyktes at have faaet ham igjen fra Underverdenen.

3. Kort efter drog Grim med Lopthæna øster til Vigen; Grimhild styrede da ene næsten alt der østerpaa. Men saasnart Grim kom, lod han, efterat han forud havde fortalt Harald Herse, hvorledes det var gaaet, Grimhild gribe, og en Bælg trække over hendes Hoved, og hende stene ihjel. Han holdt derpaa Bryllup med Lopthæna, og drog siden hjem til Rafnista. Harald Herse giftede sig tredie Gang, og fik Thorgun Thorreks datter. Grim og Lopthæna havde ikke været længe sammen, inden de fik en Datter, som blev kaldt Brynhild; hun voxte op i Rafnista, og var en meget deilig Mø; Grim elskede hende ogsaa høit. Da hun var femten Aar gammel, beilede en Mand, ved Navn Sørkver, til hende; denne Sørkver var en Søn af Svade, Raudfelds Søn, Bards Søn, Thorkel Bundenfods Søn. Hun vilde ikke ægte ham, og derfor udfordrede Sørkver Grim til Holmgang; Grim tog derimod. Sørkver stammede paa Mødreneside fra Sogn, og der eiede han nogle Gaarde. Efter en halv Maaneds Forløb skulde Holmgangen være. I Norge var der en Herse, som hed Asmund, og eiede den Gaard Berurjoder; han var gift, og havde en Søn, som hed Ingjald, der var en meget berømmelig Mand, og var længe hos Grim Lodinkin, thi der var stort Venskab imellem dem, dog var Ingjald den ældste af dem, men Grim var langt stærkere. Ingjald ægtede en Kvinde, som hed Dagny, en Datter af den Asmund, der var opkaldt efter Gnod,

men en Søster til Olaf Krigskonning. Med hende avlede han en Søn, som hed Asmund, og siden var Fostbroder til Odd hin Vidtfarne, som var med Sigurd Ring paa Braavalle, og som ellers kaldes Orvar-Odd. Paa den bestemte Tid kom Sørkver til Holmgangspladsen selv tolvte, alle hans Ledsagere vare Bersærker. Grim var kommen der forud og med ham Ingjald og mange halogiske[1] Bønder. De gik da frem paa Pladsen, og Grim skulde hugge først; han havde Sværdet Dragvendil, som hans Fader havde eiet. Trøst hed den Mand, der holdt Skjoldet for Sørkver. Grim hug saa stærkt det første Hug, at han kløvede Skjoldet langs igjennem, men Sværdspidsen traf Trøst i den venstre Skulder, og skar saa Manden sønder ovenfor den høire Hofte, hvorpaa Sværdet traf i Sørkvers Laar, og tog begge Benene af ham, det ene ovenfor, det andet nedenfor Knæet, og han faldt død paa Stedet. Ingjald og de øvrige vendte sig nu mod de ti, som vare tilbage, og holdt ikke op, førend de alle vare dræbte. Da kvad Grim denne Vise:

Her have vi fældet
Til Jorden
Tolv Bersærker
Hæderløse;
Dog var Sørkver,
Den stærkeste
Af disse Kæmper,
Men Trøst næst ham.

Og fremdeles kvad han:

Først maa jeg ligne
Fader min,

[1]) d. e. fra Halogeland.

Ei skal min Dotter
Uden Kamp
Nødtvungen giftes,
Nogen Mand,
Den herlige Mø!
Medens Grim lever.

Efter Holmgangen drog Grim hjem, men Ingjald til Beruřjoder. Kort efter døde hans Fader, og han antog da Bestyrelsen af alle hans Eiendomme, og blev nu en anseelig Bonde, og førte sig med Pragt.

4. Nogle Aar tilforn var Bødmod Framarsøn død; han havde med sin Kone Rafnhild en Datter, der hed Thorny; hendes Søn var Thorbjørn Talkni, Fader til Ketil Breid, Fader til Thorny, som var gift med Hergils Napras. Rafnhild drog da hjem til Rafnista til sin Broder Grim. Thorkel hed en berømmelig Mand, som var Jarl over Nummedalsfylke. Han drog til Rafnista, og beilede til Rafnhild, hun blev gift med ham; deres Søn var Ketil Hæng, som indebrændte Harek og Rørik Hilderids Sønner, fordi de bagtalte hans Frænde Thorolf. Derefter foer Ketil til Island, og tog der Land i Besiddelse mellem Thjorsaa og Markarfljot, og boede paa Hof. Hans Søn var Rafn, den første Lavmand paa Island; hans anden Søn var Helge, Fader til Helga, som var gift med Oddbjørn Askesmed eller Skibsbygmester; hans tredie Søn var Storolf, Fader til Orm hin Stærke og Rafnhild, som var gift med Gunnar Baugsøn; deres Søn var Hamund, Fader til Gunnar paa Hlidarende, og deres Datter Arngunn, som var gift med Roar, Offerpræst paa Tunga; deres Søn var Hamund hin Halte. Der var da en mægtig Herse, som hed Vederorm, en Søn af Vemund

hin Gamle; han beilede til Brynhild, Grim Lodinkins Datter; hun fulgte ham; deres Søn var Vemund, Fader til Vederorm, som flygtede for Kong Harald øster til Jæmteland, og opdyrkede der Skovene til Bygder; hans Søn var Holmfast; men Vederorms Søster hed Brynhild; hendes Søn Grim, som var opkaldt efter Grim Lodinkin. Frænderne Grim og Holmfast fore i Vestervikíng, og dræbte paa Sydersøerne Jarlen Asbjørn Skerjablese, og toge til Bytte hans Kone Oløf og hans Datter Arneid; hun tilfaldt Holmfast, og han solgte hende til sin Frænde Vederorm, hos hvem hun var Trælkvinde, indtil Ketil Thrym ægtede hende, og førte hende ud til Island. Efter hende er Arneidestad i Østfjordene opkaldt. Grim ægtede Oløf, Thord Vagalds Datter, som havde været gift med Jarlen. Grim foer til Island, og tog Grimnæs lige op til Svinevatn i Besiddelse, og boede paa Øndverdenæs fire Aar, men siden paa Burfeld; hans Søn var Thorgils, som havde tilægte Helga, Gest Oddleifssøns Datter. Deres Sønner vare Thoraren paa Burfeld og Jørund paa Midenge. Grim faldt i Holmgang under Halkelsholar for Halketil, Ketilbjørns Broder paa Mosfeld. Grim Lodinkin opholdt sig i Rafnista, som før fortaltes; han havde sildig med sin Kone en Søn, som fik Navnet Odd, og blev opfostret hos Ingjald paa Berurjoder; han blev siden kaldt snart Ørvar-Odd, snart Odd hin Vidtfarne. Grim var anseet for en rask Mand; han var stærk og meget modig, og styrede selv sine Sager. Han døde af Alderdom; og endes her Grim Lodinkins Saga, og her begynder Ørvar-Odds Saga, og det er en stor Saga.

Orvar-Odds Saga.

Her begynder Orvar-Odds Saga.

Der var en Mand, som hed Grim, med Tilnavn Lodinkin, hvilket Navn han fik, fordi han var født med en laaden Kind. Han var en Søn af Ketil Hæng, Halbjørn Halvtrolds Søn. Grim boede paa Rafnista, var rig og mægtig, og herskede over hele Halogeland og flere Lande. Han var gift med en Datter af Harald Herse østerpaa i Vigen, ved Navn Lopthæna. Harald døde, og da Svigersønnen spurgte dette, beredte han sig til at reise til Vigen, thi Lopthæna var Haralds eneste Barn, og hun arvede særdeles betydelige Rigdomme i Jorder og kostligt Gods. Uagtet Lopthæna den Gang gik frugtsommelig, skulde hun dog reise med, thi Grim elskede hende saa høit, at han kunde ikke affee hende. Saasnart de nu vare færdige, og fik Bør, styrede de med tvende Skibe østerpaa langs Kysten, og da de kom ud for Gaarden Berurjoder, lagde de sig til Natteleie. Der fik Lopthæna ondt, og de sendte da Bud til Gaarden, hvor der boede en rig Bonde, ved Navn Ingjald, hvis Kone hed Uløf; de havde en deilig lille Søn, som hed Asmund. Da Budet kom til Ingjald, foer han strax ned til Stranden med sine Øg, og bød Grim til sig med saa meget af hans Følge, som han selv vilde tage med. Grim takkede ham meget for hans Indbydelse, og de kjørte nu hjem til Gaarden, hvor de bleve vel modtagne. Lopthæna blev ført ind i Kvindehuset, men Grim blev buden ind i Ska-

len, og anviist Plads i Høisædet, og man oppartede dem paa det bedste baade med Drikkevarer og andre Sager. Lopthænas Sygdom fremmedes, og hun nedkom med en deilig stor Dreng. Hun bad, at man skulde bringe Drengen til hans Fader, og sagde, at han skulde give ham Navn; Drengen blev da overøst med Vand, og fik Navnet Odd. Efterat de havde været der tre Dage og nydt den bedste Behandling, sagde Lopthæna, at hun nu var i Stand til at fortsætte Reisen, og Grim sagde da, at de igjen vilde drage afsted. Ingjald sagde, at han vilde have Gjengjeld for den gode Behandling, de havde nydt hos ham. „Det er ikke meer end billigt," sagde Grim, „tag dig selv noget ud, thi her er nok af Kostbarheder og Penge." „Nei!" svarede Ingjald, „Penge har jeg nok af, men din Bistand og dit Venskab ønsker jeg mig, og at du skal befæste det, ved at lade din Søn Odd blive her tilbage." „Jeg veed ikke," sagde Grim, „hvad Lopthæna siger dertil." „Ja!" svarede Lopthæna, som var tilstede, „saa godt et Tilbud tager jeg med Glæde imod." Grim drog derpaa bort med sin Kone og sit Følge, men Odd blev tilbage paa Berurjoder. De fortsatte Reisen til Vigen, hvor de opholdt sig, saa længe de fandt det fornødent, og seilede derpaa tilbage igjen. Da de kom op for Berurjoder, sagde Grim, at de vilde stryge Seilene og lægge til Land. „Hvad skal det til," spurgte Lopthæna. „Jeg troede," svarede Grim, „at du havde Lyst til at besøge din Søn." „Jeg saae paa ham, før vi skiltes," sagde Lopthæna, „og det syntes mig, som han ikke saae med kjærlige Øine til os Rafnistafolk, derfor ville vi reise vor Vei. De gjorde efter hendes Ord, og kom hjem til Rafnista, hvor de igjen sloge sig til Ro.

2. Odd voxte op paa Berurjoder. I Størrelse og Skjønhed fandt han ikke sin Lige i Norge og vidt omkring andre Steder, og han blev vel øvet i alle de Færdigheder, unge Mænd i de Tider pleiede at vænnes til. Ogsaa Asmund var vel øvet i alskens Færdigheder, og en mandig Ungersvend, han tjente Odd i alt, og disse to sluttede et inderligt Fostbrødrelag med hinanden. Aldrig deeltog Odd i Lege eller anden Børnesysel; men de svømmede eller skøde til Maals, og imidlertid lærte Odd ogsaa af sin Fosterfader Videnskaber og at tale fremmede Tungemaal, thi Ingjald var en meget viis og lærd Mand. Han gjorde mere af Odd end af sin egen Søn Asmund. Odd fik mange Drenge til at deeltage i sine Idrætter, af alle fulgte dog Asmund ham mest vedholdende. Ofre vilde Odd aldrig, og det syntes ham afskyeligt at tilbede Træ eller Steen; men han troede paa sin egen Kraft og Styrke, og Asmund fulgte hans Exempel; det var saa meget mere mærkeligt, da Ingjald var en stor Afgudsdyrker. Odd lod sig gjøre mange Skyderedskaber, som vare langt større end dem, Folk i Almindelighed pleiede at betjene sig af. Ingjald lod engang slagte en sort Buk, og lod den slaae med Hornene. Odd bad Ingjald give ham Skindet, og da han havde faaet det, lagde han alle sine Pile deri, og holdt ikke op, før Skindet var ganske fuldt. Han lod sig gjøre en Bue, som passede dertil. Odds dagligdags Dragt var af den Beskaffenhed: han havde en rød Skarlagens Kjortel, et smalt Bælte, smukke Strømper og Sko, et Guldsmykke om sit Hoved, sit Pilekogger paa Ryggen og en Bue i sin Haand; andre Vaaben havde han ikke. Han talte venlig med alle, og

var almindelig afholdt. Tiden led nu frem, indtil Odd var tolv og Asmund femten Aar gammel; da var Odd saa stærk, at man neppe tvivlede om, at han jo havde Kræfter til, hvad han saa vilde tage sig for.

Valaens Spaadom.

3. Der var en Seidkone eller Troldkvinde, ved Navn Heid; hun besad Spaadomsaand, og vidste ved sin Viisdom tilkommende Ting forud. Hun drog rundt om i Landet til Gilder, hvortil Bønderne indbøde hende, og hun forudsagde da Folk deres Skjæbne, ligesom ogsaa hvorledes Vinteren skulde blive og andre Ting. Hun havde tredive i sit Følge, femten Svende og femten Møer; det var et godt Sangchor, thi hvor hun var, skulde opføres en stor Sang. Det traf sig nu engang, at hun var til Gildes etsteds i Nærheden af Ingjalds. Ingjald var en Morgen tidlig ude, og gik da hen, hvor Fostbrødrene laae, vakte dem, og sagde: „Jeg vil i Dag sende eder i et Ærende, om du vil." „Hvorhen?" spurgte Odd. „I skulle byde Valaen hid til Gilde," sagde Ingjald. „Det Ærende vil jeg ikke gaae med," sagde Odd, „og hun skal faae Utak, om hun kommer, men hvor du ellers vil sende mig, gaaer jeg med Fornøielse." „Saa skal du gaae, Asmund!" sagde Ingjald; „dig har jeg Raadighed over." „Jeg skal da til Gjengjeld," vedblev Odd, „gjøre en anden Ting, som du ikke vil synes bedre om." Asmund drog nu selv femte afsted, og indbød Spaakvinden til Berurjoder; hun tog vel imod Indbydelsen, og sagde, at hun vilde komme, og samme Aften kom hun der med hele sit Følge. Ingjald gik imod hende med mange Mænd, og førte hende ind i Skalen, hvor der var anrettet et kosteligt Gilde. Odd opholdt sig i et lille

Kammer, og vilde ikke komme for Heids Aasyn, eller spise tilfælles med hende. Ingjald havde aftalt med Spaakvinden, at der skulde anstilles en stor Seid om Natten, og da nu de andre gik til Sengs, gik hun med sit Følge ud at anrette Seiden. Morgenen efter gik Ingjald til Heid, og spurgte, hvorledes Seiden var gaaet af. „Jeg troer," svarede hun, „at jeg har faaet sikker Kundskab om, hvad der angaaer dig, og du bad mig efterforske." „Da skal enhver sætte sig paa sin Plads," sagde Ingjald, „og derfra gaae frem, at faae sin Skjæbne at vide." Saaledes skete det nu: som Husbond spurgte Ingjald først om Veirliget og Vinteren, og hun besvarede hans Spørgsmaale; derpaa gik han frem for hende og sagde: „Nu ønsker jeg at vide min Skjæbne." „Ja!" sagde hun, „den er god og let at skjelne; du skal boe paa Berurjoder i stor Anseelse til din Alderdom, til megen Hæder for dig og alle dine Venner." Dermed gik han bort, og Asmund gik frem for hende. „Det er vel, Asmund!" sagde hun, „at du er kommen her: du skal fare vide om i Verden; ei vil du opnaae nogen høi Alder, men du vil ansees for en ypperlig Mand, hvor du kommer." Med den Besked gik Asmund til sit Sæde. Dernæst gik den ene efter den anden frem, og hun forudsagde enhver, hvad der var ham bestemt; og alle vare meget vel tilfredse dermed. Ingjald takkede hende for hendes Gjerning; da sagde Spaakvinden: „Have nu alle de her værende Folk været hos mig, og faaet deres Skjæbne at vide?" „Ja!" svarede Ingjald, „jeg troer, at alle uden Undtagelse have været hos dig." „Men hvad er da det," vedblev hun, „som ligger der ovre i Skalen under Huden? Mig tykkes, som det stundum rører sig." Da ka-

stede Odd Huden af sig, satte sig op, og sagde: „Jo! det er ganske rigtigt, som dig synes, at det er et Menneske, og tilmed een, som vil, at du skal tie i Øieblikket, og ikke udblabre, hvad du faaer i Sinde at sige om min Skjæbne, thi jeg troer ikke eet Ord af, hvad du siger; og hvis du ikke vil tie, saa hugger jeg dig denne Stok, som du her seer, lige i Næse og Mund." „Ei bekymrer jeg mig om din Trudsel," sagde Heid, „og din Skjæbne skal ikke holdes hemmelig, men jeg vil fortælle den, og du skal høre den", og da kom følgende Kvad hende paa Tungen:

Farer du ei saa
Over Fjorde brede,
Eller over smalle
Sunde glider;
Dog skal du brændes
Paa Berurjoder;
En Orm skal dig hugge
Hul i Foden,
Slindsende fra Faxes
Gamle Hoved.

„Jeg har at sige dig, Odd!" blev hun ved, „hvad der maa tykkes dig godt at vide, at der er bestemt dig en langt høiere Alder end andre Mennesker; du skal leve hundrede Aar; du skal drage fra eet Land til et andet, og allevegne, hvor du kommer frem, ansees for den ypperste og navnkundigste blandt Mænd; du skal reise igjennem mange Lande, men i hvor langt du end reiser, skal du dog døe her paa Berurjoder; en graa Hest med en broget Man staaer her paa Stalden, denne Hest Faxes Hovedpande

skal vorde din Bane." Da udbrød Odd: „Siig du elendigste af alle Kjællinger din Saga!" og i det samme, som han sagde dette, sprang han op, og drev Stokken i Næsen paa Kjærlingen, saa Blodet strømmede strax ud af den ned paa Jorden. Hun raabte da, og bad, at man skulde tage hendes Klæder, „thi," sagde hun, „jeg vil i Øieblikket bort herfra, aldrig har man nogensteds behandlet mig saaledes, for her." „Bliv du i tre Nætter til Gildes hos mig, ligesom det var bestemt!" sagde Ingjald, „og dernæst skal jeg give dig gode Gaver." „Fremfør hvad Gaver du vil i Bøder for denne Mand," vedblev Heid, „men jeg vil strax afsted med mit Følge." Det fik nu at være, som hun vilde; hun modtog Gaver af Ingjald, og drog strax bort fra Gildet.

Faxe dræbes.

4. Kort efter kaldte Odd Asmund med sig; de gik til Faxe, lagde Bidslet paa den, og trak den med sig hen i en lille Dal; der grove de en Grav, næsten ligesaa dyb som to Mænds Høide, og i den styrtede de derpaa Faxe ned. Derefter bare de saa store Stene, som de mægtede at løfte, til, og kastede dem med al Kraft ned i Graven, og imellem Stenene lagde de Grus og Sand; derovenpaa opkastede de en Høi. Da sagde Odd: „Tilintetgjort har jeg nu den Skjæbne, at Faxe skal blive min Bane." Derefter droge de hjem.

Odds Bortreise fra Ingjald.

5. Nogen Tid derefter kom Odd til Ingjald og sagde saa: „Jeg ønsker, at du vil give mig et Skib." „Hvad agter du nu at tage dig for?" spurgte Ingjald. „Jeg agter at drage bort herfra Berurjoder," svarede Odd. „Hvo skal drage med dig?" spurgte Ingjald frem-

deles. „Jeg og Asmund ville følges ad," svarede han. „Da ønsker jeg ikke," vedblev Ingjald, „at I blive ret længe borte." „Vi ville aldrig komme tilbage," sagde Odd. „Saa gjør du ogsaa," sagde Ingjald, „hvad der allermeest mishager mig." „Ja!" svarede Odd, „du er selv Skyld deri, ved det at du bød Valaen hid." Ingjald sagde, at det skulde være, som han vilde. Fostbrødrene beredte sig da til Reisen, og Ingjald gav dem et Fartøi med tolv Aarer paa hver Side, og udstyrede dem i alle Henseender paa det bedste. Da de vare færdige, bøde de Ingjald Farvel, og begyndte at roe fra Land. Asmund spurgte da, hvorhen de skulde fare. Odd sagde, at han vilde besøge sine anseelige Frænder i Rafnista. Da de kom udenfor Øerne, sagde Odd: „Det er besværligt, at roe bestandig, nu vil jeg forsøge vor Familielykke; min Fader Grim har Bør, hvorhen han vil seile." Derpaa heisede de Seilene op, og da de havde vendt, fik de den bedste Bør, de kunde ønske sig, saa de havde en snar og heldig Reise op til Halogeland, hvor de lagde til Land ved Rafnista, og gik siden hjem til Gaarden. Odd havde sit Pilekogger paa Ryggen og en Bue i Haanden, og Asmund havde sine Vaaben. Da Grim fik Nys om deres Ankomst, gik han imod dem med alle sine Huuskarle, og bød dem Velkommen, og at forblive der hos ham. „Jeg vil først see at træffe mine Frænder Gudmund og Sigurd," sagde Odd, „jeg har hørt, at de ere færdige til at reise til Bjarmeland." „Det seer jeg dog gjerne," sagde Grim, „at I blive hos mig i Vinter." „Først maa jeg træffe dem," sagde Odd. „Det skal skee," svarede Grim. Gudmund var Odds Broder, og var to Aar yngre end ham, men Sigurd var deres Søstersøn; de vare begge

raske Mænd. Grim gik nu med Odd og Asmund ud paa Øen, hvor Gudmund og Sigurd laae seilfærdige med to Skibe. Odd lod dem kalde i Land; de bleve glade ved hans Komme, og han ved at see sine Frænder; han sagde da til dem: „Det er nu saa, at vi Fostbrødre ville give os i Reiseselskab med eder." „Det kan nu ikke skee dennesinde," sagde Gudmund, „vi ligge allerede seilfærdige, og have efter en fast Bestemmelse givet os i Fællesskab baade i Henseende til Mad og Drikke og andre Ting; nu kan man ikke opholde sig med at bestemme det paa anden Viis; men du kan, min Broder! fare med os til næste Sommer, hvorhen du selv lystet at reise." „Det er vel talt, Broder!" sagde Odd, „men det kan hændes, at jeg til Sommer ikke behøver at føre Skib under eder." „Dennesinde kan du dog ikke fare med os," sagde Gudmund. „Ja!" svarede Odd, „derom vil jeg ikke bede mere;" hvorpaa Odd gik hjem med sin Fader. Grim gav Odd Plads hos sig i Høisædet og Asmund ved Odds Side. Baade Grim og Lopthæna viste dem alt det Gode, de kunde, og anrettede et anseeligt Gilde for dem.

Gudmunds Drøm.

6. For at komme til Gudmund og Sigurd igjen, er at fortælle, at de laae en halv Maaned, uden at faae Bør. Det traf sig nu en Nat, at Gudmund gav sig i Søvne; Folkene talte da om, at det var bedst at vække ham; men Sigurd sagde, at man skulde lade ham drømme sin Drøm heelt ud. Da han siden vaagnede, spurgte Sigurd ham: „Hvad drømte du, Frænde! da du gav dig saa høit?" „Jeg drømte," svarede Gudmund, „at vi laae her under Øen med to Skibe, men

jeg saae en Hvidbjørn ligge i Ring rundt om Øen Ras-visia, og netop her over Skibene mødtes Dyrets Hale og Hoved. Det var saa forfærdeligt et Dyr, at jeg aldrig har seet dets Lige; alle Haarene stode i Veiret paa det som Børster, og saa forekom det mig, som det vilde springe ud paa Skibet og sænke det i Dybet." „Det er klart," sagde Sigurd, „at dette Dyr er vor Frænde Odds Fylgie[1] og det Ulvesind, som han bærer til os, og jeg har ingen Tro til, at vi komme bort herfra, uden han følger med os." „Hvad skulle vi da gjøre?" sagde Gudmund. „Byde ham med al Velvillighed at fare med os," var Sigurds Svar. „Nu kan det let hændes, at han ikke vil det," sagde Gudmund fremdeles. „Ja!" svarede Sigurd, „da ville vi give ham det ene af Skibene." Derom bleve de enige, og droge op i Land, og da de traf Odd, indbøde de ham, til at drage med dem; men Odd sagde, at han nu ikke vilde. „Nei! før du skal lade være at reise med os," sagde de, „ville vi give dig det ene af vore Skibe med hele dets Udrustning." „Saa vil jeg reise med eder," svarede Odd," og jeg er strax fuldt færdig til Afreisen."

Odd faaer Gusesnot.

7. Grim fulgte dem nu til Skibene, og sagde ved Skilsmissen til Odd: „Her ere nogle fortrinlige Kostbarheder, som jeg vil give dig, det er trende Pile, som have Navn og hedde Gusesnot; dem vandt jeg fra Finnekongen Guse; naar de ere udskudte, flyve de af sig selv tilbage paa Strengen, og de træffe alt det, man skyder dem til." Odd tog ved Pilene og betragtede dem, og hued disse Skydereddskaber særdeles vel, thi de vare om-

[1]) d. e. Skytsaand.

bundne med Guld; og han sagde da til Faderen: „Mange gode Gaver har jeg modtaget, men aldrig nogen, som jeg synes saa godt om som disse; og derfor skal du, min Fader! have min inderligste Tak!"

8. Derefter skiltes de; Grim vendte tilbage hjem, og Odd gik ud paa Skibet. Han raabte strax til sine Mænd, at de skulde løfte Anker, og hale Skibet ud fra Øen med Baaden. De udførte hans Bud, og da de vare komne ud i rum Sø, bød han dem at heise Seil. De gjorde saa, og det samme gjorde Gudmund og Sigurd, og de fik strax Bør, og seilede uafbrudt nordpaa til Finmarken, hvor de om Natten lagde sig for Anker. Oppe paa Land vare der en Mængde Finnehytter eller, som de kaldtes, Gammer. Om Morgenen gik Gudmund og Sigurd med deres Folk fra Skibet op paa Land, og løb hen til Gammerne, og da de ikke traf Finnerne hjemme, plyndrede de fra Kvinderne, som jamrede sig og skrege ynkelig. Paa Odds Skib taltes der ogsaa om, at man skulde gaae i Land, men han forbød det. Da nu hine om Aftenen kom tilbage til Skibene, sagde Odd: „Have I ikke været i Land i Dag, Gudmund?" „Jo!" svarede denne, „og det syntes mig megen Gammen, at plyndre fra Finnekonerne; har du ikke Lyst at følge med os i Morgen?" „Nei! paa ingen Maade," sagde Odd; „thi jeg seer ingen Hæder eller Forfremmelse i at plyndre Kvinder; de ville nok ogsaa betale eder for eders Umage; men jeg vil seile herfra strax i Morgen."

9. De gjorde nu saa, men om deres Reise har man ingen Efterretning, før de kom til Bjarmeland, og styrede med Skibene op i Aaen Vina. Saasnart de vare ankomne der, fik Indbyggerne strax Kundskab derom,

og sendte Mænd til dem, og der blev nu sluttet et Forsdrag, ifølge hvilket der skulde være Fred paa en halv Maaned til Markedshold. Indbyggerne kom da ned fra Landet med alskens Graaværk, og alle de, som havde Varer, fik dem fuldt op betalte. Men da den fastsatte Tid var forløben, blev Freden opsagt, og Nordmændene lagde ud i Aaen for Anker. Da det begyndte at mørknes, sagde Odd til sine Mænd: „Hvad Beslutning skulle vi nu tage?" De bade ham raade. „Saa ville jeg og Asmund," sagde han, „roe til Land og udspeide, hvad Indbyggerne tage sig for." De gjorde saa, og da de kom i Land, gik de til Skoven, hvor de fik Øie paa en stor Skale eller eenlig Bygning. Det var den Gang allerede meget mørkt. De gik til Skaledøren, og saae, at der var saa lyst derinde, at hele Salen var ganske oplyst. Der var en stor Mængde Mennesker forsamlede, som morede sig med Lystighed og Drik. Da sagde Odd: „Forstaaer du noget af, hvad de siger?" „Nei!" svarede Asmund, „ikke mere end det var Fuglekvidren, men hvad forstaaer du deraf?" „Kan du see," sagde Odd, „at der gaaer en Mand og skjenker for begge Bænke, det aner mig, at han vist forstaaer det norske Tungemaal. Nu skal du tøve, medens jeg gaaer ind." Asmund gjorde nu saa, og Odd gik ind, og stillede sig ved Skjenkebordet, som stod ude ved Døren, hvor der var mindst lyst. Skjenkesvenden kom snart derud, og Odd greb da i ham, og kastede ham paa Skuldrene. Han skreg af alle Kræfter, og raabte, at Troldene toge ham, og Bjarmerne sprang da i en Hast op, og grebe fat i Skjenkesvenden, men Odd slog dem med ham, og slap saaledes ud og kom fra dem. Odd og Asmund skyndte sig nu

til Skibene, og førte Skjenkesvenden med sig. Odd satte ham hos sig, og spurgte ham ud, men han taug. „Ja!" sagde Odd, „her ere dig to Vilkaar for Haanden, at du svarer mig, thi jeg veed, at du kan det norske Maal, og hvis du ikke vil det, saa lader jeg dig strax sætte i Jern." „Hvad er det, du vil vide?" sagde da Skjenkeren. „Af hvad Slægt er du," spurgte Odd, „og hvor længe har du været her?" „Jeg er en Nordmand," svarede hin, „og har nu været her i syv Aar." „Anviis os da," sagde Odd, „hvor vi kunne gjøre noget Bytte!" „Der staaer en Høi," svarede han, „ved Aaen Vina, som er baaren sammen af Muld og skjære Penge. Derhen skal bæres visse Haandfulde Sølv og Haandfulde Muld efter hvert Menneske, som døer; og ligeledes for enhver, som kommer til Verden." Da sagde Odd: „Nu skulle I, min Frænde Gudmund! drage i Land i Nat med eders Folk, og gaae til denne Høi efter hans Anviisning, men jeg vil imidlertid med mine Mænd passe paa Skibene og Skjenkeren." De gjorde saaledes, droge afsted, og kom til Høien, og hanke sig hele Dragter af Sølv, hvoraf der var Overflødighed; og saasnart de havde faaet saa meget, de kunde bære, gik de tilbage til Skibene. Odd var vel tilfreds med deres Færd, og overgav dem nu Skjenkeren. „Passer troligen paa ham!" sagde han, „thi hans Sind staae uophørligen til Landet, saa han vistnok ikke har fundet det der saa ubehageligt, som han lader til." Derpaa drog Odd med sine Mænd i Land, og gik til Høien. Gudmund og Sigurd holdt imidlertid Vagt paa Skibene, satte Skjenkeren imellem sig, og begyndte at flgte Sølvet; men da de mindst tænkte paa det, var Skjenkeren

i Farten, kastede sig over Borde, og svømmede strax til Land. Gudmund sprang op, greb et Kastespyd, og stød det efter ham. Det traf ham i Læggen, men han undkom dog i Land og hen i Skoven.

Om Odds Raadslagninger.

10. Om Odds Færd er at fortælle, at da de kom til Høien, sagde Odd: „Nu skulle vi gjøre os Bylter, enhver efter sin Styrke, dog ikke større, end at vi med Lethed kunne komme afsted." Det var i den første Dagbrækning, at de vare færdige, og de gik nu ned langs Aaen, hvor der paa den ene Side gik et Næs ud. Da de havde gaaet et Stykke Vei, sagde Odd: „See I ikke noget?" „Nei," svarede Asmund, „vi see intet. Seer du maaskee noget?" „Jeg seer det," sagde Odd, „som ikke vil baade os, en stor Mængde Mennesker kommer frem af Skoven; jeg er bange for, at Skjenkeren er sluppen bort fra Gudmund og Sigurd, og at han har bragt Bjarmerne Underretning om vor Færd." „Hvad skulle vi da nu gjøre?" spurgte Asmund. „I skulle," sagde Odd, „gaae frem til Aaen, og stille eder til Strid tvært over dette Næs, som gaaer ud i Aaen, men Godset skulle I lægge bag ved eder." De gjorde, som han bød, og Odd vendte imidlertid tilbage til Skoven, og hug sig en stor Kølle, og gik derpaa til sine Mænd. En heel Hær rykkede nu imod dem, i Spidsen for hvilken Odd gjenkjendte Skjenkeren. Odd tiltalte ham: „Hvi har du saa hastig skiftet Sind?" „Jeg underrettede Bjarmerne om eders Foretagende," svarede Skjenkeren. „Hvad have de nu i Sinde?" spurgte Odd videre. „De ville endnu eengang holde Marked med eder," svarede hin. „Hvorledes det?" sagde Odd. „De ville kjøbslaae med eder

om Vaaben," sagde Skjenkeren. „Det ville vi ikke," svarede Odd. „Da skulle I," blev Skjenkeren ved, „værge eders Gods og Liv, men vi ville efterstræbe det." „Det skal skee," sagde Odd, og han talte nu til sine Mænd saalunde: „I skulle nøie tage vare paa," sagde han, „at, om nogen falder i vor Hær, I da strax tage det døde Legeme og kaste det ud i Aaen, thi faae de fat paa nogen af vore Døde, ville de strax iværksætte een eller anden Trolddom i vor Hær.

Slag med Bjarmerne.

11. Bjarmerne gjorde derpaa et heftigt Angreb; i det samme løb Odd frem med Kollen, og slog til begge Sider saa haardt, at alt veg for ham, og en Mængde faldt paa Stedet, og Asmund fulgte ham med Mandighed. Slaget var baade haardt og stod længe paa, men Slutningen blev, at Bjarmerne flyede, efterat en utallig Mængde vare faldne. Odd forfulgte de Flygtende, og dræbte alle dem, han naaede, vendte siden tilbage til sine Mænd, og bød dem, at gjøre en Omskiftning med Byrden; „vi ville lade Mulden blive her tilbage," sagde han, „men belæsse os med Kostbarheder og Vaaben." De gjorde efter hans Ord, og droge derpaa til det Sted, hvor Skibene laae, men da de kom der, vare Skibene borte. „Hvad skulle vi nu gjøre?" sagde Odd. Asmund bad ham raade. „Ja!" sagde Odd, „eet af to maae de have gjort, enten maae de have lagt sig i Skjul, eller de maae have bedraget os mere, end vi troe." „Det kan ikke være Tilfældet," svarede Asmund. „Jeg vil forsøge," sagde Odd, og gik da hen i Skoven, klattrede op i et Træ, og tændte Ild oppe i Grenene; men siden gik han til sine Mænd, og Træet blussede saa hurtig,

at Luen strax hævede sig høit i Luften. Da bleve de vaer, at to Baade roede til Land; de kjendte deres Stalbrødre, og der blev stor Glæde paa begge Sider.

Odds og hans Følges Bortreise fra Bjarmeland.

12. De stege nu om Bord paa deres Skibe, og styrede strax bort med Byttet, og om deres Reise veed man intet, før de kom til Finmarken, og lagde sig paa det samme Sted som før. Som de laae der om Natten, vaagnede de ved, at de hørte saa stærkt et Knald, at de aldrig havde hørt dets Lige. Odd spurgte da Gudmund og Sigurd, hvad dette vel havde at betyde, men just som de talte herom, kom der et andet Knald, som endnu var stærkere, og dette var neppe forbi, inden der kom et tredie, som langt overgik de andre. „Hvad troer du, min Frænde Odd!" sagde Gudmund, „at dette bebuder?" „Jeg har hørt fortælle," svarede Odd, „at naar to Vinde komme paa een Gang i Luften, og fare imod hinanden, saa opstaaer der et stort Knald, naar de mødes. Nu maae vi lave os til, som om der forestaaer et haardt Uveir, thi Finnerne ville vist opvække Storm imod eder, fordi I plyndrede dem." De gjorde nu en Mellemvæg paa Skibene, og beredte sig efter Odds Anviisning med alt, hvad de formaaede. Derpaa løftede de Anker, og strax efter indfandt Stormen sig; den var saa haard, at den strax drev dem af Farten, og de ikke kunde staae imod. De formaaede ikke andet, end at lade Skibene gaae for Vinden, og alle øste, saa meget de formaaede; saaledes dreve de i samfulde tyve Dage efter hinanden. Odd raabte da til Gudmund: „I skulle kaste alle Finnekosterne, som I røvede fra Finnekonerne, over Bord, thi jeg er bange for, at vi ikke slippe for at tumles af Stormene,

før de ere uden Borde." „Hvad kan det nytte dem," raabte Gudmund, „at man kaster deres Sager over Bord?" „Lad du dem sørge derfor," svarede Odd. Dette gjorde de nu, de trak Finnekosterne frem, og kastede dem over Bord; men saasnart de kom uden Borde, dreve de frem og tilbage med Skibsbordene, til de kom i een Pakke, og dernæst fore de i flyvende Fart lige imod Veiret, saa at de lige med eet vare ude af Sigte. Samme Dag som dette blev gjort, skilte Taagen sig ad, og Søen blev stille, og lidt efter øinede de Land, og da vare de ogsaa alle saa udmattede af den vedholdende Strabadse, at ingen uden Frænderne mægtede at staae bi længere. I alle Farer, hvori de vare stædte, var Asmund den, der næst efter Odd ydede den virksomste Bistand.

13. De talte nu med hverandre om, hvad det kunde være for et Land, de vare komne til. „Efter hvad jeg formoder," sagde Odd, „ere vi komne langt nordpaa i Verden, og efter lærde Mænds Frasagn tykkes mig dette Land at kunne ligne efter at være Riseland, men da vore Mænd ere saa udmattede, troer jeg, at der er ikke andet for, end at søge Land og udhvile sig, i hvad der saa kan forefalde." Derefter styrede de mod Landet, og Odd bød dem at lægge Skibene ind under et Næs eller en stor Ø, som strakte sig imod dem, hvor de fandt en god Havn; paa Landet var der en stor Skov. Da de havde opslaaet Telte, sagde Odd, at de skulde roe langs med Landet og undersøge, hvordan det var beskaffent. De gjorde saaledes, og opdagede da snart, at det var en stor, frugtbar, men ubeboet Ø; i Skovene traf de mange Dyr og ved Kysterne Hvaler, Sælhunde og Fug-

levildt i Mængde*). Efterat have gjört disse Opdagelser droge de tilbage til deres Reiseselskab. Odd bad sine Mænd holde stræng Vagt. „Der skal," sagde han, vaage tolv Mænd hver Nat paa Øen, men vi skulle jage Vildt til Føde for os, og vederkvæge eder saa godt vi formaae. De gjøre nu saa, og da de en Dag gik omkring i Skoven, fik de Øie paa en stor Skovbjørn. Odd skød til den, og ramte godt, og de dræbte saa Bjørnen. Odd lod derpaa trække Huden af den, og lod den udspile, saa at han, staaende bag ved den, kunde skyde frem igjennem Munden; han lod ogsaa lægge en Steenflise i Munden, saa at Ild kunde underholdes der; efter saaledes at have tilberedt Bjørnen, lod han den sætte op paa en høi og steil Klippe, der vendte ind imod Fastlandet, og stillede den saaledes, at Hovedet var vendt imod Fastlandet. De forbleve der en Tid, og opdagede nu, at der vare Folk paa Øen; dog saae de kun meget faa, men det var store Mennesker, saa de kunde vide, at det var Riser.

Om Odd.

14. En Aften silde bleve de vaer, at Riserne samlede sig i Mængde paa Næsset indenfor Sundet. „Jeg er nysgjerrig," sagde Odd, „efter at vide, hvad dette store Folk vil foretage sig, og vil jeg, Asmund! at vi roe saa tyst som muligt paa en Baad ind igjennem Sundet." De gjorde saa, og da de kom ind under Næsset, holdt de Aarerne op, og lyttede, og hørte da, at den øverste Rise begyndte at tale med høi Røst: „I vide," sagde han, „at nogle Skægbørn ere komne til vor Ø, og dræbe der vore Bjørne og andet Vildt, derfor stævnede jeg

*) maaskee Novaja Zemlja.

eder nu hid, for at vi kunne raadslaae om at dræbe dem. Men da jeg, som I vide, har Ufred med min Broder Bjolve, saa kan jeg kun anvende liden Opmærksomhed paa saadant; her er derfor en Guldring, som jeg vil give den, som vil fare hen og ødelægge disse Skægbørn." De sade nu, at en Kone, om hun kunde saa kaldes, reiste sig op, og tog Ordet: „Skyldige ere vi," sagde hun, „Risekonning Bade! at udføre dit Bud, allerhelst da du byder en saadan Belønning; nu skal jeg fare denne Færd, om du vil." „Det træffer sig godt, Moder Gneip!" svarede han, „at du vil udføre dette Ærende, men see I ikke, at her ere to Skægbørn paa en Baad under Bjerget, og lytte til vor Tale; nu skal jeg skikke dem en Hilsen!" og i det samme saae Odd og Asmund en Steen komme flyvende, som var rettet lige imod dem. Odd sagde, at de skulde i Hast dreie Baaden til Side, og det gjorde de. Lidt efter kom der en anden, og det gik paa samme Maade, og strax igjen en tredie, som var saa stor, at de forundrede sig derover, og af den fik de en svær Sø over Baaden. Efter Odds Raad roede de nu ud til Øen, og fortalte deres Reiseselskab, hvad de havde hørt, men inden de tænkte derpaa, saae de Gneip komme inde fra Fastlandet ud til Øen; hun var stor af Væxt, og syntes dem saa barsk, at de aldrig havde seet saa rædsomt et Væsen; hun var iført en Skindkjortel, og førte en stor Jernstav i sin Haand. Odd gik nu frem paa Bjerget, hvor Dyret stod, tændte Ild i dets Mund, og skød derpaa en Piil gjennem Dyrebælgen mod Troldkvinden. Da hun hørte Hvinet, og derpaa saae Pilen, holdt hun sin Haand imod, og Pilen bed ikke mere paa

den end paa en Steen. „Nei, der behøves noget meer!" sagde hun. Odd søgte da een af Guseśpilene op, og skød med den ligesom med den forrige; hun holdt Haanden imod, men Pilen fløi igjennem Luven paa Haanden ind i Øiet, og ud igjennem Nakken, og siden tilbage paa Strengen. „Det var besynderligt," sagde hun, „men det skal dog ikke holde mig tilbage." Odd skød da anden Gang Guseśpilen, og det gik paa samme Maade. „Nu kommer jeg til at vende tilbage," sagde da Gneip, „og det havde været bedre, om jeg havde gjort det før." Hun vendte da tilbage, og havde nu, som de syntes, faaet den Tak, hun havde forskyldt, og som de havde ventet, da hun nu var blind paa begge Øine.

15. „Nu vil jeg, Asmund!" sagde Odd, „at vi roe til Land, for at faae at vide, hvor Gneip har hjemme." Asmund bad ham raade, og de roede nu til Land, og saae, at Gneip tog Veien imod Fjeldet. Odd havde sin Bue og sit Pilekogger med sig, og Asmund sine Vaaben. De fore rask afsted, og satte efter hende lige op i Fjeldet. Da de der fik Øie paa, hvor der brændte Ild i en Hule, gik de derhen, og da de kom der, saae de, at der var en stor Kjedel over Ilden; der var lyst i Hulen af Ilden, men mørkt at see ud; der sade mange Troldkvinder paa begge Bænkene, og i Høisædet sad en ikke liden Djævel, en troldkyndig Jætte eller Jotun, og ved hans Side en Troldkærling; aldrig syntes de at have seet saadanne Uvætter. Jætten var ganske sort, undtagen Øine og Tænder, som vare hvide; hans Næse var stor og med en Krog paa, som bøiede sig lige ned for Munden; Læberne vare som opskaaret Gronsvær, og den underste hang ned over Hagen, den øverste derimod drogs op under Næsen;

Haaret var grovt som Fiskegjæller, og hang ned over hele Brystet; Oinene vare som tvende Vandposse. Af Beskrivelsen paa disse tvende Ægtefolk kan man slutte til de andres Udseende. Jotunen tog nu til Orde: „Hvor er vor Tjener Hardhaus," sagde han, „hvi bringes der os ikke Mad?" „Her er jeg," svarede Tjeneren, „men bringer en sorgelig Tidende." „Hvad da?" spurgde hin. „Det er," sagde Hardhaus, „at din Dotter Gneip er kommen tilbage, og er nu blind paa begge Oine, og er skudt med tvende Pile." „Det kunde hun vente sig," sagde Jotunen, „hun paatog sig mere, end hun kunde udføre, da hun vilde dræbe Odd og hans Stalbrødre; at ihjelslaae Odd staaer saa meget mindre i hendes Magt, som vi ikke engang selv kunne iværksætte det, efterdi Skjæbnen har bestemt ham en langt høiere Alder end andre Mennesker. Jeg veed ogsaa, at Finnerne have sendt dem hid, for at vi skulle dræbe dem, men eftersom vi ikke formaae det, vil jeg give dem lige saa god Bør til at fare bort herfra, som Finnerne gave dem hid, men fordi Odd har skudt min Dotter Gneip med Gusespilene, saa vil jeg give ham et Ogenavn og kalde ham efter Pilene Orvar-Odd." Da sagde Odd: „Giv du allerelendigste Væsen Bør!" og han tog da een af Gusespilene, og skød den til ham, men uagtet han, da han hørte Hvinet, slog saa haardt som mueligt imod, fløi dog Pilen ham igjennem Oiet, og foer derpaa ind under Troldkvindens ene Arm og ud under den anden. Hun sprang op derved, og greb fat i Skjenkesvenden, og ruskede ham i Haaret. Uvætterne sprang da op fra begge Bænke og angrebe hinanden, og det maatte man sige var en Djævels Kamp, som havde noget at betyde. Odd og As-

mund droge imidlertid deres Vei bort, og kom til deres Stalbrødre, som bleve glade ved at see dem igjen, og Gudmund spurgte dem, hvordan det var gaaet dem, da de havde været saa længe borte. Da kvad Odd:

Frem jeg gik
Med Guses Pile
Op imellem
Øen og Bjerget;
Jeg i Øiet
Jættinden skød,
Men Bjergfruen
Foran i Brystet.

„Det kunde jeg vel tænke," sagde Gudmund, „at du maatte have haft noget at udføre, da du blev saa længe borte, men hændtes ellers ikke noget mærkeligt paa denne Færd?" „Navn blev mig givet," sagde Odd, og da kvad han:

Da fik jeg et Navn,
Som jeg bære vilde,
Da mig fra Fjeldet
Trolde nævnte,
Sagde, at de agted
Ørvar=Odd at give
Hurtig Bør til
Bort at reise.

„Der blev lovet os Bør bort herfra," sagde Odd, „og der blev sagt mig, at den ikke skulde blive mindre eller mildere, end den som Finnerne gave os hid; men dog ville vi nu lave os til Bortreisen herfra." De gjorde efter hans Ord, lavede sig til det forsigtigste de kunde, og styrede siden ud fra Land. Og strax opstod der en Storm,

der var ligesaa heftig, ja endogsaa heftigere end den forrige. Det voldsomme Stormveir var ledsaget af Sneefog og Frost, saa at ethvert Indskyld af Søen i Dieblikket frøs; men med megen Udholdenhed og Tapperhed beskyttede de baade sig selv og deres Ladning, og i tyve samfulde Nætter og Dage maatte de uafladelig øse Skibet. Ved deres Udholdenhed og ved Odds Skjæbne, at nemlig en høiere Alder var ham bestemt, lykkedes det dem dog at slippe ud af Havet, og komme tilbage under Finmarken, hvor de toge Havn, og udhvilede sig. Derefter er intet fortalt om deres Reise, før de kom hjem til Rafnista, og da var det allerede langt ud paa Vinteren. Grim blev særdeles glad ved at see dem igjen, og syntes at have faaet dem fra Underverdenen; han bød Odd til sig med hele hans Hær om Vinteren; Odd tog imod Indbydelsen, og der opholdt de sig den Vinter. Odd blev meget navnkundig af denne Færd, og ingen i Mands Minde tyktes at have gjort saadan en Reise. Alt det Bytte, som de havde gjort paa Reisen, gave de deres Fader Grim. Der vare store Drikkegilder om Vinteren og megen Glæde, og Grim behandlede dem med største Gjæstfrihed.

16. Imod Slutningen af Vinteren spurgte Odd sin Frænde Gudmund, hvad de havde i Sinde at foretage sig. „Deri skal du," sagde Gudmund, „finde paa Raad for os." „Da vil jeg," sagde Odd, „lave mig til at fare paa Vikingstog. De sagde, at de vare færdige dertil. Da Odd noget efter talte med sin Fader, fortalte han ham, at han vilde lave sig til et Krigstog, og at han ønskede, at han skulde give ham tre Skibe. Grim sagde, at de strax skulde være til Rede. Frænderne rustede

sig dernæst, og udvalgte sig alle de raskeste Mænd, som vare i Halogeland og Nummedalen, thi alle, hvem de udnævnte, vilde gjerne følge dem. Da de vare færdige, sagde Odd: „Nu vil jeg, Fader! at du anviser os een eller anden Viking, som du synes det kan være passende for os at stride imod." „Der er," sagde Grim, „en Viking, som hedder Halfdan, en Søn af Oplændingernes Konning Roe; han ligger for det meste øster ovre ved Elfarskjær; han har tredive Skibe, og selv er han en særdeles tapper Mand." Odd takkede sin Fader meget for denne Tale; „thi jeg seer nu," sagde han, „at du sætter Tillid til dine Sønners Mandighed, i det du viser os mod tredive Skibe med tre." Derefter skiltes Odd fra sin Fader, og Brødrene styrede nu østerpaa med Landet, og om deres Reise er intet fortalt, før de kom til Elfarskjær, hvor de lagde i Havn. Der ere mange Øer, som kun ere lidet bebyggede. Da Brødrene nu havde opslaaet Skibsteltene og lavet alt til Rette, roede Odd bort med nogle faa Mænd, og de bleve da snart vaer, hvor Vikingerne laae, og midt i Flaaden var et stort Drageskib, glindsende med forgyldte Hoveder, og med udbygt Gallion oven over Vandet. Odd raabte nu høit, og spurgte, hvo der styrede Flaaden. En Mand aabnede Teltskjødet paa Dragen, og svarede: „Han hedder Halfdan, men hvo er det, som spørger?" Odd sagde sit Navn. „Er det dig, som foer til Bjarmeland forrige Sommer?" spurgte Halfdan. „Jeg var der," sagde Odd. „Og hvad er dit Ærende her?" spurgte Halfdan videre. „Mine Frænder Haleierne," svarede Odd, „synes ikke vel om, at du plyndrer dem, nu agter jeg at prøve en Dyst med dig, og venter, at den ene af os to ikke skal være i Stand

til at fortælle Tidender om Slagets Udfald." „Hvor mange Skibe have I?" spurgte Halfdan. „Vi have tre Skibe," svarede Odd, „og paa hvert af dem er hundrede Mand." „Visselig røber din Beslutning megen Daarskab og Indbildskhed," sagde Halfdan, „og for den Sags Skyld kunne vi nok sove i god Ro." Odd roede nu tilbage til sine Mænd, og fortalte dem, hvorledes det var gaaet. „Nu ville vi," sagde han, „flytte Godset fra vore Skibe op paa Land, og bære Stene om Bord isteden; siden ville vi hugge fire Træer med Grene paa, som vi ville bruge som Stiger, for at komme op paa Dragen." De gjorde, som Odd anviste dem, og da de vare færdige, sagde Odd: „I to, Gudmund og Sigurd! skulle lægge eders Skib ved det ene Bord af Dragen, saa ville jeg og Asmund lægge an til det andet." De roede nu ganske sagte did; Skibene laae adspredte vidt omkring i Havnen; Odd og Gudmund roede til hver sin Side af Dragen, lagde Træerne til, og Folkene klattrede strax op ad hver Green. De væltede nu Teltene ind over dem, og hilste dem ikke med Venlighed; thi de sloge og dræbte alt, hvad levende var. Der skete i Hast en betydelig Forandring; thi inden kort Tid havde de gjort Dragen ryddelig lige bag til Løftingen. Halfdan havde taget sine Klæder paa, da han hørte Allarmen, og dernæst greb han sine Vaaben, og sprang frem i Løftingen, og raabte til dem paa de andre Skibe, at de skulde lægge til saa hurtig de kunde. Da Odd hørte dette, og blev Halfdan vaer, satte han Øxehagen i Løftingen, og kastede sig op derpaa. Halfdan hug imod ham, og Hugget traf i Hjelmen, men denne holdt sig, og Sværdet brast sønder under Hjaltet. Odd hug da Halfdan Banehug, og tilbød dernæst hans Mænd

at vælge, enten de vilde holde Slag med ham, eller blive hans Mænd; de betænkte sig ikke længe, og sagde at de vilde gaae ham til Haande. Odd udvalgte da af Mandskabet dem, som forekom ham at være de raskeste. Og saa Dragen tog Odd for sin Deel tilligemed et andet Skib, som han syntes bedst om; ligeledes tog han alt Godset; siden gav han Vikingerne de andre Skibe tilbage. Denne Drage styrede nu Odd, gav den Navn, og kaldte den Halfdansnøt. Hele denne Sommer krydsede Odd med sine Skibe ved Kysterne af Norge, og fredede Kjøbmændene; men om Høsten seilede de op til Rafnista, og havde faaet en navnkundig Seier, og særdeles betydeligt Bytte. Grim bød dem alle til sig, og der opholdt de sig om Vinteren.

17. Om Vaaren lavede de sig til et Krigstog, og da de vare færdige, bad Odd sin Fader at anvise ham nogen Viking, som de kunde vinde Hæder ved at kæmpe imod. „Der er en Viking, som hedder Sote," sagde Grim; „han ligger sønder ved Skida. Det er en drabelig Mand, han har fyrretyve Skibe, og besidder store Rigdomme." Efterat have faaet denne Underretning forlode Frænderne Rafnista, og holdt imod Sønden langs Kysten med fem Skibe. Langt hen i Sommeren fik Sote Efterretning om Odds og hans Stalbrødres Færd, og drog strax imod dem; han maatte ligge for Modvind, men fik da Nys om, at de vare i Farvandet og søgte ham. Han sagde da til sine Mænd: „Nu ville vi lægge vore Skibe, det ene ved det andets Stavn, og min Drage skal ligge midt i Flaaden; jeg har spurgt, at Odd er en meget dristig og kamplysten Stridsmand, han vil altsaa sikkert seile lige mod vore Skibe; men naar de have strøget Sei-

lene, saa ville vi slaae en Ring uden om deres Skibe, og ikke lade et Menneskes Barn undkomme." Midlertid havde Odd nærmet sig, og da han blev Sotes Flaade vaer, sagde han: „Jeg seer, at det er Sotes Hensigt, at vi skulle seile lige ind paa deres Skibe." „Skulde det ikke være uraadeligt," sagde Gudmund, „formedelst den store Forskjel paa vore Stridskræfter?" „Vi skulle ikke," sagde Odd, „lade Sotes Plan være os uden Nytte; jeg vil seile frem foran med min Drage." Odd raabte da til sine Mænd, at de skulde bære saa meget af Ladningen, de formaaede, bort fra Masten agter ud; siden bød han dem at væbne sig og stille sig bag ved Masten. Da det var gjort, bød han dem at sætte alle Seil til, og da det var en herlig Bør, skød Dragen Halfdansnøt, som var jernbeslaaet overalt foran paa Skægget eller Stavnen, sig frem med en heftig Fart. Ingen mærkede noget til dette Foretagende, og Sote tænkte paa ingen Ting, før Dragen løb lige ind paa Siden af hans Drage, hvis Mandskab da var i Færd med at væbne sig; men Odd sprang strax med sine Folk op paa Skibet, ryddede det i en føie Stund, og dræbte Sote. Odd gav nu Vikingerne Valget imellem at holde Slag med ham eller at overgive sig. De valgte det sidste. Odd fik der Dragen Sotesnøt og tre andre Skibe og betydelige Rigdomme, og af Mandskabet udvalgte han for sig dem, som syntes ham at være de mandigste og bedst udrustede. Efter denne Kamp droge de hjem efter, og standsede ikke Farten, før de igjen naaede Rafnista, hvor Grim tog imod dem med aabne Arme, og bød dem til sig. De modtoge hans Indbydelse, og sade der Vinteren over i Hæder og Anseelse.

18. Imod Slutningen af Vinteren lavede Odd og hans Stalbrødre sig til Bortreise, og havde nu fem Skibe. Odd gjorde sig al Flid for at udruste Mandskabet paa det bedste, og da de vare færdige, gik han til sin Fader og sagde: „Nu skal du anvise os den allerværste og drabeligste Viking du kjender." „Jeg kan mærke," svarede Grim, at det er ikke blot, at I virkelig ere mandige Karle, men I tykkes det ogsaa selv. Jeg vil da anvise eder tvende Vikinger, som jeg holder for de største og drabeligste; den ene hedder Hjalmar hin Hustore eller Modige, den anden Thord Stafnglama." „Hvor have de deres Tilhold," spurgte Odd, „og hvor stort er deres Mandskab?" „De have femten Skibe," svarede Grim, „og paa hvert af disse er hundrede Mand, og de have deres Tilhold i Sverrig; over dette Land hersker en Konge, som hedder Ingjald Ildraade eller hin Onde, hos ham opholde de sig o n Vinteren og beskytte hans Land, men hver Sommer drage de ud i Vikingsfærd." Odd og hans Brødre bøde nu deres Fader leve vel, og seilede østerpaa langs Landet, og der fortælles intet om deres Færd, før de naaede Sverrig, hvor de lagde til ved et Næs, som gik ud i Søen. De opsloge der Telte eller, som det hed, tjeldede over deres Skibe, og gik siden i Land op paa Næsset. Hjalmar og Thord laae just med deres femten Skibe paa den anden Side under Næsset, og havde slaaet Leir oppe paa Landet, og anstillede Lege udenfor Teltene. Saasnart Odd og hans Følge bleve det vaer, vendte de strax tilbage til deres Skibe, og fortalte, hvad de havde seet. Gudmund spurgte: „Hvad skulle vi nu gjøre?" „Nu ville vi," svarede Odd, „dele vort Mandskab i to lige store Dele; med den ene af disse skulle I styre frem

for Næsset og raabe Krigsraab, men jeg vil gaae op i Land med den anden Halvdeel, og rykke frem overst oppe igjennem Udkanten af Skoven, og vi ville saa raabe det andet Krigsraab. Det kan da let hændes, at de komme i Forvirring, og troe at vor Hær er større, end den virkelig er, og saa ville de sikkert undløbe i Skoven." De gjorde efter hans Ord; men da Vikingerne hørte Krigsraabet paa Gudmunds Side, lode de sig aldeles ikke forstyrre i Legen; og da de hørte det andet Krigsraab, standsede de Legen, saa længe det varede, men saasnart det var forbi, begyndte de at lege paa ny ligesaa rask som før. Baade Odd og Gudmund vendte da tilbage, og Odd sagde: „Det kan man see, tykkes mig, at her behøves mere end det, og ikke ere disse frygtsomme ved Ufred." „Hvad Beslutning skulle vi da tage?" spurgte Gudmund. „Paa disse Mænd," svarede Odd, „skal man ikke skjæle sig; vi skulle ligge her stille i Nat." De fulgte, som sædvanlig, hans Raad, og saasnart det blev kamplyst, iførte de sig deres Vaaben, og gik paa Land imod Hjalmar. Saasnart han saae bevæbnede Vikinger i Land, lod han strax sine Folk ruste sig og gaae op i Land imod dem, og da han kom saa nær, at de kunde raabe til hinanden, spurgte Hjalmar, hvo der styrede Hæren. Odd sagde sit Navn. „Er det dig," spurgte Hjalmar, „som drog til Bjarmeland for nogle Aar siden, og hvad er dit Ærende hid?" „Jeg vil," svarede Odd, „prøve, hvo af os to der er den andens Overmand." „Hvor mange Skibe har du?" spurgte han videre. „Vi have fem Skibe," svarede Odd, „og hundrede Mand paa hvert; men hvor mange have I." „Vi have femten Skibe," sagde han, „og hundrede Mand paa hvert; men det skal

ikke komme dig til nogen Skade; de ti Skibes Besætning skal ikke deeltage i Striden, men Mand skal møde imod Mand." „Det er mandigen talt," sagde Odd. Paa begge Sider beredte de sig nu til Strid, og fylkede deres Hære, og sloges derpaa, saa længe Dagen varede. Fredskjoldet blev da opløftet, og Hjalmar spurgte nu Odd, hvorledes han syntes om denne Dags Bedrift. Odd sagde, at han var vel tilfreds med den. „Ønsker du denne Leg oftere?" sagde Hjalmar. „Jeg tænker ikke paa andet," sagde Odd, „thi aldrig fandt jeg før bedre eller haardførere Mand for mig." Mændene bandt nu deres Saar om Aftenen, og hver drog med sine Folk til sin Leir; men om Morgenen fylkede de igjen deres Hære, og beredte sig til Kamp, og sloges den anden Dag. Om Aftenen blev Fredskjoldet opløftet, og da spurgte Odd Hjalmar, hvorledes han syntes, at det havde gaaet. Han yttrede sin Tilfredshed derover, og sagde: „Mon du ønsker denne Leg endnu den tredie Dag?" „Ja!" sagde Odd, „nu skulle vi stride til det Yderste." Da sagde Thord: „Er der meget Gods at vente paa dine Skibe?" „Nei!" svarede Odd, „det er der ikke, thi vi have intet Bytte gjort i Sommer." „Her hører jeg eder tale," sagde Thord, „som de uforstandigste Mænd, thi vi slaaes da af Overmod allene om Æren." „Hvad vil du nu foretage dig derved," spurgte Odd. „Jeg vil," svarede Thord, „at vi slutte Forbund." „Det synes jeg vel om," sagde Odd, „men ei veed jeg, hvad Hjalmar tænker om den Sag." Hjalmar sagde da: „Jeg vil ikke have andre Vikingelove, end dem jeg forhen har haft." „Dem vil jeg høre, inden jeg samtykker," sagde Odd. Hjalmar tog da til Orde: „Hverken jeg eller mine Folk ville nogensinde æde

raat Kjød eller drikke Blod; mange Mennesker have ogsaa den Skik at vikle Kjød ind i Klæderne, og kalde det saa kogt, men mig tykkes at det er Ulvemad. Jeg vil aldrig plyndre Kjøbmænd, heller ikke Bønder mere end hvad jeg behøver til Strandhug, og da erlægger jeg den fulde Værdi af hvad jeg tager. Jeg tillader heller aldrig, at Kvinder plyndres, om de end besidde nok saa mange Rigdomme. Voldtager nogen af mine Mænd en Kvinde, eller fører hende til Skibene imod hendes Villie, da skal han under ingen Omstændigheder slippe for at miste Livet, hvad enten han er høi eller lav." „Dine Love," sagde Odd, „synes jeg vel om, og jeg underkaster mig dem alle."

Bersærkernes Drab.

19. De sluttede nu Forbund, og havde da alle sammen lige saa meget Mandskab, som Hjalmar og Thord havde, før de mødtes. Odd spurgte da, hvad de agtede, og om de vidste, hvor der var noget Bytte at gjøre. „Paa Sjælland," sagde Hjalmar, „veed jeg, at der ere fem Bersærker, der i Haardførhed overgaae de fleste andre; de hedde: Brand og Agnar, Asmund og Ingjald og Alf; de ere Brødre og have sex Skibe." Odd yttrede sit Ønske, at de skulde drage imod disse Bersærker. De droge da afsted, naaede Sjælland, og traf der Bersærkernes Skibe, men det traf sig just saa, at Bersærkerne vare gangne alle fem sammen op paa Land. Odd lod da tjelde over sine Skibe, og om Aftenen lagde Folkene sig til at sove. Om Natten tog Odd sine Vaaben ganske sagte, og gik ene i Land, og tog Veien mod det Sted, hvor han troede at Bersærkerne vare. Men da det om Morgenen blev lyst, gik Bersærkerne til deres Skibe, og mødte da Odd, og de kom da strax i en haard Kamp;

de anfaldt Odd paa det heftigste, men han værgede sig mandig imod dem; og saa endtes deres Kamp, at han dræbte dem alle, men blev dog selv lidt saaret. Tidlig om Morgenen savnede Asmund Odd, og mærkede da, at han havde forladt Skibene, og var gaaet i Land. „Det kan ikke slaae feil," sagde han da, „at Odd maa være dragen op for at træffe Bersærkerne; nu ville vi heller ikke ligge stille uden at tage os noget for." Han styrede da med sex Skibe hen hvor Vikingerne laae, og de beredte sig paa begge Sider til Strid, og begyndte siden Kampen, og da Odd kort efter kom oppe fra Land, havde Hjalmar allerede ryddet alle Bersærkernes Skibe, og de gjorde der et umaadeligt Bytte.

Odd drager til Sverrig.

20. Om Høsten bød Hjalmar Odd med sig til Sverrig, Odd tog imod Indbydelsen, men Asmund, Gudmund og Sigurd droge med deres Hær op til Rafnista, og bestemte forud, at de vilde mødes næste Vaar ved Elven. Hjalmar og Odd kom nu til Sverrig, og dernæst til Kong Ingjalds Hof, hvor de fandt en hæderlig Modtagelse, og forbleve om Vinteren. Saa megen Anseelse viste man der Odd baade formedelst hans Forstand og Bedrifter, at aldrig har der nogen Mand, som ikke beklædte nogen høi Værdighed, været holdt i større Hæder. Hjalmar gav Odd tre Gaarde. Kongen havde en Datter, som hed Ingeborg, en meget deilig Kvinde og vel oplært i alle Dele. Engang tiltalte Odd Hjalmar med disse Ord: „Hvi beiler du ikke til Kongedotteren, jeg seer, at eders Sind staae til hinanden?" „Jeg har beilet til hende," sagde Hjalmar, „men Kongen vilde ikke bortgifte hende til nogen, der ikke bærer

et Værdigheds Navn." „Da ville vi," sagde Odd, „forene vor Hær til Sommeren, og forelægge Kongen tvende Vilkaar, at han enten skal slaaes med os, eller gifte dig sin Dotter Ingeborg." „Nei, det vil jeg ikke," sagde Hjalmar, „jeg har her længe havt mit Tilhold." De forbleve nu der om Vinteren.

21. Om Vaaren rustede de deres Skibe, og styrede i Vikingsfærd, og da de traf Asmund ved Elven, raadsloge de indbyrdes om, hvorhen de skulde fare om Sommeren. Odd sagde, at han vilde fare i Vestervi-king, og Hjalmar bad ham raade, og med tyve Skibe droge de da bort fra Norge. Odd førte sin Drage Halfs-dansnøt. De kom først til Ørkenøerne, hærjede der, og underlagde sig Øerne; de holdt der mange Kampe, og seirede i dem alle. Dernæst styrede de ned under Skotland, og hærjede der, og underlagde sig en stor Deel af Skotland. Der opholdt de sig i to Aar.

Asmunds Død.

22. Derefter styrede de mod Irland, og havde da 60 Skibe. Da de naaede Irland, gjorde de Landgang hist og her, brændte Bygderne og plyndrede Godset, og dræbte alle Mænd, som de kom til, men de, som kunde komme afsted dermed, undflyede til Krat og Skove, og førte deres Eiendomme i Skjul. Asmund var da, ligesom altid, den djærveste af alle til at følge Odd. Da de nu en Dag rykkede op i Landet, fore de saa rask afsted, at ingen kunde følge dem. Odd var udrustet paa den Maade, at han havde sit Pilekogger paa Ryggen og en Bue i sin Haand. Da Odd mindst tænkte paa noget, hørte han en Streng smælde henne i Skoven, og han

saae nu en Piil komme flyvende, som traf lige paa Asmunds Bryst, og han styrtede strax og døde paa Stedet. Odd tog sig dette saa nær, at han aldrig syntes før at have lidt saadant et Tab. Han tildækkede Asmund med hans Skjold og Klæder, og ilte derpaa hen til det Sted i Skoven, hvor Pilen kom fra. Der saae han en stor fri Plads i Skoven, hvor der var en Mængde Mennesker, baade Kvinder og Karle. En Mand stod der, kjendelig iblandt Mængden ved de kostbare figurerede Klæder, han bar; han havde en Bue i sin Haand, men Pilene stode i Jorden omkring ham. Odd syntes at kunne være sikker paa, at det var imod ham han burde henvende sin Hævn; og han tog nu een af Gusespilene frem, og skød den mod denne Mand. Pilen traf ham paa Midten, og han styrtede strax død til Jorden. Odd skød nu den ene Piil efter den anden, og dræbte der sex Mænd, og da var hele den store Mængde Folk flyet bort i Skoven. Odd var nu saa ilde til Mode, at han vilde gjøre Irerne alt det Onde, han formaaede. Da han kom paa en stor Skovvei, fulgte han den, og hvor der kom ham Buske i Veien, rev han dem op med Rode. Der kom ham da en Busk for, som var meget løsere end de andre, og da han saae nøie til, blev han vaer, at der var en Dør under. Han rykkede den op, og gik derpaa ned i Hulen, hvor han fandt syv Kvinder, af hvilke den ene var langt smukkere end de andre. Odd tog hende strax i Haanden, og vilde trække hende op af Hulen. Da tiltalte hun ham: „Lad mig være, Odd!" sagde hun. „Hvordan!" sagde Odd, „kan du vide, at jeg hedder Odd?" „Ja!" svarede hun, „saasnart I kom

hid, vidste jeg strax hvo du var, og ligeledes, at Hjalmar er med dig, og ham skal jeg sige det, om du med Magt fører mig til Skibene." Alligevel skal du fare med," sagde Odd. Kvinderne grebe da i hende, og vilde holde hende tilbage. Hun bad dem lade det beroe. „Jeg vil betale dig, Odd! for at du lader mig være i Fred, thi jeg mangler ikke Kostbarheder." „Jeg vil ikke have dine Penge," sagde Odd. „Da vil jeg lade dig gjøre en Skjorte." „Skjorter har jeg nok af," sagde Odd. „Nok har du vel," blev hun ved, „men ikke saadanne, som den skal være; den skal forfærdiges af Silke og bordyres med Guld, og saadanne Egenskaber skal den besidde, at faa skulle kunne gjøre dens Lige." „Lad mig høre det først," sagde Odd. „I denne Skjorte," sagde hun, „skal du aldrig lide af Kulde, hverken paa Sø eller Land; aldrig skal Svømning udmatte dig, eller Ild gjøre dig Skade; Hunger skal ikke trykke dig, og Jern ei bide paa dig; jeg vil gjøre den beskyttende i alle Tilfælde, eet allene undtaget." „Hvad er det for eet?" sagde Odd, „om du i alt andet kan gjøre den, som du siger." „I eet Tilfælde," sagde hun, „kan jeg ikke gjøre den beskyttende, nemlig hvis du tager Flugten." „Om du lader den besidde de nævnte Egenskaber, saa synes der mig ingen Sandsynlighed for, at jeg skulde tage Flugten, men naar skal den være færdig?" „Næste Sommer," sagde hun, „samme Tid og Dag som nu, men nu er Solen i Sønden, og her paa denne samme Skovplads skulle vi træffes." „Men tænk paa," sagde Odd, „at holder du ikke dit Ord, skal jeg tilføie eder Irer ligesaa meget Ondt, som I have tilføiet mig, ved at fælde min Fostbroder

Asmund." „Ja!" sagde hun, „synes du ikke at have hævnet ham tilfulde, i det du nu fældte min Fader og mine tre Brødre?" „Ikke synes jeg ham hævnet derved," sagde Odd, „dog skal det, hvad du har tilbudet, være en Aftale imellem os." Derefter gik Odd til Skibene, og bar Asmunds døde Legeme paa sin Ryg. Hjalmar kom imod ham, og spurgte, hvorledes det var gaaet med Asmunds Død, og om Odd havde hævnet ham noget? Odd kvad da:

En alfar Vei jeg
Fandt i Skoven,
Inden jeg de stride
Pile mødte;
Asmund jeg vilde
Udød kjøbe
Med alle mine
Eiendomme.

„Nu vil du vel," sagde Hjalmar, „hærje og brænde overalt, og dræbe alle Folk, du støder paa?" „Nei jeg vil ikke," svarede Odd, „jeg vil styre bort herfra, saasnart Bør gives." Dette undtede Vikingerne sig over, men Hjalmar sagde, at det skulde være, som Odd vilde. De kastede nu en stor Høi efter Asmund, og beredte sig siden til Afreisen. Vikingerne udlagde Odds Forhold ved dette Tilfælde saaledes, at de bagtalte ham og bebreidede ham for Feighed, fordi han ikke hævnede Asmund; men han lod, som han ikke hørte deres Bebreidelser. De seilede dernæst fra Vesten, og der fortælles intet om deres Reise, før de kom under Læsø; der traf de paa en Jarl, som hed Hergaut; han havde fem og tyve Skibe; Odd lagde til Strid imod ham, og det blev et meget haardt Slag, hvori

Odd toede Feighedsordet af sig. Kampen endtes med, at Jarlen faldt med største Delen af sin Hær, og de gjorde der umaadeligt Bytte. Efter denne Bedrift deelte de deres Flaade; Gudmund og Sigurd seilede bort med deres Skibe, og vilde nu ophøre med Krigstogene; de seilede op til Rafnista, og sloge sig der til Ro.

23. Odd og Hjalmar seilede øster langs Danmark, og hærjede paa Vikinger. Den Gang herskede der tvende Jarler over Sjælland, af hvilke den ene hed Holmgeir, den anden Hardvig. De vare Brødre til de fem Bersærker, Odd fældte, og havde bemægtiget sig Landet med væbnet Magt. Saasnart disse Brødre fik Nys om, at Odd var i Farvandene, styrede de imod ham med tyve Skibe; Odd og Hjalmar havde kun ti. Det kom til et meget haardt Slag, hvis Udfald dog blev det samme som det forriges, at Odd og Hjalmar vandt Seier, og fattede da den Beslutning, at overvintre der. Da Vaaren igjen indfandt sig, rustede de deres Flaade, og Hjalmar spurgte, hvorhen de nu skulde styre. „Til Irland,“ svarede Odd. „Blev du ikke kjed af dette Land forrige Sommer?“ sagde Hjalmar. „Derhen ville vi alligevel drage,“ vedblev Odd. De gjorde nu saa, og om deres Reise er intet berettet, førend de kom til Irland. Da de der havde lagt Skibene til Leie, sagde Odd, at han vilde gaae ene op i Land. Hjalmar tilbød, at han vilde gaae med ham, men Odd sagde, at han skulde ikke. Han gik da op, og fortsatte sin Gang, til han naaede den Skovplads, hvor han forrige Sommer havde truffet Kongedatteren Ølvør. Da hun ikke var kommen endnu, blev Odd heftig vred, men ventede dog en Stund. Dernæst hørte han Rullen af Vogne, og

da kom ogsaa Ølvør, ledsaget af meget Folk. Hun hilste først Odd, og sagde: „Nu vil jeg ikke, at du skal være vred paa mig, fordi jeg er kommen noget sildigere, end jeg lovede." „Er Skjorten nu færdig?" spurgte Odd. „Derfor skal du ikke bekymre dig," sagde hun, „og skal du nu sætte dig ned i Vognen hos mig og betragte Skjorten." Hun tog da en Skjorte frem og viste ham. Han betragtede den, og tog den siden paa, og den passede ham i alle Maader. „Besidder den nu alle de Egenskaber, som aftalt var?" spurgte Odd. „Ja det gjør den," svarede hun. „Har du været ene om at gjøre dette kostelige Stykke?" spurgte han videre. Da kom hende et Kvad paa Tungen:

Denne Særk af Silke
Paa syv Stedet gjordes,
Één Arm her paa Irland,
Den anden nord hos Finner,
Saxernes Møer den sloge,
Sydersviske spunde,
Valske Piger væved,
Othjodans Moder kasted.

Odd svarede hende ogsaa med et Kvad:

Det var ei som Brynie
Eller blaa Ringe
Iskolde ganske
Om mig fulde,
Da om Siderne
Snævert slutted
Silkeskjorten,
Sømmet med Guld.

Hun spurgte derpaa, hvorledes han syntes om Arbeidet. Han yttrede sin særdeles Tilfredshed dermed; „og skal du nu," føiede han til, „faare dig Løn derfor." Hun tog da til Orde: „Landet her er saa udsat for Fienders Overfald," sagde hun, „siden min Faders Død, og det er nu kommet saa vidt, at de berøve mig Landet; jeg faarer derfor den Løn, at I skulle opholde eder her i tre Aar." „Det skeer ikke omsonst," sagde Odd. „Hvormed skal jeg da godtgjøre det?" spurgte hun. „Du skal gaae med mig," sagde Odd, „og være min ægte Hustru." „Man vil synes, at det er giftesyg sagt," sagde Ølvør, „dog vælger jeg det Vilkaar." De sluttede nu en fast Aftale derom, og hun gav ham meget Folk, og han drog derpaa til Skibene. Da han der traf Hjalmar, fortalte han ham alt, hvad der var skeet, og bad ham forblive der i tre Aar, hvilket Hjalmar lovede ham. Odd drak dernæst sit Bryllup, og fik Ølvør tilægte. Derefter krydsede de om Kysterne med deres Skibe, og dræbte Vikinger og Ildgjerningsmænd, som havde hærjet paa Landet; og paa denne Maade forløb de tre Aar. I denne Tid fødte Ølvør Odd en Datter, som fik Navnet Ragnhild. Efter de tre Aars Forløb gav Odd tilkjende, at han vilde drage bort fra Irland, og sagde da, at han vilde have sin Datter med sig; Ølvør sagde, at hun skulde blive tilbage hos hende, og herom trættedes de saa længe, til Hjalmar kom til at opkaste sig til Dommer, og afgjøre Sagen, og han sagde, at det var hans Dom, at Møen skulde voxe op hos sin Moder hende til Glæde.

Om Skolle.

24. Derefter seilede de bort fra Vesten, og styrede til Nordhumberland. Der laae en Viking, som hed

Skolle; han havde 60 Skibe i Søen. Da de mødtes, spurgte Skolle, hvo der styrede Flaaden. Odd nævnte sig. „Er du den Odd, som foer til Bjarmeland,“ spurgte Skolle. „Der har jeg været,“ svarede Odd. „Hvad vil du nu her,“ sagde Skolle. „Jeg vil have dit Gods og dit Liv,“ sagde Odd. „Hvorfor vil du stride imod mig,“ vedblev Skolle. „Fordi du strider imod din Konning,“ svarede Odd. „Veed du, hvad Sag jeg har med denne Konning?“ vedblev Skolle. „Nei!“ svarede Odd, „det veed jeg ikke.“ „Da skal jeg sige dig det,“ sagde Skolle; „denne Konning har dræbt min Fader, som raadede her over Landet, og hed Roe Jarl, og dernæst lod han sig give Kongenavn, og underlagde sig hele mit Rige. Nu synes mig, at det er bedre og ærefuldere for eder, at I give eder i Forbund med mig, og dræbe denne Konning; det Løfte vil jeg gjøre, at, naar det er skeet, vil jeg lægge hele Sagen i eder Fostbrødres Hænder.“ „For at vi kunne være sikre paa, at Sagen forholder sig saaledes, som du angiver,“ sagde Odd, „skal du i Morgen skaffe os tolv Bønder oppe fra Landet, som med deres Ed ville sande dit Udsagn.“ „Det skal skee,“ sagde Skolle, og dermed forlode de hinanden. Om Morgenen gik Odd og Hjalmar i Land med hele deres Hær; der vare da komne tolv Bønder oppe fra Landet, som svore Ed med Skolle paa denne Sag, og derefter traadte ind imellem hans Folk. De begyndte nu med forenede Kræfter at hærje paa Nordhumberland, og lægge Landet under sig. Da Kongen spurgte det, drog han imod dem med sin Hær, og det kom strax til Slag, saasnart de mødtes. Slaget varede i tre Dage med et meget stort Tab af Folk; da faldt endelig Kongen, og

Odd underlagde sig Landet, og forblev der om Vinteren; men om Vaaren derpaa lode de Skolle hylde til Jarl, og skiltes siden fra ham med den største Kjærlighed.

25. Odd og Hjalmar seilede nu over til Norge, og kom til Land øster ved Elven. Der traf de paa en Hærkonge, som hed Lodver, han havde tredive Skibe, og var selv en vældig Kæmpe; der var ogsaa en anden Konge med ham, som hed Roar. Saasnart Odd og Hjalmar havde lagt sig til Leie og tjeldet, roede der ti Skibe imod dem i Havnen, og saasnart de mødtes, kom det til en Træfning. Disse Mænd gjorde saa haardt et Anfald, og hver tog en Mand for sig eller meer; men Udfaldet blev dog, at Odd ryddede alle disse ti Skibe. Odd sagde da til Hjalmar: „Om disse Mænd har der gaaet et stort Ry." „Vi kun du," svarede Hjalmar, „deres Flaade er rimeligviis større;" og i det samme kom der tyve Skibe imod dem i Havnen. De raabte strax Krigsraab, og lagde ufortøvet imod dem; det kom til en hidsig Træfning, og saa haard at Odd maatte sande, at Rygtet ikke havde sagt for meget om disse Mænds Tapperhed. Kampen endtes med, at de dræbte begge Kongerne og hele deres Hær, men de maatte betale denne Seier saa dyrt, at de ikke havde mere Mandskab end til to Skibe, da de seilede derfra.

26. Odd og Hjalmar kom dernæst i de Skjær, som hedde Elfarskjær, men i Skjærene gaae nogle Vige frem, som kaldes Tranevaager; der laae to store Skibe med sorte Tjeldinger over. Odd raabte til dem, og spurgte, hvo der var Anfører for Skibene. En Mand opløftede Telteskjødet over sig, og svarede: „Disse Skibes Styrer hedder Øgmund." „Hvad er du for en Øg-

mund?" spurgte Odd. „Fra hvad Land er du," svarede denne, „at du ikke har hørt tale om Øgmund Eythjofsbane?" „Jo!" svarede Odd, „om dig har jeg vistnok hørt tale, og jeg har hørt dig beskrive, saa at jeg nu tydelig kan gjenkjende dig, thi jeg saae aldrig nogen Mand af et mere stygt og Ondskab røbende Udseende, og der gaae og saa mange onde Sagn om dig." „Hvad er du for en Mand, der fører saa store Ord?" spurgte Øgmund; Odd sagde sit Navn. „Var det dig," sagde Øgmund, „der foer til Bjarmeland for nogen Tid siden?" „Ja!" sagde Odd. „Da er det truffet sig godt," sagde Øgmund, „thi jeg har søgt en Tid efter dig." „Hvad har du villet mig?" spurgte Odd. „Vi skulle slaaes," svarede han, „hvad enten du vil til Søes eller Lands." „Paa Skibene ville vi slaaes," sagde Odd. Øgmund lod da Teltene tage ned paa sine Skibe, og Odd og Hjalmar lavede sig ligeledes til, og lode bære Stene ud paa deres Skibe. Øgmund er saaledes beskrevet, at han var sort af Haar, og en stor sort Marelok hang ham ned over Ansigtet, som skulde være istedenfor Pandehaar; hele hans Ansigt var ogsaa sort, undtagen Øine og Tænder. Han havde otte Mænd med sig, som lignede ham, som man kunde see ham selv. De lignede mere Trolde end Mennesker baade i Henseende til Væxt og hele deres hæslige Udvortes; intet Jern bed paa disse Mænd. Da de nu paa begge Sider vare færdige, begyndte Slaget, og de lagde Bord ved Bord. De havde en lang og haard Kamp; og da det havde gaaet saaledes en Tid, satte Øgmund Fredsskjold op, og spurgte Odd, hvorledes han syntes det gik. „Jeg er vel tilfreds dermed," svarede Odd, „dog tykkes jeg, at vi nu have med Trolde og ikke med Mennesker at gjøre.

Jeg hug dig paa Halsen med mit Sværd flere Gange, men det bed ikke mere, end om der havde været hugget med et Fiskebeen." „Det samme kan jeg sige til dig," svarede Øgmund, „thi jeg hug dig paa Skuldrene, og agtede at skille dig ved den ene Arm, men det bed ikke paa din Skjorte, uagtet jeg har et Sværd, som aldrig standser for noget; men vil du fortsætte Striden længer?" „Ja!" sagde Odd, „vi ville prøves længer." „Jeg skal sige dig," vedblev Øgmund, „hvad Udfaldet vil blive af vort Skifte; baade Hjalmar og Thord og alle dine Mænd ville falde, og ligeledes ville alle mine Kæmper falde, saa at vi to allene staae tilbage, og naar vi skulle kæmpe, da vil du blive mig overlegen, thi dig er bestemt en langt høiere Alder end andre Mennesker, og du har ogsaa en Skjorte, hvorpaa hverken bider Jern eller Ild." De begyndte nu Kampen anden Gang, og enhver anvendte sine yderste Kræfter, og stred paa det heftigste, og holdt ikke op, førend de tre Fostbrødre stode ene tilbage paa deres Side; og paa den anden Side stod Øgmund tilbage med sine otte Stalbrødre. „Vil du nu, Odd!" sagde da Øgmund, „at vi standse Striden, thi jeg anseer Skiftet for lige paa begge Sider?" „Ja!" sagde Odd, „og saa meget mere synes det mig bedst, at vi i Tide skilles ad, fordi jeg har her med Djævle og ikke med Mennesker at gjøre."

27. Odd med Hjalmar og Thord styrede nu bort med een Skude, og kom om Aftenen under en Holm. Da sagde Odd: „Tre Ting ere her nu at gjøre: den ene, at skyde Dyr i Skoven til Føde; den anden, at passe Skibet; den tredie, at skaffe Brænde og slaae Ild." „Jeg skal passe Skibet," sagde Thord. „Og jeg vil skaffe Brænde og slaae Ild," sagde Hjalmar. Odd gik

da hen i Skoven, og skød Dyr; men da de kom tilbage, var Skuden fastgjort og Thord borte. De gik da omkring og søgte efter ham, og omsider fandt de ham i en Bjergkløft, der sad han og var død. Dette syntes dem at være saa stort et Tab, at der aldrig var mødt dem noget, der kunde sættes i Ligning dermed, uden Tabet af Asmund. De undersøgte da, hvad der kunde have voldt ham Døden, og fandt et Spyd under hans ene Arm, hvis Fjæder stak ud paa den anden Side. Da sagde Odd: „Dette maa den onde Øgmund have bedrevet, og ville vi nu strax styre tilbage, og slaaes, saalænge vi kunne holde ud." De gjorde nu saa, og roede tilbage i Sundene; men Øgmund var borte af Vigene, og uagtet de søgte efter ham en heel Uge igjennem omkring ved alle Skjær og Holme, fandt de ham alligevel ikke, og kunde heller ikke spørge noget til ham. De vendte nu tilbage, og hentede Thords Lig, og førte det hjem med sig til Sverrig, hvor de kastede en skjøn Høi op efter ham. Kong Ingjald tog særdeles vel imod Fostbrødrene, som nu forbleve hos ham om Vinteren.

28. Hen ad Sommeren bød Kongen dem at forblive der. „Jeg vil give eder Skibe og Mandskab," sagde han, „at I kunne gjøre en Lystseilads foran Landet." De toge imod hans Tilbud, og rustede deres Skibe, og havde fyrretyve Mænd paa hvert Skib. De seilede nu ud for Landet, og det traf sig saa, at Stormen forslog dem, og de styrede til en Ø, som kaldtes Samsø, hvor de kom ind i de Vaage eller Fjorde, som kaldes Munarvaager; der lagde de deres Skibe til Leie, og tjeldede over sig. Om Dagen havde det hændet sig, at en Blok var gaaet sønder paa Odds Skib; den næste Morgen gik

derfor Odd og Hjalmar begge op i Land, at hugge sig Gavntømmer. Hjalmar var, som han stedse pleiede, iført hele sin Rustning, som han var vant at bære i Striden, men Odd havde ladet sit Pilekogger blive tilbage nede paa Skibene, men baade Nat og Dag bar han sin Skjorte. Alle deres Folk laae endnu i deres dybe Søvn, og tænkte paa ingen Ting, før nogle Vikinger overfaldt dem. Angantyr hed deres Anfører; de vare tolv og alle Brødre; de havde aldrig større Mandskab, og havde da faret vidt omkring i Verden, og ingensteds fundet Modstand. De kom ned hvor Odds og Hjalmars Skibe laae, sprang strax ud paa dem, og kort at fortælle, de dræbte hvert Menneskes Barn, som var paa Skibene. Efterat have udført dette, sagde Brødrene til hverandre: „Det kan man dog sige med Sandhed, at ei har vor Fader nogensinde løiet mere for os, end den Gang han sagde, at disse Mænd vare haardføre og store Vikinger, som man vilde komme til kort ved at binde an med; vi have nu her seet, at de alle have viist sig ringe og udygtige; lad os derfor drage hjem til vor Fader og dræbe ham, den skarnagtige Gubbe, og lønne ham saaledes for hans Løgn." „Eet af to maa være Tilfældet," sagde nogle, „at enten have Odd og Hjalmar været meget umandige, eller ogsaa ere de gangne op paa Land; vi ville derfor gaae op i Land, at lede efter dem, heller end at fare bort, uden at forsøge dem." De tolv Brødre gjorde nu saa, og Berserkegangen kom da over dem, og de fore brølende frem; Berserkegangen kom da ogsaa over Angantyr, hvilket aldrig før havde været Tilfældet. Medens dette stod paa, kom Odd og Hjalmar ned fra Skoven. Odd standsede, og lagde sig ned paa Knæ;

Hjalmar spurgde, hvad der fattedes ham. „Jeg hører en besynderlig Lyd," sagde Odd, „det forekommer mig stundum, som Tyre brummede, eller Hunde tudede, men stundum lader det, som der brøles; veed du at sige af nogle Mennesker, der ere saaledes beskafne af Naturen, at de have saadan Stemme?" „Ja jeg veed," sagde han, „de ere tolv Brødre." „Kjender du deres Navne?" sagde Odd. Da kvad Hjalmar:

Hervard og Hjørvard,
Rane, Angantyr,
Bild og Brage,
Barre og Toke,
Tind og Tyrfing,
To Haddinger;
Disse Arngrims
Og Eyvørs Sønner
Bleve øster i
Bolm fødte.

Af alle de ere
De skadefroeste,
Og mest uvillige
Til Godt at gjøre;
De ere Bersærker
Af Ondskab fulde,
Trofaste Kæmpers
Tvende Skibe de rydded.

Odd blev da vaer, hvor Bersærkerne gik, og kvad:

Mænd seer jeg gange
Fra Munarvaager,
Kampbegjerlige,

I graa Særke;
De have vrede
Kampfærd øvet,
Vore Skibe øde
Paa Stranden ere.

„Dette kommer ei vel tilpas," sagde Odd, „thi mit Pilekogger og min Bue ligge nede ved Skibet, og jeg har kun en Træøxe i Haanden." Odd kvad da denne Vise:

Nu første Gang
Mig Frygt betager,
Da de brølende
Gange af Skuder,
Og hylende
Øen bestige;
De ere blandt Kæmper
De svigefuldeste
Og rasteste
Til Ondt at øve.

Odd gik nu tilbage i Skoven, og hug sig en Kølle, men Hjalmar tøvede imidlertid efter ham, og da han kom oppe fra Skoven, kom Berserkerne nede fra Stranden. Da kvad Angantyr:

I ere, Helte!
Haardt stædte,
Vældige Svens Mænd!
Faldne ere eders
Følgesvende,
Farer nu til Vidrers[1] Hal!

Da kvad Odd:

Her ere komne
Kæmper vrede

[1]) Odins.

Fra Havets Heste
Hæderløse,
Tapre Svende,
Og ere tolv sammen;
Een skal mod een,
Om Modet ei svigter,
I Kampen færdes
Af frækne Helte.

„Hvad ere I for Mænd," sagde Odd, „som vi her have truffet?" „Anføreren hedder Angantyr," sagde de, „vi ere tolv Brødre, Sønner af Arngrim Jarl og Eyvør, østen fra Flæmingeland." „Men hvo er det, som spørger derom," sagde Angantyr. „Her hedder den ene Odd, Grim Lodinkins Søn, og den anden hedder Hjalmar hin Hüstore," svarede Odd. „Da træffer det sig godt," sagde Angantyr, „efter eder have vi søgt vidt omkring." „Have I været ved vore Skibe?" sagde Odd. „Der vare vi," svarede Angantyr, „og vandt der det Hele." „Hvad have I da nu i Sinde," spurgte Hjalmar, „nu da vi have mødtes?" „Jeg agter," svarede Angantyr, „ligesom I nylig sagde, at her skal een stride mod een ad Gangen, og agter jeg selv at stride imod Odd, fordi du har en Skjorte, som intet Jern bider paa, men jeg eier et Sværd, som hedder Tyrfing, hvilket Dværgene have smedet, og derhos lovet, at det ingensteds skal standse, hvad enten det saa hugges i Jern eller i Stene. Her er Mandskabet skiftet i to lige Dele, syv paa den ene Side, men jeg selv femte, det er lige deelt; jeg ene regnes mod de tvende Haddinger, da regnes een imod Tyrfing." Derpaa tog Hjalmar til Orde: „Jeg vil slaaes med Angantyr, thi jeg har en Brynie, i hvilken jeg aldrig har

faaet Saar; den er besat med firdobbelte Ringe." „Da gjør du ilde," sagde Odd, „thi det vil gaae os godt, hvis jeg strider mod Angantyr, men vist ikke ellers." „Ihvordan det end gaaer," sagde Hjalmar, „vil jeg dog raade." Da sagde Angantyr: „Om nogen falder i denne Kamp, da skal det være vor Aftale, at ingen skal berøve ham hans Vaaben; om jeg døer, vil jeg have Tyrfing i Jorden med mig, og saaledes skal ogsaa Odd have sin Skjorte og sine Skyderedskaber, og Hjalmar sin Brynie," og ligeledes aftalte de, at hvo der levede, skulde kaste en Høi efter de andre. Nu gik de to Haddinger først frem, men Odd gav dem hver sit Slag af Køllen, og de behøvede ikke flere. Derpaa fremtraadte den ene efter den anden af dem, der skulde stride imod Odd, og det endtes med, at Odd dræbte alle dem, der vare bestemte mod ham, og han satte sig derpaa ned til Hvile. Da stod Hjalmar op, og een imod ham, og deres Skifte stod ikke længe paa, inden denne faldt. Derpaa fremstod den anden, den tredie og den fjerde, og de gik alle samme Vei. Endelig fremtraadte Angantyr, og de havde èn haard og lang Kamp, som dog endtes med, at Angantyr faldt for Hjalmar; men Hjalmar gik hen til en Tue, og satte sig ned, og segnede tilbage op ad den. Da gik Odd til ham, og kvad denne Vise:

Hvad er det, Hjalmar!
Du har Farve skiftet,
Jeg seer dig mattet
Af store Vunder,
Din Hjelm er kløvet,
Og Brynien sleden,

Nu vist det ude er
Med dit Liv;

og nu har det bekræftet sig, hvad jeg sagde dig, at det vilde ikke baade os, om du stred imod Angantyr." „Det maa ikke bekymre os," sagde da Hjalmar, „enhver skal engang døe," og derpaa kvad han:

Saar har jeg sexten,
Og sleden Brynie,
Det fortner for Øiet,
Seer jeg ei at gaae;
Paa Hjertet mig stødte
Angantyrs Sværds
Hvasse Spidse,
Hærdet i Edder.

„Nu har jeg lidt saadant et Tab," sagde Odd, „at jeg aldrig kan faae det erstattet, saa længe jeg lever, og dit Stivsind har nu ledet til et slet Udfald; ellers havde vi her faaet en stor Seier, om jeg havde raadet." „Nu skal du sætte dig ned," sagde Hjalmar, „og jeg vil kvæde en Sang, og sende hjem til Sverrig," og nu kvad han dette:

Det skal ei spørge
Landets Kvinder,
At jeg sparede
Hug at skifte;
Glæde sig over,
At jeg adlød,
Vil ei den ædle
Mø i Sigtun.

Villig jeg drog fra
Moers fagre

Glædessange
Bort med Sote;
Foer jeg en skyldig
Færd, og havde
Vældig Bistand
Af Venner med mig.

Fulgte mig den lyse
Fyrstedotter
Yderst ud paa
Agnafit;
Det Ord var sandest,
Som hun sagde mig,
At atter komme
Ikke monne jeg.

Skiltes jeg fra ungen
Ingeborg,
Hurtig bestemt
Paa en bedre Dag;
Det vil den Fagre
Volde Kummer,
At hun siden
Seer mig aldrig.

Bær du til Mærke,
Det er min Villie,
Hjelm og Brynie
I Kongehallen;
Fyrstedottren vil
Modet tabe,

Naar mit Brystværn
Hugget seer hun.

Jeg i Landet eied
Fem Gaarde sammen,
Dog det kjeded mig
Der at være;
Nu maa jeg ligge
Lidt formaaende
Med Sværdet saaret
Paa Samsø.

Drag mig hin røde
Ring af Haanden!
Bring den til ungen
Ingeborg!
Vil det den Fagre
Volde Kummer,
At hun siden
Seer mig aldrig.

Seer jeg, hvor sidde
I Sigtun
De Møer, som saae mig
Bort at reise;
I Kongehallen
Hjalmar glæder
Øl og Kæmper
Aldrig mere.

Nu vil jeg, at du bærer min Hilsen til alle vore Bænkkammerater, og vil jeg nævne dem ved Navn:

Drukke vi og taltes
Mange Dage sammen,
Alf og Atle,
Eyvind, Trane,
Gissur, Glama,
Gudvard, Starre,
Steinkel, Stikil,
Storolf, Visil,

Rafn og Helge,
Lodver, Igul,
Stein og Kaare,
Styr og Ale,
Øssur, Agnar,
Orm og Trandil,
Gylfre og Gøte
Gjafar, Ragnar,

Fjølmund, Fjalar,
Froste og Beiner,
Tind og Tyrfing,
To Haddinger;
Valbjørn, Vikar,
Vemund, Flose,
Geirbrand, Gote,
Guttorm, Sneril,

Styr og Are,
Stein og Kaare,
Vøtter og Vesete,
Vemund, Refe;
Vi paa een Bænk

Alle sade,
Muntre og raske,
Derfor døer jeg nødig;

Svarfrade, Sigvald,
Sæbjørn og Kol,
Thrain, Thjostolf,
Thoralf, Svaler,
Rapp og Hadding,
Hunfast, Knue,
Ottar, Egil
Og Ingvar derhos.

„Det vil jeg nu bede dig," sagde Hjalmar, „at du lader mig ikke blive lagt i Høi hos saa onde Uvætter, som disse Bersærker ere, thi jeg holder mig for meget bedre." „Dette skal jeg tilstaae dig efter din Bøn," sagde Odd, „og nu tykkes mig, det lider stærkt med dig." „Nu skal du trække Ringen af min Haand," sagde Hjalmar, „og bringe den til Ingeborg, og sig hende saa, at jeg sender hende denne Ring paa min Dødsdag, og da kom Hjalmar endnu et Kvad paa Tungen:

Drikker med Kongen
Øl gladelig
Jarlers Mængde
I Upsal;
Mangen Mand
Matter Øl,
Men mig Egges Spor
Paa Øen trætter.

En Ravn flyver sønden
Fra Hamshede,

Og ham Ørnen
Efter følger;
Det er den sidste
Ørn jeg mætter,
Den af mit eget
Blod skal drikke.

Derefter døde Hjalmar. Da trak Odd Bersærkerne sammen i en Dynge, og stablede en stor Deel Ved uden om dem; dette var ikke langt fra Søen; han lagde deres Vaaben og Klæder ved Siden af dem, og berøvede dem intet; dernæst lagde han Græstørv paa, og kastede desuden Sand derover. Siden tog han Hjalmar, og lagde ham paa sin Ryg, og gik ned til Søen, og lagde ham ned paa Strandbreden; og derefter gik han ud paa Skibet, og bar alle de faldne Mænd i Land, og opkastede der en anden Høi efter sine Folk; og det fortælles af Folk, som have været der, at man endnu den Dag i Dag kan see Mærke af, hvad Odd der gjorde. Efter dette Arbeide lagde Odd Hjalmars Lig paa sin Ryg, og bar det ud paa Skibet, og lagde fra Land, og da kom Odd til at tage til de Idrætter, som ham var forlenet, at heise Seil og kunne seile i Havblik, og han seilede saaledes hjem til Sverrig med Hjalmars døde Legeme. Han landede, hvor han fandt det beleiligst, og trak sit Skib op. Dernæst lagde han Hjalmars Lig paa sin Ryg, og gik med det op til Upsal, lagde det uden for Døren til Hallen, og gik derpaa ind i Hallen, og havde i Haanden Hjalmars Brynie og Hjelm, som han lagde ned paa Gulvet for Kongen, og fortalte ham, hvad der var skeet. Siden gik han til Ingeborg, hvor hun sad paa sin Stol, og var i Færd med at sye Hjalmar en Skjorte. „Her

er en Ring," sagde Odd, „som Hjalmar sendte dig paa sin Dødsdag tilligemed sin Hilsen." Hun tog imod Ringen, og saae paa den, og svarede intet, men segnede strax død tilbage i Stolen. Da skoggerlo Odd, og sagde leende: „Nu maa man glæde sig over dette, nu skulle I have hinanden i Døden, uagtet Skjæbnen nægtede eder det i Livet." Derpaa tog han Ingeborgs døde Legeme, og bar det ud, hvor Hjalmars laae, og lagde hende i hans Favn foran Hallens Dør. Dernæst skikkede han Mænd ind i Hallen til Kongen, og bad ham komme ud og see, hvorledes han havde lagt dem. Efter alt dette modtog Kongen Odd med Glæde, og gav ham Plads i Høisædet hos sig. Men saasnart Odd havde hvilet sig noget, sagde Kongen, at han vilde lade drikke Arveøl og kaste en Høi op over Hjalmar og Ingeborg. Kongen lod alt gjøre efter Odds Bestemmelse. Da bleve den Brynie og den Hjelm, som Hjalmar havde baaret, frembaarne, og man berømte meget hans store Heltedaad, og talte om hvor meget det havde kostet, at skille ham ved Livet. De bleve nu begge lagte i een Høi, og mange Folk arbeidede paa dette store Værk, som Odd lod opføre meget anseeligt. Odd opholdt sig nu om Vinteren hos Kong Ingjald, men om Vaaren gav Kongen Odd Mandskab og Skibe, og han foer nu ud, for igjen at søge efter Øgmund Eythjofsbane, men fandt ham ingensteds. Odd opholdt sig nogen Tid i Garderige, hvor Kongen holdt ham i saa stor Anseelse, at han lod ham raade i alt med sig ligesom han selv vilde; og Odd havde Landeværn for Garderige.

29. Der fortælles nu, at Odd en Sommer seilede med sin Flaade, som bestod af xi Skibe, til Gotland, hvor han traf paa en Viking, som hed Sævid. Det var en

stor Kæmpe, der overgik alle andre i Størrelse og Styrke, og havde hele sin Tid ligget ude paa Krigsskibe; han havde 55 Skibe; han lagde strax til Strid imod Odd med hele sin Flaade, men da der var saa stor Forskjel paa Folk, vendte Mandefaldet sig strax paa Odds Side, og saaledes endtes Kampen om Aftenen, at alle Odds Skibe vare ryddede, saa at han stod ganske ene tilbage af sine Mænd. Han sprang da over Bord, og det var nu næsten mørkt; han svømmede strax bort fra Skibene. Dette blev en Mand vaer, og denne greb da et Kastespyd af det Slags, som kaldtes Gafliner, og stød det efter ham i Læggen, og det bed saa, at det gik ind i Benet. Odd kom nu ihu, at det kun var paa Flugten han kunde saares, og han dreiede derfor strax om, og svømmede tilbage til Skibene. Saasnart Vikingerne fik det at see, grebe de strax Odd, og lagde Fjædre paa hans Fødder, og en Buestreng paa hans Hænder. Sævid satte nu tre Tylte Mænd til at holde Vagt ved Odd, men alle de andre gik at sove og de fleste op paa Landet. Da nu Hæren var falden i Søvn, sagde Odd: „I ere nogle elendige Karle, I vaage over mig, men have ikke nogen Tidsfordriv; vælger nu een af Delene, enten at een af eder søger at forslaae os Tiden, eller jeg skal gjøre det." De sagde, at de ønskede; han vilde paatage sig dette, og berømte ham som en særdeles udmærket Mand. Derefter fremsagde Odd et Kvad for dem, og det ene efter det andet, indtil de alle vare faldne i Søvn. Da stød Odd sig hen, hvor der laae en Øxe, hvorpaa han gned Ryggen, indtil Buestrengen skares sønder, og da han var bleven løs paa Hænderne, stød han Fjædrene af sig. Dernæst søgte han efter sine Skyderedskaber, og fandt sit Pilekogger og ligeledes sin Bue,

og siden dreiede han af hen i Skoven. Nu forløb Natten, og om Morgenen agtede Sævid at lade Odd dræbe, og han sendte derfor Mænd ud paa Skibet, men Vagten sov og Odd var borte. Sævid forblev der nogle Dage, og Odd passede paa, hvad han tog sig for. Han sov da i et Telt oppe paa Landet. En Nat gik Odd hen til Sævids Telt, og Vagten blev intet vaer, før Odd hug Teltet om over dem, og anfaldt dem paa det heftigste, og holdt ikke op, før Sævid var dræbt, og alle de, som vare i Teltet med ham. Odd tilbød nu Vikingerne, at ville være deres Formand, og de bifaldt det. Han foer da vide om Land, og udførte store Bedrifter, men opholdt sig ofte i Sverrig om Vinteren.

Odds Daab.

30. En Vaar skikkede Odd Affendinge op til Rafnista, at hans Frænder Gudmund og Sigurd skulde komme ned til Møde med ham. De lavede sig ogsaa strax til Afreisen, og berammede deres Møde i Eikerøerne. Samme Vaar opsagde Odd sin Tjeneste hos den svenske Konge Ingjald, og styrede dernæst til Eikerøerne, og da Frænderne kom sammen, underrettede han dem om, at han vilde drage til Udlandene med sin Flaade. De bifaldt hans Beslutning, og de fore nu bort om Sommeren, og hvor de kom i fremmede Lande, bøde Kongerne Odd at tage, hvad han vilde, i deres Rige. Vinteren efter styrede Odd med sin Flaade ud til Grækeland, og der skaffede han sig Skibe og seilede ud under Sicilien, som da var kristnet. Over et Kloster der i Landet raadede en Abbed, som hed Huge, en særdeles ypperlig Mand. Da denne gode Abbed blev underrettet om, at der vare komne Hedninger fra Norden, drog han strax til dem og

begyndte en Samtale med Odd. Abbeden sagde ham mange Ting om Guds Herlighed, og Odd lod sig vel overbevise derom. Abbeden bad da Odd at lade sig døbe, men han sagde, at han først vilde lære at kjende deres Skikke. Han gik nu en Dag med sine Mænd i Kirke, hvor de hørte Klokkelyd og en skjøn Sang. Abbeden talte da igjen med Odd, og spurgte, hvorledes han synes om deres Skikke. „Jeg synes vel om dem," sagde Odd, „og med eders Tilladelse ville vi forblive her i Vinter." Abbeden gav sit Minde dertil. Da de havde været der Julen forbi, laae der Ildgjerningsmænd ude, og hærjede paa Sicilien. Abbed Huge talte da med Odd, og bad ham frelse deres Land fra disse onde Folk. Odd tilstod deres Forlangende, og rustede nu sin Hær; denne Vinter foer han vidt omkring blandt Grækelands Øer og hærjede, udførte store Bedrifter, og forhvervede sig megen Rigdom. Det længst bortliggende Land, han kom til, var Aqvitaneland; over dette Land herskede fire Høvdinger, med hvilke Odd holdt en stor Træfning, og fældte i denne alle disse Høvdinger og meget andet Folk, og gjorde der et umaadeligt Bytte. Derom kvad han denne Vise:

Der kom jeg yderst,
Hvor aqvitanske
Kæmpebørn
Borge styred;
Der lod jeg fire
Frækne Helte
Til Jorden falde,
Nu er jeg her kommen.

Derefter styrede Odd tilbage til Sicilien, og forblev der en lang Tid. Odd og hele hans Hær blev da døbt af Abbed Huge.

31. Siden seilede Odd til Jorsaleland; da fik han saa stor Storm og grund Sø, at alle hans Skibe forliste aldeles, og alle hans Mænd druknede, saa at han allene reddedes paa den Maade, at han med et Skibsvrag kastedes i Land. Han havde sit Pilekogger med sig. Herom kvad Odd denne Vise:

Siden vi seiled
Langt sønder i Havet,
Til jeg en grusom
Grundsø mødte,
Saa at Veien jeg
Vanked eensom,
Savnende alles
Selskab deden.

Odd var nu kommen til Jorsaleland, og tog da Veien lige til Jordan; der afførte han sig alle sine Klæder tilligemed sin Skjorte, som vel havde holdt alle sine Vilkaar. Derpaa vendte han øster ud med Havet til Syrland, bærende sit Pilekogger paa sin Ryg.

32. Odd drog nu fra det ene Land til det andet, og der er intet fortalt om hans Reise, før han kom til Ungareland. Over dette Land herskede tvende unge Konger, af hvilke den ene hed Vilhelm, den anden Knud; de havde for kort Tid siden arvet Riget efter deres Fader. Vilhelm var den ældste af dem, og vilde derfor ene styre Riget; det kunde Knud ikke finde sig i, og de bleve derfor uenige, og havde Ufred med hinanden. Men eftersom Vilhelm var mere øvet i Kampfærd, blev han mand-

stærkere og sin Broder overlegen, saa at Knud maatte tage Flugten med Tab af mange Mænd; han rømte da bort af sit Rige, og hvervede sig Folk, hvor han kunde faae dem. Medens Sagerne stode saaledes, kom Odd til Kong Knud, og tilbød ham sin Tjeneste. Kongen spurgte, hvo han var, og Odd sagde ham det. „Er det dig," spurgte Kong Knud, „som for lang Tid siden drog til Bjarmeland?" „Ja!" sagde Odd, „jeg har været der." Da sagde Kongen: „Velkommen skal du være hos os, og du skal være Anfører for min Hær!"

Odds Kamp mod Kong Vilhelm.

33. Der trak nu mange Folk til Kong Knud, som derefter vendte med Hæren tilbage til sit Land. Odd sagde da til Knud: „Nu vil jeg, at du skikker Affendinge til Kongen, din Broder, og tilbyder ham Fred og billigt Forlig og Rigets lige Skifte med ham." „I denne Sendefærd ønsker jeg at du skal drage," sagde Kong Knud. Odd tog da hundrede Mand med sig, drog til Kong Vilhelm, og sagde ham hans Broders Tilbud. Kong Vilhelm sagde, at han ikke vilde tilstaae Kong Knud noget Skifte af Riget, men at denne kunde blive ved hans Hof. Odd sagde, at han uden Tvivl vilde faae det at vide, at Kong Knud vilde forsøge at bemægtige sig sin Deel. Efterat have talt dette, skiltes de, og Odd drog tilbage og berettede Kong Knud, hvorledes Sagerne stode, og at alt Forlig blev afslaaet. Derefter rykkede de med Hæren imod Kong Vilhelm, og saasnart de mødtes, kom det til et stort Slag. Odd gik saa haardt frem, at han trængte igjennem Kong Vilhelms Skjoldborg, og gjennemborede ham omsider med sit Sværd; og da Kongen faldt under sit Banner, blev der raabt Seiersskrig over

hele Hæren. Kong Knud lod da Striden standse, og tilbød alle Mænd Fred, hvilket hele Folket tog imod, og lovede ham Lydighed og svor ham Troskab. Kong Knud antog derpaa Rigets Styrelse, og tilbød da Odd hos sig alt, hvad han vilde ønske. Herom kvad Odd denne Vise:

Ikke jeg nøiedes,
Førend tvende
Ungarske Konger
Jeg besøgte;
Og med den ene
Arv jeg kræved,
Ydede Kongen
Kraftig Bistand.

Om Odd.

34. Da Odd nu havde været der i nogle Aar, blev han saa kjed af Opholdet der, at han paa ingen Maade vilde blive der længere. Kongen tilbød da, at han vilde give ham betydeligt Mandskab med, men han sagde, at han aldeles ikke ønskede det. Odd drog da bort fra Ungareland, og gjennemvandrede mange Lande og store Skove. Omsider kom han lige til Huneland; der fandt han i en stor Skov en lille Gaard, hvor han fik Lyst til at udhvile sig. Han havde da en stor og sid Regnkofte over sine Klæder, sit Pilekogger paa Ryggen og sin Bue i Haanden. Som Odd gik hen til den lille Gaard, stod der en Mand udenfor, og kløvede Brænde; han var lille af Vækst og havde graae Haar; denne Mand hilste Odd, og spurgte ham om Navn. Odd sagde, at han hed Vidførul[1]; „men hvad hedder du?" „Jeg hedder Jolf," sagde han; „du vil vel være her i Nat?" „Ja!" sagde

[1]) d. e. den vidt bereiste.

Odd. De gik da ind i Stuen. Jolf sagde: „Du, Kærling! skal see Gjæsten tilgode, jeg har meget andet at tage mig for." „Det skeer meget ofte," sagde Kærlingen, „at du indbyder Folk, men Mad er her lidt af." Om Aftenen blev der sat Mad for Odd og Husbonden. Vidførul tog en Kniv frem af sin Kofte, paa hvis Skaft der vare gyldne Ringe; det var en stor Kostbarhed. Manden tog Kniven i Haanden, saae paa den og sagde: „Tilhører denne kostelige Kniv dig selv?" „Ja!" sagde Vidførul; „vil du tage imod den som en Foræring." „Gjerne," sagde Manden, „gid det gaae dig vel for din Gave!" De sov nu denne Nat. Da Vidførul om Morgenen vaagnede, var Jolf borte, og Kærlingen sagde: „Min Mand ønskede, at du skulde blive her, til han kom hjem." „Det skal skee," sagde Vidførul. Manden kom hjem nær Middag, og Bordet blev da fremsat, og der blev givet dem Mad. Manden lagde tre Steenpile for sig paa Bordet. Vidførul strakte sig hen og betragtede dem, fandt, at de vare særdeles vel gjorte, og sagde da: „Tilhøre disse gode Pile dig, Gubbe?" „Ja!" sagde denne, „er det saa vel, at du synes saa godt om dem, som du siger, da vil jeg give dig dem." „Det er vel givet, Gubbe!" sagde Vidførul, „men ei veed jeg, at jeg behøver at bære Steenpile med mig." „Det kan være, Odd!" sagde Gubben, „at disse Pile hjælpe dig, naar Gusespilene ikke hjælpe dig." „Veed du, at jeg hedder Odd?" „Ja!" sagde Gubben. „Det maa da være," sagde Odd, „at du ogsaa veed, hvad du nu sagde, og jeg skal vist modtage Pilene, og vide dig megen Tak for dem;" og han lagde dem nu i sit Pilekogger. „Hvo raader for dette Land," spurgte derpaa Odd. „En Konge," sagde Gubben, „som hedder Herrød; hans Dotter hedder Silkesif,

hans Kæmper Sigurd og Sjolf; Kongens Raadgiver hedder Harek, og han er ogsaa Kongedotterens Fosterfader." „Derom giver du god Besked," sagde Odd, „vil du følge mig til Kongen?" „Ja!" sagde Jolf, „ei bliver dit Følge for stort, om jeg end følger dig." De gjorde sig dernæst færdige, og begave sig paa Veien, og kom til det Sted, hvor Kong Herrød var med Hunnernes Hær. Saasnart de kom dertil, gik de for Kongen, som just sad ved Spisebordet med sin Datter ved den ene Side og Harek ved den anden; hans Kæmper sade i Høisædet ligeover for Kongen. Odd og Jolf hilste paa Kongen; han optog deres Hilsen vel, og spurgte, hvo denne store Koftemand var. Odd sagde, at han hed Vidførul. Kongen spurgte, i hvad Land han var fød. Vidførul sagde, at han ikke kunde angive det; „jeg har tilbragt en stor Deel af mit Liv i Skove," sagde han; „men jeg er kommen her, for at bede eder om Vinterophold." „Forstaaer du nogen Idræt?" spurgte Kongen. „Det kan jeg ikke give mig ud for," sagde Vidførul. „Det Løfte har jeg gjort," sagde Kongen, „at jeg allene vil give saadanne Folk Mad, som kan bestille noget for den." „Det er dog langt fra, Herre!" sagde Odd, „at jeg ret forstaaer mig paa at udrette noget." „Kan du da ikke jage Dyr sammen," sagde Kongen, „naar de andre skyde." „Det kan være," svarede Vidførul. „Det ville vi forsøge paa," sagde Kongen. „Hvor skal jeg sidde," spurgte Vidførul. „Sæt du dig der," svarede Kongen, „hvor Hoffinderne og Gjæsterne mødes." Derpaa gik de bort, og Vidførul ledsagede Jolf ud, og takkede ham for hans Bistand, „og er her," sagde han, „en Guldring, som du skal give din Kone." Jolf takkede ham derfor, og drog nu bort; men

Odd gik ind i Hallen, og satte sig paa det anviste Sæde. Der sade forud to Hofsinder ved Navn Ingjald og Ottar; han sagde, at der var ham der anviist Sæde. „Ja!" sagde de, „vi ville ogsaa gjerne tage imod dig, og du skal sidde imellem os." Det tog han imod, og hængte derpaa sit Pilekogger op over sig, men sin Træstav lagde han under sine Fødder. Begge hans Sidemænd bøiede sig nu hen til ham, og spurgte ham om Nyheder, men han kunde fortælle dem næsten om hvert Land; de andre gave ikke Agt paa deres Samtale. Vidførul var der nu en Tid, men hvor han gik og stod, bar han sin Bælg og Stav. De tilbøde at kjøbe ham gode Klæder, for at han kunde aflægge Kosten, men han vilde ikke tilstæde det.

Dyrejagt.

35. Det traf sig nu saa, at Mændene skulde drage ud paa Dyrejagt. Da sagde Ingjald: „Vi skulle nu vaagne tidlig i Morgen." „Hvad skal nu foretages?" spurgte Odd. Ingjald svarede: „Kongen agter sig ud paa Dyrejagt med sin Huustrop og sine Kæmper." De sov nu om Natten. Om Morgenen vare Brødrene tidlig paa Benene, og vilde vække Vidførul, men de kunde paa ingen Maade faae ham vakt. Det led saaledes langt hen paa Morgenen, men de vilde ikke gaae fra ham. Endelig vaagnede Vidførul, og sagde: „Hvordan er det nu, er Kongen færdig?" De svarede begge: „En Uhelds Søn har du sovet, Kongen er nu borte med hele sit Følge. Nu ville vi aldrig faae Dyr, da alle ere fældede." „Lad os drage ud at forsøge!" sagde Vidførul. De gjorde saa; Vidførul havde sin Bælg paa Ryggen og sin Stav i Haanden. „Ere Sjolf og Sigurd store Bueskytter?" spurgte han. „Ja!"

sagde de, „i alle Idrætter overgaae de alle andre." De kom nu til Fjeldet, hvor der løb Dyr omkring dem; Ingjald og Ottar spændte da deres Buer, og forsøgte paa at skyde, men traf ikke eet Dyr. Da sagde Vidførul: „Altfor forkeert bære I eder ad i dette, laaner mig en Buen, jeg kan ikke see, at det vil gaae mig slettere." Vidførul tog nu Buen, og trak strax Strengen frem for Odden paa Pilen, og splittede Buen sønder. „Nu har du gjort ilde," sagde Ingjald, „og ere vi nu frie for at skyde Dyr i Dag." „Det er da ilde," sagde Vidførul, „om jeg har gjort eder Skade. Breder nu eders Kapper ud, og vil jeg nu vise eder, hvad der er i min Bælg." De sagde, at de vilde det. Vidførul løste nu Bælgen, og hældte Pilene ud. De syntes aldrig at have seet saa danne Skyderedskaber; thi de vare omvundne med Guld. Odd tog nu et Tov, og gjorde en Bue i Stand, og lagde Piil paa Streng. Han skød frem over alle Mændenes Hoveder til den Hjort, som løb foran selve Kongen; denne Hjort styrtede strax. Kongen undredes meget over, hvorfra dette Skud kom. Siden skød Vidførul alle sine Pile af, og tog Dyr med hver Piil, og blev saaledes ved, indtil han kun havde sex Pile tilbage: det var Gusespilene og Gubbens Steenpile. Ingjald og Ottar løb hos ham og loe deraf. Sjolf og Sigurd kunde kun skyde faa Dyr den Dag. Om Aftenen droge Mændene hjem, og da de kom i deres Sæde, bleve Mændenes Pile baarne ind, og lagte paa Bordet for Kongen, for at han kunde see, hvormange Dyr enhver havde fældet; enhvers Pile vare mærkede. Brødrene sagde da til Vidførul: „Nu skal du gaae for Kongens Bord efter din Piil." „Lad os først bie lidt og lytte til!" sagde Vidførul. Da

Pilen var kommen for Kongen, sagde han til sin Datter: „See her en fager Piil, min Dotter!" De holdt nu paa Vidføruls Piil, og talte om, hvis Pilen vel var. Da sagde Vidførul: „Nu skulle I gaae for Kongen, og sige, at Pilen er eders." „Det nytter ikke," svarede de; „Kongen kjender forud vor Duelighed." „Saa ville vi alle tre gaae," sagde Vidførul. De gjorde saa, og gik nu for Kongens Bord. Vidførul førte Ordet: „Herre!" sagde han, „denne Piil tilhører os Stalbrødre." Kongen saae paa ham, og sagde: „Du maa være en stor Bueskytte." „Langt fra er det, Herre!" svarede han, „men dog er jeg mest vant til det, medens jeg har ligget ude i Skove, at skyde mig Dyr eller Fugle til Føde." „Det kan saa være," sagde Kongen, „kan ogsaa være, at du er en anden, end du giver dig ud for." Derefter gik de til deres Sæde, og Vidførul gjemte sine Pile. Saaledes led nu en Tid frem.

Veddemaal.

36. Det hændte sig en Aften, da Kongen var gaaet ud til Sengs, at Sigurd og Sjolf gik ned til Brødrene Ingjald og Ottar; de bare to Horn af den stærkeste Drik, og bade dem drikke. De toge mod dem og drak. Kort efter kom de med to andre Horn til dem, og uagtet de vægrede sig, toge de dog omsider imod dem og drak dem ud. Da sagde Sjolf: „Ligger han og sover, Koftemanden, eders Stalbroder?" „Ja!" sagde de, „det synes ham fornuftigere end at drikke sig uskikket til alt." „Enten maa det være saa," sagde Sjolf, „eller Grunden er, at han er mere vant til at ligge ude i Skove og skyde Dyr, til at opholde Livet ved, end at sidde

blandt fornemme Mænd; mon denne Mand er øvet i Svømning?" „Ja!" sagde de, „han er ikke mindre øvet i denne Idræt end i andre." „Det kan være," sagde Sjolf, „men derom ville vi dog gjøre et Veddemaal, om han ene eller begge vi svømme bedst; derpaa sætte vi denne Ring, som holder en Mark, men I skulle sætte to Ringe, som holde en halv Mark hver; men Kongen og hans Dotter skulle see paa vor Svømning, og Kongedotteren skal imidlertid gjemme Ringene." Eftersom Ingjald og Ottar havde drukket over sig, gave de deres Samtykke til dette; derefter gik Sjolf og Sigurd bort, og de andre gik hen at sove. Da Ingjald og Ottar vaagnede om Morgenen, kom det dem ihu, at de ikke havde veddet forstandigen; de besluttede da, lige saa godt først som sidst, at sige Vidførul, hvad der var skeet. „Dette er ikke forsigtig gjort af eder," sagde han, „da I ikke engang vide, om jeg flyder paa Vandet, men om det end engang har været saaledes, saa er jeg dog nu saa ganske ude af Vane, fordi jeg i lang Tid ikke har øvet denne Idræt." „Lad os da ei gjøre dette os til Skade," sagde de da; „det er billigt, at vi selv undgjelde for vor Daarskab, lad dem da have vore Ringe!" „Nei!" sagde Vidførul, „det nenner jeg ikke, da I synes at vise Tillid og Høiagtelse for mig i alt; jeg vil begive mig til Svømningen, siger kun det til Kongen og hans Dotter!" De gjorde nu saa. Kongen lod da blæse over hele Borgen, og en stor Mængde Mennesker strømmede nu til, at see paa denne Leg. Da Kongen og hans Datter og alle Borgens Beboere vare komne til det Vand, som laae ved Borgen, gik de tre ud at svømme; Brødrene havde Svømmeklæder paa, men Vidførul fik

Kofte. Saasnart de kom ud paa Dybet, toge de begge fat paa Koftemanden, stød ham ned, og holdt ham længe under Vandet; men omsider lode de ham dog komme op, da de selv vare trætte, og maatte udhvile sig. De anfaldt ham da anden Gang, men han rakte een Haand ud imod enhver af dem, og stød dem begge ned under Vandet, og holdt dem usædvanlig længe nede, inden han lod dem komme op. Dog tilstod han dem kun en kort Hvile, men førte dem atter ned, og holdt dem nu nede saa længe, at ingen formodede, de skulde komme levende op. De kom dog omsider op alle tre, men Blodet sprang ud af Næserne paa de tvende Brødre, og de vare da ikke i Stand til at redde sig selv, og Vidførul førte dem derfor til Land, hvorefter han igjen svømmede ud og gjorde mange Kunster. Omsider gik han i Land op for Kongen, og hilste paa ham. Kongen optog vel hans Hilsen, og sagde: „Du er en god Svømmer, Vidførul!" „Ja, Herre!" sagde han, „eder har jeg at takke for, at jeg nu seirede." „Det kan vel være," sagde Kongen. Folket drog nu bort til forskjellige Sider, og Kongen gik ind i sin Hal med sine Hofsinder, og var nu meget begjerlig efter at vide, hvo denne Mand var. Kongedatteren leverede ham nu Ringene, men Vidførul gav dem til Ingjald og Ottar, og sagde at de skulde have dem. Kongen talte nu ofte med sin Datter og med Harek, og bad dem efterforske, hvo denne Vintergjæst var; de sagde, at de gjerne vilde det.

Endnu et Veddemaal.

37. En Aften, da det var silde, og Kongen allerede var gaaet til Sengs, toge Sjolf og Sigurd to store Horn med den stærkeste Drik, gik ned for Ingjald og Ot-

tar, og bøde dem at drikke; disse toge Hornene og drak dem ud; de andre lode endnu tage to til, og Sjolf sagde: „Sover denne klodsede Kostemand bestandig i sit Sæde; kan han slet ikke drikke?" „Jo! tværtimod!" sagde Ingjald, „han er netop en stor Drikker." „Derom ville vi slaae til Veds," sagde Sjolf, „om han eller begge vi Brødre kan drikke mest; vi ville sætte derpaa to Ringe, som hver holder en Mark, men I skulle sætte eders Hoved; Kongens Datter skal sidde hos og bedømme, hvo der vinder." Da de nu havde drukket over sig, samtykte de i dette Veddemaal, og sluttede en fast Aftale derom. Derefter gik de til Sengs. Da Ingjald og Ottar om Morgenen vaagnede og tænkte paa, hvad de havde veddet om, ansaae de sig reent fortabte; dog fortalte de Vidførul, hvad der var skeet. „Saa utidigt og uoverlagt eders forrige Veddemaal tyktes mig," sagde da Vidførul, „saa synes mig dog dette meget mere, om I have sat eders Liv under saa stor en Daarskab, som det er at drikke over sig; men formedelst den gode Villie, I ellers udviste imod mig, og da jeg tydelig seer deres onde Hensigt, at bringe os alle af Dage, saa vilde det gaae mig nær at see eder førte under Øxen, om jeg kan hjælpe eder; siger derfor Kongedatteren, at vi ville prøve hinanden i at drikke i Aften, naar Kongen er gaaet til Sengs. De sagde dette til Kongedatteren, og hun igjen til sin Fader. „Det træffer sig i en vis Henseende godt," sagde Kongen, „thi nu ville vi rimeligviis kunne faae at vide, hvo denne Mand er; og skulle du og Harek give nøie Agt paa, hvad der foregaaer imellem dem." De sagde, at de vilde forsøge. Dagen forløb nu, og Kongen gik til Sengs. Kongedatteren og Harek flyttede nu deres Sæde, og satte sig

længere nede paa Bænken lige ved begge de veddende Parter. Sjolf og Sigurd stode da op med to Horn, og gik ned for Sidekammeraterne; derpaa tog Sjolf til Orde: „Du Koftemand! det skal være Begyndelsen til vor Øllystighed, at jeg besværger dig ved den Gud, som du troer paa, at, om du har andet Navn end Vidførul, du nu siger det." „Ja!" sagde han, „om du betages af Nysgjerrighed efter at vide mit Navn, da er den let tilfredsstillet; jeg hedder Odd." „Ja!" sagde Sjolf, „nu er det Hælften bedre, og her har du et Horn:

Odd! du ei kløved
I Kampen
(De Hjelmdække vege)
Hamders Skjorter[1];
Striden rased,
Ild gik i Byen,
Da over Vender
Drotten seired.

Sigurd rakte ham dernæst et andet Horn, og kvad dette:

Odd! du var ikke
I Sværdelegen,
Da Fyrstens Kæmper
Falde lode vi;
Saar jeg bar deden
Sex og otte,
Medens du i Bygden
Betled om Spise.

Nu gik de til deres Sæde, men Odd tømte Hornene; hvorpaa han reiste sig op, og fyldte Hornene, gik hen for dem og gav hver af dem sit Horn, og kvad dette:

[1]) Krigskongens Skjorter, d. e. Brynier.

I skulle høre
Paa min Hædersfang,
Sjolf og Sigurd,
Sædesbrødre!
Eder maa jeg voldsomt
Anfald lønne,
Begge I Feiges
Bidende Pralen.

Du laae, Sjolf!
Paa Køkkengulvet
Uden Daad og
Mandig Hu;
Medens jeg ude hos
Aqvitaner
Fire Kæmper
Livet fratog.

Derpaa gik Odd til sit Sæde, og de drak Hornene ud. Siden gik de igjen for Odd med fyldte Horn, og Sjolf kvad;

Dräget har du, Odd!
Med Døgenigter,
Baaret fra Bordet
Bitlinger;
Medens jeg ene
Fra Ulvefjeld
Hugget Skjold
I Haanden bar;

og Sigurd kvad, i det han gav Odd det andet Horn:

Odd! du var ei
Ude hos Græker,

Da vi paa Serker[1]
Sværde rødned;
Vældig sig hæved
Vaabengnyet,
Mænd da fulde
I den mægtige Træfning.

Derpaa gik de til Sædes, og Odd tømte Hornene. Siden fyldte han Hornene, og gik for dem, og kvad dette:

Sjolf! du laae
Snaksom blandt Møer,
Medens Luer vi lode
Lege om Kongen;
Fik vi den haarde
Fyrste ombragt,
Og hans Svendes
Alder standset.

Men du laae, Sigurd!
I Møers Sal,
Medens vi med Bjarmer
To Gange sloges;
Vi holdt et vældigt
Vaabenskifte,
Medens du, Salkæmpe!
Sov under Dynen.

Odd gik derpaa til sit Sæde, og de drak Hornene ud, og bare dernæst Odd de tvende Horn fyldte, og Sjolf kvad dette:

Odd! du var ei
Paa Atalsfjeldet,

1) d. e. Saracener.

Da vi havde
Guldet faaet;
Vi Bersærker
At binde mægted,
Og Kongens Mænd vi
Ved Kjækhed fældte.

Sigurd kvad nu ikke mere; de gik til deres Sæde, men Odd tømte Hornene, og derpaa gik han for dem med to Horn, og kvad dette:

Sjolf! du var ei,
Hvor man see kunde
Kæmpers Brynier
I Blod tvættede;
Odde raslede
I Jernsærke,
Men du i Hallen
Heller dvælte.

Og Sigurd! du var ei
Hvor sex vi ryddede
Høibryniede[1] Skibe
Paa Holmsnæs;
Var du ei heller
Vester med Skolle,
Da den engelske Konnings
Alder vi standsed.

Odd satte sig nu ned, og de drak Hornene ud, fyldte dem igjen, og bare dem for Odd, og nu kvad ingen af dem. De satte sig ned, og Odd drak Hornene ud, og fyldte

[1]) d. e. veldækkede.

andre til dem, og saae nu, at de vare meget drukne. I det han rakte dem Hornene, kvad han dette:

Sjolf! du var ei,
Hvor Sværde hvasse
Paa Jarler rased
Ud for Læsø;
Men du valtrede
Vims og snaksom
Hjemme imellem
Kalven og Tøsen.

Og Sigurd! du var ei,
Hvor paa Sjølland jeg fældte
Kamphaarde Brødre,
Brand og Agnar,
Asmund, Ingjald,
Alf var den femte,
Men du laae hjemme
I Kongehallen.
Løgnfortæller!
Fangetagne Drog!

Odd satte sig da ned, og de drak Hornene ud, fyldte dem atter og bare dem til Odd, uden at ledsage dem med noget Kvad, thi Drikken havde allerede virket saa stærkt paa dem, at den havde betaget dem Mælet. Odd drak Hornene af, medens de sade, fyldte igjen Hornene, og bar dem til dem, og kvad dette:

Sjolf! du var ei
Sønder paa Skida,
Der hvor Konger
Knugede Hjelme;

Vi i Blod vaded
Op til Anklerne,
Drabning vakte jeg,
Var du ei der.

Og, Sigurd! du var ei
I Sveaskjærene,
Da vi Halfdan
Vold gjengjeldte;
De Kampberømtes
Skjolde bleve
Skaarne med Sværde,
Men han selv ombragt.

Nu satte Odd sig ned, og de drak Hornene ud, hvorpaa de førte Odd Hornene; og det gjærede nu stærkt i dem, og de stønnede heftig. Odd tømte Hornene, fyldte andre til dem, og i det han frembar dem, kvad han dette:

Hvor vare I da,
Usle Stympere!
Da med Skuder vi styred
I Elvarsund,
Muntre og raske
Til Tranevaagen?
Der laae Øgmund
Eythjofsbane,
Træg til Flugt,
Med tvende Skibe.

Der lode vi
Skjoldet bankes
Med haarde Stene

Og hvasse Sværde;
Tre levede vi
Men de ni efter,
Fangetagne Skryder!
Hvi tier du?

Odd gik derpaa til sit Sæde, men de drak Hornene ud, og bare igjen to Horn til Odd. Dog saae alle de Tilstedeværende, at det var ude med dem. Odd tømte strax Hornene, fyldte dem igjen, og bar dem til dem, og kvad dette:

Sjolf! du var ei,
I Samsø,
Hvor med Hjørvard
Hug vi skifted;
To vare vi,
Men de tolv sammen,
Seier havde jeg,
Sad du rolig imedens.

Gik jeg om i Gotland
Grum i Hu,
Syv Dage i Rad,
Før Sævid jeg fandt;
Før jeg deden foer,
Femten Mænd
Af dem lod jeg
Livet miste;
Men du raved,
Usle Daare!
Silde om Aftenen
Til Løsens Seng.

Over hele Hallen gav man nu sit lydelige Bifald tilkjende, og Odd gik til sit Sæde. De drak endnu Hornene ud. Kongedatteren bad da Mændene høre paa den Skjemt, der foregik. Sjolf stod nu op, fyldte Hornene, og bar dem til Odd, men med Sigurd var det allerede forbi. Odd tog imod Hornene, og tømte dem strax. Siden skjenkede han i Hornene igjen, gik for Sjolf og Sigurd og kvad:

I monne ingensteds
Dygtige tykkes,
Sjolf og Sigurd!
I Kongefølge,
Naar om Hjalmar jeg taler,
Hin Hustore,
Han som heftigst
Hug med Sværde.

Skarpt gik Thord
Foran Skjoldene frem,
Hvor vi Træfning
Holde skulde;
Han lod paa Valen
Halfdan falde,
Hin frække Konning,
Og hans Kæmper.

Jeg og Asmund,
I vor Barndom
Fostbrødre, ofte
Fore sammen;
Var han for Fyrsten

Bannerstangen,
Der hvor Konninger
Kampen deelte.

Jeg har paa Saxer
Og Sveer hærjet,
Paa Friser og Franker,
Og paa Flæminger,
Paa Irer og Angler
Og atter paa Skotter;
Dem har jeg alle
Ondt tilføiet.

Nu har jeg dyre
Drenge nævnet,
De som fordum mig
Fulgte ude;
Ville ikke
I Vaabenskifte
Findes siden
Frækners Helte.

Opregnet nu har jeg
Vore Bedrifter,
Dem som vi fordum
Udført have;
Ofte ginge vi
Til Hoisædet,
Glade fra Seier;
Lad Sjolf nu tale!

Sjolf tog imod det ene Horn, men baade han og Sigurd faldt nu ganske doddrukne om, og Drikken spiltes. Odd

gik derpaa til sit Sæde, og drak endnu en Stund, og ingen kunde mærke, at det havde taget noget paa ham. Kongedatteren gik da strax bort tillige med Harek, men de havde dog ikke siddet uden at bestille noget om Aftenen, thi al deres Kvadskab og Forhandling havde de risset paa en Tavle.

Odd giver sig tilkjende.

38. Da Kongen om Morgenen var klædt, kom hans Datter til ham tilligemed Harek, og de fortalte nu Kongen alt det, som havde tildraget sig om Natten, og de troede nu alle at være temmelig sikre paa, hvo denne Mand var, da disse Heltegjerninger ikke kunde være nogen andens end Ørvar=Odds, thi de havde ofte tilforn hørt tale om dem. Dagen led nu frem til Drikkelavstiden, og da Kongen var kommen i sit Sæde tillige med hele Hirden[1], sendte han Bud efter Odd Vidforul, og bad ham komme for sit Bord. Da han kom der, sagde Kongen: „Det er nu Tid, Ørvar=Odd! om du er den, som vi formode, at kaste Koften og ikke holde dig længer skjult. Altfor længe have vi ladet dig sidde blandt Knaber[2], men den Mangel paa Æresbeviisning imod dig er du selv Skyld i." „Saa skal nu være, Herre!" sagde Odd, „som I vil." Derefter kastede Odd Kappen af sig, og underneden var han klædt i en Skarlagens Kjortel, der var prydet med gyldne Fryndser, og et Guldsmykke bar han knyttet om Panden, en tyk Guldring paa Haanden; hans lyse Haar, der var klart som Silke, hang ned i deilige Lokker, og han havde i det Hele et ædelt og mandigt Udseende. Kongen sagde: „Stig op, Odd! til os i Hoisædet, og spiis og drik med

[1]) Huustroppen. [2]) Opvartere.

os!" „Hav megen Tak, Herre! for din gode Indbydelse," sagde Odd, „men jeg og mine Sædekammerater, som i Vinter have siddet hos mig, maae vedblive at sidde ved Siden af hinanden, thi ei passer det sig, at de sidde hos Knaber, og jeg sætter mig i Høisædet." „I den Henseende skal jeg nok finde paa Raad," sagde Kongen, „Harek skal sidde nærmest ved Siden af dig, og ved Siden af ham Ingjald og Ottar; og disse skulle faae den Forretning, at de skulle være dig til Tjeneste Nat og Dag." „Det er vel budet, Herre!" sagde Odd. Det blev nu saaledes ordnet, som Kongen bød. Odd og Harek bleve snart de fortroligste Venner; Ingjald og Ottar tjente Odd i alt, hvad de formaaede, og selve Kongen gjorde saa meget af ham, at ingen stod saa høit i hans Gunst. Saaledes forløb nu denne Vinter. Imod Slutningen af Vinteren spurgte Harek Odd i en Samtale, hvad han agtede at tage sig for i Fremtiden; han svarede, at han ikke havde taget nogen Beslutning i den Henseende, og at hans Stilling var meget bedrøvelig, efter at han havde mistet saadanne Mænd. „Det kan man undskylde," sagde Harek, „dog maa man trøste sig ved, at Mand maae leve efter anden; men har du ikke Lyst til at gifte dig?" „Det veed jeg ikke," sagde Odd; „for Alderens Skyld opgiver jeg just ikke mit Haab i denne Henseende, men dog vil jeg ikke gifte mig under min Stand." „Ja! det venter jeg," sagde Harek; „men skulde du ikke have Lyst til at vove dig i nogen Fare for at faae Kongens Dotter, min Fosterdotter?" Odd spurgte, hvad det skulde være for en Fare. „Der er en Konning," sagde Harek, „som hedder Alf, og raader over det Land,

som hedder Bjalkeland, og derfor bliver han kaldt Alf Bjalke; han har en Kone, om hun ogsaa virkelig fortjener at bære dette Navn, som hedder Gyda; deres Son hedder Vidgrip; de ere saa kyndige i Trolddom, at de paatage sig de mest forskjellige Skikkelser. Deres Land er vor Konning skatskyldigt, men det har i lang Tid ingen Skat betalt, og vor Konning har derfor gjort det Løfte, at han vil give sin Dotter til den Mand, som nu igjen tvinger Landet til at yde Skatten." „Søg du," sagde Odd, „at udforske Kongens og hans Dotters Tanker, om de unde mig dette Vilkaar!" Harek sagde, at han vilde gjøre saa, og noget efter kom han til Odd, og sagde: „Det er min Mening, at du maa søge dette Giftermaal, som vi talte om sidst." „Jeg er nu," svarede Odd, „af samme Tanker som før." Derefter fremførte Odd sin Begjering for Kongen, at han beilede til hans Datter, og efter flere Forhandlinger blev det besluttet, at han fæstede Kongens Datter, og lovede at tvinge Bjalkeland til at yde Skatten. Herom kvad Odd denne Vise:

Harek var mig
Huld og trofast,
Da han mig fæsted
Sin Fosterdotter;
Jeg fik den kjække
Kongedotter;
Vel raadte vi sammen
For Seier og Lande.

39. Kort efter samlede Kongen en Hær til Odd, og de udrustede den paa det bedste. Da Odd var færdig, og tog Orlov, sagde Kongen til ham: „Her er en Gave,

Odd! som jeg vil give dig, det er en Skjoldmø; hun er uforfærdet i Kampen, og har stedse vel fylket Hæren for mig." „Sjelden var jeg noget Sted," svarede Odd, „hvor jeg havde Kvinder til mit Forsvar, og saa skal det end være; men eftersom I gjør dette i en god Mening, da vil jeg modtage hende." Det blev da derved, og hun drog med Odd. Det hændte sig nu en Dag, at Odd drog med sin Hær over en Mose, og en Pyt Vand laae for dem. Odd tog Løb til og sprang over Vandet. Skjoldmøen tog ogsaa Løb til, og agtede at springe over efter ham, men da hun kom til Breddet, standsede hun. „Hvi gik det nu saa?" spurgte Odd. „Jeg skal tage bedre Løb til anden Gang," sagde Skjoldmøen, og hun løb til, men det gik paa samme Maade. „Mig synes," sagde Odd, „at du tør ikke." Hun forsøgte tredie Gang, men det gik endnu ligesaa. Da sprang Odd tilbage over Vandet, greb fat i hende, og styrtede hende ud i Vandet, saa at hun kom aldrig op mere, og sagde da: „Far du nu, saa at alle Trolde have dig, heller end jeg skulde stole paa dig til Seier." Odd rykkede derpaa med Hæren til Bjalkeland, men saasnart Kongen og hans Søn fik Kundskab herom, trak de en Hær sammen, og rustede sig til Strid. De skikkede dernæst Affendinge til Odd, og haslede[1] ham en Plads til Slag. Siden mødtes de paa det bestemte Sted. Alf havde langt større Mandskab. Det blev en meget haard Træfning, og Odd var i Spidsen af sin Fylking, og saae sine Mænd falde som Straae, og han syntes, at det gik meget underlig til i denne Kamp; han saae og-

[1]) d. e. afstak Valpladsen med Hasselstænger.

faa hverken Alf Bjalke eller hans Søn. Med Odd var en Mand, som hed Hake, der var Kongedatterens Tjener, og hun havde givet Odd ham med. Det fortælles, at denne Mand saae lidt længere end Næsen. Odd kaldte Hake til sig, og sagde: „Hvordan gaaer det til, at mine Mænd falde som Straae? jeg synes ikke, at denne Kamp er saa farlig.” „Seer du ikke,” sagde Hake, „hvor de tre fare frem sammen, Gyda og Alf og deres Søn Vidgrip?” „Nei!” sagde Odd, „dem seer jeg slet ikke.” „See da under min Haand!” sagde Hake. Odd gjorde nu som han sagde, og strax saae han, hvor de fore; Gyda foer foran, og svang Hænderne, hvori hun bar blodige Trævler, og hvor hun slog med dem, faldt hver Mand død paa Stedet, og alt, hvad der fløi i Nærheden af dem, Stene eller Pile eller andre Vaaben, holdt hun sin bare Haand imod, og det bed aldrig paa den. Alf og Vidgrip hug til begge Sider, og de vare da i Odds Fylking. Odd blev forbittret herover, og sprang fra Hake, og agtede sig imod dem, men saasnart han var borte fra Hake, kunde han ikke see dem mere. Odd vendte da tilbage til Hake, og sagde: „Nu skal du dække mig med mit Skjold, medens jeg opsøger mine Pile.” De gjorde saaledes; Odd tog Gusespilene frem, og skød dem mod Gyda; da hun hørte Hvinet, holdt hun den flade Haand imod, og de bede ikke mere end paa en Steen. Odd skød alle Gusespilene af, men de faldt alle i Græsset. „Nu er det skeet, hvad Jolf spaaede,” sagde da Odd, „at Gusespilene ere tabte, nu staaer det til at prøve hans Steenpile.” Odd tog da Steenpilene, og skød under Hakes Haand til Gyda; hun hørte Hvinet, og holdt Haandluven imod; Pilen fløi igjennem Haan-

den ind i Øiet og ud gjennem Nakken. Odd skød den anden af, og den foer samme Vei. Da skød Odd den tredie, og den traf Gyda midt paa, og hun faldt da strax død til Jorden. Da saae Odd baade Fader og Søn; men da Vidgrip saae sin Moders Fald, løb han frem og stred paa det djærveste. Odd løb da imod ham, og de havde et meget haardt Møde, som sluttede med, at Vidgrip faldt. Alf Bjalke undkom fra Slaget i Nattens Mørke, og flyede til sin Borg.

40. Om Morgenen efter lod Odd Valen eftersee, og de saae da, at alt omkring Borgen var fuldt af Afguder. Odd lod da brænde alle Afgudshusene med alt deres Tilbehør, og rykkede derpaa mod Borgen med hele sin Hær, men Alf Bjalke forsvarede Borgporten, og kvad da:

Hvo volder Ild,
Hvo Kampen?
Hvo med Jarls Styrke
Eggen svinger?
Templer svedes,
Altere brændte,
Hvo rødned Kaarden
I Kongens Søn?

Da svarede Odd, og kvad dette:

Odd Templer brændte
Og Altere brød,
Og Træguder dine
Ødelagde;
Ikke de gjorde
Godt i Verden,
Da de af Ilden
Vade ei kunde.

Da kvad Alf:

Det fryder mig,
At faaet haver du
Freys Vrede
Med Fare blandet;
Hjælpe Aser
Og Asynier
Og alle Guder
Gydjer[*] deres.

Men hvo egged dig
Hid fra Østen,
Du Svigefulde!
At fælde den Tapre.

Odd svarede ham med dette Kvad:

Ei jeg det agter,
Om end du truer mig,
Skadefro Hoved!
Med Freys Vrede;
Ondt er Træl at eie
For tro Ven,
Skal du ei galen
Til Djævlen ofre.

Veed jeg, at i Ild
Asinden brænder;
Trolde have dig!
Troer jeg paa een Gud.

„Nu vil jeg forsøge," sagde Odd, „om Lykken vil styrke mig;" og han greb da et Træ saa stort, at det var

[*]) Gudinder eller Troldkvinder.

frygteligt at tænke sig, og løb med det til Borgporten; og han stødte Træet saa haardt mod Porten, at den strax gik sønder. Alf Bjalke hug da til Odd, men Sværdet bed ikke paa Odds Skjorte. Odd trak nu ogsaa sit Sværd, og hug til Alf, men det bed ikke mere, end om han havde slaaet med et Fiskebeen; de hug saaledes begge haardt og tidt, uden at nogen af dem blev saaret. Da greb Odd en Egekølle, og slog Bjalke saa haardt paa Hjelmen med den, at Hjelmen gik sønder, og Alf faldt sandsesløs til Jorden, og nu gav Odd ham det ene Slag efter det andet, indtil han var død. Herom kvad Odd dette:

Folket vi førte
Fra Svigraad,
Træguder deres
Ødelagde;
Bjalke slog jeg
I Borgporten
Med Egekøllen,
Til Aanden han mistede.

Derefter skjenkede Odd alle Mænd i Borgen Fred, og gjorde Landet skatskyldigt under Kong Herrød, og han gjorde der saa stort et Bytte i alskens Kostbarheder, at det var uberegneligt. Odd satte nu Ingjald og Ottar over Landet, og lod dem give Jarlsnavne, hvorpaa han drog hjem til Huneland, og han blev meget navnkundig af dette Tog. Kort efter blev Kong Herrød syg og døde, og der blev da kastet en stor Hai op efter ham. Dernæst lod Odd tilberede til et stort Gilde i Huneland, paa hvilket der baade blev drukket Arveøl efter Kong Herrød og Odds Bryllup høitideligholdt. Odd tog da

Styrelsen over Landet, og alle tilstode ham Lydighed. Der sad Odd nu en Tid i Stilhed, og havde mange Børn med Kongedatteren Silkesif.

Om Odd.

41. Da Odd efter Valaens Spaadom havde naaet én meget høi Alder, talte han engang saaledes til sin Dronning: „Jeg har foresat mig en Reise, som jeg vil begive mig paa." „Hvorhen vil du reise?" spurgte hun. „Jeg agter mig nordpaa op til Norge," svarede Odd; „jeg har Lyst til at faae at vide, i hvis Værge Øen Rafnista og andre mine og mine Frænders Eiendomme nu ere." „Det har forekommet mig," sagde Dronningen, „som du var fuldtvel tilfreds her hos os, ved at være i Besiddelse af Hunelands Rige og mange tilliggende Skattelande; og det tyktes mig, at du ikke behøvede at hige efter den ubetydelige Ø, som ingen Ting er værd." „Ja!" sagde Odd, „det er vel saa, at Øen er af liden Værd, dog vil jeg raade for, hvo der skal eie den; og det vil ikke nytte at raade mig fra Reisen, thi jeg har allerede fast besluttet den, men jeg vil kun blive borte en kort Tid." Odd rustede nu to Skibe med hundrede Mand paa hvert, og om hans Reise fortælles der intet, forénd han kom til Rafnista. I Odds lange Fraværelse vare der forefaldne betydelige Forandringer; Odds Datter Ragnhild var kommen ovre fra Irland, og havde taget denne Ø og alle sin Faders Eiendomme i Besiddelse; hun havde giftet sig med en anseelig Mand, som hed Hakon, men de vare nu begge døde, og havde efterladt sig en Søn, ved Navn Vidkun, der nu raadede over Rafnista. Da Vidkun fik at vide, at hans Morfader Odd var kommen der, gjorde han et stort Gilde

for ham, og indbød alle de anseeligste Mænd i Rummedals Fylke. Odd indfandt sig ved Gildet med hele sit Mandskab. Alle beundrede høiligen Odd, da de vidste, at han i Alder langt overgik alle andre Mennesker, og han var endnu saa rask og mandig; han var ogsaa langt større end andre Mennesker, som da levede, og ganske graa af Haar. Odd opholdt sig der en halv Maaned, og bleve da alle de Eiendomme, som hans Frænder havde besiddet, overgivne i hans Vold, men han gav enhver, hvad han tilforn havde. Derefter gjorde Odd sig færdig til Afreise, og blev hædret med anseelige Gaver. Odd seilede nu sønderpaa, men da han kom ud for Berurjoder, sagde han: „jeg har saa megen Lyst til at see min Fosterfaders Gaard, at vi komme til at stryge Seilene og gaae i Land." De gjorde saa, og Odd og hans Mænd gik derhen, og Odd sagde dem, hvor hvert Huus havde staaet; der var da kun et lille Bolsted. Odd fulgte dem ogsaa hen, hvor han og Asmund havde haft deres Skydeøvelser, og fortalte dem, hvad Forskjel der var imellem deres Skud. Ogsaa fulgte han dem hen, hvor de havde svømmet, og fortalte dem nøiagtig om alt, hvad der havde gaaet for sig; der var nu paa mange Steder bart og Moradser, hvor der forhen havde været deilige Sletter. Odd sagde da: „Lad os fare vor Vei! her er intet at see paa; jeg maa nu have undgaaet den Skjebne, at blive brændt her paa Berurjoder." Derefter vendte de om, og gik ned ad igjen, og der kom da smaat Krat i Veien for dem, og bar Jord imellem Buskene, og da de nu gik hastig, stødte Odd Foden, og snublede. „Hvad Ondt var det, jeg stødte min Fod imod?" sagde han, og pirrede derved med

Spydskaftet, og de saae da alle, at det var et Hestehoved, og strax stød en Orm sig i Fart ud under fra det hen paa Odd, og hug ham i Foden ovenfor Ankelen, og af Edderen slog strax Værk i Benet, saa at hele Foden og Laaret opsvulmede. Denne Skade virkede saa stærkt paa Odd, at de maatte lede ham ned til Stranden; og da han kom der, sagde han: „Nu skulle I gaae og hugge mig en Steenkiste, men nogle af eder skulle sidde her hos mig, og riste efter mig det Kvad, som jeg vil gjøre over mine Bedrifter og mit Levnetsløb." Derefter begyndte han at forfatte et Kvad, og de ristede det efter ham paa et Bræt, og det led med Odd, som Kvadet nærmede sig sin Ende. Denne Vise var den sidste, Odd kvad:

Meget er at sige,
Svende tapre!
Om mine Reiser,
Denne er den sidste.

Skal I eder skynde
Til Skibene ned
Alle uskadte,
Her vil jeg dvæle;
Bærer Silkesif
Og Sønner vore
En kjærlig Hilsen!
Kommer jeg der ei.

Derefter døde Odd, og det er gamle og kyndige Mænds Frasagn, at han i alle Henseender har været den dueligste af sine Samtidige efter Fortids Begreber. Han havde

før sin Død budet sine Mænd, at de skulde lægge ham i en Steenkiste, og derpaa bære Ved sammen, og brænde hans Legeme, thi han vilde ikke, at Hedninger skulde have noget med hans Legeme at gjøre; men Steenkisten, sagde han, skulde blive der tilbage som et Mindesmærke om ham; og det er Mænds Sagn, at den er syv Alen lang, og at Odd har været lige saa lang.

42. Efter denne Tildragelse fore Odds Mænd hjem østerpaa, og fremførte for Dronning Silkesif denne Tidende og Odds Hilsen. Hun sagde, at hun havde ventet det. Hun styrede nu Hunnelands Rige i Forbindelse med sine Sønner, og fra Odds Sønner nedstammede mange berømte Mænd. Ragnhilds Afkom udbredte sig vidt omkring i Halogeland; fra hende nedstammede Vidkun i Bjarkø. Det er kyndige Mænds Sagn, at Odd har levet 300 Aar; han var født 50 Aar førend Harald Haarfager, men han døde i Kong Olaf Tryggvesøns Tid, da denne Konge havde regjeret tre Aar over Norge. Det var den samme Sommer, da den hellige Kong Olaf blev døbt, nemlig Aar efter Guds Byrd 998. Vinteren efter kristnedes Halogeland. Her endes Ørvar-Odds Saga.

Orvar=Odds Levnetskvad.

1. Lytter Kæmper!
Og jeg kvæde vil
Om vaabendjærve
Venner mine;
Seent maa jeg falde,
Seer jeg, det ei hjælper
Skovens Skytte
Skjæbnen at modstaae.

2. Fostret jeg blev,
Efter Faders Raad,
I min Barndom
Paa Berurjoder;
Savned jeg intet,
Selv jeg nytted
Alt det Gode, som
Ingjald havde.

3. Begge vi opvoxte
Paa Berurjoder,
Asmund og jeg,
I vor Barndom;
Os til Gammen
Gjorde vi Pile,
Spyd vi skæfted,
Og Skibe bygged.

4. Valaen sagde mig
Sande Prøver,
Men jeg vilde dem

Ikke høre;
Yttred jeg for Ingjalds
Unge Søn,
At jeg færdes vilde
Til Fædres Bolig.

5. Stridvante Asmund
Ofte loved,
Medens han leved,
Mig at følge;
Yttred jeg for Gubben,
At jeg aldrig vilde
Atter komme her,
Nu er jeg Edbryder!

6. Raaen vi lode
Paa Brændinger fare,
Haardtrukken stod den
Fjernt fra Masten;
Kom vi til de steile
Klippers Ø,
Der hvor Grim
Over Gaarden raaded.

7. Gaarden saae jeg
Med Glæde altid,
Toge de Klippefolk
Kjærlig mod mig;
Vist maatte jeg
Med Venner mine
Guldet skifte
Og Gammentaler.

8. Vist jeg maatte
Om Vaaren fare

I Brynjethings Gilde*)
Bjarmer at besøge;
Siden hilste jeg
Sigurd og Gudmund,
Den Færd med de Frække
Fare vilde jeg.

9. Kjække vi vare
Paa Krigsskibe,
Frænder tre
Til Toget at føre;
Tapre Roerkarle
Tage vilde
Det Gods, som tilhørte
Gamle Finner.

10. Uden Skade
Med Skibe vi landed,
Der hvor Bjarmer
Bygder eied;
Alt med Ild vi
Ødelagde,
Fangen vi den raske
Raadmand toge.

11. Han sagde, at Kæmper
Sige kunde han,
Hvor det til Guld
Var let at komme;
Han bad os gange
Længere Vei,
Om mere Gods vi
Eie vilde.

*) d. e. paa et Krigstog.

12. Bjarmerne vare
Hurtig tilrede
Høien at værge
Og i Kile at fylke[1];
Kæmper vi løde,
Før deden vi fore,
Meget mange
Miste Livet.

13. Skyndsomt vi ilte
Til Skibene ned,
Da de Flygtende vare
I Moser jagne;
Borte var baade
Baade og Skibet,
Gods og Folk,
Da ned vi kom.

14. Hurtig jeg tændte
I trange Skov
Oppe paa Landet
En luende Ild;
Saa at høit mod
Himlen lode vi
I Træer spille
Den røde Lue.

15. Hurtig nu saae vi
Til Landet ile
Herlige Skibe
Med skjønne Tropper;
Fro da bleve
De, som Farten styred,

[1]) d. e. at opstille kilebannet Slagorden.

Frænder mine,
Da vi fandtes atter.

16. Raske Drenge
I rædsomt Uveir
Lode Skibene
Skride for Vinden;
Kæmper syntes
Sand var paa Dækket,
Land-Haab tabt,
Ei jeg det agted.

17. Kom vi til steile
Klippers Ø
Silde om Somren
Med Seilene revne;
Folk sig skyndte
Skibe paa Ruller
Op i Land
Til Leie at drage.

18. Telte vi sloge,
Men de, som kunde,
Ginge med Buer,
Bjørne at jage.
Vi paa Øen lode
Lue i Veiret
Et brændende Baal,
Bjørnen stod foran.

19. Fjeldboer sagde,
At de flytte os vilde
Bort fra Øen,
Om ei vi fore;
Tyktes ei Kæmper om

Kamp at holde,
Thi meget høi var
Jætters Konning.

20. Ikke de sig voved
Nær til Øen,
Da de drabelige
Jætter fremkom;
Folkene opførte
Foran Bjerget
En vældig Væg,
Var jeg der med.

21. Gik jeg da frem
Med Gusespile
Op imellem
Øen og Bjerget;
Jeg i Øiet
Jætinden stød,
Men Bjergfruen
Foran i Brystet.

22. Da fik jeg et Navn,
Som jeg bære vilde,
Da mig fra Fjeldet
Jætinder nævnte,
Sagde, at de agted
Ørvar-Odd at give
Hurtig Bør til
Bort at reise.

23. Færdige vi hurtig
Fore deden,
Bort fra Øen;

Da Vør os gaves;
Uskadte kom vi
Hjem derfra,
Glæded os med Frænder
Og hulde Venner.

24. Alle vi vare
Den Vinter sammen,
Ved Guld vi os glæded
Og Sammentaler;
Trukke Folk,
Da Frosten standsed,
Deilige Skuder
Ud paa Søen.

25. Siden vi seiled
Sønder med Landet,
Uden Hinder,
Med trende Skibe;
Ventede Bytte,
Hvor det være maatte,
Hvis alle Elvarskjær
Vi undersøgte.

26. Siden vi funde
Foran i Sundet
Tapre Kæmper
Thord og Hjalmar;
Spurgte de Folk,
Som der vi truffe,
Om Fred vi ønsked,
Eller Kamp at holde.

27. Kæmper den Sag nu
Overlagde,

Stort ei dem syntes
Haabet om Bytte;
Valgte Haleier*)
Vilkaar bedre,
Vi os fæsted i
Forbund sammen.

28. Holdt vi da alle
Paa Havet ud;
Strax de Bolde
Bytte vented;
Ikke vi ræddedes,
Medens Høvdinger
Heldige raaded
Over Krigsskibe.

29. Vrede vi vare,
Da ved Holmsnæs
Krigere tapre
Vi traf paa Søen;
Siden vi raaded
Alle de Kæmpers
Eiendomme
Og sex Skibe.

30. Alle vi vare
Vester med Skolle,
Der hvor Folkets
Fyrste raaded;
Blodige Vunder
Vare Fiender,
Saarede med Sværd,

*) d. e. Folk fra Halogeland.

Men vi Seier fik.

31. Jarlesønner havde
Udnæsset hærjet,
Vante til Kamp, som
Hunde til Ræve,
Og med Ild og Sværd
Ødelagt Skibe,
Jeg og Hjalmar vandt, da
Did vi fore.

32. Gudmund spurgte,
Om jeg reise vilde
Hjem om Høsten
Og ham følge;
Sagde jeg den Bolde
At jeg see vilde
Aldrig nordop
Til Frænder mine.

33. Alle vi bestemte
At mødes om Somren
Øster i Elven
Til Vikinge-Færd;
Vilde Hjalmar
Hin Hustore
Mit Følge sønder
Med sig have.

34. Muntre fore
Til tvende Sider
Stridens Mænd
Da Bør gaves;
Siden vi seiled
Til Sverige,

Og Konning Yngve
I Upsal besøgte.

35\. Mig gav Hjalmar
Hin Hustore
Fem Gaarde
I Fold-sammen;
Godset mig glæded,
Medens andre andre
Ringe mig sendte
Og Venne-Hilsen.

36\. Alle vi mødtes
Paa Glædens Dag,
Svenske Kæmper
Og Sigurd fra Norden;
Helte ranede
Fra Skægger[2]
Al Eiendom
Og med Ild dem brændte.

37\. Veden vi vendte
Vidrers Heste[3],
Og paa Irlands Kyster
Ild antændte;
Veden vare,
Da did vi kom,
Drenge og Møer
Dragne fra Huse.

38\. Paa de brede Veie
Vaande traf mig,

---

1) d. e. alle i hans Rige. 2) d. e. Øboerne. 3) Odins Heste d. e. Skibene.

Inden jeg de stride
Pile mødte;
Vilde jeg Asmund
Udød kjøbe
Med alle mine
Eiendomme.

39. Saae jeg omsider,
Hvor samlede vare
Karle raske
Og Koner deres;
Da lod jeg fire
Alvørs Frænder,
Modige Kæmper,
Miste Livet.

40. Da mig fra Vognen
Viven hilste,
Sifs den gode
Haarlok[1] mig loved;
Bad hun mig komme
Næste Sommer,
Løn da til mig
Søge hun vilde.

41. Det var ei som Brynie
Eller blaae Ringe
Iskolde ganske
Om mig fulde;
Da om Siderne
Snævert slutted
Silkeskjorten,
Sømmet med Guld.

[1]) d. e. Guld, her den guldindvirkede Skjorte.

42. Vi fra Vesten fore
Bytte at søge,
Saa at Folk mig
Feighed bekrided,
Til paa Skibe
Kæmper funde
Stridhaarde Brødre
Og dem til Bane vi bleve.
43. Sote og Halfdan
I Sveaskjær:
Mange Mænd
Til Meen da bleve;
Fra dem vi vunde,
For deden vi fore,
Halvhundred Skibe,
Rydded mellem Stavne.
44. Kæmper vi funde,
Da vi fore deden,
Muntre og tapre
I Tranevaagen;
Øgmund var ei
God at møde,
Vi kom tre deden,
Men de ni.
45. Ei jeg mig kunde
For Kæmper rose
Af de Tapres Drab,
Som til Søen kom;
Hjalmar og jeg
Haardt medtoges,
Da Spydet igjennem

Glam var boret.

46. Deden hjem vi fore
Frække Helte,
Men over Thord en vældig
Høi vi kasted;
Ingen Mand torde
Mod os tale,
Alt da vi vod,
Hvad ønske vi kunde.

47. Jeg og Hjalmar vare
Hver Dag glade,
Medens Krigsskibe
Heldig vi styred,
Til paa Samsø
Kæmper vi funde,
De som Sværde
Svinge kunde.

48. Jeg lod falde
Under Ørnens Fødder,
Hæderløse
Tolv Bersærker;
Da skilles jeg maatte
Paa Skjæbnens Dag
Ved den bedste af
Venner mine.

49. Ikke jeg havde
I Alder min
Taprere Kæmper
I Kamp fundet;
Jeg paa Skuldre bar
Hjalmar død,

Og ham til Sigtun
Siden førte.
50. Jeg da ei lod det
Længe bie,
Inden jeg Sæmund
Paa Søen mødte;
Kæmper da vunde
Skibe mine,
Men selv døden
At svømme jeg prøved.
51. Jeg i Gotland vanked
Vred i Hu
Sex Dage og Nætter,
Før Sæmund jeg fandt;
Hans Folk lod jeg
Livet miste,
Sex og otte
Med selve Kongen.
52. Siden vi seiled
Langt sønder i Havet,
Til jeg en rædsom
Grundsø mødte,
Saa at Veien jeg
Vanked eensom,
Men de andre
Hel besøgte.
53. End kom jeg der,
Hvor aqvitanske
Kongebørn
Borge styred;
Der lod jeg fire

Frækne Helte
Til Jorden falde,
Nu er jeg her kommen.
54. Det var før,
At jeg foer at sende
Bud til mine
Sidste Venner;
Jeg blev saa glad
Ved dem at træffe,
Som en hungrig
Høg ved Føde.
55. Der os Folket
Trende Kæmper
Og megen Hæder
Bøde siden,
Men jeg vilde det
Ei modtage,
Blev mine Brødre der
Begge efter.
56. Skyndsomt jeg foer
Fra Folkenes Hob,
At vandre til den brede
Jorsals Borg;
Heelt i Aaen
Ud jeg sprang,
Da jeg lærte
Krist at tjene.
57. Veed jeg, at Jordans
Vande klare
Om mig fulde,
Fjernt fra Grækler;

Holdt dog som før
Den herlige Skjorte
Fuldtvel alle
Sine Dyder.

58. Mødte jeg en Grib[1]
Nær ved Bjergkløften,
Den fløi med mig
Til fjerne Lande,
Indtil vi høie
Klipper naaede,
Og lod mig hvile
I sin Rede.

59. Indtil mig Hilder
Førte deden,
Hin stærke Rise,
I en Roeskude;
Lod mig den gjæve
Guldets Deler
Hele tolv Maaneder
Hos sig dvæle.

60. Mens der jeg dvælte,
Deelte jeg Favntag
Med den raske og prude
Risedotter;
Med hende jeg avled
En herlig Søn,
Ganske ulig
Andre Drenge.

61. Ham dræbte Øgmund

---

[1]) de nærmest følgende Strophers Indhold omtales vidtløftig i en anden Bearbeidelse af Sagaen.

Eythjofsbane,
Blandt Hellulands
Øde Klipper;
Hans Stalbrødre ni
Livet jeg raned,
Ei har jeg værre
Viking fundet.

62. Dræbte han flere
Fostbrødre mine
Sirner og Gard,
Skægget gik af Trolden;
Ingen Mand han da
Mere ligned,
Og kaldtes siden
Kvillanus Blese.

63. Dygtig jeg tyktes
I Kampens Færd,
Da vi sloges
Paa Braavalle;
Ring da bød
Odd hin Vidførle
Hæren i Kile
Til Slag at fylke.

64. To jeg besøgte
Raske Konger
Kort derefter,
Da styred vi Lande;
Jeg den ene
Unge Fyrste
Bistand yded
Til Arv at kræve.

65. Kom jeg omsider,
Hvor dygtige tyktes
Sigurd og Sjolf
I Kongens Følge;
Hirdmænd bødé os
Skud at prøve,
Og mod Helte
Os forsøge.

66. Skød jeg ei kortere
End Skjoldungen[1],
Var jeg den lette
Bue i Haanden;
Prøved de siden
At svømmes med mig,
Da lod jeg dem baade
Blodet snyde.

67. En Skjoldmø var mig
Nærmest stillet,
Da i Kamp vi
Drage skulde;
Veed jeg at Folk i
Antiochien
Mistede Livet,
Men vi fik Rigdom.

68. Folket vi med
Sværde angreb,
Trægudér deres
Ødelagde;
Bjalke jeg slog
I Borgporten

[1]) Kongen.

Med Egekøllen,
Til Aanden han misted.

69. Var mig Harek
Huld og trofast,
Da han mig fæsted
Sin Fosterdotter;
Fik jeg den kjække
Kongedotter,
Vel raadte vi sammen
For Seier og Lande.

70. Siden længer,
End selv jeg veed ret,
Sad jeg med Held
I hædret Vælde;
Meget er at sige
Svende tapre
Om mine Reiser,
Denne er den sidste.

71. Skal I eder skynde
Til Skibene ned
Alle uskadte,
Her vil jeg dvæle;
Bærer Silkesif
Og Sønner vore
En kjærlig Hilsen!
Kommer jeg der ei!

An Bueboiers Saga.

Her begynder Sagaen om An, som nedstammede fra Ketil Hæng.

Denne Saga tager sin Begyndelse i den Tid, da der vare Fylkeskonger i Norge. Da raadede to Frænder, Fader og Søn, for eet Fylke; Faderen hed Olaf og Sønnen Ingjald. Ingjald var fuldvoxen, da de Begivenheder, som her skulle omtales, foregik. Det forholdt sig ganske forskjelligt med dem; Kong Olaf var vennesæl, men Ingjald var en meget rænkefuld Mand. De havde to Hofsinder, ved Navn Bjørn og Ketil; Bjørn bar Tilnavnet hin Stærke; de lignede Kong Ingjald i Sindelag, vare meget overmodige, og gjorde andre Overlast. Kong Olaf havde en Datter, som hed Asa, en meget smuk og veldannet Kvinde. Det var over Nummedals Fylke disse Frænder herskede. Kong Olaf var til den Tid gammel. Han havde haft to Dronninger, som begge vare døde; den sidste hed Dis; hun havde før været gift med Kong Ønund Upsja eller den Hoitseende i Fjordefylke, hvem hun fødte to Sønner, der begge hed Ulf; de herskede nu over Fjordefylke. Da Ingjald troede sig berettiget til halvt Rige med sine Brødre i Arv efter deres Moder, holdt han to Slag med dem, men tabte i begge. En Bonde, ved Navn Bjørn, boede da i Rafnista, som ligger udfor Nummedalen, han var blandt de anseeligste af Bønderne der nordpaa; hans

Kone hed Thorgerde, hun var en Datter af Bødmod Framarsøn og Ketil Hængs Datter Rafnhild. Med Thorgerde avlede Bjørn en Datter, som fik Navnet Thordis; hende ægtede den anseelige Mand Gaut paa Hammer; de havde en Søn, som blev kaldt Grim; han var tidlig baade stor og stærk. Bjørn og Thorgerde havde endnu flere Børn; deres ældste Søn hed Thorer, en smuk, beleven og meget veldannet Mand, han var Kong Olafs Hoffinde, og var meget anseet af ham, som man kunde see af, at Kongen gav ham et Sværd, som længe havde været i disse Frænders Familie, og var anseet for en stor Kostbarhed; det hed Thegn, det var baade langt og bredt, og bed fortrinlig godt, det var tre Gange poleret. I lang Tid var Thorer vexelviis den ene Vinter hos Kongen, og den anden hos sin Fader. Bjørns yngste Søn hed An; han var tidlig stor af Væxt, men ikke smuk, og meget langsom af sig; hans Styrke kjendte ingen, thi han prøvede den aldrig; han ansaaes for tosset, og var ikke elsket af sin Fader, men hans Moder gjorde meget af ham. Folk fandt ham ikke i nogen Henseende lig hans forrige Frænder, som vare Ketil Hæng og andre Rafnistamænd, undtagen i Væxt allene. An lagde sig just ikke i Kokkenet, men Folk kaldte ham dog tosset. Han vantes ikke til nogen Idrætter, og saaledes gik det hen, til han var ni Aar gammel; han var da ikke mindre end sin Broder Thorer; han var meget ustyrlig; tillige var han ilde paaklædt, thi baade Knæer og Albuer vare ude. Da han var tolv Aar gammel, blev han borte tre Nætter, saa at ingen vidste, hvor han var bleven af. Han gik hen paa en aaben Plads i Skoven; der saae han ved en Bæk en stor Steen

Hygge, og en Mand ved Stenen; han havde hørt tale om Dværge, og tillige at de vare mere kunstfærdige end andre Folk. An passede paa at komme imellem Stenen og Dværgen, og fortryllede ham udenfor Stenen, og sagde at han aldrig skulde komme ind igjen, uden han smedede ham saa stor og stærk en Bue, at den kunde passe til hans Kræfter, og desuden tre Pile, som skulde have den Egenskab, at han skulde een Gang træffe med enhver af dem. Inden tre Nætter skulde dette være færdigt, og An forblev der imedens. Dværgen gjorde eftersom det var bestemt, og uden nogen Omstændighed. Dværgen hed Lit. An gav ham nogle rede Penge, som hans Moder havde givet ham. Dværgen gav An en smuk Stol. An gik siden hjem, og bar Stolen paa sin Ryg. Folk loe da meget ad ham; An gav sin Moder Stolen, og sagde, at han havde hende mest at lønne.

2. Da An var atten Aar gammel, overgik han i Størrelse alle der nordpaa; men hverken hans Forstand eller Belevenhed havde da tiltaget noget. Den Vinter havde Thorer været i Rafnista, og havde da faaet Tilnavn efter sit Sværd, og var bleven kaldt Thorer Thegn. Om Vaaren gjorde Thorer sig færdig at drage til Kongen. An bad da, om han maatte drage med ham, men Thorer nægtede det haardnakket. Men da han gik ud til Skibet, kom An der farende. Thorer spurgte, hvad han vilde dem. An sagde, at han vilde fare med dem, hvad enten han saa vilde tillade det eller ikke. Thorer sagde, at han skulde ingensteds fare; „Du forstaaer ikke at være blandt Høvdinger," sagde han, „du som fører dig saa slet op, at du neppe kan være hjemme." Han

tog da An, og bandt ham meget fast ved et Træ. An modsatte sig ikke, men Thorer var ikke kommen langt bort, inden han saae An komme, trækkende det store Træ efter sig, som han havde rykket op med Rode. „En forunderlig Styrke besidder du, Frænde!" sagde da Thorer, „men jeg raader dog fra, at du drager til Kongen med saadant Sindelag, som du har." Thorer skar da Baandene af ham, og sagde: „Kun lidet vil du agte mine Ord;" og han trak da Sværdet Thegn, og truede ham med det: „Dette Sværd skal lære dig Føielighed, da du ellers ingen har; og vil det ikke agte dig kort, men hindre din Reise." „Ei skal du skrække mig som et lille Barn[1]," sagde An, „og du skal nu see, hvad jeg mægter." An greb da Thorer, hævede ham i Veiret, og rystede ham som et Barn, og sagde: „See nu, hvad du mægter, om vi ere uenige;" han lod ham derpaa løs, og Thorer saae da, hvad det vilde blive for en Mand. De droge nu ud paa Skibet, men An saae sig om, for at sætte sig der, hvor han kunde være alle mest i Veien. Kjøbmændene spurgte hverandre, hvad det var for en Mand. „Hvi spørge I mig ikke selv derom," sagde An, „jeg kan sige eder det: jeg hedder An, og er fra Rafnista, en Broder til Thorer Thegn." De sagde, at de ikke troede det, men han tilføiede, at det var sandt, hvad han sagde. De sagde da, at han skulde være velkommen der. An var kun slet klædt, men Thorer bød, at man skulde skære Klæder til ham, saa at han ikke skulde see saa besynderlig ud, og saa blev gjort; men det hjalp ikke meget, thi han satte dem klodset paa sig, og han kom derved ikke til at see bedre ud. Skibsfolkene

[1]) egentlig som et Kjephestebarn.

kunde godt lide An, og han kunde ikke andet end gjengjelde dem det paa lige Maade.

3. Da Thorer og An kom til Rummedalsfylke, spurgte de den Tidende, at Kong Olaf var død, og Ingjald var nu Enekonge over dette Rige, som de forhen begge havde besiddet. Da sagde Thorer: „Det var den bedste af de to, der nu døde, og jeg vilde ikke have reist bort der nordfra, om jeg havde vidst noget af denne Forandring." Thorer kom nu til Kongsgaarden. An havde sin Bue med sig, og da de kom til Hallen, spændte An Buen, som var meget stærk. Thorer spurgte, hvad det skulde betyde. An svarede, at det strax skulde vise sig; og han lagde Strengen over sit Bryst og Buen over Skuldrene; en Piil holdt han i Haanden. Da de nu naaede Døren til Hallen, gave Dørvogterne Plads for Thorer, men i det An gik frem, blev der megen Støi, da han ikke forandrede sin Rustning; derpaa trængte han sig ind i Døren, men Buen ragede frem over Skuldrene, og kunde ikke faae Plads i Døren, og den maatte da enten brydes sønder eller dog bøies meget, thi Dørstolperne gave sig ikke for Stødet. An kom da ind i Hallen, og Buen bøiedes, men gik ikke i Stykker. An satte sig meget yderlig, men Thorer gik for Kongen og hilste paa ham. Kongen optog det vel, og bød ham gaae til Høisædet ligeover for sig. „I skulle være velkomne her hos os," sagde han; „hvo var det, der kom med dig, og hvi skiller denne Mand sig saa snart fra dig?" Thorer svarede: „Denne Mand er min Broder, men han har neppe menig Mands Skik paa sig." „Han skal være her velkommen," sagde Kongen, „og sidde dig nærmest; det gjøre vi for din Skyld; An have vi hørt omtalt, han er

en vidunderlig Mand i mange Henseender." Thorer gik til An, fortalte ham Kongens Ord, og tilføiede: „Gaa til din Hædersplads, Frænde!" „Ei ville vi skifte Plads;" svarede An, „men større Lyst har jeg til at opholde mig her Vinteren over." Thorer sagde, at han troede at dette vilde tilstædes ham, gik dog for Kongen igjen og sagde: „Jeg vil bede om Vinterophold her for min Broder An efter hans Ønske, dog saaledes at han beholder sin Plads." „Det skal tilstædes ham," svarede Kongen, „at opholde sig her i Vinter, men hvilket andet Sæde kan være bedre for ham end ved din Side?" Thorer sagde, at han ikke vilde have noget med ham at gjøre: „han har altid haft for Skik, at ville raade sig selv, og derfor var det mig meget imod, at han drog med mig, fordi jeg vidste, at han var temmelig underlig." Thorer fortalte An Kongens Ord. An svarede: „Der er nu Feet, hvad jeg ønsker, og gak du, min Broder! til din Plads!" Thorer gjorde saa. An var faatalende og uomgængelig. Han sad for det meste i sit Sæde, naar han ikke var i nødvendige Ærender. Hofsinderne loe meget ad ham, og dertil var Ketil Formanden. An lod som han ikke mærkede det. Saaledes led Tiden frem til Juul. Da lod Kongen bekjendtgjøre, at han vilde give Julegaver, ligesom hans Fader havde gjort; han sagde, at han derved vilde søge at vinde sine Mænds Yndest. Og Julefasten kom alle for at modtage Gaver undtagen An. Kongen spurgte, hvorfor An ikke kom, at modtage Gaver; „han skal ogsaa have Gaver, ligesom de andre," sagde han. Dette blev sagt An, og han stod da op og sagde: „Jeg synes godt om at modtage Guld." Manden bar sig ikke godt, da han stod sig frem for Kongen, han var

forskrækkelig stor at see til. Kongen sagde: „Hvori var det, at det knagede saa stærkt, An! da du gik her ind ad Døren første Gang?" „I min Bue," sagde An; thi saa lille var Døren til eders Hal, Konning! at min Bue krummedes heelt sammen, da jeg havde den paa Skuldrene, før jeg kom ind, og det klang høit, da den slap ind." „Du skal," sagde Kongen, „hedde An Bueboier." „Hvad giver du mig nu i Navnefæste?" sagde An. „Her skal du faae en Guldring," svarede Kongen, „som baade skal være i Navnefæste og i Julegave, thi jeg hørte, hvad du talte før; du maa vist være en meget stærk Mand, saa stor som du er." „Det troer jeg," sagde An, „at jeg er meget stærk, men jeg veed det ikke." An tog imod Ringen, og takkede ikke for den, men legte med den, satte den paa sit Bryst, og tog med Hænderne nedenfor, og Ringen fløi bort; han gik ud i Forstuen at lede efter den, og da han kom tilbage, saae han ganske ud som om han havde sølet sig i Snavs. Hans Sidekammerat spurgte da, hvi han saae saa skrækkelig ud; han svarede: „Det er ikke værdt at spørge om, mindre at fortælle om, men sige vil jeg dig det, om du vil tie dermed." Denne sagde, at han vilde fortie det. Da sagde An: „Her maa man sande Ordsproget: Det Guld mistes lettest, som man misundes; tabt er nu Ringen." Sidekammeraten sagde: „Lad os ikke mærke dermed." „Saa skal være," svarede An, „men den var ei mig bestemt, og jeg vil give den til den, som finder den." Da Hofsinderne fik dette at høre, sagde den ene det til den anden; men Ketil lo meget deraf, og sagde, at det var gaaet, som man kunde vente, at man der havde givet en Tosse Guld; han gik da at lede efter Ringen med de

andre, og de trængtes meget i Forstuen. Da sagde An: „Hvad skal det betyde, at Mændene krybe paa Hænderne og søle sig i Snavset, og endog rives med hinanden?" Man sagde ham, at de vilde bøde paa hans Uheld, og opsøge Ringen. An sagde da smilende: „Ei husker jeg godt; thi her har jeg Ringen paa min Haand; nu narrede jeg eder een Gang, til Gjengjeld for at I saa ofte have narret mig." Hofsinderne sagde, at der var gaaet dem en stor Spot over. An sagde, at det burde saa at være; og derefter holdt de op at gjøre Nar ad ham; men dog begyndte de siden igjen paa det samme, og Ketil var Formanden derfor.

4. En Dag traf det sig, at begge Brødrene vare udenfor Hallen. Hofsinderne kom da ud, og sagde til An: „Du maa være en stærk Mand, An!" „Det kan være, at det forholder sig saa," svarede han, „men jeg har aldrig prøvet det." „Vil du brydes med Bjørn," sagde de. Han svarede: „Det skal komme an paa eder; I skulle tjene mig med at gjøre en stor Ild for mig." De gjorde saa, og indbøde ham til at varme sig. Han sagde, at han havde mere nødig at varme sig, naar han kom fra Kampen. Siden beredte de sig til at brydes i Hallen. An var da iført en laaden Kappe, som hans Moder havde givet ham; han havde intet Bælte om sig, men Kappen var saa sid, at den slæbte over en Alen efter ham, og Ærmerne gik frem over Hænderne. Bjørn sprang nu ind paa An, men han stod rolig for ham. Bjørn var en meget stærk Mand; han greb fat i An, og kastede ham ud paa Baalet, saa at hans Skuldre kom til at ligge nede i Ilden, men Fødderne stødte paa Bænken. Der blev da en stor Latter. An var langsom til at staae op,

men den laadne Kappe tog af, saa at Ilden ikke skadede ham. Da sagde Kongen: „Ei tykkes mig, An! at du er saa stærk, som du synes." An svarede: „Den tykkes mig stærkest, Konning! som først falder;" Kongen lo deraf. An tog nu et Bælte paa, og bandt Kappeskjødet, og foldede Ærmerne op. De sprang da ind paa hinanden anden Gang. An traf nu Bjørn efter sig, løftede ham op som et Barn, kastede ham ud i Ilden, og lod ham saa løs. Hofsinderne sprang til, og rykkede ham ud af Ilden, og Bjørn var da meget forbrændt. De sagde, at denne Mand var forfærdelig stærk. Det kunde An godt lide, at han blev kaldt stærk, og sagde, at de nu kunde see, at han vilde at Bjørn skulde varme sig ved Ilden, og lagde til at Bjørn havde det mere nødig end han. An kvad da denne Vise:

Som en Feig mig Manden,
Stødte mod Bænken, jeg ikke
Holde mig kunde mod Vætten,
Være den Mand forbandet!
Men vi skiftede lige,
Ved jeg ogsaa fældte,
Hæder jeg ham berøved,
Være den Mand forbandet!

Nu led det med Vinteren; det traf sig da en Dag, at begge Brødrene vare ene sammen ude. Da sagde Thorer: „Er du ikke ilde tilfreds med, at du er reist herhid, da du her har mødt Forhaanelse og Spot?" An sagde, at han ikke var ilde tilfreds dermed: „jeg har her faaet Guld og en god Beværtning i Vinter," sagde han, „og jeg bryder mig ei om deres Spot." „Da skal du nu faae at vide, hvordan jeg tykkes derom," sagde Thorer,

„jeg vil give dig Sværdet Thegn, at du skal dræbe to af Kongens Mænd, og saa skal jeg selv svare for Sagen." An sagde: „Jeg vil see Sværdet, og tage derimod, men ei vil jeg love dig den Betaling, som du fordrer." Dagen efter ved Drikketiden reiste An sig op, og vendte sig til den, som sad ham nærmest, og saae paa ham, og saaledes gjorde han ved alle i Hallen; for Kongen stod han længst; siden gik han for Thorer, og lagde Sværdet paa Bordet for ham, og sagde at han ikke vilde have det. Der blev da en stor Latter, men Thorer var meget ilde tilfreds dermed. Da Brødrene næste Gang igjen traf hinanden, spurgte Thorer: „Hvi teede du dig saa tosset, min Broder! og ganske anderledes end jeg tænkte. An sagde: „Jeg tænkte paa, hvem af Kongens Mænd jeg kunde have nogen Ære af at dræbe, og jeg fandt da ingen, men jeg saae længst paa Kongen, fordi der var jeg mest uvis om, om jeg skulde dræbe ham." Thorer sagde: „Du er heel gal, Kongen er jo velvillig imod dig." An sagde: „Ei behøver du at tale om ham; jeg troer, at der i Norrig ikke findes værre Menneske end denne Konning." Dermed var deres Tale endt. Det led nu ad Vaaren; da lod Kong Ingjald stævne til Thinge. Han stod op paa Thinget og talte: „Det er Folk bekjendt," sagde han, „at min Fader er død, og jeg eier dette Rige, og jeg vil gjøre alle vitterligt, at jeg vil give Erstatning til alle dem, som jeg har gjort noget Ondt, og give eder alle gode Love. Men jeg byder eder, mine Mænd! til en Færd, at besøge mine Brødre, at vi kunne fredelig afgjøre, hvorledes der skal forholdes med Rigets Styrelse, og jeg vil give mine Mænd Kost og Drikkevarer." Derved bleve alle glade. Da sagde An: „Du tykkes, at Kongen taler

vel, Broder!" Thorer sagde, at det kunde man mærke. „Men jeg kan sige dig," svarede An, „at nu ønsker han dem værst, og tykkes paa den Maade at kunne tilføie dem den største Skade." Thorer sagde, at han endnu havde det samme Sindelag imod Kongen. Derefter gjorde de sig færdige. An spurgte Thorer, om han vilde, at han skulde være med Hirden eller ogsaa reise med Kongen: „jeg har kun udrettet lidet, hvis jeg gaaer saaledes bort," føiede han til, „men paa den anden Side er det meget uvist, hvorledes jeg vil komme ud af, at opholde mig her, medens I ere borte, derfor har jeg mest Lyst til at drage med eder; det vil man længst huske, og det vil være mest til Ulykke." Thorer sagde, at han ønskede at han skulde drage med. De styrede da nordefter med Kongen, og lagde sig under en Ø. Kongen sagde da, at der skulde reises Somærker. Da kvad An denne Vise:

Hil dig, Piil!
Nær Søen du staaer,
Vel med Løv bedækket,
Af dig man ryster
Morgenduggen,
Men jeg for Thegn sørger Nat og Dag.

„Det skal du ikke behøve," sagde Thorer, „thi jeg vil give dig Sværdet Thegn." „Ei bekymrer jeg mig om den Thegn," sagde An. Ketil sagde: „Jeg troer, at du seer efter et Mandfolk, som du vil berøre;" og deraf loe de meget og spottede ham. „Det er ikke saa," sagde An, „ei bekymrer jeg mig om en saadan Thegn[1], men jeg bekymrer mig om min Broder Thorer Thegn; thi han er

[1]) Thegn bemærker ogsaa en Mand.

saa enfoldig, at han vil troe denne Konning, som jeg ved vil blive hans Banemand." Siden kom de til Fjordafylke. Da sagde Kong Ingjald: „Jeg troer, at vi ere nu komne i mine Brødres Rige; og da jeg har spurgt, at de ikke ere godt sindede imod os, troer jeg det bedst, at vi slaaes, for at frelse os fra deres Fjendtligheder." Mange vilde da heller have blevet hjemme, end være komne der. Da Brødrene spurgte det, samlede de Folk imod Kong Ingjald, men Kong Ingjald bød at give sine Mænd at drikke, for at de skulde være villigere til at gaae frem. Et stort Oxehorn blev da baaret for An; han kvad denne Vise:

Desto bedre mig tykkes,
Om da skal Slagne falde,
Naar med mandige Skridt vi
Fare til Sværdes Møde;
Drikke vi Krigere ville
Alt af Oxehornet,
Svinges skulle de skarpe
Sværde, om jeg skal raade.

„Dette er vel kvædet," sagde Kongen, „og den, paa hvis ene Side du gaaer, er ikke udækket." „Ei troer jeg dog," sagde An, „at det vil være til saa megen Nytte i Dag, om jeg end vil gaae med." Kongen sagde, at han ikke kunde vide, af hvilke Slags Folk han var. An udlod sig med, at begge Dele vilde vise sig; han lagde sig ned paa Skibet, medens de andre gik op at slaaes. „Du teer dig meget ilde," sagde Thorer; „eftersom du een Gang er dragen hid, og ligger nu paa Skibet, da der behøves Hjælp; jeg troede, at dit Mod skulde være dig til Hæder." An sagde, at han ikke brød sig om hans Ord.

Kongen gik i Land, og Landhæren kom nu imod dem; de mødtes ved en Skov, og sloges. An stod op, og gik til Skoven, og satte sig paa en Stub, og saae derfra over begge Hære, og saae at [illegible] bares to Bannere frem foran Kong Ingjalds Brødre. An sagde til sig selv: „Hvi skal jeg ikke tage den Beslutning, at hjælpe Kong Ingjald, uagtet han dog har det mindst nødig, naar han selv ønsker det; jeg vil skyde, og har godt Haab om at træffe; thi den, som gav mig Buen og disse Pile, sagde at jeg skulde ramme godt; det var nemlig Dværgen, som jeg traf i Skoven paa Rafnista, og havde Mellemhandel med den Gang Folk troede, at jeg var bleven borte. Jeg vil nu prøve dette Redskab, hvormed han løste sig og sit Hoved, da jeg havde tryllet ham, saa han ikke kunde komme ind i Stenen. Han sagde, at jeg skulde skyde tre Skud, som skulde skaffe mig Navnkundighed, eet Skud med hver Piil." Han skød, og sigtede paa den ene af Ulferne, og Pilen fløi igjennem ham, og i en Busk bag ham; da faldt Banneret strax. An hentede Pilen, og skyndte sig til Skibene; og da Folk saae det, sagde de til Kongen, at han maatte være gjennemboret eller gjennemskudt med et Spyd. Om Aftenen kom Mændene til Skibene, og der blev da talt meget om Skuddet. An hørte det, og sagde at man nu nok kunde tilkæmpe sig Seiren, da den nu var halv vunden. Om Morgenen skyndte Kongen sine Mænd til at gaae i Land, og sagde at han ventede Seier. An blev tilbage, og ingen opmuntrede ham til at gaae i Land. Han tænkte nu paa, at Kong Ingjald maatte behøve Hjælp, og han skød da den anden Piil, som traf den anden Ulf for Brystet, men han skød saa meget mindre haardt end før, at denne Piil

stod fast i Brystet. Man kjendte Pilen, og tænkte som det forholdt sig, at begge Pilene tilhørte een Mand, skjønt den første ikke blev seet. Kongen sagde: „For lang Tid siden vidste jeg, at An besidder fortrinlige Færdigheder;" og han sendte Bud efter ham, sigende, at han fortjente en fortrinlig Belønning. De Udsendte saae, at An var kommen paa en Baad, og var allerede temmelig langt borte; de sagde ham Kongens Ord og Hilsen, at han skulde have en Hædersskjenk for sin Bedrift. An sagde: „Jeg vil ikke drage til Kongen, thi han vil unde mig en Galge for mit Arbeide." De Udsendte kom tilbage, og fortalte Kongen hans Svar. Han sagde: „Ja! han var heller ikke langt fra Meningen, og jeg vilde forhindre, at han ikke skulde gjøre flere Løndrab paa anseete Mænd; og jeg tiltænkte mine Brødre Livet, og at besidde Riget under mig." „Slet fører du dig nu op," sagde Thorer, „du vilde heller selv have gjort det; det er længe siden, at du ikke ønskede dem Døden." „Havde han gaaet op med os," svarede Kongen, „da fortjente han Hæder, men for Løndrab fortjener han Bane." Thorer sagde, at han troede, at han tiltænkte ham den samme Løn. Ingjald tog sine Brødres Eiendomme, og satte Mænd over Fylket. Derefter blev der opkastet over Brødrene en Høi, som fik Navnet Ulvehøi. Da Kongen var kommen ud paa Skibene, og var færdig til Bortreise, sagde Ketil, at han vilde besøge sin Ven, som boede kort derfra. „Forsink os ikke," sagde Kongen, „thi vi seile snart." Ketil havde Ans Piil i sin Haand; han kom til en Bondes Gaard kort fra Skibene; han kjendte ikke Bonden. Denne hilste ham, og spurgte ham om Navn; han svarede: „Jeg hedder An Bueboier, som du maa

have hørt omtale af mine Skud." Bonden svarede: „Gjerne havde vi villet undvære dine Skud, thi vore Høvdinger vare vennesælle, men bliv dog hos os i Nat." Han sagde, at han vilde tage derimod. Der var ikke flere Mennesker end hans Kone og hans Datter ved Navn Drifa. Om An er at fortælle, at han roede ind i en Lønvig, og kom til den samme Gaard, men blev staaende udenfor, og lyttede efter, hvad der blev talt derinde. Gjæsten tog til Orde: „Er det din Dotter, Bonde?" „Ja det er," svarede han. „Jeg agter at ligge hos hende i Nat," sagde han, „og bedre Tilbud kan der ikke gjøres eder." Bonden sagde ikke meget dertil; Ketil sagde, at han havde gjort større Storværker end at komme i hendes Seng. Da An hørte dette, gik han til og bankede paa Døren. En Træl gik til Døren og udenfor, inden han saae Manden. Han spurgte ham da om Navn. Han sagde, at han hed An. Trællen sagde: „Her komme mange Aner her; saa hed og den, der er kommen derinde." An sagde, at det vel kunde være, og han gik nu ind, og satte sig lige overfor Ketil. Bonden spurgte ham om Navn; han kaldte sig An. Bonden sagde: „Det er allerede langt ud paa Natten; vil du være hos os?" Han sagde, at han vilde tage imod Tilbudet, „men dog maa jeg dvæle lidt, forend jeg spiser," sagde han; „har du, Ketil! kaldt dig An?" „Jeg paatog mig det Navn for Løier," svarede Ketil. „Det har truffet sig godt," sagde An, „at vi have mødt hinanden; vi havde begge eet Opholdsted, og du vilde gjerne prøve mine Idrætter, og du troede dog ikke, at see noget deraf, men snarere at ansee mig for en Tosse, men jeg er dog virkelig en Idrætsmand, og jeg kan godt læge Kvindagtighed.

Jeg hørte før, at du talte om, at du vilde ligge hos Bondens Datter." Han tog ham nu i Ryggen, og stød ham ud, og kvad denne Vise:

Det skal du finde,
Naar du Stalden møger,
At du ikke er
An Buebøier;
Du er Brødbøier
Snarere end Buebøier,
Og Ostebøier
Men ikke Almebøier[1].

Han bandt ham, ragede Haaret af ham, og smurte Hovedet med Tjære, og sagde: „Enhver maa flyve med sine Fjædre." Siden stak han det ene Øie ud paa ham, og gildede ham, hvorefter han løste ham, og gav ham to Krykker; „jeg vil isteden derfor tage min Piil," sagde han; „det kalder man kongelige Kostbarheder, som udmærker sig i nogen Henseende; men du er nu bleven udmærket, og derfor sender jeg dig saaledes affærdiget til Konning Ingjald, og betaler ham dig i Bøder for hans ene Broder, naar jeg saa faaer bødet for den anden." Ketil søgte ned til Skibene, og fortalte det til Kongen, og Krykkerne bare Vidne om, at han var bleven noget stiv; men man havde Syn for Sagn om hans Øie og ....., thi begge Dele vare ude." „Du er sendt til mig," sagde Kongen, og jog ham fra sig.

5. Om An er dernæst at fortælle, at han talte til Bonden: „I tog vel imod mig," sagde han, „og jeg ønsker ikke, at det skal være eder til Skade. Vi ville nu ødelægge Gaarden, og drage ud i Skoven, thi Kongens

1) Almen d. e. Buen.

Mænd ville snart komme her;" og de gjorde saa. Ans Formodning slog ikke feil, thi Kongen sendte Mænd strax om Natten, og de opbrændte Gaarden, og droge siden tilbage. Kongen sagde til sine Mænd: „Hvis An er undkommen, da udsætter jeg tre Mark Sølv paa hans Hoved, og jeg gjør ham landsforviist fra hele Norrig." Dette spurgtes nu vidt og bredt. Kongen kom hjem til sit Rige. An opholdt sig hos Bonden, og byggede igjen hans Gaard op om Sommeren. An gik daglig klædt saaledes, at han var iført en hvid Pels, som var saa sid, at den naaede ham til Hælene; over den havde han en graa kortere Pels, som naaede ham til midt paa Læggen, og derover igjen en rød Kjortel, som gik ned til Knæerne, og yderst havde han en grov Vadmels Kappe, som naaede til midt paa Laarene; paa Hovedet bar han en Hat og i Haanden en Vedøxe. Det var en frygtelig stor Mand, af et mandigt, men ikke skjønt Udseende. En Dag traf det sig nu, at An mødte Bondens Datter Drifa udenfor; med hende gik tre andre Kvinder; hun var en meget smuk Pige og godt klædt; hun var iført en rød langærmet Kjole, der ikke var vid for neden, men sid og smal i Midten; et Hovedsmykke bar hun om Panden, og deiligt Haar. Kvinderne loe meget ad An, og gjorde Nar ad hans Klædedragt. Blandt andet sagde Drifa: „Hvorfra gik du nu, Firdobbelte!" „Fra Smedien," sagde An. I det samme kom Bonden til, og bød dem lade være med at holde ham for Nar. An kvad da denne Vise:

Hvidhaarede Møer
Før mig spurgte,
Da mig de funde,

Hveden kom du, Firdobbelte?
Men jeg til Svar den
Lidt for spotske
Kvinde sagde,
Hveden er Havblik ude?

„Ei tykkes mig," sagde An, „at din Kjole sidder bedre end min Kofte, thi den hænger neden for det bageste af din Kaabe." Dermed skiltes de for den Gang. Men da Gaarden var opbygt, sagde Bonden til An, at det stod ham frit for, at opholde sig der om Vinteren, hvilket han vel havde fortjent ved sit Arbeide. An sagde, at han vilde tage imod Tilbudet. Han syntes vel om Bondens Datter, uagtet hun havde gjort Nar af Snittet paa hans Klæder, og hun var ham til Villie. Om Vaaren tilkjendegav han, at han vilde drage bort, og tage sig noget andet for; „og om saa er, som jeg aner," sagde han, „at din Datter er med Barn, da ere der faa, der kan udlægges derfor, og jeg vil gaae ved, at jeg er Fader, og om det er en Dreng, send ham da til mig, naar I spørger, at jeg har taget fast Opholdsted, og denne Ring skal følge til Jærtegn; men om det er en Mø, da maa du selv sørge for hende." Derpaa drog han bort efterpaa i Skoven. Der laae en Stimand, ved Navn Sa-ran. Som nu An om Dagen gik frem ad Veien i Skoven, mærkede han, at en Mand listede sig efter ham, som havde et sort Skjold, Hjelm paa Hovedet, en Bue i Haanden og Pilekogger paa Ryggen; da denne Mand blev den Fremmede vaer, skød han strax en Brodpiil i hans Skjold, som gik ud igjennem Skjoldet. An gjorde det næst Skud, skød igjennem hans Skjold, og traf ham i Armmuskelen, saa at han blev saaret. Stimanden sagde,

af han tyktes, at han stød saa haardt, det behøvedes, og han lagde sine Vaaben, og gik til An, og spurgte ham om Navn; han sagde, at han hed An. Saran sagde, at han havde hørt hans Navn før, og at han var meget navnkundig. „Jeg har ogsaa hørt dig omtale," sagde An, „og stedse til det Onde." „Godt skal du derimod modtage af mig," sagde Saran, „jeg vil byde dig til mig, og vi ville slutte Forbund sammen, og ville vi da kunne udrette meget." „Ja!" svarede An, „det vil blive nok, om vi ville gjøre Ondt." De kom nu til Skalen, som laae i Skoven; Døren stod ganske aaben; de gik ind, og der var ingen Mangel paa Gods, Vaaben eller Rustninger. An saae der to Stene, den ene høiere end den anden; han spurgte, hvad de skulde til. Saran svarede: „Der har jeg prøvet, hvor stærke Rygge nogle af de Mænd havde, som have besøgt mig." „Skændig handler du imod dine Gjæster," sagde An, „men hvilken Steen vil være mere passende for dig at falde paa, end denne?" Han svarede, at han ikke havde tænkt derover, men udlod sig dog med, at han troede, den høiere vilde være bedre skikket for Høidens Skyld. Det var da langt ud paa Eftermiddagen. Saran sagde da: „Nu skulle vi lave Mad; hvad vil du nu helst, hente Vand eller gjøre Ild." An svarede, at det fulgte af sig selv, at han vilde gjøre Ild, da han var vant til den Gjerning. Da han nu havde lagt sig ned, kastede han Sværdet, som var det eneste Vaaben han havde, paa sin Ryg. Han hørte nu et Hvin oppe over sig, Stimanden hug nemlig til ham, men Hugget traf Sværdet, som dækkede ham. Da sprang han op, og sagde: „Ei er du nu tro, og du er hurtig til

at bryde Forbundet, og jeg havde ikke forbrudt mig noget imod dig; kan hændes, at du nu kommer til at boe paa den høie Bondesteen i Aften." Det kom nu til en haard Kamp imellem dem, og enhver af dem søgte at komme bort fra Stenen; men Saran maatte dog omsider nærme sig den; An traadte ham da paa Bristen, stødte Hænderne imod Brystet, og kastede ham baglænds paa Stenen, og da gik Ryggen sønder i ham. An forlod ham ikke, før han var død; han hug Hovedet af ham, trak ham ud, og stak ham Næsen i Skrævet, for at han ikke skulde gaae igjen efter sin Død. Natten forløb; An forblev der om Sommeren, men gjorde intet Menneske Meen, og lod sig ikke see; men da Høsten kom, laasede han Skalen til, og drog bort, og vilde søge sig et andet Opholdssted for Vinteren. Han kom en Aften til en rig Enke, som hed Jorun, hvor han holdt sig skjult om Natten. Da Enken kom til Skalen, spurgte hun Gjæsten om Navn. Han sagde, hvad der faldt ham ind; hun gik fra ham, men vendte dog strax tilbage, og sagde: „Hvi drog du hid? Jeg aner, at du maa være An Bueboier." Han sagde, at det var saa. „Hvi drog du da hid?" blev hun ved; „her kan du ikke have nogen Sikkerhed for Kongen." An sagde, at han troede at ingen større vilde behøves; „jeg vil vove mig til at blive her, om du giver mig Lov dertil." „Ei skal jeg nægte at give dig Mad," svarede hun. Han forblev nu der en Tid, og hjalp hende paa det bedste med Raad og Daad, og havde Tilsyn med hendes Sager. An sagde nu engang: „Her ønskede jeg at blive i Vinter hos dig; dog saa at jeg tager mig noget for;" hun sagde, at det var ikke sikkert for ham, da Kongen bestandig søgte efter ham, „men jeg formaaer kun

lidt at hjælpe dig." Han sagde, at han ikke ventede sig noget Ondt af Kong Ingjald. „Mad skal jeg ikke nægte dig," svarede hun, „men du kommer selv til at tage dig i Agt." Han var nu meget virksom til at styre Driften. Noget derefter talte de sammen, og han yttrede for hende, at han havde faaet i Sinde at beile til hende. Hun sagde, at det maatte skee med hendes Frænders Raad; og da han var meget yndet der, nægtede ingen det, og Giftermaalet gik for sig. An var en meget dristig Mand og særdeles kunstfærdig; han havde et Nøst ude i Skoven tæt ved Gaarden, og byggede der et Skib; og foragede meget deres Gods og Anseelse; han havde fire store Gaarde, og paa hver vare tredive raske Mænd; og Bestyrerne ansaae ham for deres Høvding; han var vennesæl og høimodig. Kong Ingjald fik omsider Nys herom, og han søgte da efter ham. Hans Broder Thorer drog ofte over derover, for at mægle Forlig; der var stor Kjærlighed mellem Brødrene. Deres Fader Bjørn paa Rafnista var da død, og deres Svoger Gaut og Søster Thordis havde Opsyn med Gaarden. Deres Søn Grim var smuk, stor og stærk, og sagde at han ikke gjorde saa meget af nogen af sine Frænder som af An. Han drog til An, og denne tog vel imod ham, og der forblev han længe; han var meget vennesæl. Thorer bad ofte An, at han skulde føie sig efter Kongen; „Det nytter dig ikke, Broder! at staae imod ham!" sagde han, „eftersom jeg tydelig seer, at han har et ondt Sind til dig." „Skjæbnen maa raade mellem mig og Kongen," svarede An, „men du troer ham for vel; jeg vilde heller, at du passede vort Gods;" men det skete ikke.

6. Der var en Mand, ved Navn Ivar, som havde en anseelig Slægt i Oplandene; denne Ivar kom til

Kong Ingjalds Hof, og Kongen tog vel imod ham. Da var An der ikke. Ivar var vel øvet i Legems Færdigheder; han forelskede sig i Asa, og beilede til hende. Kongen var uvillig til at give sit Minde til Giftermaalet; imidlertid talte de mellem sig derom. „Meget tragter du efter dette Giftermaal," sagde da Kongen, „og vil jeg derfor give mit Minde dertil paa et Vilkaar; du skal drage til An, og føre mig hans Hoved, og naar du bringer det, skal du have Kvinden, som du attraaer; thi da fortjener du Navn af en Stormand og Kongens Svoger." Ivar sagde, at det var ingen let Prøve, og spurgte Kongens Søster, om hun gav sit Jaord til dette Giftermaal. „Jeg vil," gav hun til Svar, „være i min Broders Vold, om du faaer dette Ærende udført." Efter dette drog han bort østerpaa i Landet til An, og krævede Vinterophold hos ham. An spurgte, hvo han var, og sagde at man neppe kunde vide, hvad Hu enhver havde; imidlertid pleiede han ikke at nægte Folk Mad. „Jeg forlanger heller ikke Betaling forud, førend jeg veed, hvorledes du skikker dig, eller hvorledes Underholdningen bliver." Ivar hjalp ham ved Arbeidet og ellers allevegne. Da de nu en Aften gik hjem, tænkte Ivar paa, hvad Hensigten af hans Færd var, og han løb til An, og hug til ham. An gik hurtigere, og tog større Skridt, end Ivar tænkte, og han hug derfor i Jorden i nogle Træerødder. Da An nu mærkede hans Anfald, vendte han sig om, og sagde at Betalingen for Opholdet syntes ham ikke komme paa et passende Sted. An bandt ham med en Buestreng, og drev ham hjem foran sig; han satte ham i Lænker om Natten. Da Folk fik dette at høre, tilskyndte de An til at dræbe ham, og sagde

at han havde vel forskyldt det. An sagde, at det vilde han ikke; „thi da kunde man sige med Sandhed," sagde han til, „at jeg vilde være Kongens Fiende, naar man ikke veed rigtig Sammenhængen. Jeg vil lade stævne til et talrigt Thing, for at Kongens Mand kan forsvare sig, og jeg vil da gjøre dette Overfald bekjendt for Mængden." Saa skete; An kom paa Thinget, og ledte Ivar efter sig. An sagde: „Sig nu frem hele dit Ærende!" Ivar gjorde saa. Da sagde alle, at han havde gjort sig skyldig til Døden. „Nei!" sagde An, „det skal ikke skee; jeg veed, hvem han har at besøge hjemme, som I hørte." Han lod da bryde hans Been lige op til Knæerne, og siden lod han Fødderne dreie om og saaledes helbrede; Tæerne vendte da bag ud. Derpaa sagde An: „Staae nu for mig!" han gjorde saa. An sagde: „Nu er du en Kostbarhed for en Konge, i det du er forskjellig fra andre Mennesker;" han dreiede dernæst Ansigtet lidt paa ham, og sagde: „Nu udmærker du dig i begge Ender fra andre Mennesker, du er skjøn i Ansigtet, men Fødderne ligne ikke Menneskers Fødder; drag nu til Konning Ingjald; dig betaler jeg ham i Bøder for den anden Broder, og nu har han ikke meer at fordre af mig." Ivar drog til Kongen, og fortalte ham sin haarde Medfart. Kongen sagde: „Det har jeg hørt, at man har dræbt Mand for Mand, men aldrig har jeg hørt at sige af saadanne Mishandlinger, og at kalde det Kostbarheder for en Konge; jeg synes ingen Kostbarhed i dig, drag du til dine Eiendomme!" Kongens Søster spurgte: „Vil du nu ikke give dit Minde til, at han ægter mig?" Kongen svarede, at det ikke anstod sig, og sagde at Ivar havde brovtet og stolet for meget paa

sig selv, i det han troede at kunne udrette dette, „og derfor afslog man dig dette ikke ganske." Thorer var da ikke ofte hjemme. Derefter sendte Kongen tolv Mænd, for at hente Ans Hoved, og tiltalte dem saaledes: „Jeg vil sende eder til An paa den Maade, at I skulle bede ham om Vinterophold; men han er stormodig; han vil da spørge, hvi I drage saa mange sammen; men I skulle sige, at I have alle noget fælles Gods, og I troe ingen uden ham, til at skifte det mellem eder; tager han saa mod eder, da skulle I ved Pengegaver søge at drage ligesaa mange af hans Mænd fra ham, og mener jeg, at det da staaer i eders Magt, ei at lade ham slippe." De droge dernæst til An, og det gik med deres Samtale, ligesom Kongen anede; han tog imod dem, og de vare der Julen over. En Aften sagde Jorun til An: „Hvad Gjæster troer du det er, som have besøgt dig?" Han sagde: „Jeg troer, at de ere brave Mænd, og det ville vi stole paa." Hun sagde, at hun ikke troede, at disse Mænd vare at stole paa; „jeg aner," føiede hun til, „at de enten have udøvet Ugjerning eller have det i Sinde, thi hvor du gaaer hen fra din Plads, see de efter dig, og skifte Farve i det samme." Han sagde, at han ikke troede det. „Men jeg er mere ængstelig for dig, end jeg troede," sagde hun, „jeg vil, at du gaaer bort her fra Huset i Morgen; og hvis de da ikke lade sig mærke med noget, da maa det ikke være saa; sig, at du vil hjem i Aften, og at du vil gaae ene ud, og hvis de da give Anledning til nogen Mistanke, da kan man vide, hvo de ere." An sagde, at det skulde saa skee. Om Morgenen gik An bort fra Huset; da Vintergjæsterne saae det, agtede de at benytte Leiligheden til at overfalde

An, og droge hjemmefra i to Afdelinger, sex til hver Side, men sex af Speiderne forbleve hjemme og tillige sex af de Karle, der havde ladet sig bestikke; sex af hvert Slags lagde sig i Baghold ved den Vei, ad hvilken An skulde færdes. Jorun gik til Grim, og sagde at deres Færd forekom hende mistænkelig, og bad ham drage ud, for at udspeide den. Han sagde, at han var beredt dertil, og drog nu ud i Skoven med mange Mænd, uden at hine vidste noget deraf, og de saae dem ingensteds. Det led nu ad Aften, og det syntes dem meest nødvendigt at drage hjem og passe Tiden, for at forhindre Overfaldet. De kom hjem; An var da kommen i Hvisædet, og saae ikke mild ud. Da Grim nu kom hjem, sagde An: „Nu komme vore Vintergjæster til at rygte deres Ærende, og sige, hvilken Død de have bestemt mig i Dag. Jeg veed nu eders Hensigt, og for længe siden vidste jeg eders Svig imod mig, og ei har jeg trofaste Tyende." De maatte bekjende alt. An sagde: „Ei vil jeg dræbe Tyende, de kunne fare bort, men Kongens Mænd overgiver jeg i min Frænde Grims Vold, lad ham saa have Gammen af dem i Dag." Grim sagde, at det var vel talt; han drog til Skoven med dem, og hængte dem allesammen ved Fødderne i een Galge. Da Kong Ingjald fik dette at vide, blev han meget fortørnet derover. Thorer var da kommen til Hoffet; han var taus, og tyktes at Forholdet imellem dem forværredes. Kongen spurgte, hvi han var saa taus; „vi ville gjøre vel imod dig ligesom før," sagde han. Ei tvivler jeg om det," svarede Thorer, „men neppe bliver det tilpas." Kongen spurgte, „Hvad fattes der i det, som min Fader gjorde?" „Ei agter jeg paa dette," sagde

Thorer, „men mere gav din Fader mig, som er dette Sværd." „Er det en stor Kostbarhed," spurgte Kongen videre. „See det selv!" sagde Thorer. Kongen tog ved det, blottede det, og sagde: „Ei er det en Eiendom for en Mand uden Høi Værdighed." „Tag I det da, Herre!" sagde Thorer. „Ei vil jeg det," svarede Kongen, „du skal eie det, og dig skal det længst følge;" og i det samme gik han fra Høisædet til Thorer, og stak Sværdet igjennem ham, og lod det blive staaende i Saaret. Han sagde: „Vexelviis skulle jeg og An sende hinanden Gaver." Siden udrustede han et Skib, hvorpaa der vare 60 Mand, og bød dem fare til An, og lægge Skibet i hans Skibsleie, og lokke ham ud paa Skibet ved at sige, at hans Broder Thorer var kommen der, for at forsøge Forlig; „og naar I da faae ham fat, da dræber ham! og er der da ved dißses Drab meget bødet for mine Brødre." Denne Daad blev meget ilde omtalt, og Kongen blev nu af hvert Menneske kaldet Ingjald hin Onde. De fore siden deres Vei. Natten før deres Ankomst der i Landet drømte An, og fortalte sin Drøm til Jorun: „Jeg drømte, at Thorer var kommen her meget sørgmodig af Udseende; stedse er han kommen, naar jeg har drømt om ham; men ei vil jeg, at de drage med uforrettet Sag, der føre ham hid i den Forfatning, som han forekom mig at være, thi han syntes mig ganske blodig, og et Sværd stod midt igjennem ham." Hun sagde, at det maatte være saa, og at hans Drømme vare klare. An sprang op, og sagde at Folkene skulde komme; han lod ruste fire Skibe, de to vare ved Udøerne, men de andre to lagde sig i en Lønvig nær ved Skibsleiet ud for Gaarden. An sendte Bud ud i Bygden at ind-

bøde Folk til at drikke Velkomstøl mod Thorer, om han kom glad og i god Beholb, men i modsat Fald til at prøve deres Vaaben. An var i Gaarden, men hans Mænd paa Skibene, og han var beredt paa, hvad der saa skulde møde. Siden bleve de vaer, at et Skib, beklædt med røde Skjolde, løb ind i Leiet foran Gaarden. Skibsfolket sendte An Bud, at han skulde komme ned til sin Broder Thorer, som var kommen der for at mægle Forlig. An sagde: „Før faldt det ham altid let at gaae hjem til mig, og nu synes det at falde ham til Besvær." De sagde, at han var søvnig. An sagde, at han da vilde gaae ned til Skibet, men ikke længer. De trøstede sig ikke til at anfalde ham, men støde Thorer af Skibet op i Land, og bade An at tage imod Kong Ingjalds Vennegave. An tog Thorer op, og sagde: „Nu har du Følgerne af din Uforsigtighed, at du troede Kongen vel; men nu paaligger mig andet end at irettesætte dig!" Han lagde ham i en Klippehule, og sprang ud paa Skibet, og heisede det røde Skjold i Veiret. Han lagde derpaa til dem, og de sloges, og Kong Ingjalds Mænd faldt i Mængde. Der var en Mand, som laae paa Knæerne og stred; Grim gik frem imod ham, men denne Mand hug til ham i Knæsenerne, og hug Læggen bort tillige med Hælen, og sagde at han nok vilde blive stivbenet, førend det blev helbredet. De dræbte hvert Menneskes Barn. An lod opkaste en Høi og Skibet sætte i den, og Thorer i Løftingen, men Kongens Mænd paa begge Bord, for at det deraf kunde sees, at alle skulde tjene ham. Grim blev helbredet. Da Kongen spurgte denne Tidende, syntes han ikke at have forøget sin Hæder og Anseelse betydeligt.

7. Det hændte sig en Morgen, da An var hjemme paa sin Gaard, at han sagde: „Det forekommer mig, som der er meget Folk ude i Skoven; og kan hændes, at det nu skeer efter Ordsproget, at stor er Kongevælden og stor er Kongens Lykke." An vakte nu sine Huuskarle, og sagde: „Ofte findes det, at jeg er vel gift; Jorunn har ofte advaret mig, at jeg skulde ikke opholde mig her imod Kongens Villie, men jeg vilde lade det gaae, som det kunde." Derpaa tog han en Stang, hug den sønder, og dannede Haandgreb paa begge Stykker. „Naar vi komme ud," sagde da An, „vil der blive slaaet en Kreds om os; jeg har ikke Lyst til at flye, men med Vaaben ville vi intet kunne udrette, Grim!" og han bad ham at tage det ene Stykke af Stangen. De droge nu ned til Søen, hvor Kongen da var kommen med meget Mandskab. An og Grim ryddede Veien for sig, og sloge til begge Sider. Kongens Mænd syntes ikke, at det var godt at tøve der længer, da Ans Folk forfulgte dem og dræbte mange; men Kvinderne søgte Beskyttelse hos Jorun. An og Grim kom ud paa en Roskude, og saae da Kongens Flaade rundt om sig, men midt ude i Sundet laae en Speiderskude. An sagde, at han ønskede gjerne at gjøre dem, som vare udsatte for at skade dem, noget føleligt Afbræk. Han stød en jernbeslaaet Fork udvendig under Bugen paa Skuden, og der skete da en Forandring, i det kulsort Sø kom ind i Skibet, og Folkene raabte efter dem paa Kongens Skib, at de skulde hjælpe dem. An søgte at undkomme imellem dem. Han sagde, at Grim vilde have kunnet roe bedre, hvis hans Fødder havde været lige lange. Grim svarede, at han ikke skulde savne noget derved. An blev nu paa een Gang vaer, at Aare-

Skafterne stødte imod Skuldrene paa ham, og at Grim var sprungen af at roe. Da sprang han over Bord, thi at falde i Hænderne paa Kongens Mænd, var det sidste han vilde. De saae nu at den ene af Mændene var sprungen over Bord, men den anden laae død i Øserummet, og de sagde det til Kongen; han sagde: „Det kunde man vente," at An vilde unddrage sig fra at blive fangen, men dog skal det ikke hjælpe ham noget; vi ville sætte Vagter langs med Strandbreden, for at han ikke skal komme i Land." Det ventede An ogsaa, og han vendte derfor ud til en Ø, som laae udenfor; der kom han op, og var da meget afmægtig. Paa denne Ø boede en Mand, ved Navn Erp, med sin Kone; flere Mennesker vare der ikke paa Øen. Erp ransagede Strandbreden, og foer med et Øg, og saae da en stor Mand ligge paa Strandbreden. Bonden troede, at han var død, og gik frygtsom hen til ham. An bad ham kun komme dristig. Erp sagde: „Du maa have haft høiere Seng hjemme hos Jorun." Han kjørte ham nu hjem, og Fødderne ragede ud af Vognen. Kærlingen bad ham ikke at kjøre et dødt Menneske hjem. Erp sagde, at det forholdt sig ganske anderledes, og fortalte hende, hvo det var. Hun sagde, at det vilde være dem til Pengefordeel, om det var en brav Mand. An kom nu godt til Kræfter igjen. Kong Ingjald troede, at An var død, og han drog hjem. An forblev hos Bonden, til han var helbredet, og da satte Erp ham i Land. An sagde, at de havde behandlet ham vel, og han gav Kærlingen Guld, men Erp Øen, og tilføiede at han ved Leilighed vilde forøge deres Belønning. Derpaa kom An hjem. Jorun havde i hans Fraværelse lidt noget Tab paa Godset, og fattedes

nu meget, for at kunne vedligeholde sin Rundhed. Folkene toge vel imod An, men han sagde til sin Kone: „Ei har jeg hidtil været billig imod dig, i Henseende til Godsets Formindskelse, siden jeg kom til dig.” Hun svarede, at hun ikke brød sig om det, om han kunde holde sig. Han tænkte da paa, at det kunde være et godt Raad, at tage til Godset i Sarans Skale, eftersom han syntes, at Nødvendigheden nu krævede det; han lod det da føre hjem, og sagde til Jorun: „Her skal du see mine Eiendomme,” og han fortalte hende, hvordan det var gaaet til. Nu syntes han ikke fattig, som man forhen havde anseet ham for; og nu var deres Rigdom lige saa stor som før, om ei større. An satte nu Speidere ud paa alle Kanter. Da Kong Ingjald spurgte dette, havde han bestandig Vagt om sig, og sov i Skalen hos sin Huustrop. An passede sit Arbeide ligesom før, og da han en Aften gik fra Arbeidshuset, saae han Ild brænde ude paa en Ø. Han tænkte, at Kongen endnu vilde besøge ham, eller det kunde være Røvere, som vilde bemægtige sig hans Gods. Begjerlig efter at vide, hvad det var, gik han ene ned til Stranden, tog sig en Baad, og roede ud til Øen. Han saae der en ung og stor Mand sidde ved et Ildsted; han var iført en Skjorte og linnede Buxer; han spiste, og et Sølvfad stod for ham; han havde en Kniv med Tandskafte, hvorpaa han stak Maden af Kjedelen, og spiste deraf, hvad han syntes om, men kastede det tilbage i den, naar det var blevet koldt, og tog da andet op. An syntes, at han var ikke forsigtig i at beskytte sig; han skød til ham, og det traf Stykket, som han trak op af Kjedelen, og det faldt ned i Asken. Han lagde Pilen ned ved sin Side, og spiste ligesom før. An skød den anden

Piil af, og den traf Tallerkenen, som stod foran ham, og den faldt i to Stykker ned; Manden blev siddende uden at agte derpaa. Da skød An den tredie Piil af; den traf Knivskaftet, som stod bagud fra hans Haand, og Skaftet fløi bort i to Stykker. Da sagde den unge Mand: „Denne Mand gjorde mig Skade, og sig selv kun lidet Gavn ved at fordærve min Kniv." Han tog da sin Bue op, men An tænkte, at det ikke var vist, hvor en ikke endnu skudt Piil vilde træffe; han gik derfor bag ved et Træ, saa at det var imellem dem. Den unge Mand skød nu den første Piil af, saa at An troede, at den vilde have truffet ham paa Midten, om han havde staaet for den. Den anden tyktes han vilde have truffet ham paa Brystet, og den tredie i Øiet; saaledes stode de alle i Træet, bag ved hvilket An stod. Da sagde den unge Mand: „Nu bør han, som skød imod mig, vise sig, for at vi kunne træffes, om han har noget med mig at afgjøre." An gik da frem, og de begyndte at brydes, og deres Kamp var meget heftig. An blev snarest mødig, fordi den anden var baade stærk, og stod fast paa Benene. An foreslog, at de skulde hvile sig, men den unge Mand sagde, at han var beredt til, hvad det skulde være; dog raadede An. Han spurgte: „hvad er dit Navn?" Hin sagde, at han hed Thorer, og at hans Fader hed An, „men hvad hedder du?" „Jeg hedder An," svarede han. Den unge Mand sagde: „Det er vist nok sandt, at du er uden meget Gods, og du er nu ogsaa uden det Kaar, jeg tog[*]." An sagde: „Lad os ikke trættes, thi det nytter til intet, men hvad Jærtegn har du, naar du finder din Fader?" „Jeg troer," sagde Thorer, „at der vil findes sande Mærker paa mit

[*]) I Grundskriften er et Ordspil, da uden hedder án.

Udsagn, men dig er jeg ikke skyldig at vise dem." An sagde, at det passede sig, at han viste ham Mærket. Thorer viste ham da Ringen. An sagde: „Sandt er dette Mærke, og her har du truffet din Fader; lad os nu fare hjem og søge et bedre Herberge!" De gjorde nu saa, og kom hjem, og Ans Mænd sade da og ventede efter ham med Frygt og Skræk, thi de vidste ikke, hvad der var blevet af ham. An satte sig i Høisædet, og Thorer ved hans Side. Jorunn spurgte, hvo den unge Mand var. An bad ham selv sige sit Navn. Han sagde da: „Jeg hedder Thorer, og jeg er Ans Søn." Hun sagde: „Nu maa man sande Ordsproget, at enhver er rigere end han tykkes; ei sagde du mig, at du havde denne Søn, men dog troer jeg ikke, at han vil være overflødig, og hjælper Klæderne af ham! hvor gammel er du?" spurgte hun. „Atten Aar," svarede Thorer. Hun sagde: „Det troer jeg, at jeg kan kalde dig Høibeen, thi jeg har ingen seet høiere til Knæerne." „Dette Navn behager mig vel," sagde han, „og maa du give mig noget i Navnefæste, at Folk kunne kalde mig saa." Hun sagde, at det skulde saa være, og gav ham noget Guld. An spurgte nu Thorer om hans Opfødelse hos Bonden. Han sagde, at de havde udspredt, at det var en Datter, der opfødtes der, „thi Kong Ingjald vilde dræbe mig," sagde han, „og derfor flygtede jeg nu her nordpaa." Der var Thorer om Vinteren. An sagde engang til ham: „Ei skjøtter jeg om, længer at føde dig op, uden at du tager dig noget for, om du ikke betaler for dig;" han sagde, at han ikke havde nogen Formue uden Ringen. An sagde, at det syntes ham bedre, at have nogen at kunne skikke i Sendefærd;

„det synes mig," tilføiede han, „at du er skyldig til at hævne din Navne paa Konning Ingjald; og jeg tænker, at af vor Æt vil Lykken snarest vorde dig gunstig, thi det have vi forsøgt, at jeg og Kongen aldrig træffe sammen; og ei maa du komme her tilbage, uden du har udført Hævnen, i hvor nær du end er beslægtet med mig. Sværdet Thegn skal du have, og om du udfører Værket, da er Kongens Søster der, tag hende med dig, og giv hende en Søn til Boder for en Broder!" Thorer sagde, at han skulde gjøre dette, og styrede med et fuldt udrustet Skib paa Krigstoge; men om Høsten havde han fem veludrustede Skibe; han var en overordentlig djærv og stærk Mand, og en stor Viking. Han kom om Nattetider til Kong Ingjalds Gaard, og stak Ild i Skalen. Folkene vaagnede ved Røgen. Kong Ingjald spurgte, hvo der havde paasat Ilden. Han sagde, at Thorer Høibeen havde gjort det. Kongen sagde: „Det kan være, at denne Gnist er fløien af Bondens Dotter Drifa, det har jeg længe haft Mistanke om, og kan hændes, at det tilsidst bliver os en stor Ild." Thorer sagde, at han havde i Sinde at standse hans Udaad. Kong Ingjald lod da Stolperne bryde op og Skalens Dør støde ud, og sagde at han ikke vilde indebrænde. Da sprang Mændene ud. Thorer var tæt ved, da Kongen kom ud, og han hug ham strax Banehug. Han førte Asa bort med sig og meget Gods, og sendte begge Dele til sin Fader. Denne tog vel imod Asa; men Thorer begav sig paa Krigstoge, og udførte mange navnkundige Bedrifter. Han var en berømt Mand, og syntes at ligne sin Fader meget. Da Thorer igjen kom til An, var han bleven meget rig, og

han blev vel modtagen, og opholdt sig der om Vinteren. Om Vaaren sagde An til ham, at han vilde begive sig bort; „jeg vil give dig alle mine Eiendomme," sagde han, „men du maa ikke attraae de Eiendomme, som Kong Ingjald har besiddet, thi det vil ikke vare længe, inden Fylkeskongerne blive ødelagte, og det er bedre at holde sig i sin Værdighed, end at tiltage sig noget Høiere og siden fornedres; men jeg vil drage nord op til Raf-nista til mine Eiendomme. Erp skal da være Omhu for din Fosterfader og din Moder." Siden foer An nordpaa, men Thorer blev en anseet Mand. An kom nord op til Øen, og der avlede han en Datter, som fik Navnet Mjøll; hun var Moder til Thorstein *Ketilsøn Raum*, der igjen var Fader til Ingemund hin Gamle i Vatnsdal. An havde ofte Stridigheder med de Skindkjortlede[1] der nordpaa, og han blev anseet for en meget dygtig Mand. Thorers Søn var Øgmund Agerspilder[2], Fader til Sigurd Bjodeskalle, en berømt Mand i Norge, og slutter her An Buebøiers Saga.

1) d. e. Troldene. 2) d. e. Markødelægger.

Romund Greipsøns Saga.

Sagaen om Romund Greipsøn.

Over Garder i Danmark herskede en berømt Konge, ved Navn Olaf, en Søn af Gnode-Asmund. Tvende Brødre, Kaare og Ørnulf, begge store Krigere, vare hans Landværnsmænd. I det samme Land boede en anseelig Bonde, som hed Greip, og var gift med Gunlød, en Datter af Hrok hin Sorte. De havde ni Sønner, nemlig: Rolf, Hake, Gaut, Throst, Angantyr, Loge, Romund, Helge, Hrok, der alle vare haabefulde Mænd, dog overgik Romund langt sine Brødre; Frygt kjendte han ikke til; han havde deilige Øine, lyst Haar, og brede Skuldre, var stor og stærk, og slægtede i alle Dele sin Morfader Hrok meget paa. Hos Kongen vare tvende Mænd, af hvilke den ene hed Bild, den anden Vole; de vare onde og underfundige, dog meget afholdte af Kongen. Engang styrede Kong Olaf øster for Norge med sin Flaade; de seilede til Ulveskjær, hærjede og lagde til ved en Ø. Kongen bød Kaare og Ørnulf at gaae op paa Øen, og see, om de kunde opdage nogle Krigsskibe. De gik op paa Øen, og bleve da vaer sex Krigsskibe, der laae under en Klippe, iblandt hvilke der var et særdeles skjønt Drageskib. Kaare raabte ud til dem, og spurgte, hvo der styrede Flaaden. En forfærdelig Mand reiste sig da paa Dragen, og sagde, at han hed Rongvid, „og hvad er dit Navn?" spurgte han igjen. Kaare sagde ham derpaa sit og sin Broders Navne, og

sagde til: „Jeg kjender ingen værre end dig, og der skal jeg hugge dig i smaae Stykker." Da svarede Rongvid: „Jeg har hærjet Somre og Vintre i tre og tredive Aar, og holdt tresindstyve Slag, og stedse faaet Seier; mit Sværd hedder Brynthvare, det er aldrig blevet sløvt; kom du her i Morgen, Kaare! jeg skal jage det i dit Bryst." Kaare sagde, at han ikke skulde tøve med at indfinde sig. Rongvid maatte hver Dag vælge en Mand for dette Sværds Od.

2. Brødrene kom tilbage til Kongen, og fortalte ham denne Tidende. Kongen bød at holde til Strid. Saa blev gjort; og da de mødtes, begyndte der en heftig Kamp. Brødrene gik vel frem; Kaare fældte stedse otte eller tolv Mænd i hvert Hug. Da Rongvid saae dette, sprang han op paa Kongens Skib imod Kaare, og stak Sværdet igjennem ham. Saasnart Kaare havde faaet dette Saar, sagde han til Kongen: „Lev vel, Herre! jeg skal nu gjæste hos Odin." Rongvid stak dernæst Ørnulf igjennem med sit Spyd, og hævede ham op paa det. Efter disse Brødres Fald raabte Rongvid, at de andre skulde overgive sig. Der kom da en Rædsel i Kongens Hær, som mærkede, at intet Jern kunde bide paa Rongvid. Nu fortælles der, at Romund Greipson, som var i Kongens Følge, tog en Kølle i Haanden, bandt sig et graat og sidt Gedeskæg om Hagen, og satte en sid Hat paa sit Hoved. Derpaa traadte han frem, og fandt da begge Brødrene døde; han tog Kongens Banner op, og slog med Køllen flere Blaamænd ihjel. „Hvo er denne Mand?" spurgte Rongvid, „maaskee er det en Fader til den onde Kaare!" Romund gav sit Navn tilkjende, og sagde, at han vilde hævne Brødrene.

„Med Kaare var jeg ikke i Slægtskab," lagde han til, „men jeg skal dog dræbe dig," og i det samme gav han Rongvid saa vældigt et Hug med Kollen, at han kom til at lude med Hovedet derefter, og da sagde Rongvid: „Jeg haver været vide i Kampe, men aldrig faaet saadant et Hug." Romund gav ham dernæst det andet Hug, saa at Hovedskallen brast, og ved det tredie Hug mistede han Livet, hvorefter alle de, som vare blevne tilbage, overgave sig til Kongen, og saaledes endtes Slaget.

3. Romund undersøgte nu Skibene, og fandt da en Mand, som lænede sig op ved Stavnen. Han spurgte denne Mand om Navn, og han svarede, at han hed Helge hin Frækne, og var Rongvids Broder, og skjøttede ikke om at bede om Fred. Desuagtet lod Romund dog hans Saar helbrede, hvorefter Helge seilede til Sverrig, og blev der Landværnsmand. Siden styrede Kong Olaf med sin Flaade over til Sydersøerne, hvor de gik i Land og toge Strandhug. Der i Nærheden boede en gammel Bonde, hvis Køer Kongens Mænd havde taget, og dreve dem foran sig. Bonden beklagede sig ynkelig over dette Tab. Romund kom i det samme til, og spurgte, hvo han var. Bonden sagde, at han hed Maane, og at hans Bolig var kort derfra, og lagde til, at det vilde være mere hæderligt at opbryde Høie og rane Draugers[1] Gods. Romund bad ham sige sig, om han kjendte noget til saadanne. „Det kjender jeg vist," svarede Maane: „Thrain, som bemægtigede sig Valland, og var derover Konge, en stor og stærk Berserk og fuld af Trolddom; han blev efter sin Død sat i en Høi med sit Sværd, hele

[1]) d. e. de Dødes.

fin Rustning og meget Gods; men saa have haft Lyst til at reise did." „Hvad Vei skal man seile derhen?" spurgte Romund. Han svarede, at man skulde seile lige sønder paa i sex Dage. Romund takkede Bonden for denne Efterretning, lod ham tage sine Køer, og gav ham desuden Penge til. De seilede derpaa efter Gubbens Anviisning, og efter sex Dages Forløb saae de Høien lige foran Forstavnen.

4. Det var til den vestlige Kyst af Valland, de vare komne. De gik strax til Høien, og begyndte at opbryde den, og efter at have arbeidet derpaa i sex Dage fik de en Slug eller Aabning paa den, og da saae de, at der paa en Stol sad en forfærdelig sort og tyk Mand, der var ganske klædt i Guld, saa at det skinnede af ham, han brølte høit, og udblæste Ild af Munden. Romund spurgte, hvo der nu vilde gaae ned i Høien, og skulde han udvælge sig tre Kostbarheder. „Ingen Mand," svarede Vole, „vil vel vove sit Liv herimod; her ere nu tresindstyve Mand, men denne Trold vil vist skille dem alle ved Livet." „Kaare vilde have vovet dette," sagde Romund, „om han havde været i Live." Han vilde imidlertid selv lade sig hidse ned i et Tov, skjønt det var bedre at kæmpe mod otte andre. Romund gik da ned ved Rebet, det var om Natten, og da han kom ned, bar han meget Gods sammen, og bandt det i Enden paa Rebet. Thrain havde i gamle Dage været Konge over Valland, og havde vundet alt ved Trolddom, og bedrevet meget Ondt, og da han var saa gammel, at han ikke kunde stride længer, lod han sig sætte levende i Høien med meget Gods. Romund fik nu Øie paa Sværdet, som hang oppe paa en Stolpe; han rykkede det ned, bandt

det om sin Lænd, og gik derpaa frem til Stolen, og sagde: „Jeg kommer nu til at gaae af Høien, eftersom ingen forhindrer mig; men hvordan staaer det til med dig her, du Gamle! saae du ikke, at jeg bar dit Gods sammen, men du lede Hund sidder kroget og stille; hvad er kommet dig i Øiet, at du sidder og seer paa, at jeg tager dit Sværd og din Halskjæde og mange andre dine Kostbarheder." Thrain sagde, at han ikke agtede det for noget, naar han blot vilde lade ham sidde rolig paa sin Stol; „jeg kunde før nok stride," sagde han, „men da er jeg altfor ræd, om du allene skal røve mine Rigdomme fra mig, og vil jeg forhindre dig fra at tage dem, og du maa see dig for med mig, som er død." Da sagde Romund: „Staa paa dine Been, du rædde og feige! og tag nu Sværdet tilbage fra mig, om du tør!" „Det er ingen Hæder," sagde Draugen, „at anfalde med Sværd mig, som er vaabenløs; heller vil jeg prøve Styrke med dig og brydes." Romund kastede da Sværdet i Fortrøstning til sine Kræfter, og da Thrain saae dette, tog han sin Kjedel ned, som han havde hængende oppe, og meget forbittret gav han sig til at blæse paa Ilden, da han havde lavet sig til at spise af Kjedlen; imellem hans Fødder laae store Gløder, og Kjedelen var fuld i Bugen. Han havde en Kofte paa sig, der glindsede af Guld; begge hans Hænder vare indtærede, og Næglene vare bøiede indad paa Fingerenderne. Romund tiltalte ham nu saaledes:

Stig du af Stolen,
Skalk hin arge!
Alt dit Gods berøvet.

„Ja!" svarede Draugen, „nu er det paa Tide at træde

frem, allerhelst da du bebreider mig for Feighed." Dagen led nu og Aftenen indfandt sig, saa det blev mørkt i Høien. Draugen gik da frem, for at brydes med Romund, efterat have kastet sin Kjedel ned. Romund greb sig nu an af alle Kræfter, og saa haardt brødes de, at baade Gruus og Stene gik op. Da sank Draugen i det ene Knæ, og sagde: „Du støder mig haardt, og du er vissellig en tapper Mand." „Stat du igjen paa Fødderne uden Stytte!" sagde Romund; „jeg mærker, at du er langt svagere, end Gubben Maane sagde." Da begyndte Thrain at forgjøre sig, og Høien opfyldtes af en hæslig Stank. Han satte derpaa sine Kløer i Romunds Nakke, og sled Kjødet af Benene ned over Ryggen, og sagde: „Klynk kun ikke, om Legen end bliver noget haard, og din Krop saares, thi nu skal jeg rive dig levende i Stykker." „Ei veed jeg," sagde Romund, „hveden saadan en Katteunge er kommen i denne Høi." „Du maa vist være fødr af Gunlød," sagde Draugen, „thi saa ere dine Lige." „Det vil være slemt," svarede Romund, „at lade dig kløe mig saaledes længe;" og derpaa brødes de haardt og længe, saa at alt hvad der var i Nærheden rystede deraf, indtil Romund omsider, ved behændig at slaae Fødderne under ham, fik ham fældet. Det var nu blevet meget mørkt. Da sagde Draugen: „Nu overvandt du mig med Svig, i det du tog mit Sværd fra mig; det gav Kampen et andet Udfald, jeg har længe levet i min Høi og besiddet min Skat; men det er ikke godt at sætte for megen Lid til sine kostelige Sager, om de end tykkes at være gode, og aldrig havde jeg troet, at du, Mistiltein, mit gode Sværd! vilde vorde mig til Skade." Romund blev nu løs, og fik fat paa Sværdet, og sagde:

„Fortæl mig nu, hvor mange Mænd du i Holmgang overvandt med Mistiltein?" „Hundrede og fire og tyve," svarede Draugen, „og fik jeg selv ikke en eneste Skramme;" Konning Seming, som var i Sverrig, og jeg prøvede vore Idrætter, og han udlod sig med, at jeg vilde seent vorde overvunden." „Længe har du," sagde Romund, „været Mennesker til stor Skade, og det vil være en Lykkes Gjerning, at lade dig døe saasnart som muligt." Han hug da Hovedet af Draugen, og brændte ham heelt op paa et Baal, og gik dernæst ud af Høien. Man spurgte ham nu, hvordan det var gaaet af imellem ham og Thrain. „Det er gaaet aldeles efter Ønske," svarede han, „thi jeg hug Hovedet af ham." Romund valgte nu for sig tre af de Kostbarheder, han fandt i Høien, nemlig en Ring, en Halskjæde og Mistiltein. Alle de andre fik ogsaa store Rigdomme. Kong Olaf seilede saa derfra og nordop til sit Rige, hvor han siden slog sig til Ro.

5. Af denne Daad blev Romund særdeles navnkundig, og da han derhos var meget gavmild, vandt han alles Kjærlighed. Han gav engang en Mand, som hed Hrok, en god Guldring, som veiede en Øre. Dette fik Vole at vide, og han dræbte da Hrok ved Nattetid, og tog Ringen. Da Kongen spurgte det, sagde han, at han nok engang skulde tage Hævn over Vole for hans Troløshed. Kongen havde to Søstre, den ene af dem hed Dagny, den anden Svanhvide. Denne sidste udmærkede sig i alle Henseender, og hendes Lige fandtes ikke imellem Sverrig og Halogeland. Romund Greipsøn var nu hjemme, og spøgede med Svanhvide uden at tage sig vare hverken for Vole eller Bild. I en Samtale fortalte hun engang Romund, at Vole og Bild bagtalte ham for Kon-

gen. „Jeg frygter ikke for nogle arge Skurke," sagde han, „og saalænge du har Lyst til at tale med mig, saa længe vil jeg tale med dig." Ikke desto mindre havde dog denne Bagvaskelse den Følge, at Romund og hans Brødre saae sig nødte til at flygte fra Kongens Hof og drage hjem til deres Fader. Kort derefter talte Svanhvide til Kong Olaf, og sagde: „Nu er Romund forjagen fra Kongens Hof, han som dog meget forøgede vor Hæder, men istedenfor ham have I hos eder de to, som ikke udføre nogen hæderlig Daad." „Jeg har hørt tale om," svarede Kongen, „at han giver sig af med at forføre dig, og skal Sværdet skille eders Kjærlighed." „Kun lidet husker du nu," sagde hun, „hvorledes han ene gik i Høien, da ingen anden torde; og før skulle Vole og Bild vorde hængte," sagde hun med Stolthed, og gik i det samme bort."

6. Noget efter kom to Konger fra Sverrig, som begge bare Navnet Halding. I Følge med dem var Rongvids Broder Helge. De udbøde Kong Olaf til Strid vester paa Vænerisen. Han vilde heller møde dem, end flye sin Odel, og sendte derfor Bud til Romund og hans Brødre, at de skulde følge ham. Romund vilde aldeles ikke drage med, men sagde, at Bilds og Voles Dygtighed jo var tilstrækkelig til at vinde Kongen Seier. Kongen begav sig da paa Reisen med sin Hær. Men Svanhvide, som frygtede for et slet Udfald af Sagen, drog hjem til Romund, der tog vel imod hende. „Agt nu min Bøn," sagde hun, „mere end min Broders Forlangende, og yd Kongen Bistand! jeg vil give dig et Skjold med det Baand, som hører til det, og skal intet skade dig, saalænge du bærer det." Romund takkede hende

for denne Gave, og hun glædede sig, da hun formaaede ham til at begive sig paa Reisen med hans otte Brødre. Imidlertid kom Kongen med sin Hær til Vænerisen, hvor de Svenskes Hær forud havde indfundet sig. Saasnart det om Morgenen blev saa lyst, at man kunde see at stride, grebe de til Vaaben, og begyndte Striden paa Isen, og de Svenske gik haardt frem. Strax i Begyndelsen af Slaget blev Bild dræbt, men Vole tog sig vare for at komme der. Kong Olaf og Kong Halding mødtes, og deres Kamp fik det Udfald, at Halding blev saaret. Imidlertid havde Romund sat et lille rundt Telt paa hin Side af Søen; hans Brødre rustede sig tidlig om Morgenen. „Jeg har haft en slem Drøm i Nat," sagde Romund, „og vil alt vist ikke gaae efter Ønske, og vil jeg derfor ikke deeltage i Striden i Dag." Hans Brødre sagde, at det var en stor Skam, ikke at torde yde Kongen Bistand, og dog være kommen i det Ærende. De gik da ene til Kampen, og trængte haardt frem, og hvor de kom i Haldingernes Hær, faldt den ene ovenpaa den anden. Der var da kommen en Troldkvinde, ved Navn Lara, iført en Svaneham; hun gol med saadan en Trolddoms Stemme, at ingen af Olafs Mænd formaaede at værge sig. Hun fløi over Greips Sønner, og sang høit; og til samme Tid mødte Helge hin Frækne dem, og dræbte dem alle otte.

7. I det samme som dette gik for sig, kom Romund til Striden. Helge hin Frækne kjendte ham, og sagde: „Nu er den Mand kommen her, som dræbte min Broder Rongvid, og maae I nu vogte eder for det Sværd, som han hentede i Høien; du var nu langt borte, da jeg dræbte dine Brødre." „Ei behøver du, Helge!" sagde

Romund, „ved Bebreidelser at fremskynde mig til Kamp, thi enten jeg eller du skal nu falde!" Mistiltein er saa tungt et Vaaben," sagde Helge, „at du ei kan føre det; jeg vil laane dig et andet Sværd, som du kan føre." „Ei tør du," svarede Romund, „at bebreide mig Mangel paa Mod; du kan dog vist huske det Hug, som jeg gav Rangvid, da hans Hjerneskal knustes." „Du Romund!" vedblev Helge, „har bundet en Møes Strømpebaand om din Haand, skil dig ved det Skjold, som du bærer! du faaer ingen Saar, saalænge du bærer dette; og er jeg vis paa, at du troer paa denne Mø." Romund kunde ikke udholde saadan Forekastelse, og kastede Skjoldet ned. Helge hin Frække havde *stedse tilforn* haft Seier, og vundet den ved Trolddom, ligesom nu hans Frille Lara var tilstede i en Svaneskikkelse, for at staae ham bi paa saadan Viis. Men der traf ham nu det Uheld, at han hævede sit Sværd saa høit op over sig, at det sønderskar Svanens Been, og gik siden ned i Jorden lige til Fæstet. „Nu er min Lykke forspildt," sagde da Helge, „og det var et ondt Tilfælde, at jeg skulde miste dig." „Der paaførte du dig selv den største Skade, Helge!" sagde Romund, „i det du dræbte din egen Frille, og nu har Lykken vist forladt dig;" og i det samme faldt Lara død ned. Af det Hug, som Helge hug til Romund, saa at Sværdet løb i Jorden til Fæstet, traf Sværdsodden Romunds Underliv og ristede det ned; men da Helge bøiede sig efter Hugget, var Romund ikke seen, men hug Mistiltein i Helges Hoved, og kløvede Hjelmen og Hovedet, saa Sværdet gik i til Skuldrene, men fik derved et stort Skaar. Derefter tog Romund sin Bæltekniv, og gjorde Hul i Skindet paa begge Sider af Saaret, hvor-

efter han skad Isteren, som hang udenfor, ind, hæftede dernæst Maven sammen med et Baand og bandt Klæderne fast om den; kæmpede derpaa atter med Heftighed, og fældte for Fode den ene ovenpaa den anden, og stred saaledes lige til Midnat, da Haldingernes Hær flyede, hvormed Slaget endtes. Romund fik da Øie paa en Mand, som stod der paa Isen, og tænkte, at denne maatte have med Trolddom forgjort Isen paa Vandet; da han saae nærmere til, kjendte han ham, at det var Vole. Han sagde da, at det var tilbørligt at give ham Gjengjeld, og løb imod ham, hævede Mistiltein i Veiret, og vilde hugge til ham. Vole blæste Sværdet ud af hans Haand, og det traf lige for et Hul paa Isen, og sank ned til Bunden. Da lo Vole og sagde: „Nu er du Døden vis, da du tabte Mistiltein af din Haand." „Da skal du dog døe før jeg," sagde Romund, og sprang i det samme ind paa Vole, greb fat i ham, og kastede ham saa haardt ned i Isen, at Halsbenet brødes, og den skrækkelige Troldmand laae død paa Stedet; men Romund satte sig ned paa Isen, og sagde: „Jeg har ikke fulgt Møens Raad; derfor har jeg nu faaet fjorten Vunder, og desforuden mistet mine otte Brødre og mit gode Sværd Mistiltein, som faldt i Søen; dette Sværds Tab faaer jeg aldrig erstattet." Siden gik han derfra og hjem til sit Telt, og tog sig nogen Hvile.

8. Derpaa drog Romund til Kongens Søstre, og Svanhvide eftersaae hans Saar, syede Underlivet sammen, og pleiede ham paa det bedste. Hun lod ham bringe til en gammel Bonde, ved Navn Hagal, hvis Kone var meget klog paa Lægedom; de toge vel imod ham, og lægede ham, til han fik sin Helsen igjen. Ro-

mund fik at mærke, at dette Ægtepar vare meget kloge Folk; thi engang, da Gubben, som han ofte pleiede, var ude at fange Fiske, drog han en Gjedde, og da han kom hjem, og skar den op, fandt han Romunds Sværd Mistilstein i dens Bug, og gav ham det igjen. Romund blev glad ved Sværdet, kyste paa dets Fæste, og lønnede Bonden vel derfor. I Kong Haldings Hær var en Mand, som hed Blind hin Onde; denne Mand fortalte Kongen, at Romund var i Live, og blev hemmelig helbredet hos Bonden Hagal og hans Kone. Kongen sagde, at det var utroligt, at de torde driste sig til at skjule ham, men bød dog, at man skulde lede efter ham. Blind drog da med nogle Mænd til Hagals Huse, og spurgte, om Romund var skjult der. Kærlingen nægtede det og sagde at de kunde gjerne søge, men han vilde ikke kunne findes der. Blind søgte da nøie ude og inde, men fandt ham ikke; thi Kærlingen havde vendt sin Kjedel om, og skjult ham derunder. Blind gik nu bort igjen med sit Følge, men da de vare komne et Stykke Vei, sagde han: „Ei har vor Færd haft et hæderligt Udfald, og skulle vi vende tilbage.“ De gjorde saa, og da de kom til Kærlingen, sagde Blind, at hun var underfundig, og havde skjult Romund under sin Kjedel. „Leder da, og tager ham der!“ sagde hun. Og det kunde hun ogsaa godt sige, thi saasnart hun saae, at de vendte tilbage, gav hun Romund Kvindeklæder paa, og lod ham dreie Kværnen og male Korn. De ledte nu igjen omkring i Husene, og saasnart de kom, hvor Møen dreiede Kværnen, snusede de rundt omkring; men hun saae bistert til dem; og da de intet fandt, droge de igjen bort; men da de vare komne ud paa Veien, sagde

Blind, at Kærlingen ganske sikkert havde forgjort deres Øine, og at han havde stærk Mistanke om, at det maatte have været Romund, som sad i Kvindeklæder og dreiede Kværnen. „Vi have, seer jeg nok, ladet os føre bag Lyset," sagde han, „men det nytter os dog ikke at have mere med hende at gjøre, thi hun er os for klog." De lode det da blive ved at ønske Ondt over hende, og droge med saa forrettet Sag tilbage til Kongen.

9. Om Vinteren efter havde Blind mange Drømme, og engang fortalte han Kongen sine Drømme, og sagde saaledes: „Mig tyktes en Ulv rende østenfra; den bed eder, Konning! og tilføiede eder et svært Saar." Kongen sagde, at han raadede denne Drøm saaledes: „Her vil komme en Konning nogenstedsfra; og vil Mødet blive farligt i Førstningen, men dog siden ende med Forlig." „Fremdeles" sagde Blind, „drømte jeg, at mig syntes mange Høge sidde paa et Huus, og deriblandt kjendte jeg din Falk, Herre! den var ganske fjæderløs, og Hammen var slaaet af den." „En Storm vil komme fra Skyerne og ryste vor Borg," sagde Kongen. Den tredie Drøm fortalte Blind saaledes: „Mange Svin saae jeg rende søndenfra til Kongens Hal; de rodede Jorden op med deres Tryner." Kongen sagde: „Det bebuder svær Søgang, vaadt Veir, og en Græsvæxt, som vil groe ved den megen Væde og klart Solskin." Fremdeles fortalte Blind den fjerde Drøm: „Mig tyktes et forfærdeligt Uhyre komme østenfra, han bed eder et stort Saar." Kongen sagde: „Udsendinge fra nogensomhelst Konning ville komme i min Hal; de ville løfte alle deres Vaaben i Veiret, og derover vil jeg blive vred." „Den femte

Drøm er denne," sagde Blind, „at mig tyktes en grusom Orm ligge om Sverrige." „Her vil komme til Landet," sagde Kongen, „et skjønt Drageskib, ladet med Kostbarheder." „Sjette Gang drømte jeg," sagde Blind, „at mig tyktes, der kom en sort Sky, som havde Kløer og Vinger, og fløi bort med dig, Konning! Fremdeles drømte jeg, at der hos Gubben Hagal var en Orm, som grusomt bed Folk; den opaad baade mig og eder og alle Kongens Mænd; hvad mon det betyde?" „Hørt har jeg," sagde Kongen, „at en Bjørn har sit Leie tæt ved Hagals Hytte; jeg vil drage paa Jagt efter Bjørnen, og vil den da blive rasende bister." „Dernæst drømte jeg," sagde Blind, „at en Dragegham var trukken uden om Kongens Hal, og derved hang Romunds Bælte." „Du veed," sagde Kongen, „at Romund mistede Sværdet og Bæltet i Vandet, og du er nu bange for Romund." Blind drømte endnu flere Drømme, som han fortalte Kongen, men Kongen udlagde dem alle, eftersom det behagede ham, men ingen af dem saaledes, som de havde tydeligt Mærke til. Endelig sagde Blind en Drøm, der angik ham selv: „Mig tyktes," sagde han, „at en Jernring var sat om min Hals." Kongen sagde: „Denne Drøm maa udtydes saaledes, at du vil blive hængt, og derhos ere vi begge Døden nær."

10. Derefter samlede Kong Olaf en Hær, og drog med den til Sverrig, og Romund fulgte ham. De kom uformodentlig til Kong Haldings Hal. Kongen laae i en Skemme eller Udbygning, og blev intet vaer, før Døren til Skemmen blev opbrudt. Halding raabte paa sine Mænd, og spurgte, hvo det var der skrede saaledes ved Nattetid. Romund nævnte sig. „Du vil vel hævne

dine Brødre;" sagde Kongen. Romund sagde, at han skulde ikke komme til at tale meget om hans Brødres Fald: „nu skal du undgjelde det, og her miste Livet," føiede han til. Da sprang een af Kong Haldings Kæmper op, der var saa stor som en Rise. Romund dræbte ham strax. Kong Halding værgede sig i Sengen, og fik ikke noget Saar, thi hver Gang Romund hug til ham, traf Sværdets Flade paa Kongen. Da tog Romund en Kølle, og slog Kong Halding ihjel med den. Derpaa sagde han: „Her har jeg fældet Kong Halding, og jeg har aldrig kjendt berømtere Mand. Gubben Blind, som ellers hed Bavis, blev bunden og hængt, og saaledes gik hans Drøm i Opfyldelse. De toge der meget Guld og andet Gods, og droge dernæst hjem. Kong Olaf giftede sin Søster Svanhvide med Romund. De elskede hinanden høit, havde Sønner og Døttre sammen, der langt overgik andre Mennesker. Fra dem nedstamme Kongeslægter og store Kæmper, og endes her Sagaen om Romund Greipsøn.

Thorstein Vikingsons Saga.

Her begynder Thorstein Vikingsøns Saga.

Denne Saga begynder med Fortællingen om en Konge, ved Navn Loge, som herskede over det Land, som udgjør den nordligste Deel af Norge. Han var større og stærkere end nogen anden i dette Land; hans Navn blev forøget, og han blev kaldt Haloge, og af ham fik Landet Navn, og blev kaldt Halogeland. Loge var en meget smuk Mand, og han slægtede i Styrke og Væxt sine Forfædre paa, thi han var af Risernes Slægt. Han var gift med Glød, en Datter af Grim fra Grimsgaard nord oppe i Jøtunheim, med hvilket Navn Landet nord oppe ved Elivaage den Gang benævntes. Grim var en stor Berserk, han var gift med Alvor, en Søster til Alf den Gamle, som regjerede over det Rige, der ligger imellem de tvende Aaer, som benævntes efter ham, og kaldtes Elve; den ene blev kaldt Gøtelv, den nemlig som laae mod Sønden, og adskiller Kong Gøtes Land, som kaldes Gotland; men den anden kaldtes Raumelv, som laae imod Norden, og var opkaldt efter Kong Raum; det Rige kaldtes Rommerige. De Lande, hvorover Kong Alf regjerede, kaldtes Alfheim, og hele det Folk, som nedstammer fra ham, er af Alfeslægt; de vare smukkere Mennesker end andre Folk og lignede mest Risefolket. Kong Alf var gift med Bryngerde, en Datter af Kong Raum i Rommerige; hun var en stor Kvinde, men ikke smuk, thi Kong Raum var

styg af Udseende, hvorfor ogsaa de Folk, som vare store og hæslige, kaldtes Raumer efter ham. Kong Haloge havde med sin Dronning Glød tvende Døttre, af hvilke den ene hed Eisa, den anden Eimyrja, som i Skjønhed bar Fortrinet for alle Moer der i Landet; de slægtede i den Henseende deres Frænder paa, thi saa var ogsaa deres Fader og Moder; men eftersom Ild og Lys opklarer de Steder, som forud ere mørke, fik disse Ting Navn af fornævnte Kvinder. Hos Kong Haloge vare tvende Jarler, af hvilke den ene hed Visil, og den anden Vesete; de vare begge store og stærke Mænd, og forsvarede Kongens Land. Det skete nu en Dag, at Jarlerne gik for Kongen, og Visil beilede til Eimyrja, og Vesete til Eisa; Kongen gav dem begge Afslag; de bleve derover meget vrede, og bortrøvede Moerne kort efter. De flygtede ud af Landet, og torde ikke komme for Kongen, thi han forviste dem af sit Rige, og desuden lod han anrette Galder til at de aldrig skulde kunne trives der i Landet, og bestemte derhos, at deres Slægt skulde for bestandig være forviist fra sin Eiendom. Vesete nedsatte sig paa den Ø eller Holm, som kaldes Borgunderholm; han var Fader til Bue og Sigurd Kappe; Visil seilede længere østerpaa, og nedsatte sig paa den Ø, som kaldes Visilsø; han havde med sin Kone Eimyrja en Søn, som hed Viking, han var tidlig stor af Væxt og stærkere end andre Mænd.

2. Der var en Fylkes eller Herredskonge i Sverrig, ved Navn Ring, han havde en Dronning, og med hende en Datter, som hed Hunvor, og var en saare smuk og vel dannet Pige. Hun havde en stor Skemme eller adskilt Stue, og en Mængde Kvinder om sig, af hvilke

Ingeborg, en Datter af Herset Jarl af Ulfarager, gik hende nærmest, saa at de fleste sagde, at hun ikke stod tilbage for Kongens Datter i noget uden i Byrd og Viisdom, hvori denne overgik alle andre der i Landet. Mange Konger og Kongesønner beilede til hende, men hun gav dem alle Afslag, hvorfor alle fandt, at hendes Overmod og Hoffærdighed var uden Grændser; der vare ogsaa mange, som sagde, at der dog vel omsider vilde blive lagt nogen Hindring for hende; saaledes led nu en Tid frem. Bag ved Kongens Gaard laae der et Fjeld, der var saa høit, at intet Menneske kunde gaae derover. Det skete dog nu en Dag, at en Mand, om han saa kunde kaldes, gik ned ad Fjeldet; han var større og styggere, end at man før havde seet hans Lige, og han lignede mere en Jætte end et Menneske. I Haanden havde han et tveoddet Spyd. Det var ved den Tid, da Kongen sad til Bords, at denne frygtelige Mand gik til Hallens Dør og udbad sig Tilladelse til at gaae ind, men Dørvogterne nægtede det. Han stak til dem med Spydet, og een af Oddene traf paa Brystet af hver, og gik ud igjennem Ryggen; han hævede derpaa begge over sit Hoved, og kastede dem døde langt bort paa Pladsen. Dernæst gik han ind og hen for Kongens Høisæde, og sagde: „Eftersom jeg har agtet eder, Konning Ring! saa høit, at jeg har besøgt eder, saa tykkes mig, at det er eders Skyldighed, at I optager mit Ærende vel." Kongen spurgte, hvad det var, og hvad han hed. Han svarede: „Jeg hedder Harek Jarnhaus og er en Søn af Konning Kroppenbag af Indieland, men mit Ærende hid er det, at I skal overgive mig eders Dotter, Land og Mænd, og ville de fleste holde for, at Riget staaer sig bedre ved

at jeg styrer det, end du som er saa gammel og kraftløs; men hvis det synes dig haardt at miste Riget, da vil jeg tilstaae dig det til Gjengjeld, at jeg vil ægte din Datter Hunvor, og synes du ikke derom, da vil jeg dræbe dig, bemægtige mig Riget og have Hunvor til Frille. Kongen fandt nu, at han var stædt i en stor Vaande, thi alt Folket blev taust og forskrækket ved denne Tale. „Det tykkes mig bedst," sagde da Kongen, „at vi faae at vide, hvorledes hun vil svare." Harek sagde, at han var dermed vel tilfreds. Der blev da sendt Bud efter Hunvor, og denne Sag blev fremfart for hende. Hun svarede: „Denne Mand staaer mig vel an, skjønt det forekommer mig, som han kunde blive mig forskjellig i Sindsbeskaffenhed, men i enhver Henseende kan jeg være vel tilfreds med ham, imidlertid vil jeg dog spørge, om der er noget, hvormed vi kunne befrie os derfra." „Det skal der være," sagde Harek, „hvis Kongen vil gaae i Tvekamp med mig efter tre Dages Forløb, eller stille en Mand for sig, da skal den, som fælder den anden paa Pladsen, raade for alt." „Vist er det," sagde Hunvor, „at der ingen vil findes, som vil kunne overvinde dig i Tvekamp, men dog vil jeg tilstaae det." Harek gik siden ud, men Hunvor gik til sin Stue og græd bitterlig. Kongen adspurgte sine Mænd, om ingen af dem vilde slaaes med Harek, for at faae hans Datter tilægte, men, skjønt alle fandt Giftermaalet godt, vilde dog ingen vove sig i denne Fare, thi alle troede at see den visse Død for sig. Mange sagde ogsaa, at hun havde vel fortjent dette, saa mange som hun havde afviist, og at hendes Overmod nu vilde formindskes, om hun skulde giftes med Harek. Hun havde en Tjener, som hed

Eymund, som var hende huld og tro i alle hendes Foretagender, denne Eymund kaldte hun strax samme Dag til sig, og sagde: „Nu gaaer det ikke an at sidde rolige, jeg vil nu skikke dig i et Ærende; du skal tage et Skib, og roe ud til den Ø, som ligger udenfor Ullarager, og kaldes Vifilsø; paa denne Ø er der en Gaard, did skal du drage, og være der i Morgen Aften ved Solens Nedgang; du skal gaae ind i Gaarden ad den vestre Dør, og naar du kommer ind, faaer du der at see en Mand, som er temmelig til Alders, dog end rask og kraftfuld, og en aldrende Kone; de have en Søn, som hedder Viking, han er nu femten Aar gammel og er meget mandig, han pleier at holde sig tilbage; enten ville vi af ham faae Hjælp i vor Sag, eller jeg seer vanskelig nogen Udsigt. Lad dig ikke see, men hvis saa kan hændes, at du faaer ham at see, da kaste du dette Brev i hans Skjød og drage siden hjem!" Eymund gjorde sig i Hast færdig, og begav sig om Bord selv tolvte; han kom til Vifilsø, og gik ene i Land og op til Gaarden, og søgte til Ildstuen, hvor han stillede sig bag Døren; han saae Husbonden sidde med sin Kone ved Ilden, og han fandt i ham en mandig Karl. Der havde sat sig Aske paa Gløderne, saa at man ikke saae klart. Konen tog til Orde: „Jeg holder for, min kjære Vifil! at det nu vilde være godt, om vor Søn Viking søgte nogen Forfremmelse, thi nu vil ingen kunne staae imod ham, og nu skal snart Tvekampen med Harek afholdes." „Det synes mig uraadeligt, Eimyrja!" sagde han, „thi vor Søn er ung og ubetænksom, forvoven og uforsigtig; og det er strax hans Død, om han lader sig forlokke til at slaaes med Harek, men dog maa du raade herfor." Strax

efter sprang Døren op bag ved Bondett, og der traadte en Mand frem, frygtelig stor af Væxt, og satte sig ned hos sin Moder. Eymund kastede Brevet hen i Vikings Skjød, og løb derpaa ud og til sit Skib, som tilbage til Hunvor og fortalte sit Ærendes Udfald. Hun sagde, at Skjæbnen maatte raade. Viking tog Brevet, som indeholdt en Hilsen fra Kongens Datter, og Bøn fra hende om, at han vilde slaaes med Harek Jarnhaus, hvorefter hun vilde ægte ham. Viking skiftede Mine derved, og da Visil saae det, spurgte han, hvad det var for et Brev. Viking viste ham Brevet. „Det vidste jeg," sagde da Visil, „og det havde været bedre, om jeg havde raadet før, Eimyrja! men hvad er din Agt?" Viking svarede: „Er det ikke godt at frelse Kongens Datter?" „Det er din vísse Død, om du slaaes med Harek," sagde Visil. „Det vil jeg dog vove paa," svarede Viking. „Derved er da intet at gjøre," sagde da Visil, „men jeg vil dog fortælle dig om hans Æt og om ham selv."

3. „Tyrus den Store var Konge over Indieland; han var en i alle Henseender ypperlig Høvding, og var gift med en fortræffelig Dronning, med hvilken han havde en Datter, som hed Trona og var saare smuk; hun overgik de fleste Kvinder i Forstand, og var den ypperste af alle Kongedøttre. Dernæst er at fortælle om en Mand, som hed Kol; om ham er meget godt at sige, det først, at han var stor som en Jætte, styg som Djævelen, og saa troldkyndig at han foer ned i Jorden og Vandet, og sammenkoblede de mest forskjellige Gjenstande; han var saa stor en Hamløber[1], at han paatog

[1]) d. e. et troldkyndigt Menneske, som forstod sig paa at løbe af een Ham eller Skikkelse i en anden.

sig forskjellige Væseners Skikkelser; han foer snart med Vindene, snart i Søen; han havde saa stor en Pukkel paa Skuldrene, at, naar han stod opret, var Pukkelen høiere end Hovedet. Denne Kol drog med en stor Hær til Indieland, dræbte Kong Tyrus og ægtede Trona, underlagde sig Land og Folk og blev Konge derover. Han havde mange Børn med Trona, og de slægtede mere deres fædrene end deres mødrene Æt paa. Kol blev kaldt med Tilnavn Kroppenbag. Han eiede tre Kostbarheder: den ene var et Sværd, saa fortræffeligt at der paa den Tid ikke bares et bedre af nogen, det hed Angervadil; den anden var en Guldring, som hed Glæser; den tredie var et Horn, i hvis nederste Rum der var en Drik af den Egenskab, at enhver, som drak af den, fik den Sygdom, som kaldes Spedalskhed og en saa stor Forglemmelse, at han ikke huskede noget af hvad der var skeet, men naar han drak af Hornets øverste Rum, saa kom han sig strax igjen. Deres ældste Barn var Bjørn Blaatand; hans Tænder vare blaae af Farve, og stode halvanden Alen frem af hans Mund; med dem dræbte han ofte Folk i Slagene, eller naar han var vred. Kols Datter hed Dis. Deres tredie Barn hed Harek; da han var syv Aar gammel, var han skaldet over hele Hovedet; hans Hjerneskal var saa haard som Staal, og derfor blev han kaldt Jarnhaus eller Jernpande. Deres fjerde Barn hed Ingjald, hans Overlæbe var en Alen lang fra Næsen af, derfor blev han kaldt Ingjald Trana eller Tryne. Da disse Brødre vare hjemme, havde de ofte den Skjemt, at Bjørn Blaatand hug, saa stærkt som han kunde, sin Tand i sin Broder Hareks Hjerneskal, og det skadede ham dog ikke. Paa Ingjald Trynes Læber

fæstede heller ikke Vaaben. Kol Kroppenbag lod anrette en Seid, for at intet Vaaben skulde kunne blive nogen af hans Afkom til Bane, uden Sværdet Angervadil alene, og at intet Jern ellers skulde kunne bide paa dem; og da Kol var gammel nok, døde han en ynkelig Død. Trona gik da frugtsommelig, og nedkom og fødte en Søn, som blev kaldt Kol efter sin Fader, han lignede sin Fader ligesaa meget, som han var ham nær beslægtet. Saasnart denne Kol var et Aar gammel, var han ond for andre Drenge at komme i Kast med; han blev kaldt Kol Krappe[1]. Dis blev gift med Jøkel Jernryg, som var en Blaamand og Bersærk. Disse Søskende skiftede Arv efter deres Fader; Dis fik *Hornet*, Bjørn Blaatand Sværdet, Harek Ringen, Ingjald Kongedømmet, men Kol det rørlige Gods. Tre Aar efter Kong Kols Død giftedes Trona med Herfin Jarl, en Søn af Kong Rodmar af Marsereland, og ved ham havde hun det første Aar en Søn, som blev kaldt Framar; han var haabefuld og ulig sine Brødre." „Nu tykkes det mig bedst," sagde Visil, „at du ikke vover dit Liv imod denne rædsomme Mand, paa hvem Jern ei bider." „Dog skal det skee," svarede Viking, „vove skal jeg det, hvordan det end gaaer." Og da Visil saae, at det var hans faste Forsæt at slaaes mod Harek, da sagde han: „Jeg vil fortælle dig mere om Kols Sønner: „Jeg og Vesete havde Landeværn hos Kong Haloge, og vi droge paa Krigstoge om Sommeren; engang mødte vi da Bjørn Blaatand i Grønningesund, og sloges paa den Maade, at Vesete slog Bjørn med sin Kølle over Haanden, saa at Sværdet faldt ud af den, og jeg fik det fat, og stak ham igjennem der-

[1]) d. e. den som nedkrummer sin Modstander.

med, og saaledes lod han sit Liv; siden har jeg baaret dette Sværd, og nu vil jeg give dig det, Frænde!" han hentede da Sværdet, og gav Viking det; han syntes vel om Sværdet, og han gjorde sig nu færdig, og steg ene i en Baad. Han kom til Kongehallen samme Aften, som Tvekampen skulde afholdes; der herskede da overalt Sorg og Bekymring. Viking gik for Kongen, og hilste paa ham; Kongen spurgte ham om Navn; Viking sagde ham det, som det var. Hunvor sad paa Kongens ene Side. Viking spurgte, om hun havde bedet ham at komme der; hun sagde, at det var saa. Viking spurgte, paa hvad Vilkaar han skulde gaae i Tvekamp med Harek; Kongen sagde: „Du skal have min Dotter med hæderlig Medgift." Dette tilstod Viking, og han fæstede da Hunvor; men de fleste holdt for at han vilde være dødsens, om han slogs med Harek.

4. Viking drog nu til Kamppladsen, Kongen fulgte ham med sin Huustropp. Harek kom der nu, og spurgte, hvo der skulde slaaes med ham. Viking gik frem, og sagde: „Her er den." Da sagde Harek: „En ringe Sag tykkes mig det er at fælde dig paa Pladsen, thi jeg veed, at du er død, om jeg slaaer dig med min Næve." „Men jeg troer vist," svarede Viking ham, „at du anseer det for en vanskelig Sag at slaaes imod mig, da du skjælver ved at see mig." Da sagde Harek: „Det er ei saa, og jeg maa skaane dit Liv, da du selv vil gaae lige i Dødens aabne Mund, og hug du nu først efter Tvekamps Lov, thi jeg har udfordret dig, og jeg vil staae stille imedens, thi jeg er ikke bange for, at det skal skade mig." Viking trak nu Angervadil, og Sværdet skinnede som der brændte Ild af det. Da Harek saae det, sagde

han: „Med dig skulde jeg aldrig have stredet, om jeg havde vidst, at du havde haft Angervadil; det er rimeligst, at det vil gaae som min Fader sagde, at vi Søskende ville kun leve kort Tid, han ene undtagen, som bærer hans Navn; det var en stor Ulykke, at Angervadil gik ud af vor Æt," og i det samme hug Viking Harek i Hjerneskallen, og kløvede ham saa lang som han var, saa at Sværdet gik ned i Jorden lige til Fæstet. Kongens Mænd opløftede da et stort Seiersraab; Kongen drog hjem til Hallen med Glæde. Der blev nu talt om, at der skulde anrettes til Brylupet, men Viking sagde, at han ikke ønskede det: „Hun skal sidde som Fæstemø i tre Aar," sagde han, „men jeg vil drage paa Krigstoge." Det skete nu saa, at Viking styrede bort fra Landet med to Skibe, og Lykken fulgte ham, thi han havde Seier i hvert Slag; og da han havde været to Aar i Vikingsfærd, lagde han om Høsten til en Ø; Veiret var da godt, og det var meget varmt.

5. Denne samme Dag gik Viking ene i Land for at more sig; han gik til Skoven; det blev ham da meget varmt, og da han kom paa en skjøn aaben Plads i Skoven, satte han sig ned, og saae da en særdeles fager Kvinde komme; hun kom til ham og hilste paa ham med Anstand, og han optog hendes Hilsen vel. De talte længe sammen, og deres Samtale gik meget venskabelig af. Han spurgte hende om Navn; hun sagde, at hun hed Solbjørt. Hun spurgte ham, om han ikke tørstede, da han havde gaaet saa langt; Viking sagde, at han visnok tørstede; hun tog da et Horn frem af sin Overkappe, og bød ham drikke; han tog ved det, og drak, og derefter blev han søvnig, og lænede sig da op paa Solbjørts Knæ

og sov. Men da han vaagnede, var hun ganske forsvunden; det var da blevet ham meget underligt, og han havde en stor Vriden i Maven; Veiret var blevet meget koldt; han kunde nu næsten ikke mindes noget, hvad forhen var skeet og mindst Hunvør. Han gik om Bord paa Skibet, og styrede bort; han blev nu meget syg, og maatte lægge sig til Sengs af den Sygdom, som kaldes Spedalskhed. De seilede nu langt bort fra Land, thi de vilde ingensteds lande; men da han havde ligget tolv Maaneder i denne Sygdom, begyndte det at blive ham haardt at udholde, og der kom mange Saar paa hans Legeme. Det skete nu en Dag, da de lagde til Land, at de saae syv Skibe seile foran Havnen, og da de kom sammen, spurgte de hinanden om Navn. Viking sagde dem, hvo han var, og den som styrede hine Skibe, kaldte sig Halfdan Ulfsøn; han var en stor og stærk Mand. Saasnart han fik at vide, hvorledes det stod sig med Viking, gik han om Bord paa hans Skib, og han var da meget svag. Halfdan spurgte om Anledningen til hans Sygdom; Viking fortalte alt, som det var gaaet. Da sagde Halfdan: „Der har Hamløbersken[1] Dis Kolsdotter været med sine Kunster; det vil blive vanskeligt at hjælpe dig imod hende; thi hun troer nu at have hævnet sin Broder Harek Jarnhaus; nu vil jeg tilbyde dig Fostbrødrelag, og forsøge, om vi ikke kunne hævne os paa Dis." Viking svarede: „Ingen Forhaabning har jeg om at faae Bugt med Dis eller hendes Mand Jøkul Jernryg, da jeg er saa affræftet, men du forekommer mig at være saadan en Mand,

[1]) d. e. een, som ved Trolddom kunde paatage sig forskjellige Skikkelser.

at, om jeg end var ved min fuldkomne Helsen, vilde jeg ansee dette for et godt Tilbud, saa mandig som du er." Dette blev nu stadfæstet, og de indgik Fostbrodrelag. Halfdan havde en stor Drage, som kaldtes Jernbarden, fordi den var ganske beslaaet med Jern ovenfor Søgangen; den havde høie Borde og var et kosteligt Skib. De forblevne nu ikke længe der, men droge bort og hjem i Svafarige. Viking blev nu svagere og svagere, saa det saae ud til, at det snart vilde være ude med ham. Da de nu kom i Land, gik Halfdan ene bort fra Skibene, og gik, indtil han kom hen i en aaben Plads i Skoven. Der var en stor Klippe, han gik til den, og bankede paa den med sin Stok; der boede en Dværg, ved Navn Lit, som var en god Ven af Halfdan; han kom strax ud, hilste ham venlig og spurgte, hvad hans Ærende var. Halfdan sagde: „Denne Gang holder jeg det for meget magtpaaliggende, Fosterfader! at du fuldkommer min Begjering. „Hvad er det, Fosterson?" spurgte Lit. „Jeg ønsker," svarede Halfdan, „at du vil skaffe mig det gode Horn, som Dis Kolsdotter eier." „Du vil da volde mig en Ulykke," sagde Lit, „thi det vil blive min Bane, om jeg forsøger at skaffe det, og jeg faaer det paa ingen Maade, thi du veed, at der er ikke større Trold til i Verden end denne Dis er." „Det er mig dog nu af stor Vigtighed," sagde Halfdan. „Hvi skulde jeg da ikke forsøge derpaa," svarede Lit, „om jeg end sætter mit Liv ivove." „Vel gjør du da," svarede Halfdan. De skiltes nu for denne Gang, og Halfdan gik til Skibene, og var der en Tid.

6. Om Kong Ring er dernæst at fortælle, at han opholdt sig i sit Rige tilligemed sin Datter Hunvor efter Harek Jernpandes Fald, og alle holdt det for en berøm-

melig Heltedaad, at have fældet ham. Denne Tidende spurgtes til Indieland, og Ingjald Trana tog sig hans Død meget nær; han lod da Krigspilen udgaae over hele Landet og samlede en stor Hob Folk; i sin Hær havde han mange Udskud af Mennesker, og med hele denne Trop styrede han til Sverrig saa hastig, at intet Rys kom forud om hans Ankomst. Han bød Kongen til Kamp; denne gjorde sig i Hast færdig, og skjønt han kun havde faa Folk, drog han dog til Kamp, men den var snart afgjort, thi Kong Ring faldt med alle sine Mænd, og Ingjald bortførte Hunvør, og havde hende med sig til Indieland. Jøkul Jernryg ledte nu efter Fostbrødrene, og vilde hævne sin Svoger Harek. Viking og Halfdan vare, som sagt, i Svafa, og efter syv Dages Forløb kom Lit til Halfdan, og bragte Hornet med sig. Halfdan blev nu glad, og gik til Viking, som da var saa svag, at de fleste havde opgivet ham. Halfdan dryppede nu paa hans Læber af den øverste Deel af Hornet; Viking begyndte da igjen at trække Veiret lettere, og da han begyndte at komme til Kræfterne igjen, var det ligesom han vaagnede af en Søvn, og Ureenligheden faldt af ham ligesom Skæl af en Fisk, og det blev nu bedre med ham Dag for Dag, indtil han var ganske rask igjen. Da droge de bort fra Svafa, og holdt nord efter langs Balegards Side. Der fik de Øie paa atten Skibe, som alle vare store og tjeldede med sorte Telte. Da sagde Halfdan: „Her troer jeg at Jøkul Jernryg ligger foran os tilligemed sin Kone, Hamløbersken; jeg veed ikke, hvorledes Lit og hun have skiltes, thi han var meget afkræftet; men nu er det raadeligst at holde til Slag; man skal bære Godset af Ski-

bene, og Stene isteden. De roede derpaa haardt ind paa hinanden, og spurgte hinanden om Anførernes Navn. Jøkul nævnte sit Navn, og spurgte hvo de vare; Halfdan og Viking nævnte sig. Der behøvedes da ikke at spørges om Sag. De begyndte Slaget, og Striden blev meget hidsig, og der faldt mange paa Fostbrødrenes Side, thi Jøkul hug svære Hug. Da søgte Viking at komme op paa Jøkuls-Drage, ham fulgte Halfdan, og der blev da et stort Mandefald paa Dragen. Jøkul og Halfdan mødtes, og skiftede Vaaben; Jøkul var stærkest, dog hug Halfdan ham med sit Sværd tværs over Ryggen, men det bed ikke paa, uagtet Jøkul ikke var iført Brynie; men i det samme kom Viking til, og hug til Jøkul; dette Hug traf ham paa Skuldrene og afskar Armen og Siden og begge Benene, det ene ovenfor Knæet. Da faldt Jøkul, men var ikke død, og sagde: „Jeg vidste, da Dis havde tabt sin Helsen, at der vilde komme meget ondt efter; det var det første, at det Uhyre Lit sveg hende, og fik ved sine Kunster Hornet stjaalet fra hende, og lemlæstede hende, saa at hun nu efter deres Skifte ligger til Sengs; dog venter jeg, at han heller ikke befinder sig vel derefter; det vilde nu ikke have gaaet saa, hvis hun havde været paa sine Fødder; men det glæder mig dog, at I ikke have faaet Hunvør Kongedotter fra min Svoger Ingjald Trana." Kort efter døde han; der blev da raabt Seiersraab, og givet Fred til dem, som kunde helbredes. De toge der meget Bytte, og fandt Dis oppe paa Landet næsten død af hendes og Lits Skifte. De toge hende, og trak en Læadersæk over hendes Hoved, og stenede hende ihjel. Dernæst styrede de hjem til Svafa, og lode deres Folk helbrede. Og da de havde faaet fire og tyve Skibe

i Stand, alle vel udrustede med Folk og Vaaben, gjorde de bekjendt, at de agtede at fare til Indieland.

7. Ingjald Trana lod gjore store Udrustninger; han lod Borgmurene sætte i Stand, og samlede en stor Hob Folk og alskens Pak til sig. Saasnart Brødrene kom til Landet, brændte de og hærjede, hvor de kom frem, og alle frygtede for dem, og de gjorde stort Hærværk, inden Ingjald spurgte deres Ankomst. Han drog nu imod dem, og da de mødtes, indlode de sig strax i Slag. Halfdan og Viking syntes ikke før at være komne i saadan Fare, og de ginge mandigen frem, og da Slaget havde staaet en Tid, begyndte Ingjalds Mandskab at falde. Dette Slag varede i fire Dage, indtil omsider Ingjald stod ene tilbage; ham kunde de ikke faae saaret, og det forekom dem næsten, som han foer i Luften ligesaavel som paa Jorden. Omsider kom det dog saa vidt, at de stængede ham inde mellem Skjoldene, og toge ham fangen. Han blev da sat i Fjæder, og en Buestreng blev bunden om hans Hænder. Det var da saa mørkt, at de ikke torde dræbe ham, da Viking ikke vilde begaae Nattedrab. De gik ind i Borgen, toge Hunvør og Ingeborg, og førte dem til Skibene, og laae der om Natten, men om Morgenen vare Vagtmændene døde, og Ingjald borte, men Jernene laae ubrudte tilbage og Baandene uløste, og paa Mændene saaes intet Spor til Vaaben. Ingjald syntes saaledes at have viist sin Trolddom. De trak nu Seilene op, og seilede ud paa Havet og hjem til Sverrig. Viking lod anrette til Bryllup, og ægtede Hunvør. Halfdan beilede nu til Jarlens Datter Ingeborg. Der blev da sendt Bud til Herser Jarl paa Ullaraker, og da Jarlen kom, optog han dette Andragende vel; det

blev besluttet, at Halfdan skulde ægte Ingeborg, og der blev strax holdt Bryllupsgilde. De vare nu der om Vinteren. Sommeren derpaa droge de ud paa Krigstoge med ti Skibe; de hærjede i Østervegen, erhvervede sig meget Bytte, og droge hjem om Høsten. Tre Somre vare de saaledes ude paa Krigstoge, og vare hjemme om Vinteren, og ingen vare navnkundigere end de. En Sommer styrede de til Danmark, og hærjede der, og lagde indi Limfjorden; der saae de ni Skibe ligge og en Drage det tiende. De lagde strax til Skibene, og spurgte, hvo der styrede dem. Anføreren kaldte sig Njørfe: „jeg hersker over Oplandene i Norge," sagde han, „og har nylig modtaget min Fædrenearv, men hvad hedde de, som her ere komne?" De navngave sig, og Halfdan sagde: „Jeg vil byde eder ligesom andre Vikinger to Vilkaar, at I overgive eders Gods, Skibe og Vaaben, og gaae derefter i Land." „Det tykkes mig at være et haardt Vilkaar," svarede Njørfe, „heller vælger jeg at værge mit Gods og falde med Mandighed, om Skjæbnen saa vil, end at flye fra min Eiendom med Beskæmmelse, om I end have mere Mandskab og flere og større Skibe." „Ei skulle vi vise os saa umandige," sagde Viking, „at lægge til eder med flere Skibe, end I have, og fem af vore Skibe skulle ligge stille." „Det er mandigen talt," sagde Njørfe. De beredte sig nu til Strid, og begyndte Kampen, og sloges fra Stavnene paa deres Skibe. Der blev et meget heftigt Anfald, thi Njørfe kæmpede paa det djærveste, og Fostbrødrene ginge haardt frem. De sloges saaledes i tre Dage, uden at man kunde see, i hvis Lod Seiren vilde falde. Da sagde Viking: „Er der meget Gods paa eders Skibe?" Njørfe sagde, at der var intet af Be-

tydenhed, thi hvor de havde hærjet om Sommeren, havde Bønderne undflyet med deres Gods, hvorfor de kun havde gjort lidet Bytte. „Uforstandigt tykkes det mig," sagde da Viking, „at slaaes af Stridslyst allene, og spilde derfor mange Mænds Blod; vil du ikke, at vi skulle gaae i Forbund sammen?" „Godt tykkes det mig at indgaae Forbund med dig," sagde Njørfe, skjønt du ikke er af kongelig Æt; jeg veed, at din Fader var Jarl og en berømt Mand; jeg vil da indgaae Fostbrødrelag med dig paa det Vilkaar, at du skal hedde Jarl, men jeg Konge, ligesom vi ere fødte til, baade naar vi ere i mit Rige og ligesaa i andre. Halfdan taug, imedens de talte sammen. Viking spurgte, hvi han var saa langsom til at give Raad i denne Sag. „Mig tykkes," sagde Halfdan, at det vil være godt, om vi indgaae det Vilkaar, men ei kommer det mig uventet, om du kommer til at føle nogen Meen af een eller anden af dem, som ere hos Njørfe, derfor vil jeg ikke have nogen Deel deri, til enten at raade fra eller skynde til." Det skete da, at Njørfe og Viking indgik Forlig, og svore sig i Fostbrødrelag paa det forommtalte Vilkaar; de droge paa Krigstoge om Sommeren, og erhvervede sig store Rigdomme, og skiltes om Høsten. Njørfe drog til Norge, men Viking til Sverrig; Halfdan var da med ham. Men Viking havde ikke været længe hjemme, inden Hunvør blev syg og døde; de havde en Søn sammen, som hed Ring; han voxte op i Sverrig, og da han var fuldvoxen, blev han Konge der; han levede ikke længe, men fra ham nedstamme mange. Fostbrødrene droge hver Sommer ud paa Krigstoge, og bleve meget navnkundige, og samlede sig en Mængde Skibe, saa de havde fyrretyve i alt.

8. Om Ingjald Trana er det dernæst at fortælle, at han samlede sig en overordentlig stor Hær, og søgte efter Fostbrødrene Viking og Halfdan. En Sommer skete det nu, at de mødtes i Østervegen; Ingjald havde fyrretyve Skibe. Det kom da til et Slag, og de sloges, saa at man ikke kunde see, hvo der vilde gaae af med Seiren. Omsider søgte Viking at komme op paa Ingjalds Drage, og ham fulgte Njørfe og Halfdan, og gjorde ryddeligt foran sig, og dræbte den ene efter den anden. Da trak Ingjald sig tilbage i Dragen, og havde en stor Hellebarde at hugge med. Fostbrødrene trængte nu ind paa Ingjald, men det varede længe, inden de kunde tilføie ham noget Saar, og da Ingjald mærkede, at de trængte ham haardt ind paa Livet, sprang han over Bord. Njørfe og Halfdan sprang ud efter ham, og svømmede, saa godt de formaaede. Viking holdt ikke op, førend han havde dræbt enhver Mand, som var paa Dragen, hvorefter han sprang i en Baad, og roede til Land. Ingjald svømmede, indtil han naaede Land; da kom Halfdan og Njørfe frem i Skjærene. Ingjald greb en Steen, og kastede den mod Halfdan, men denne dukkede under. Nu kom Njørfe i Land og Halfdan paa et andet Sted, og de trængte da heftig ind paa Ingjald, og da det havde staaet længe paa, hørte de et stort Gny, og saae da derhen, hvor de hørte Gnyet, men da de igjen saae tilbage, var Ingjald forsvunden, og isteden var kommen en grum Galt, som intet lod ugjort; den trængte saa haardt ind paa dem, at de ikke kunde gjøre andet end værge sig, og da det havde gaaet saa en Tid, vendte Galten sig mod Halfdan, og bed hele Læggen af hans venstre Been; men i det samme kom Viking til, og hug Galten

tværs over Børsterne, saa Ryggen gik sønder, og de saae da nu, at Ingjald laae der død; de toge da Ild, og brændte ham op til Aske. De droge derpaa ud til Skibene, og forbandt Halfdans Saar. Derefter styrede de bort nordpaa op til den Ø, som hedder Thruma, hvorover der herskede en Mand, ved Navn Ræsil, en Søn af Søkongen Mæsil; han havde en Datter, som hed Tünna, og var en meget smuk og vel dannet Kvinde. Halfdan beilede til hende, og ved Kong Njørfes Bistand og Vikings Raskhed fik han hende tilægte. Fostbrødrene holdt nu op med at drage paa Krigstoge. Kong Njørfe slog sig til Ro i sit Rige; Viking forblev ogsaa der, og blev hans Jarl, men Halfdan blev en mægtig Herse, og boede paa Gaarden Vogar. Der var en stor Fjeldvei imellem hans Bopæl og Viking Jarls Rige; de holdt deres Venskab, saa længe de levede, men det stod sig ikke saa godt imellem Halfdan og Njørfe.

9. Over Fjordefylke herskede en Konge, ved Navn Olaf, som var en Søn af Eystein og Broder til Ingjald Ildraades Fader Ønund; alle disse vare utroe og onde at have med at gjøre; han havde en Datter, ved Navn Bryngerde, hende fik Njørfe, og havde hende hos sig og avlede med hende ni Sønner, af hvilke den ældste hed Jøkul, den anden Olaf, de øvrige Grim, Geiter, Teit, Tyrfing, Bjørn, Geir, Grane og Toke. De vare alle haabefulde Mænd, men dog overgik Jøkul langt de andre i alle Færdigheder; han var saa hovmodig, at han troede, at ingen kunde maale sig med ham. Olaf gik ham nærmest i alle Idrætter, men han var en urolig Mand og vanskelig at omgaaes og skadefro, og saa vare alle Brødrene, men de vare drabelige Mænd. Viking

havde ogſaa ni Sønner: den ældſte hed Thorſtein, de andre Thorer, Find, Ulf, Stein, Romund, Finnboge, Eyſtein og Thorgeir. De vare haabefulde Mænd og meget færdige i alſkens Idrætter; dog var Thorſtein den ypperſte af dem i alt; han var en meget ſtor og ſtærk Mand, venneſhuld og oprigtig, trofaſt og paalidelig i alt, han var langſom til ſelv at anfalde nogen, men han hævnede ſig ſkrækkelig, naar han blev anfaldet. Samme Dag, ſom der var gjort ham noget imod, kunde ingen mærke, om han fandt ſig vel eller ilde derved, men længe efter huſkede han det, ſom det var nylig ſkeet. Thorer var en meget hidſig og opfarende Mand, han blev ſtrax opbragt, naar man tilføiede ham Skade eller gjorde ham imod, og han agtede ikke paa, med hvem han havde at gjøre, eller hvad der vilde følge derpaa, og lod alt det gaae i Værk, ſom han fik i Sinde at gjøre. Han var meget behændig i alſkens Lege, og i Styrke overgik han de fleſte; han gik ſin Broder Thorſtein nærmeſt. Alle disſe unge Mennesker voxte tilſammen op i Riget. Paa den Fjeldvei, ſom var imellem Vikings og Halfdans Bygder, var en forſkrækkelig dyb Fjeldkløft, ſom paa det ſmaleſte Sted var tredive Alen; intet Menneſke kunde komme derover, hvorfor der heller ikke gik nogen Vei over dette Fjeld. Kong Njørfe, Viking Jarl og Halfdan havde forſøgt, hvorledes det gik dem med at ſpringe over denne Fjeldkløft, og Viking ſprang over i hele ſin Ruſtning, Njørfe derimod klædte ſig ſaa let ſom muligt, men Halfdan kunde allene komme over, naar Viking tog imod ham; de ſade nu alle i Ro i lang Tid. Viking Jarls og Kong Njørfes Venſkab aftog aldrig.

10. Njørfe og Viking bleve nu meget gamle; deres Sønner begyndte da at voxe stærkt til. Jøkul blev meget uregjerlig og urolig i alt. Njørfes Sønner vare næsten lige gamle med Vikings Sønner; den Gang disse Begivenheder foregik, vare de yngste tolv Aar gamle, men Thorstein og Jøkul vare tyve Aar. Njørfes og Vikings Sønner legede med hverandre, og disse gave i ingen Henseende hine noget efter; derover bleve Kongesønnerne fortrydelige, især Jøkul, som heri, ligesom i alt andet, var den heftigste. Det var tydeligt at see, at Thorstein frivillig gav efter i alle Ting, og han fik derfor ingen Bebreidelse. Thorstein overgik langt sine Brødre og alle andre, som man kjendte til. Viking Jarl havde advaret sine Sønner om, at de ikke maatte kappes med Kongens Sønner i nogen Leg, men heller spare deres Styrke og Raskhed. Det skete en Dag, at Kongens og Vikings Sønner legede Boldt, Njørfes Sønner legede da igjen med megen Hidsighed, men Thorstein søgte, som sædvanlig, kun at dække sig. Han og Jøkul vare satte imod hinanden, Olaf og Thorer, og fremdeles hver to efter deres Alder, og saaledes legede de sammen. Det skete nu, at Thorer satte Boldten saa haardt ned, at den sprang over Olaf og kom ned langt fra ham. Olaf blev da vred, og meente, at Thorer gik ham nær; han hentede da Boldten, og da han kom tilbage, vare de andre ved at standse Legen, og agtede at gaae hjem. Olaf slog da med Boldttræet efter Thorer, men da han saae det, sprang han ind under Hugget, og Træet traf ham da i Hovedet, hvorpaa han fik en Skramme. Thorstein og nogle flere løb da imellem, og skilte dem. Jøkul sagde: „Ei ville I holde det for at være af stor Betydenhed, om

end Thorer fik en Skramme i Hovedet." Thorer blev vred ved Jøkuls Ord, og dermed skiltes de. Da sagde Thorer: „Jeg har ladet mine Handsker ligge der tilbage, men Jøkul vil regne mig det til Feighed, om jeg ikke tør hente dem." „Ei tykkes mig det raadeligt," sagde Thorstein, „at du og Olaf træffe hinanden." „Alligevel vil jeg gaae did," sagde Thorer, „thi de ere gangne hjem." Thorer gik da, brystende sig, tilbage, og da han kom paa Legepladsen, vare de alle borte. Thorer gik da hjem ad Veien til Hallen, og naaede did, just som Kongesønnerne kom hjem til Hallen, og stode under Hallens Væg. Thorer vendte sig da imod Olaf, og stak til ham med Spydet, saa at det stöd midt igjennem ham; derpaa løb han bort, saa de fik ham ikke grebet. De stønnede da over Olafs Lig, men Thorer løb, indtil han fandt sine Brødre. Thorstein spurgte da: „Hvi er der Blod paa dit Spyd, Frænde?" „Fordi," svarede Thorer, „saavidt jeg veed, har Olaf saaret sig paa Odden." „Saa siger du, at han er død," vedblev Thorstein. „Jeg holder for," svarede Thorer, „at, skjønt Jøkul besidder fortrinlig Færdighed i de fleste Ting, saa faaer han dog ikke sin Broder Olaf lægt." „Det er nu gaaet ilde," sagde Thorstein, „thi jeg veed, at det mishager min Fader." Men da de kom hjem, var Viking Jarl ude, og var meget taus; han sagde: „Saa gik det, som jeg anede om dig, Thorer, at du skulde blive den største Ulykkesmand af alle mine Sønner; det, tykkes mig, har du nu viist, da du har dræbt selve Kongesønnen." „Det staaer dog nu til dig, Fader!" sagde Thorstein, at hjælpe din Søn, om han end er styrtet i Ulykke. Dertil veed du vel Raad, det tykkes mig at du har viist ved det,

at du forud vidste Olafs Drab, uden at nogen havde fortalt dig derom." Viking sagde: „Ei vil jeg, for at frelse Thorers Liv, bryde min Ed, thi jeg og Kong Njørfe have begge svoret det, at den ene skulde være den anden tro og huld baade lønlig og aabenbart; denne Ed har han holdt i alle Maader. Nu vil jeg derfor ikke føre mig slettere op end han, at jeg skulde holde Strid imod ham, thi der var en Tid, at Kong Njarfe elskede mig ikke mindre end mine Sønner; man behøver derfor ikke at tale om, at jeg skulde yde Thorer Hjelp; han skal derimod drage bort herfra og aldrig komme for mine Øine mere!" Da sagde Thorstein: „Hvi skulle vi da ikke alle drage bort, alle vi Brødre, thi ei ville vi skilles fra Thorer, og een Skjæbne ville vi alle dele." „Det raader du for, Frænde!" sagde Jarlen, „men stor tykkes mig da Thorers Ulykke, om jeg for hans Skyld skal miste alle mine Sønner og desuden den Konges Venskab, som er den fortrinligste i alle Henseender, og tillige, hvad der er lidet værdt, at jeg mister Livet; men det ene glæder mig, at det ikke vil falde i nogens Lod at see dit Hoved ligge for hans Fødder, men dog vil man gaae dig nær paa Livet, og for alt dette har du Thorer at takke; men dog er det for hans Mandigheds Skyld Skade, at det skal gaae ham saa. Nu er her et Sværd, min Frænde Thorstein! som jeg vil give dig; det hedder Angervadil, og det har stedse havt Seiren med sig; det tog min Fader fra Bjørn Blaatand, da han var død; jeg eier ikke flere Vaaben af nogen Fortrinlighed uden en gammel Landse, som jeg tog fra Harek Jernpande, men den, veed jeg, kan ingen bære. Hvis du nu vil drage bort, Thorstein! saa giver jeg dig det Raad, at du dra-

ger op til den Indsø, som kaldes Væneren. Der har jeg en Baad staaende paa Skibsstaden, sæt paa den ud til den Holm, som ligger i Søen; der vil du finde en Bygning, og i samme saa megen Føde og Klæde, at I ville kunne have nok deraf i tolv Maaneder. Forvarer Baaden vel, thi der ere ikke flere Skibe i Nærheden!" Fader og Sønner skiltes derpaa; de havde alle gode Klæder og Rustninger, som deres Fader havde givet dem, før dette indtraf. Thorstein og hans Brødre droge nu, indtil de fandt Baaden, roede dernæst ud paa Holmen, og fandt Bygningen, og deri alt hvad de behøvede; der sloge de sig nu til Ro.

11. Det er nu at fortælle, at Jøkul og hans Brødre fortalte deres Fader Olafs Drab: „og der er nu ikke andet for," sagde Jøkul, „end at drage hjem til Viking, og brænde ham inde tilligemed alle hans Sønner, og bliver endda neppe Olafs Drab fuldkomment hævnet." Hertil svarede Njørfe: „Det forbyder jeg aldeles, at tilføie Viking noget Ondt, thi jeg veed, at det ikke har været hans Raad, at min Søn skulde tages af Dage; heri ere alle uskyldige undtagen Thorer; men jeg og Viking have svoret os i Fostbrødrelag; det har han alt holdt fortrinlig vel, jeg vil heller ikke volde ham nogen Ufred; og jeg holder ikke for, at der er bødet bedre for Olaf, om end Thorer dræbes og Vikings Sorg saaledes forøges." Jøkul fik da ingen Bistand af sin Fader dertil. Olaf blev høilagt efter gammel Skik. Jøkul begyndte da at holde en Trop Folk. Kong Njørfe blev nu meget gammel, saa at Jøkul for det meste styrede Landet. Det skete nu en Dag, at to Mænd gik for Njørfe, de vare begge iførte blaae

Kapper; de hilste Kongen, Kongen spurgte dem om Navn; den ene kaldte sig Sautan, den anden Ogautan. De bade Kongen om at de maatte opholde sig der om Vinteren; Kongen sagde: „Ilde synes jeg om eder, jeg vil derfor ikke tage imod eder." Da spurgte Jokul dem: „Forstaae I eder noget paa Idrætter.?" „Det er kun lidet," svarede Ogautan, „men dog vide vi mere, end hvad der bliver sagt os." „Da tykkes det mig bedst," svarede Jokul, „at I komme i min Trop, og blive hos mig." Saa gjorde de nu; Jokul gjorde vel imod dem. Det havde spurgtes til Kongens Hal, at Viking havde bortjaget sine Sønner. Jokul vilde troe det, og drog til Viking med en stor Trop Folk. Viking spurgte, hvad han vilde; Jokul spurgte da, om han ikke vidste noget til den Ildgjerningsmand Thorer; Viking sagde, at han havde drevet dem bort, og at de vare der ikke; Jokul bad, om de maatte gjennemsøge Bygningen. Viking sagde: at de kunde gjøre det, men at Kongen vist ikke troede, at han var ham utro. De gjennemsøgte nu Husene, men fandt intet, og droge med saa forrettet Sag bort. Jokul var ilde tilfreds med, at han intet spurgte til Brødrene. Han sagde da til Ogautan: „Er du ikke ved dine Kunster kommen paa Spor efter, hvor disse Brødre ere komne hen?" „Det er ei saa," svarede Ogautan, „men du skal give os Brødre et Huus at sove i, og der skal ingen komme førend du, og dog ei førend efter tre Dages Forløb." Jokul lod nu gjøre saa, gav dem en Skemme eller adskilt Bygning at sove i, og forbød strængelig, at ingen maatte kalde paa dem, og hvis nogen vovede det, da skulde han bestemt miste Livet. Tidlig den bestemte Dag kom Jokul i Skem-

men til Brødrene. Da sagde Ogautan: „Du er hurtig af dig, Jøkul! thi jeg er nylig vaagnet, men dog kan jeg berette dig om Vikings Sønner; du veed vel, hvor der er en Indsø, som kaldes Væneren, deri er en Holm og paa samme en Skale; der ere Vikings Sønner." „Hvis det er saa, som du siger," sagde Jøkul, „da seer jeg ingen Forhaabning om at komme til dem." Hertil svarede Ogautan: „Det gaaer dig i alt som et moderløst Barn, og lidet troer jeg, at du udretter, hvis du er ene derom." „Nu vil jeg sige dig," vedblev Ogautan, „at jeg eier en Bælg, som kaldes Veirbælg; naar jeg ryster den, da staaer der ud af den en Vind og Storm med saa stor Skarphed og Kulde, at der inden tre Dage skal være lagt saa stærk en Is paa Vandet, at man skal kunne ride der-over med Heste, om man vil." „Det er et sandt Ord," sagde Jøkul, „at du er en meget kunstfærdig Mand, og paa den Maade allene kan man komme ud i Holmen, thi der ere ingen Skibe uden ved Havet, og ingen kan bære dem saa lang Vei." Derefter tog Ogautan sin Bælg og rystede den; der kom da ud af den et stort Uveir med saa skarpt Sneefog og Kulde, at ingen kunde være ude. Alle tyktes, at det gik underlig til, men efter tre Dages Forløb var hver Indsø og Fjerd tillagt. Jøkul samlede Folk, og de bleve tredive i alt. Kong Njørfe saae ei gjerne denne Færd, og sagde at han havde Anelse om, at den vilde forøge hans Sorg, men i ingen Maade formindske den: „Jeg vil miste paa denne Færd næsten alle mine Sønner og mange andre Mænd," sagde han, „det vil da vise sig, at det havde været bedre, som jeg vilde i Førstningen, at vi havde indgaaet Forlig med Thorer og beholdt Viking Jarls og hans Sønners Venskab.

12. Nu gjorde Jokul sig færdig med tredive Mænd, og desuden Sautan og Ogautan. Denne Morgen vaagnede Thorstein i sin Skale, og sagde: „Vaager du, Thorer?" „Jeg vaager," svarede denne, „men sovet har jeg indtil nu." „Jeg vil," vedblev Thorstein, „at vi nu skulle berede os til at drage bort fra Skalen, thi jeg veed, at Jokul vil komme her i Dag med mange Mænd." „Det troer jeg ikke," sagde Thorer, „og jeg vil ingensteds drage, og hvad bevæger dig til at troe det?" „Jeg drømte," vedblev Thorstein, „at der kom tredive Ulve og andre Rovdyr løbende hid; de syv vare Bjørne, og det ottende en Rødkind; det var stort og grumt; desuden vare der to Ræve, som løb foran Flokken og vare meget grumme, og dem syntes jeg værst om. Alle disse Rovdyr angrebe os, og saa vidt kom det omsider, at de sønderreve alle mine Brødre, dig allene undtagen, og dog faldt du. Det forekom mig, at vi dræbte mange af Bjørnene, og jeg dræbte alle Ulvene og de to mindre Ræve, og da faldt jeg." „Hvad troer du denne Drøm betyder?" sagde Thorer. „Jeg troer," svarede Thorstein, „at den store Rødkind er Jokuls Fylgie, Bjørnene ere hans Brødres Fylgier, men Ulvene maae betyde saa mange Mænd, som der følge med dem, thi de have vist Ulvehu imod os; men desuden vare der to Ræve; ei kan jeg vide, hvilke Mænd der eie disse Fylgier, men jeg formoder, at de maae nylig være komne til Jokul, og maae være ilde lidte af de fleste. Nu har jeg sagt dig denne min Formodning, og vort Skifte vil gaae saaledes af, som det forekom mig i Drømme, men jeg ønsker at vi skulle undflye Faren." „Ei anseer jeg dette for andet end tosset Drømmeri," sagde Thorer, „og din Anelse,

og det var ikke at sørge over, om vi end prøvede en Dyst sammen." „Ei er jeg af den Mening," sagde Thorstein, „thi jeg troer, at der sættes Overmagt imod os, og derfor ønsker jeg helst, at vi drage bort herfra." Thorer sagde, at han ikke vilde det, og det kom til at blive derved. Thorstein stod op, og saavel han, som alle hans Brødre, toge deres Vaaben. Thorer var den seneste dertil. De vare aldrig saasnart færdige med at væbne sig, inden Jøkul kom til med sine Mænd. Der vare tvende Dørre paa Skalen; Thorstein og tre af hans Brødre forsvarede den ene, men Thorer med fire Brødre den anden; det kom til en meget haard Strid; Brødrene værgede sig særdeles vel; men Jøkul trængte saa haardt ind paa den Dør, hvor Thorer stod ved, at tre af dennes Brødre faldt, og den fjerde maatte drage bort fra den Dør og hen hvor Thorstein var; Thorer forsvarede dog Døren i nogen Tid, og da han paa ingen Maade vilde vige tilbage, trængte han sig frem fra Døren, og kom ud paa Isen; de sloge da en Kreds om ham, men han værgede sig særdeles vel. Men da Thorstein og hans Brødre, som endnu levede, saae det, løb de ud af Skalen ned paa Isen, hvor Thorer var. Der blev da igjen en haard Strid; Thorstein og Thorer hug svære Hug; det kom omsider saa vidt, at alle Thorsteins Brødre vare faldne, paa ham selv og Thorer nær, ogsaa vare alle Kjørses Sønner faldne, undtagen Jøkul og Grim. Thorstein blev da meget mat, saa at han neppe kunde staae; han saae da ikke andet for sig, end at han maatte falde; da vare ogsaa alle faldne af hine undtagen Gautan og Ogautan. Thorer var da baade udmattet og saaret; det begyndte nu stærkt at mørknes. Thorstein trængte da frem mod Gautan, og stak

Angervadil igjennem ham; og han faldt da ogsaa selv. Der stode nu tre tilbage paa Pladsen, Jøkul, Grim og Ogautan, og de søgte da efter Thorstein, og de troede omsider at have fundet ham, men det var Jøkuls Broder Finn, som de antoge for Thorstein, thi de vare hinanden saa lige, at man ikke kunde kjende den ene fra den anden. Grim sagde, at Thorstein var død, men Ogautan sagde, at man ikke skulde antage det, og hug Hovedet af ham, og det blødte da ikke, thi Finn var død. De droge dernæst bort derfra og hjem. Kong Njørfe spurgte, hvorledes det var gaaet af imellem dem; Kongen yttrede sin Utilfredshed med deres Færd, og sagde at han nu havde faaet større Skade, end da han mistede sin Søn Olaf, da han nu havde mistet syv af sine Sønner og mange andre Mænd. Jøkul slog sig nu til Ro.

13. Det er nu dernæst at fortælle, at Thorstein ligger paa Valpladsen, og kan ikke røre sig af Stedet af Udmattelse, skjønt han kun var lidet saaret. Ud paa Natten hørte han, at der kom en Vogn kjørende ud paa Isen; dernæst saae han, at der var en Mand med Vognen; han kjendte der sin Fader. Da denne kom til Valpladsen, ryddede han stærkt op iblandt dem, og kastede de Døde fra sig og Kongesønnerne haardest. Han saae, at de alle vare døde undtagen Thorstein og Thorer; han spurgte da, om de kunde tale noget, Thorer bejaede det; dog saae Viking, at han var ganske sønderslidt af Saar. Thorstein sagde, at han ikke var saaret, men meget udmattet. Viking tog Thorer i sine Arme, og Thorstein fandt, at han endnu havde Styrke til at tage fat med, skjønt han var gammel. Thorstein gik selv til Vognen,

og lagde sig op i den med sine Vaaben; siden trak Vi-
king Vognen. Det begyndte nu at blive tykkere og mø-
dere i Luften, og saa hurtig forandredes Veiret, at det
forekom Viking, som hele Isen i et Øieblik trak sig bort;
og aldrig saasnart var han kommen i Land, førend hele
Isen var borte af Søen. Siden kjørte Viking hjem i sin
Sovestue; der var ved hans Seng Nedgang til en un-
derjordisk Hule, i hvilken han førte sine Sønner; der var
tilstrækkelig Mad og Drikke og Klæder og alt andet hvad
de behøvede. Viking helbredede Thorer, thi han var en
god Læge. Hulens anden Ende gik ud til en Skov; Vi-
king advarede sine Sønner paa det alvorligste, at de maatte
aldrig gaae ud af Jordhulen, og sagde at Ogantan da
strax vilde faae Underretning om, at de vare i Live, og
at de da snart kunde vente Ufred. De gave ham de bedste
Løfter; det gik nu saa, indtil Thorer var fuldkommen
helbredet. Ordet gik da over alle Herreder, at alle Vi-
kings Sønner vare døde; dog kom der et løst Rygte fra
Ogautan, at det ikke var vist, om ogsaa Thorer var død;
Jøkul bad ham da efterforske, om han kunde faae Under-
retning om, hvor Thorer da var kommen hen. Ogau-
tan anvendte nu alle sine Kunster, og fik dog aldrig bedre
Oplysning om Thorer. Det skete nu en Dag, at Tho-
rer sagde til Thorstein: „Det falder mig kjedsommeligt at
være her i Jordhulen; nu er Veiret godt, jeg ønsker der-
for, at vi gaae ud i Skoven at more os." „Ei vil jeg
det," sagde Thorstein, „thi vi bryde da vor Faders Bud."
„Ligefuldt vil jeg dog gaae," sagde Thorer. Thorstein
nente da ikke at blive tilbage. De gik da ud i Skoven,
og morede sig om Dagen, men om Aftenen, da de agtede
at gaae hjem, saae de, hvor der løb en lille Ræv, som

snusede til alle Kanter og under hvert Træ. Da de bleve den vaer, sagde Thorer: „Hvad er det for et Udyr, som løber her?" „Ei veed jeg det nøie," sagde Thorstein; „det tykkes mig, som jeg engang før har seet et Væsen, der var dette ligt, det var i Skalen om Natten før Jøkul kom der, og jeg formoder, at det er den Hundetæve Ogautan; og han tog da et Spyd, og stød til Ræven, men den krøb ned i Jorden. De gik nu hjem til Hulen, og lode, som intet var skeet. Kort efter kom Viking Jarl der, og sagde: „Nu have I gjort ilde, at I have brudt mit Bud og været ude af Jordhulen, og Ogautan har nu faaet Nys om, at I ere her, hvorfor jeg frygter, at Brødrene komme her snart med Ufred.

14. Kort efter kom Ogautan til Jøkul, og sagde: „Det er dog det sandeste, at jeg er dig den høire Haand, og ei den venstre." „Hvad vil du sige dermed," spurgte Jøkul. „Det," svarede Ogautan, „at jeg nu har faaet Nys om, at Brødrene Thorer og Thorstein endnu leve, og holdes skjulte hos Viking." „Da skal jeg," sagde Jøkul, „samle Folk, og ikke holde op, førend vi have taget dem af Dage. Jøkul samlede nu firsindstyve Mænd, blandt hvilke der vare tredive af Kongens Hirdmænd; disse vare meget vel udrustede, de vare færdige om Aftenen, og agtede at drage afsted om Morgenen derpaa. Der vare da komne to Tiggerdrenge, den ene hed Vøtt, den anden Thumal; da de om Aftenen vare komne i Seng, sagde Vøtt til Thumal: „Synes det dig ikke bedst, min Broder! at vi staae op og gaae til Viking, og fortælle ham Jøkuls Beslutning, thi jeg veed, at det bliver Vikings Død, naar de overfalde ham, uden at han tænker derpaa, men vi ere skyldige at komme ham til Hjælp." „Du er

meget tossel," sagde Thumal, „troer du ikke at Vagten vil blive os vaer, naar vi gaae ud om Natten, og da blive vi dræbte, og komme da ikke Viking til nogen Hjælp." „Bestandig viser du," sagde Vott, „at der er ingen Daad i dig, og om du end ikke tør røre dig af Stedet, vil jeg dog gaae og underrette Viking derom, thi jeg er vel tilfreds med, om jeg end bliver dræbt, naar Viking og hans Sønner kun beholde deres Liv, thi han har ofte gjort mig godt. Vott stod da op, og klædte sig paa, og ligesaa gjorde Thumal, thi han nente da ikke at blive tilbage. De gik dernæst deres Vei, kom til Viking om Midnat og vakte ham; Vott fortalte ham da, at Jøkul kunde ventes did med et betydeligt Mandskab. Viking sagde: „Vel har du gjort, min kjære Vott! saa at du derfor fortjente en god Løn. Viking samlede da Folk fra de nærmeste Bygder, og han fik tredive Mand. Han gik da ned i Jordhulen til sine Sønner, og fortalte dem, hvad der var i Vente. Thorer sagde: „De skulle blive modtagne, naar de komme, vi ville gaae op af Hulen og stride med dig." „Saa skal ei skee," sagde Viking, „vi ville først see, hvorledes det gaaer os, og hvis jeg finder, at det gaaer mindre godt, da vil jeg gaae hen over det Sted, hvor eders Hule er under, og vil da slaae dygtig omkring mig, da skulle I komme mig til Hjælp." Thorstein sagde, at han vilde gjøre saa. Derpaa gik Viking bort; det var da Dag; han og alle hans Mænd væbnede sig da; han tog i sin Haand Landsen, som før havde tilhørt Harek, skjønt alle troede, at han ikke var vaabendygtig, saa gammel og tung som han nu var; men der syntes nu at skee en underlig Forandring, efterat Viking var iført sin Rustning, thi han syntes nu at være

bleven ung anden Gang. Uden om Vikings Gaard var der en høi og bred Skigaard, som var en fortræffelig Forskandsning; der beredte han og hans Mænd sig til Modstand. Ogsaa Vatt og Thumal bleve givne Vaaben.

15. Nu er det at fortælle, at Jøkul begav sig paa Veien tidlig om Morgenen, og standsede ikke, førend han kom til Vikings Gaard. Viking stod udenfor Skigaarden, og bød Jøkul ind med alle hans Mænd. Hertil svarede Jøkul: „Andet har du fortjent af os, end at vi skulde tage imod din Indbydelse; det er vort Ærende hid, at du skal udlevere os Ulykkesmændene Thorstein og Thorer." „Ei vil jeg gjøre det," sagde Viking, „men dog vil jeg ikke benægte, at jo begge mine Sønner have været her, men jeg overgiver dem ligesaalidt som mig selv; I kunne nu angribe, om I ville, men jeg og mine Mænd ville forsvare os." De gjorde da et haardt Angreb, men Viking og hans Mænd værgede sig tappert; saaledes gik det en Tid; da beredte Jøkul sig med sine til at gaae op paa Skigaarden. Viking og hans Mænd dræbte mange, men omsider kom hine dog op, og da faldt alle Vikings Mænd for Fode. Viking gik da hen over Jordhulen, slog haardt paa Skjoldet, og gjorde en stærk Støi. Dette hørte Thorer, og han sagde da til Thorstein, at de skulde skynde sig, „vi ville dog komme seent nok," sagde han, „thi jeg troer at vor Fader er falden." Thorstein sagde, at han var beredt, og da de kom ud, stode ikke flere hos Viking end Vøtt og Thumal og tre andre. Viking var dog endnu ikke saaret, men han var meget udmattet. Saasnart Brødrene kom ud, vendte Thorstein sig derhen, hvor Jøkul stod, men Thorer gik mod Ogantan og hans Mænd. Tolv af

Kong Njorfes Mænd angrebe Viking og hans Mænd. Viking værgede sig, men søgte ikke at tilføie dem Skade; deres Formand hed Bjørn. I en føie Stund dræbte Thorer alle Ogantans Følgesvende, og hug til ham selv, men han sænkede sig ned i Jorden, saa man kunde see ham under Fodsaalerne. Thorstein angreb Jøkul. Bele sagde: „Det er vel, at I prøve hinanden, hvo der er den tapreste, thi Jøkul har aldrig villet høre, at Thorstein i nogen Henseende var ham lig.“ Striden mellem Thorstein og Jøkul var nu meget haard, men den endtes med, at Jøkul, efterat have faaet mange store Saar, sprang ned fra Skigaarden. Og da Jøkul var dragen bort, skjenkede Viking de af Kongens Hirdmænd, som endnu levede, Livet, sendte dem hjem med anseelige Gaver, og bad dem bringe Kong Njørfe sin venskabelige Hilsen. Da Jøkul kom hjem, traf han der allerede Ogautan; Jøkul gav ham haarde Bebreidelser, fordi han havde flyet før andre, men Ogautan sagde, at det ikke havde været sikkert der længer, og at man snarere havde der med Trolde end med Mennesker at gjøre, men Jøkul sagde, at det var for meget sagt. Noget efter kom Kong Njørfes Mænd, som Viking havde givet Fred, hjem, bragte Kong Njørfe Vikings Hilsen, og fortalte, hvor stor Velgjerning han havde beviist dem. Kongen svarede: „Ulig er Viking de fleste i Mandighed og allskens Raskhed; det er ogsaa min bestemte Mening, Jøkul! at jeg aldeles forbyder, at der fra dette Øieblik maa tilføies Viking nogen Ufred.“ „Nei!“ svarede Jøkul, „jeg kan ikke finde mig i, at de, som have dræbt mine Brødre, ere i den nærmeste Gaard hos mig, og det er min bestemte Beslutning, at hverken Viking eller hans Sønner

skulle nogensinde være i Fred for mig, og jeg skal aldrig tilgive dem, forend de ere i Underverdenen." „Saa vil jeg da prøve," sagde Kongen, „hvo af os der er vennesælleft, thi jeg skal drage med alle dem, som ville følge mig, og komme Viking til Hjælp. Jeg holder det for at være meget magtpaaliggende, at du ikke bliver Vikings Banemand, thi da nødes jeg til at gjøre een af Delene, enten lade dig dræbe, og det vil blive ilde omtalt, eller bryde min Ed, som jeg har svoret, at hævne Viking, hvis jeg lever længer end han;" saaledes endte han sin Tale. Viking kom ogsaa til sine Sønner, for at tale med dem; han sagde: „Jeg formaaer ikke at beholde eder her imod Jokuls Efterstræbelser, men det er mig dog endnu vigtigere, at jeg ikke ønsker, at nogen Misforstaaelse opkommer imellem mig og Kong Njorfe." Da sagde Thorstein: „Hvad Raad vil du da give, for at frelse os to?" Hertil svarede Viking: „Der en Mand, ved Navn Halfdan, som hersker over Vogar; det er paa den anden Side af det Fjeld, som her ligger; han er min gamle Ven og Fostbroder; til ham vil jeg sende eder i Sikkerhed; dog ere der mange Vanskeligheder paa Veien, iblandt andet ere der to Ildgjerningsmænd, af hvilke den ene er værre end den anden; den ene hedder Sam, den anden Fullafle. Fullafle har en Hund, ved Navn Gram, der er kun lidet bedre at have med at gjøre end selve dens Herre. Og om I nu end undslippe begge disse, saa tykkes det mig dog uvist, om I ville kunne naae til Vogar, thi der er i Fjeldet en Kløft saa dyb og bred, at jeg kjender ingen, som har kunnet komme over den, uden vi Fostbrødre; dog holder jeg det for sandsynligt, at Thorstein vil kunne komme over den, men ei tør jeg stole

paa Thorer i saa Henseende. Kort efter beredte Brødrene sig til Afreisen, og toge alle deres Vaaben; da gav Viking Thorer Landsen; han gav sin Søn Thorstein en Guldring, og bad ham bringe Halfdan den til Jærtegn. „Vær taalmodig, min Søn Thorer!" sagde Viking, „om Halfdan er noget haard imod dig og tager lidet vel mod dig og dit Ærende." Faderen og Sønnerne skiltes nu, og det gik Viking saa nær, at Taarerne flød ham ned ad Kinderne. Viking saae efter dem, og sagde: „Ei faaer jeg eder at see i min Levetid mere, dog vil du, min Søn Thorstein! blive en gammel Mand og meget berømt; farer nu lykkelig og vel!" Den Gamle vendte da tilbage, men de gik op paa Fjeldet, og kom om Aftenen til en Skale *eller afsides* Bygning. Døren der var halv tillaaset; Thorer gik til den, og rykkede den op, men maatte dog dertil anvende alle sine Kræfter. Da de kom ind i Stuen, saae de, at der vare en heel Mængde Gods og alskens Fødevarer. Der var ogsaa en stor Seng. Om Aftenen kom Beboeren hjem, og var meget uvenlig; han sagde: „Ere her nu komne Ildgjerningsmændene Vikings Sønner Thorstein og Thorer, som have dræbt syv af Njørfes Sønner; her skal dog nu være en Ende paa deres Udaad, thi det vil være mig en let Sag at nedlægge dem." „Hvo er den," sagde Thorer, „som teer sig saa heftig imod os?" „Jeg hedder Sam Svartson," svarede han, „min Broder hedder Fullaske, han eier den anden Skale her." Thorstein sagde: „Sikkerlig seer jeg, at Døden er nær over os Brødre, hvis du ene dræber os begge, thi jeg frygter ikke for, at vi to prøve en Dyst, og lader Thorer være Tilskuer af vor Kamp." I det samme løb Sam saa heftig ind paa Thorstein, at denne ikke fik Tid til at

fatte i ham, men faldt dog ikke. Thorer sprang da til, og stak Landsen i den ene Side paa ham, saa den gik ud gjennem den anden, og Sam faldt død paa Stedet. De vare nu der om Natten, og vederkvægede sig godt, thi der var Mad nok, og de opvarmede Skalen. Penge toge de ikke med sig. De droge derfra om Morgenen, og om Aftenen samme Dag kom de til en anden Skale, som var kjendelig større. Døren var lukket i Laas; Thorer gik til, og rykkede i den, men han kunde ikke faae den op; han trak i den af alle Kræfter, men den gik alligevel ikke op; da gik Thorstein til, og rykkede den op, og de gik ind. Der laae paa den ene Side en Dynge Varer og paa den anden en Stak Brænde; der indenfor stod paa tværs en Seng saa stor, at dens Størrelse forekom dem umaadelig; paa den anden Side var der et stort Leie, hvori der var en rund Fordybning, hvoraf de sluttede sig til, at vel Hunden Gram laae deri. De satte sig nu ned, og tændte Ild for sig, men langt ud paa Aftenen hørte de, at nogen kom trampende haardt, dernæst blev Døren lukket op, og der gik en frygtelig stor Rise ind; han havde en Bjørn bunden paa Ryggen, og et Knippe Fugle foran; han lagde Byrden ned paa Gulvet, og sagde: „Fy! ere her nu komne Ugjerningsmændene Vikings Sønner, som nu have det værste Ord paa sig her i Landet formedelst deres Udaad, og hvorledes slap I af min Broder Sams Hænder?" „Saaledes slap vi fra ham," sagde Thorstein, „at Sam laae død tilbage." „Sveget have I ham da, medens han sov," sagde Fullaste. „Nei, det var ei saa," sagde Thorstein, „thi vi sloges, og min Broder Thorer fældte ham da." „Ei vil jeg besmitte

mine Hænder paa eder i Nat," sagde Fullafle; „I skulle tøve til Morgen, og spise her saa meget eder behager." Risen skar dernæst sin Fangst i Stykker, tog Bordet frem, og satte Mad paa det. De spiste da alle, og lagde sig dernæst til at sove; begge Brødrene laae sammen paa Dyreskind. Hunden knurrede stærkt, da de gik forbi den. Ingen af dem forsøgte nogen Svig om Natten, men om Morgenen stode de alle tidlig op. Da sagde Fullafle: „Nu skulle vi to prøve hinanden, Thorstein, men Thorer skal forsøge sig mod min Hund paa et andet Sted." „Det maa du raade for," sagde Thorstein. De gik da ud og frem paa Marken. Hunden løb strax imod Thorer med gabende Mund, og de havde en meget haard Kamp, thi Hunden afbødede hvert Hug med Halen, og naar Thorer stak til den med Landsen, bed den hvert Stik fra sig. De sloges saaledes i tre Timer, uden at Thorer kunde faae tilføiet Hunden noget Saar; men nu sprang Gram ind paa Thorer, greb ham i Læggen, og bed en Sene ud af den, og i det samme stak Thorer Landsen i Hunden, og stødte ham ned mod Jorden, og deraf døde Gram kort derefter. Nu var Raden da til Fullafle; han havde et stort Sværd i Haanden, men Thorstein havde sit Sværd; de havde en Strid, som baade var haard og lang, thi Fullafle hug haardt, men da Angervadil bed Jern ligesaa godt som Kjød, saa faldt Fullafle død paa Stedet, men Thorstein blev ikke saaret.

16. Brødrene reiste nu videre, og droge Veien frem, indtil de kom til den store Fjeldkløft. Thorstein fandt, at den var vanskelig at komme over; dog tog han Løb til, og sprang over Kløften; Thorer sprang strax lige

efter ham, og i det samme som Thorstein vendte sig paa Randen af Kløften, var Thorer kommen derover, og var lige ved at falde tilbage, men Thorstein greb da fat i ham, og rykkede ham op paa Randen. Thorstein sagde da: „Du viser bestandig, Frænde! at du er ubesindig; det var nu igjen saa, thi det maa du vide, at du havde mistet Livet i Øieblikket, om du var falden ned i Kløften." „Det skete nu ikke," sagde Thorer, „og jeg nød end godt af din Bistand ligesom oftere tilforn." De gik nu videre frem paa Veien, indtil de kom til en Elv, som baade var dyb og havde en stærk Strøm. Thorstein sagde, at de skulde søge efter, hvor Vadestedet var derover. Thorer gik strax ud i Vandet, men da han var kommen kort fra Land, kunde han ikke bunde; der var da ikke andet for, end at han maatte forsøge at svømme. Thorstein nente da ikke at blive staaende paa Land uden at hjælpe ham, og han sprang ud i Vandet efter ham. De svømmede da i Land, og vrede Vandet af deres Klæder, men imedens de vare i Færd med det, blev det saa heftig en Kulde, at deres Klæder frøs og bleve saa stive som en Steen, saa at de ikke kunde komme i dem; det blev ogsaa et heftigt Sneefog, og Folk troe, at Ogautan har voldt dette Uveir. Thorstein spurgte Thorer, hvad han raadede til. „Det tykkes mig bedst," svarede Thorer, „at vi holde Klæderne ned i Elven, thi i koldt Vand opløses det Frosne snart. Saa gjorde de nu, og paa denne Maade fik de Klæderne paa; dernæst fortsatte de Veien, lige til de kom til Gaarden Vogar. Døren var tillukket, saa at de ikke kunde komme ind; det var ved Aftens Tid, de bankede længe paa Døren, men ingen kom at lukke op. Paa Pladsen udenfor Gaarden laae en tyve Alens Bjelke,

den toge de, og løftede den op paa Huset, og trykkede i den, saa at det bragede i hver Stolpe i Huset. Alle Folk, som vare paa Gaarden, bleve bange, saa at hver løb i sin Vraa. Halfdan gik da til Døren og frem paa Fortoget. Brødrene gik til ham, og hilste paa ham; Halfdan svarede dem kun lidt, dog spurgte han dem om Navn; de navngave sig, og sagde at de vare Viking Jarls Sønner, og at han sendte sin Hilsen. „Ei kan jeg sige, at der er noget Fostbrødrelag imellem os," sagde Halfdan, „det tykkes mig, som mange holde det mindelmaadigt og ikke bedre; det forekommer mig, som I ikke slægte eders Frænder paa, da I nu have dræbt næsten alle Kong Njørfes Sønner; dog kunne I gaae ind, og være her i Nat, om I ønsker; han gik da ind, og hævede Brystet, i det han gik, men de fulgte ham. De kom ind i Stuen; der vare kun faa tilstede; Klæderne trak man ikke af dem; de sade nu saaledes der om Aftenen, indtil Folk lavede sig til at gaae i Seng; da blev der sat et lille Trug paa Bordet for dem med Grød i, og en Skee i hver Ende. Thorer begyndte at spise. Thorstein sagde: „Der er ingen Maade med dit Hovmod," og han tog da Truget, og kastede det ned paa Gulvet, saa at det gik i Stykker; derpaa gik Folk til Sengs. Brødrene havde ingen Seng, og de kunde ikke sove om Natten. De stode op tidlig om Morgenen, og beredte sig til at drage derfra; men da de vare komne udenfor Døren, kom Manden til dem, og tiltalte dem med disse Ord: „Hvad sagde I i Gaar, hvis Sønner sagde I at I ere?" Hertil svarede Thorer: „Behøver du nu bedre Underretning herom, end den vi sagde dig, at vi ere Viking Jarls Sønner;" og Thorstein tilføiede: „Her er en Guldring, som han bad

os bringe dig." Thorer sagde: „Jeg troer, at det vil snarere blive os værre, at du viser ham den." „Vær ikke saa stridig, Broder!" sagde Thorstein, og i det han igjen henvendte sig til Halfdan, tilføiede han: „Denne Guldring er til Jærtegn, at du skulde tage imod os og yde os Hjælp og Beskyttelse." Halfdan tog imod Guldringen, og blev glad ved den, og sagde: „Hvi skulde jeg ikke tage imod eder og gjøre eder alt det Gode, som jeg kan; det har min Ven Viking forskyldt af mig, og I forekomme mig ret haabefulde." Thorer sagde: „Det er sandt, som Ordsproget siger, at det er godt at have to Tunger, og tale sit med hver; i Gaaraftes, da vi kom her, tog du anderledes imod os, du maa være den største Storpraler og meget falsk." Thorstein sagde: „Bliv ikke vred, Halfdan! paa min Broder, om han end bruger onde Ord imod dig, thi han er ubesindig i Ord som i Gjerning." „Det har jeg spurgt," sagde Halfdan, „at du er en fortrinlig Mand, men Thorer hastig og ubesindig, det forekommer mig ogsaa, som du i alt maa være af et høiere og ædlere Sind." De gik da ind igjen, og man trak Klæderne af dem, og modtoge dem paa det bedste. De vare nu der om Vinteren, og nøde god Behandling; men da Vaaren kom, sagde Thorstein til Halfdan: „Nu maae vi drage bort herfra." „Hvad Beslutning vil du da tage?" sagde Halfdan. „Jeg ønskede, at du vilde give os et Skib og Mandskab dertil," sagde Thorstein, „saa vilde jeg drage ud paa Krigstoge, og forhverve mig Gods." Halfdan sagde, at det skulde skee. De gjorde sig da færdige, og droge sydefter langs med Landet; der kom to Skibe imod dem, besatte med vel væbnet Mandskab, hvilke deres Fader havde sendt dem. Thor-

stein tilbagesendte da det Skib, som Halfdan havde givet ham, tilligemed Mandskabet, og hver af Brødrene styrede nu sit Skib. De hærjede vidt omkring om Sommeren, og erhvervede sig Penge og Anseelse. Om Høsten kom de til en Ø, hvorover der herskede en Bonde, som hed Grim; han bød dem at forblive der om Vinteren, og det Tilbud modtoge de. Grim var gift, og havde en Datter, som hed Thora, og var stor af Væxt og skjøn af Udseende. Thorer blev forelsket i hende, og sagde til sin Broder Thorstein, at han ønskede at faae hende tilægte. Thorstein androg denne Sag for Grim. Grim optog det ikke vel. Thorstein sagde: „Da udfordrer jeg dig til Tvekamp, og raade saa den af os for din Datter, som overvinder den anden." Grim sagde, at han var ganske beredt dertil. Dagen efter toge de et Skind, og kastede under deres Fødder, og sloges derpaa meget mandig, og skiltes om Aftenen, uden at nogen af dem var saaret; de sloges ogsaa den anden Dag, og den tredie, og det gik ligesaa. Samme Dag spurgte Thorer Bondens Datter, hvad der kunde volde, at Grim ikke kunde blive overvunden; hun sagde, at der sad en Steen foran i hans Hjelm, som voldte, at han ikke kunde overvindes, saalænge Stenen ikke blev borttagen. Dette fortalte Thorer Thorstein, og da de nu sloges den fjerde Dag, kastede Thorstein Sværdet, og fattede Hjelmen med begge Hænder saa fast, at Hjelmskinnerne gik itu og Hjelmen af. Strax derefter begyndte han igjen Kampen, og man saae da Forskjel paa deres Kræfter, thi Thorstein fik ham strax under sig, og skjenkede ham Livet. Da spurgte Grim, hvo der havde raadet ham til at tage Hjelmen; Thorstein sagde, at Thora havde underrettet Thorer om dens Egenskab. „Giftes vil han

da," sagde Grim, „og saa skal skee;" det blev da besluttet, at Thorer fik Thora. Og om Vaaren drog Thorstein igjen paa Krigstoge, men Thorer blev der tilbage, og han og Thora elskede hinanden høit. De havde en Søn, som hed Harald; han fik siden Kesien eller Landsen efter sin Fader, og efter den tog han Navn, og blev kaldt Harald Kesia.

17. Der var en Konge, som hed Skate, han var en Søn af Erik, som igjen var en Søn af Myndil Meitalsøn. Kong Skate herskede over Sogn, han havde en Dronning og to Børn, en Søn, som hed Bele og var en meget ypperlig Mand, og en Datter, ved Navn Ingeborg; hun var ikke i Riget, thi en Uskæbne havde rammet hende. Skate havde været Berserk og en stor Viking, og med væbnet Magt vundet Riget i Sogn. Han havde en Landværnsmand, som hed Thorgrim; han var en stor Kæmpe og stortalende, men ikke meget tro. Mellem denne Thorgrim og Kongens Søn Bele var der fortroligt Venskab. Bele var meget berømt over alle Lande. Det var hændtes, den Gang Kong Skate var bleven meget gammel, og hans Børn endnu vare begge unge, kom der to Vikinger til Landet, af hvilke den ene hed Gautan den anden Ogautan; de kom ganske uforvarendes, og udbøde Kongen til Slag, og, om han ikke vilde møde, da skulde han blive deres Jarl og overgive sit Land. Kongen havde ikke Magt til at staae imod dem, men dog vilde han heller døe med Hæder, end leve med Skam, heller falde i sit Kongedømme, end tjene under sine Fjender. Han drog da til Slaget, og havde ikke mere Mandskab end sin Huustrop. Thorgrim kom bort tilligemed Kongens Søn Bele, men Ingeborg sad der tilbage i sin Stue.

Kong Skate faldt for Ogautan med god Berømmelse, men de af hans Mænd, som undgik Døden, flyede bort i Skovene. Ogautan antog da Regjeringen, og lod sig give Kongenavn; han bad Ingeborg at blive hans Kone, men hun afslog det aldeles, og sagde at hun før skulde dræbe sig selv end ægte sin Faders Banemand og saadant et Umenneske som Ogautan var, der mere lignede en Djævel end et Menneske. Ogautan blev vred derover, og sagde: „Jeg skal lønne dig for dine onde Ord, og det bestemmer jeg dig, at du skal blive saadan een i Væxt og Udseende, som min Søster Skellinefja, og erholde hele hendes Natur, og du skal boe i en Hule ude ved Djupaekeven, og aldrig komme ud af denne Uskæbne, forend nogen velbaaren Mand bekvemmer sig til at ægte dig, og vil tilstaae det, og dog aldrig forend jeg er død; men min Søster skal antage dit Udseende." „Det siger jeg dig," gjensvarede Ingeborg, „at du vil bestyre dette Rige baade ilde og i kort Tid." Det vare varslende Ord, som Ogautan talte, thi Ingeborg forsvandt. Kort efter kom Kongens Søn Bele tilligemed Thorgrim tilbage, og stak Ild i Huset, hvori disse Brødre sov, og indebrændte alle Mand undtagen Brødrene, som føre den nedre Vei, og kom saaledes bort, og standsede ikke, førend de naaede til Kong Njørfe; men Bele antog da Regjeringen, og blev Konge over Riget. Thorgrim vedblev at være Landsværnsmand.

18. Over Valland regjerede en forstandig og vennesæl Konge, ved Navn Vilhelm; han havde en Datter, som hed Oløf, og var en meget beleven Kvinde. Om Jøkul Njørfesøn er nu at berette, at, saasnart Vikings Sønner Thorstein og Thorer vare dragne bort, lands-

forviiste han dem fra hele sit Kongedømme, hvilket dog Kong Njørfe ikke samtykte i, thi han og Viking vedligeholdt deres Venskab, saa længe de levede. Engang kom Ogautan til Jøkul, og spurgte om han ikke havde Lyst til at gifte sig. Jøkul spurgte ham, om han vidste nogen Kvinde, som passede for ham. Ogautan sagde: „Vilhelm i Valland har en Datter, som hedder Oløf; ved at ægte hende, vil du, mener jeg, voxe i Anseelse." „Hvi skulle vi da ikke tage den Beslutning," sagde Jøkul. De beredte sig da til Afreise med fyrretyve Mand, droge derpaa til Valland, og kom til Kong Vilhelm, som tog vel imod Jøkul; thi hans Fader Njørfe var navnkundig over alle Lande. Jøkul beilede nu til Oløf, Ogautan gjorde sig al Umage for at sætte Sagen igjennem, men Kongen henskød det til sin Datter. Og da de havde talt dette, ginge ind i Hallen tredive meget raske Mænd; Formanden for dem var den største og skjønneste; han gik for Kongen, og hilste paa ham. Saasnart Ogautan saae disse Mænd, blev han taus, og lod Hageskægget synke, og sagde til Jøkul og de andre, at de maatte ikke nævne ham, medens de vare der i Landet. Kongen spurgte den store Mand om Navn; han sagde, at han hed Bele og var en Søn af Kong Skate, som herskede over Sogn. „Det er mit Ærende hid," føiede han til, „at jeg vil beile til din Datter." Kongen sagde: „Her er forud Jøkul Njørfesøn kommen, for at beile til hende; jeg vil nu afgjøre den Sag saaledes, at hun kan selv vælge, hvo hun vil have." Kongen anviiste nu Bele Plads paa sin anden Side, og der holdtes et prægtigt Gilde. Efter tre Dages Forløb gik de ud til Oløfs Stue, og spurgte hende om, hvem

af dem hun vilde ægte, Jøkul eller Bele; det saae man strax paa hende, at hun vilde heller have Bele, men i det samme kastede Ogautan en Kjevle[1] i Skjødet paa hende, og saaledes forandredes hun ved det, at hun gav Bele Afslag, og ægtede Jøkul. Bele drog da tilbage til sine Skibe. Der havde forud gaaet Venskabsbud imellem Jøkul og Bele, og somme ville endogsaa sige, at Bele havde modtaget Skjenk, for at han skulde dræbe Brødrene Thorstein og Thorer. Bele tilregnede ikke Jøkul det, at Kongedatteren vilde heller have ham, eftersom Sagen var henskudt til hendes Bestemmelse. Derefter drog Bele hjem til sit Rige. Jøkul reiste hjem, saasnart hans Bryllup var forbi, og Ogautan fulgte ham.

19. Det er nu at fortælle, at Thorstein kom hjem fra Krigstogene, og agtede sig til Bonden Grim, eftersom hans Broder Thorer var der paa Øen. Jøkul spurgte da til hans Reise, og han henvendte sig nu til Ogautan, og bad ham forsøge sine Kunster, og sende et Uveir imod Thorstein, saa at han kunde drukne med alle sine Mænd. Ogautan sagde, at han vilde forsøge det, hvorledes det vilde lykkes; han opvakte da et saa stort Troldomsveir imod Thorstein, at hans Skib forliste i Søgangen tilligemed hver Mand, som var paa det. Thorstein holdt sig længe vel, men omsider blev han meget udmattet af at svømme; han var da kommen i den stærkeste Brænding og sank da ned; i det samme blev han vaer, at en stor Kærling vadede ud til ham; hun var iført en rynket Skindkjortel, som var sid foran, men kort bagtil; hun var af et klodset Udseende og meget buttet. Hun gik til ham, og greb ham op af Søen, og sagde: „Vil du mod-

[1]) et Stykke Træ med magisk Indskrift.

tage Livet af mig, Thorstein!" „Hvi skulde jeg ikke ville det," sagde han, „men hvad hedder du?" „Usædvanligt er mit Navn," sagde hun, „jeg hedder Skellinefja, men vil du gjøre noget for at beholde Livet?" „Hvad er det?" spurgte han. „At opfylde den Bøn, som jeg vil bede dig," sagde hun. „Du vil allene bede om saadant," sagde Thorstein, „som kan anstaae mig, men naar skal denne Bøn opfyldes?" „Ikke nu," sagde hun. Hun bar ham derpaa til Land, og han var da kommen paa den Ø, som Grim eiede. Hun brødes da noget med ham, saa at han blev varm; dernæst gik hun bort fra ham, og de ønskede godt over hinanden. Hun gik nu sin Vei bort, og sagde at hun igjen skulde komme til ham; Thorstein gik da hjem til Gaarden, og Brødrene bleve glade ved at see hinanden igjen. Der opholdt Thorstein sig om Vinteren. Nu er at fortælle om Jøkul og Ogautan, at, medens de seilede hjem, hændte det sig en Dag i godt Veir, at der kom et stort Mørke over Skibet med saa megen Kulde og Frost, at ingen vovede at see derimod, og alle, som vare paa Skibet, tildækkede deres Ansigter, men da Mørket aftog, saae de, at Ogautan var hængt ved Seiltridsen i Toppen af Masten; og han var da død. Dette holdt Jøkul for et stort Tab, og han seilede nu hjem i sit Rige, og slog sig til Ro. Thorstein og Thorer beredte sig tidlig om Vaaren, og agtede at besøge deres Fader Viking, men da de kom i Djupaesven, kom Jøkul der uforvarendes mod dem med tredive Mand; de gave sig strax i Strid; Jøkul var meget hidsig, og ligesaa hans Broder Grim. Thorer og Thorstein værgede sig vel; det gik saaledes længe, uden at de kunde faae tilføiet Brødrene noget Saar, og baade hug Thorstein svære Hug, og Angervadil

ved Jern som Klæde. Thorer værgede sig særdeles vel, uagtet han ikke havde Landsen, som var bleven liggende hjemme. Han og Grim mødtes, og sloges meget mandig, men deres Skifte endtes dog med, at Grim segnede død til Jorden; da havde Thorstein dræbt nitten Mænd, og han var da baade træt og saaret, og ligesaa var Thorer. Brødrene vendte da Ryggene imod, og forsvarede sig endnu vel. Jøkul angreb dem med elleve Mænd, og gjorde saa haardt et Anfald, at Thorer faldt; da værgede Thorstein sig meget mandig, lige til der ikke vare flere end Jøkul og tre andre. Jøkul stak da til Thorstein, og det traf øverst oppe i Laaret, og eftersom Jøkul var stærk, og stak haardt til, og Thorstein var meget udmattet, og stod yderlig paa Aabreden, styrtede han ned af Klippen, men Jøkul fik sig kun med Nød og neppe standset. Jøkul begav sig siden hjem, og troede at have dræbt Thorstein og Thorer, hvorfor han slog sig til Ro. Det er nu at fortælle om Thorstein, at han faldt ned af Klippen; derunder, hvor han kom ned, var Grønsvær; formedelst Træthed og Saar kunde han ikke røre sig, men dog beholdt han sin Samling, da han kom ned. Angervadil fløi ham ud af Haanden og ned i Elven; Thorstein laae nu imellem Liv og Død, og ventede sig ikke uden Døden. Men han havde ikke ligget der længe, førend han saae Skellinefja komme gaaende; hun var iført sin Skindkjortel, og var i ingen Henseende smukkere end før. Hun kom hen, hvor Thorstein laae, og sagde: „Ei tykkes mig at Skjæbnen holder op med at forfølge dig, Thorstein! nu synes mig, at det er snart ude med dig, vil du nu tilstaae mig den Bøn, som jeg betingede mig af dig forrige Gang?" Thorstein sagde: „Jeg seer mig nu kun i

Stand til at gjøre lidet, som der kan være noget i at tilstaae." „Det er min Bøn," sagde hun, „at du tilstaaer at ville ægte mig, da vil jeg forsøge at helbrede dig." Thorstein sagde: „Ei veed jeg, hvorledes jeg skal kunne det, thi du forekommer mig skrækkelig at see til." „Det skal du dog have at vælge imellem," sagde hun, „om du heller vil ægte mig eller miste Livet, og bryde dit Ord, som du lovede mig, at opfylde min Bøn, da jeg skjenkede dig Livet ved Grimsø." „Der er meget sandt i, og er det vel bedst at holde sit Ord, og derfor vil jeg tilstaae at ægte dig, om du end vil blive mig den største Bjergvætte, men dog vil jeg begjere af dig, at du skal hente mit Sværd, om Skjæbnen vil, at jeg skal leve og kunne bære det." Hun sagde, at det skulde skee, og tog ham op i sin Skindkappe, og løb ad Klipperne, som om hun intet havde at bære, indtil en stor Hule var for dem; der gik hun ind, forbandt Thorsteins Saar, og lagde ham i en blød Seng, og inden syv Dage var han for det meste helbredet. En Dag var Skellinefja borte fra Hulen, og om Aftenen kom hun tilbage med Sværdet, og var da meget vaad; hun gav Thorstein Sværdet, og sagde: „Nu har jeg to Gange skjenket dig Livet, og skaffet dig dit Sværd, som du sætter høiest Priis paa, tilbage, og det det fjerde, som er os til mest Gavn, at jeg har hængt Ogautan; men dog har du nu fuldkommen lønnet mig dette, thi du har frelst mig af den Uskjæbne, som Ogautan havde paalagt mig; jeg hedder Ingeborg, og er en Datter af Konning Skate, og Søster til Bele, og det allene var bestemt mig til Befrielse af min Uskjæbne, at en velbaaren Mand skulde love at ægte mig; nu bekvemmede du dig dertil, og jeg er derfor nu befriet fra min Uskjæbne.

Du skal nu drage bort fra Hulen, og følge mine Raad; du vil træffe paa min Broder med fire Mænd, iblandt hvilke hans Landværnsmand Thorgrim Kobbe er den ene. De have taget Skjenk af Jøkul, for at dræbe dig, og de ville derfor strax anfalde dig; ei vil jeg tage mig det nær, om du dræber Thorgrim og hans Stalbrødre, men skjenk min Broder Livet! og jeg ønsker, at I skulle blive Fostbrødre, og om du har i Sinde at ægte mig, drag da hjem i Sogn med ham og beil til mig, jeg vil da være der forud, kan hændes, at du da synes anderledes om mig end nu." De skiltes nu, og han var ikke kommen langt derfra, førend Bele kom imod ham selv femte. Da de kom sammen, sagde Thorgrim: „Det er vel, Thorstein! at vi mødtes, nu skulle vi fortjene de Penge, som Jøkul har lovet for dit Hoved." „Det tykkes mig kunde let skee, at du mistede Pengene, og lod Livet," svarede Thorstein.

20. De anfaldt nu Thorstein, men han værgede sig vel og mandigen, og det endtes med, at Thorgrim og hans tre Stalbrødre faldt. Da sloges Thorstein og Bele paa ny; Thorstein værgede sig, men vilde ikke saare Bele, men Bele trængte ind paa ham, saalænge indtil Thorstein greb fat i ham, og satte ham ned hos sig, og sagde: „Jeg har nu aldeles Magten over dig, men jeg vil skjenke dig Livet, og desuden tilbyde dig, at vi skulle være Fostbrødre; du skal være Konge, men jeg Herse, jeg vil beile til din Søster Ingeborg, og boe med hende hjemme i Sogn." „Det lader sig ikke let gjøre," sagde Bele, „thi min Søster er forsvunden, saa at ingen veed, hvad der er blevet af hende." „Det kan være," sagde Thorstein, „at hun er kommen tilbage." „Ei indseer jeg

da," sagde Bele, „at hun kan faae raskere Mand end du, og jeg vil derfor indgaae hele dette Vilkaar." Derom sluttede de nu en fast Aftale, og droge dernæst hjem til Sogn. Bele blev da snart vaer, at hans Søster var kommen tilbage med al den Yndighed, som hun besad i sin Ungdom. Thorstein beilede da til hende, og dette Giftermaal blev besluttet. Som Medgift fik hun de Eiendomme, som laae paa den anden Side af Fjorden. Den Gaard, hvor Thorstein boede, hed Framnæs, og den, hvor Bele havde sit Sæde, hed Syrstrand. Thorstein og Bele beredte sig om Baaren til at drage ud paa Krigstoge, og havde fem Skibe, de hærjede vidt omkring om Sommeren, og vandt betydeligt Bytte, og styrede om Høsten hjem, og havde da syv Skibe. Næste Sommer droge de igjen paa Krigstoge, men vandt da kun lidet Bytte, efterdi alle Vikinger undflyede dem; og da de kom til de Skjær, som hedde Elfarskjær, lagde de i Havn om Aftenen, og Thorstein og Bele gik i Land og tværs over det Næs, som de laae under, men da de kom over Næsset, saae de tolv Skibe, tjeldede med sorte Tjeldinger, ligge der; de saae Telte oppe paa Land, af hvilke det røg, hvoraf de sluttede, at det maatte være Madsvendene, som vare der. De forklædte sig, og gik did, og da de kom til Teltdøren, stillede de sig begge i Døren, saa at Røgen ikke kunde slaae ud. Madsvendene talte da haardt til dem, og spurgte hvad det var for Tiggere, som vare saa dristige, at de vilde brænde dem inde eller kvæle dem. De stillede sig ynkelige an, og svarede med svag Stemme, og sagde at de ønskede at faae noget Mad, og spurgte tillige, hvad det var for en ypperlig Høvding, som styrede den Flaade, som laae

der ved Landet, I maae være nogle Tosshoveder," sagde de, "om I ikke have hørt tale om Ufe, som kaldes med Tilnavn Elise-Ufe, en Søn af Herbrand den Havestore; hans Broder hedder Øtunfaxe, og jeg kjender ingen under Solen berømtere end de to." "God Besked give I os herom," sagde Thorstein; og strax efter gik de igjen bort til deres Mænd. Tidlig om Morgenen beredte de sig til Strid, og roede frem foran Næsset; de raabte strax Krigsraab; de andre gjorde sig da i Hast færdige, og grebe til Vaaben, og det kom til en haard Kamp. Ufe havde mere Mandskab, og var selv meget stridbar; de strede saaledes længe, uden at man kunde see, hvo der vilde gaae af med Seiren. Den tredie Dag gik Thorstein op paa det Drageskib, som Elise-Ufe styrede, og Bele strax efter ham, og de gjorde Plads for sig, og dræbte hver Mand, som stod foran Masten. Da sprang Ufe frem fra Løftingen imod Bele, og de skiftede Vaaben en Stund, men Bele blev da saaret, thi Ufe var baade behændig i at bruge Vaaben, og hug store Hug. I det samme kom Thorstein til med Angervadil, og hug til Ufe; det Hug traf paa Hjelmen, og kløvede hele den brynieklædte Mand langs igjennem, og Sværdet gik ind i Mastekjelken, saa at begge Eggene skjultes. Da sagde Bele: "Dette dit Hug, Fostbroder! vil mindes, saa længe de nordiske Lande ere beboede." Derpaa bøde de Vikingerne to Vilkaar, om de vilde overgive sig og beholde Livet, eller holde Slag med dem. De foretrak at skjenkes Livet af dem. De gave dem da alle Fred, hvilken de gjerne vilde modtage. De fik meget Bytte, og bleve liggende der i tre Dage, for at forbinde de Saarede; de droge dernæst hjem om Høsten.

21. Om Vaaren beredte Fostbrødrene sig til at drage hjemmefra, og havde femten Skibe; Bele styrede det Drageskib, som havde tilhørt Slise-Ufe, det var et kosteligt Skib med udgraverede og stærkt forgyldte Stavne. Kong Bele fik Dragen, eftersom den var det kosteligste Stykke af det Bytte, som de gjorde ved at fælde Ufe, og Bele pleiede bestandig at udtage sig det bedste Stykke af det Bytte, de gjorde. Der gaves ikke fortrinligere Skib end denne Drage, naar undtages Elliden[1], som hans Broder Øtunfaxe eiede. Disse Skibe havde de arvet efter deres Fader Herbrand, og Elliden bar Fortrinet, efterdi den havde Bør, hvorhen man vilde seile, og forstod næsten Menneskers Tale; Elliden var falden i Øtunfaxes og ikke i Ufes Lod, eftersom det Uheld var hændet Ufe, at han havde dræbt sin Fader og Moder, hvorfor Øtunfaxe holdt for, at han havde forspildt sin Arv, om Retten skulde have sin Gang. Øtunfaxe var den fortrinligste af Brødrene i Henseende til Styrke, Væxt og Trolddomskunster. Fostbrødrene droge nu ud paa Krigstoge, og hærjede vidt omkring i Østervegen; de traf kun faa Vikinger, thi alle, som spurgte til dem, søgte at undkomme; og der vare da ingen berømtere paa Krigstoge end Thorstein og Bele. En Dag lagde de til et Næs, og de saae da tolv store Skibe ligge paa den anden Side under Næsset; de roede strax mod Skibene, og spurgte, hvo der styrede Flaaden. Ved Masten stod en Mand, som svarede: „Angantyr hedder jeg, og er en Søn af Hermund Jarl af Gotland." „Du er en haabefuld Mand," sagde Thorstein, „hvor gammel er du?" Han svarede: „Jeg er nu nitten Aar." „Enten vil du nu helst," sagde Bele, „overgive dine Skibe og dit Gods

1) et Slags Skib.

eller holde Slag imod os?" „Saa meget snarere skal jeg vælge derimellem," sagde Angantyr, „som Vikingerne ere ulige; jeg foretrækker at forsvare mit Gods og falde med Manddom, om Skjæbnen saa vil." „Bered dig da," sagde Bele, „og vi ville angribe dig." De beredte sig da begge, og toge deres Vaaben frem. Thorstein sagde til Bele: „Det er liden Manddom, at angribe dem med femten Skibe, da de ikke have flere end tolv." „Hvi skulle vi da ikke lade tre Skibe ligge uden at deeltage i Kampen," sagde Bele; de gjorde saa; det blev et meget haardt Slag. Angantyrs Mandskab var saa stridbart, at Bele og Thorstein ikke nogensinde havde været i større Prøve. De sloges den Dag lige til Aften, uden at man kunde see, i hvis Lod Seiren vilde falde. Den følgende Dag beredte de sig igjen til Strid; da sagde Angantyr: „Det tykkes mig bedst, Kong Bele, at vi ikke spilde vore Folk længer, men slaaes ene to i Tvekamp, og have den saa Seier, som overvinder den anden!" Dette tilstod Bele; de gik derpaa i Land, og kastede en Hud at staae paa, og de sloges nu meget mandig, indtil Bele udmattedes, og blev da saaret. Thorstein troede nu at indsee, at Bele ikke vilde kunne overvinde Angantyr, da det var kommet saa vidt, at Bele var baade træt og meget afkræftet. Da sagde Thorstein: „Det tykkes mig bedst, Angantyr! at I standse eders Strid, thi jeg seer, at Bele er ganske afkræftet, men jeg vil ikke vise den Umandighed at angribe dig og staae ham bi; men saa vil det gaae, om du bliver hans Banemand, at da vil jeg udfordre dig til Tvekamp, og jeg troer, at der er ikke mindre Forskjel imellem os end imellem dig og Bele; jeg vil da fælde dig paa Pladsen, og det er en stor Skade, om

I skulle begge døe. Nu vil jeg gjøre dig det Tilbud, hvis du vil skjenke Bele Livet, at vi sværge os i Fostbrødrelag." „Det tykkes mig at være et passende Tilbud," svarede Angantyr, „at jeg og Bele skulle være Fostbrødre, men det synes mig er temmelig meget, at jeg skal være din Fostbroder." Imidlertid toge de denne Bestemmelse; de skare Blod ud af Haandmuskelen, og gik under en opskaaren Græstørv[1], og svore der den Ed, at enhver skulde hævne den anden, hvis nogen af dem faldt for Vaaben. Siden eftersaae de deres Mandskab, og to Skibe vare ryddede for hver. De lægte nu de Saarede, og styrede derefter bort derfra med tre og tyve Skibe; de droge hjem om Høsten, og sade rolige om Vinteren i stor Anseelse, og nu holdtes ingen for berømtere paa Krigstoge end disse Fostbrødre.

22. Da Vaaren kom, beredte Fostbrødrene sig, og havde tredive Skibe; de droge til Østervegen, og hærjede der og i Sverrig og omkring i Østersøen; de fore vel frem med deres Krigstoge, thi de dræbte Vikinger og Ransmænd, hvor de kunde træffe dem, men lode Bønder og Kjøbmænd fare i Fred. Det er nu at fortælle om Øtunfaxe, at han spurgte sin Broder Ufes Fald, og det holdt han for et stort Tab; han søgte nu i tre samfulde Somre efter Fostbrødrene. Om Kong Bele er nu at fortælle, at han lagde en Dag til de Skjær, som kaldes Brenneøerne; de lagde sig der til Leie, og gjorde alt vel tilrede; derefter gik de tre Fostbrødre i Land og kom til en lille Gaard; der stod en Mand udenfor Døren, og

---

[1]) Under saadan Grønsvær, som var fast til Jorden paa begge Ender, pleiede de gamle Nordboer at stille sig, naar de aflagte Ed.

klovede Brænde; han var iført en grøn Kappe, og var meget tyk. Han hilste Thorstein ved Navn; Thorstein sagde: „Der er stor Forskjel mellem vort Kjendskab til hinanden; du hilser mig ved Navn, men jeg husker ikke at have seet dig før, og hvad hedder du?" „Usædvanligt er mit Navn," sagde han, „jeg hedder Brenner, og er en Søn af Vifil, din Fader Vikings Broder; han avlede mig, da han drog paa Krigstoge, og tjente Haloge; jeg er opvoxen her paa Øen, og har boet her siden; men har du, min Frænde Thorstein! spurgt noget til Vikingen Ötunfaxe?" „Nei jeg har ikke," sagde Thorstein, „men kan du berette os noget om ham?" „Ja," sagde Brenner, „han har søgt efter dig i tre Aar, og ligger nu her paa den anden Side af Øerne med hele sin Flaade; han vil hævne sin Broder Elise-Ulfe; han har fyrretyve Skibe, alle store; han er stor som en Trold, og intet Jern bider paa ham." „Hvad Raad skulle vi da tage?" sagde Thorstein. „Intet Raad kan jeg give dig," svarede Brenner, „uden du kan finde Dværgen Sindre, thi jeg veed, at han er ham ikke god, og han vil mindst fattes Raad." „Hvor kan man vel træffe ham?" spurgte Thorstein. Brenner svarede: „Han boer paa Øen, som ligger kort fra Landet, og kaldes den mindre Brennes; han boer i en Klippe, og jeg troer ikke, at det vil blive let for dig at finde ham, men det staaer dig frit for at blive her hos mig i Nat." „Det staaer da nu til," sagde Thorstein, „ikke at ligge stille." De gik nu til deres Skibe; derpaa satte Thorstein en Baad frem, og roede til Øen. Thorstein gik der ene i Land, og da han kom til en Bæk, saae han to Børn, en Dreng og en Pige, lege med hinanden ved Bækken. Thorstein spurgte dem om Navn; Drengen

kaldte sig Herrød, og Pigen Herrid: „Jeg har tabt min Guldring," sagde hun, „og jeg veed, at det vil mishage min Fader Sindre, saa at jeg kan vente at blive straffet." Thorstein sagde: „Her er en Guldring, som jeg vil give dig." Hun tog mod Ringen, og blev glad ved den, og sagde: „Denne Ring skal jeg give min Fader, men kan jeg ikke gjøre noget, som kan være dig til Tjeneste." „Det kan vel være," sagde Thorstein, „see at faae din Fader hid at tale med mig, og mag det saa, at han yder mig sin Bistand i det, som er mig magtpaaliggende!" „Allene paa den Maade vil jeg kunne faae dette udrettet," sagde Herrid, „om min Broder Herrød vil være mig behjælpelig, thi Sindre kan ikke nægte ham noget." „Du veed," sagde Herrød, „at jeg vil hjælpe dig i alt." Thorstein løste da et Sølvhælte af sig, og gav ham; deri sad en god Kniv. Drengen sagde: „Det var en god Gave; jeg skal gjøre mig al Umage for, at du kan faae din Sag fremmet; bi her, indtil vi Sødskende komme tilbage!" Thorstein gjorde nu saa, og efter en lang Tids Forløb kom Dværgen Sindre der og begge Børnene med ham. Sindre hilste med Glæde paa Thorstein, og sagde: „Hvad vil du mig, Thorstein?" „Jeg ønsker," svarede Thorstein, „at du vilde give mig Raad, hvorledes jeg kan faae Vikingen Øtunfaxe overvundet." Dertil kan jeg ikke give noget Raad," sagde Sindre, „at noget Menneske skal kunne overvinde Faxe; han er langt værre at komme i Kast med end nogen anden Viking; jeg vil derfor afraade dig fra at indlade dig i Slag med ham, thi du vil der miste dine Mænd, og det er dig bedst at holde bort fra Øen i Nat." „Det skal aldrig skee," sagde Thorstein, „om jeg end saae forud min visse Død, og vilde jeg dog hel-

ler gaae den imøde end flye uden at have forsøgt ham.“ „Jeg seer,“ sagde Sindre, „at du er en stor Kæmpe; jeg vil da give dig det Raad, at du i Nat lader al Ladningen føre af dine Skibe, og Godset bære i Land, og lader Skibene med Træ og Stene isteden; begynd saa tidlig paa Værket i Morgen, og kom over dem, førend de vaagne, saa ville I kunne gjøre dem et godt Afbræk; men I ville behøve alt, for at kunne i nogen Henseende faae Bugt med Faxe; thi jeg vil sige dig, at saa lidet bider noget Jern paa ham, at ikke engang Sværdet Angervadil bider paa ham; men her er en Tællekniv, som min Datter Herrid vil give dig til Gjengjeld for Guldringen, og jeg venter at den vil bide paa Otunfaxe, om du bruger den vel, min Søn Herrød vil gjengjelde dig Bæltet paa den Maade, at du maa nævne mit Navn, om du troer at fattes noget; nu maae vi for det første skilles, og gid Lykken følge dig! det bestemmer jeg i det mindste, at mine Skyttsguder skulle stedse være dig til Følge.“ Derpaa drog Thorstein til sin Baad, og roede tilbage til sine Folk. Han beredte sig strax om Natten, førte Godset af Skibene, og Stene isteden, og da det var gjort, kom Brenner oppe fra Gaarden, og havde i Haanden en stor Kølle, som var ganske beslaaet med Jern og med store Jernsøm, og saa tungt at en middelmaadig Karl neppe kunde løfte den fra Jorden. Brenner sagde: „Dette Haandvaaben vil jeg give dig, min Frænde Thorstein! saa tung er denne Kølle, at du allene vil kunne bære den, men dog vil den være temmelig let imod Otunfaxe; jeg holder det nu for bedst, at Angantyr fører Sværdet Angervadil, men du strider med Køllen; skjønt den ikke er meget haandelig at føre, vil den dog kunne være farlig for Folk; gjerne on-

skede jeg nu, Frænde! at kunne yde dig bedre Bistand; men det staaer ikke i min Magt; han vendte da om, og gik tilbage op i Landet.

23. Da de nu havde faaet alt i Stand, roede de derpaa frem for Næsset, og fik da at see, hvor Ottunfaxe laae med hele sin Flaade; de lode strax Stenene flyve saa haardt og heftigt, at de dræbte over hundrede Mand, inden hine vaagnede; men saasnart de vaagnede, gjorde de en skarp Modstand, og Kampen blev meget ødelæggende; der faldt mange paa Fostbrødrenes Side; thi der var Syn for Sagn, at Faxe skød af hver Finger. Det gik saaledes lige til Natten, da vare ti af Fostbrødrenes Skibe ryddede. Den følgende Dag fornyede de igjen Kampen, og Mandefaldet var ligesaa stort som den første Dag. De forsøgte bestandig at komme op paa Faxes Skib, og anrettede et stort Nederlag hver Gang, men de kom aldrig op paa Dragen Ellide, fordi baade Skibet havde høie Borde, og Faxe værgede sig godt; men om Aftenen vare alle Fostbrødrenes Skibe ryddede paa Dragen nær, som forhen havde tilhørt Ufe. De saae hver Dag, at der kom en Mand frem paa hver Klippe, og skød heftig paa Faxes Skib; de saae, der Dværgen Sindre, og at en Mand faldt for hvert af hans Skud, hvilket voldte Faxe et stort Tab paa Folk. Paa en anden Klippe stod Brenner, og skød ogsaa meget vel ud paa Skibene, og ikke mindre eftertrykkelige vare hans Steenkast, og alle de Skibe, paa hvilke han kastede, sank til Bunds, og saaledes gik det med mange af Faxes Skibe; og det var da kommet saavidt, at alle hans Skibe vare ryddede paa Ellide allene nær. Dette var paa den Tid, da Natten var

lys, og de holdt Slag hele Natten. Thorstein lavede sig til at gaae op paa Dragen Ellide, og med ham Angantyr og Bele og mange andre. Faxe løb frem imod Fostbrødrene Angantyr og Bele; de havde et haardt Vaabenskifte sammen; paa Faxe bed intet Jern, men de havde ikke stredet længe, inden de selv begge bleve saarede; i det samme kom Thorstein til, og slog med Kollen, saa godt som han kunde, paa Faxes Kind, men han gav sig ikke derved; Thorstein gav ham da et andet Slag, som ikke var mindre; da blev Faxe kjed af Huggene, og sprang over Bord og dukkede under, saa at man kunde see hans Fodsaaler; det var vanskeligt baade for Bele og Angantyr at sætte efter ham; Thorstein sprang da over Bord, og svømmede efter Faxe, men han flyede, og hvor Faxe foer, saae det ganske ud, som om der svømmede en Hval; det gik saaledes længe, og lige til Faxe kom i Land; men Fostbrødrene sloges mod de Folk, som vare tilbage, og holdt ikke op, førend de havde dræbt alle dem, som vare paa Dragen; siden tog de en Baad, og roede i Land til Faxe og Thorstein. Da nu Faxe var kommen i Land, og Thorstein svømmede mod Landet, greb Faxe en Steen, og kastede den mod Thorstein, men han dukkede under, og undgik saaledes Slaget, og der blev en stærk Bevægelse i Vandet af det at Stenen faldt ned; han tog op en anden Steen og en tredie, men de gik alle samme Vei, og i det samme kom Fostbrødrene Angantyr og Bele til. Thorstein havde kastet Kollen paa Dragen, da han sprang over Bord, og Bele havde taget den op, og han kom nu derhen, hvor Dumfaxe stod, og slog ham med Kollen bag i Nakken, og gav ham dernæst et andet Slag, men Angantyr slog ham med store Stene. Faxe blev da stærkt

saaret i Hovedskallen, og blev kjed af at tage imod deres Slag, han kastede sig da ned af Klippen i Dybet, og svømmede ud paa Søen; Thorstein fulgte efter ham, og da Faxe saae det, vendte han imod Thorstein, og de grebe fat i hinanden, og brødes stærkt; de førte hinanden under Vandet, dog mærkede Thorstein, at der var Forskjel paa deres Kræfter. Faxe førte da Thorstein til Bunds, og han havde nu ingen Kræfter til at holde sig længer. Thorstein kunde nu vide, at Faxe agtede at bide hans Strube over; han sagde da: „Hvorledes skulde jeg nogen Tid have dig mere nødig end nu, Sindre Dværg!" Thorstein blev da vaer, at der blev grebet i Faxes Skuldre saa haardt, at han kom til Bunds, og Thorstein oven paa ham; han var da meget mødig og udmattet af deres Omfavnelse. Thorstein tog da Tællekniven, som Sindre havde givet ham; den stak han Faxe i Brysthuulheden lige ind til Skaftet; han ristede derpaa hele Maven nedefter ind til Smaatarmene; dog mærkede han, at Faxe endnu ikke var død, thi han sagde da: „Et stort Mandoms Værk har du udført, Thorstein! i det du har overvundet mig, thi jeg har holdt halvfemsindstyve Slag og haft Seier i dem alle uden i dette; jeg har seiret firsindstyve Gange i Tvekampe, som jeg har paataget mig, men jeg er nu halvfemsindstyve Aar gammel." Thorstein syntes ikke om, at han sladrede mere, om han kunde hindre ham deri, og han traf da de Indvolde, som sade løsest, ud af ham. Om Angantyr og Bele er det at fortælle, at de toge sig en Baad, og roede ud paa Søen, for at søge efter Faxe og Thorstein, men de fandt ingen af dem i lang Tid; de kom da hen paa et Sted, hvor de fandt

Vandet rødt af Blod, og de formodede nu, at Faxe maatte være der neden under, og at han havde dræbt Thorstein, men efter en Tids Forløb bleve de vaer, at der flød noget Hæsligt paa Vandet; de roede derhen, og saae, at der flød nogle store og stygge Indvolde; kort efter kom Thorstein op, og var da saa træt og betagen, at han ikke kunde flyde paa Vandet. De roede da til ham, og trak ham op i Baaden, og det saae da ikke meget ud til, at han kunde holde Livet, skjønt han ikke var meget saaret, men Kjødet var mange Steder rykket løs fra Benene og opsvulmet; de droge da hen og opsøgte ham et bekvemt Leie, og han begyndte da snart at komme til sig selv igjen. De droge nu tilbage til Øen og besaae de Faldne, og der vare ikke flere end tredive, som kunde helbredes; dernæst droge de ud til Brenner, og takkede ham for hans Bistand; og ligesaa drog Thorstein ud til den mindre Brennes til Dværgen Sindre, og gav ham gode Gaver, og de skiltes med inderligt Venskab. Thorstein tog Dragen Ellide for sin Deel, men Bele havde Dragen, som forhen havde tilhørt Ufe, og Angantyr tog for sin Deel saa meget Guld og Sølv som ham behagede. Thorstein gav sin Frænde Brenner alle de Skibe, som de ikke kunde tage med, men de styrede bort paa tre Skibe hjem til Sogn, og opholdt sig der om Vinteren.

24. Om Vaaren droge de ud paa Krigstoge; Angantyr spurgte, hvorhen de skulde styre, da han troede, at Vikingerne i Østersøen nu vare ødelagte. „Saa ville vi,“ sagde Bele, „drage vesterpaa ud i Havet, thi did have vi ikke hærjet før.“ De gjorde nu saa, og saasnart de kom til Ørkenøerne, gik de der i Land, og hærjede, de brændte Bygderne, og røvede Godset og gjor-

de et stort Bytte; alle vare bange for dem, og undflyede. Over Øerne herskede en Jarl, som hed Herrød. Da han spurgte dette Overfald, samlede han Folk imod dem, og foer Nætter og Dage, indtil de mødtes ved den Ø, som hedder Paps; det kom der strax til et Slag, og de havde lige stort Mandskab. De sloges nu i to Dage, uden at man kunde see, i hvis Lod Seiren vilde falde, men omsider faldt dog de fleste paa Herrøds Side, og hans Skib blev tomt for Folk; Fostbrødrene kom da op paa Skibet, og omsider faldt Herrød Jarl og de fleste af hans Folk. De fore siden omkring paa alle Øer, og underlagde sig dem, derefter beredte de sig til at drage hjem. Bele tilbød Thorstein Øerne, saa at han skulde være Jarl over dem, men han sagde, at han ikke vilde det: „Jeg vil heller være Herse og ikke skilles fra dig, end kaldes Jarl og opholde mig langt borte fra dig." Da tilbød han Angantyr det samme, og han tog imod Tilbudet, og blev Jarl over Øerne, og skulde aarlig betale Skat. De seilede dernæst hjem i Sogn, og opholdt sig der den Vinter; de holdt deres Folk vel baade med Vaaben og Klæder; og der vare nu ingen, som holdtes for ypperligere end disse Fostbrødre. De fik Børn; Helge og Halfdan vare Beles Sønner, og Ingeborg hans Datter; hun var den yngste af disse Sødskende; Thorstein havde en Søn, som hed Fridthjof. Harald voxte op paa Øen hos Grim, og saasnart Alderen tillod ham det, drog han paa Krigstoge, og blev en meget berømt Mand, skjønt der kun tales lidet om ham i denne Saga. Han beholdt sit Navn, og blev kaldt Harald Kesja, og fra ham nedstamme mange. Thorstein og

Bele, Grim og Harald vedligeholdt deres Venskab, saa længe de levede.

25. Nu er at fortælle om Jøkul Njørfesøn, at han regjerede over Oplandene, efterat baade Njørfe og Viking vare døde; de havde vel vedligeholdt deres Venskab lige til deres Dødsdag. Jøkul forhvervede sig Skibe og Gods, og var en meget grum Viking, og foer ilde med sin Hær; det gik saaledes i nogle Aar, at han var meget navnkundig; han hærjede mest i Østersøen. Thorstein og Bele bleve ikke længe hjemme, men beredte sig snart igjen til at drage paa Krigstoge, og styrede sydpaa, dernæst igjennem Øresund, og hærjede paa Saxland, hvor de gjorde stort Bytte, og fik Guld og Sølv og mange andre Kostbarheder. De agtede dernæst at seile hjem igjen, og begave sig paa Veien, men da de kom for Mundingen af Limfjorden, kom der et stærkt Stormveir imod dem, som drev dem ud paa Havet, og skilte snart Skibene ad; Søen begyndte da at slaae paa begge Bord, og alle Mænd maatte øse. Det kom saa vide, at denne Storm forslog Dragen Ellide, og drev den udskilt fra de øvrige Skibe op paa Bornholm. Paa den samme Tid kom Jøkul der til Land med ti Skibe, som alle vare vel besatte med Folk og vel udrustede med Vaaben; der behøvedes da ikke at spørges efter Sag, men Jøkul angreb strax Thorstein og hans Mænd; Thorstein var kun lidet beredt til Modstand, thi de vare meget betagne af Mødighed og Søgangen. Denne Kamp var baade haard og ødelæggende. Jøkul var meget heftig, og ophidsede stærkt sine Mænd, og sagde at de aldrig vilde faae bedre Leilighed til at overvinde Thorstein: „det vil ogsaa være os en evindelig Skam, om Thorstein nu

undkommer." De angrebe da Thorstein og hans Mænd, og holdt ikke op, førend alle hans Mænd vare faldne, saa at ingen stod tilbage paa Dragen uden Thorstein alene. Han værgede sig da endnu med Mandighed, og det varede længe, inden de kunde faae tilføiet ham noget Saar; omsider kom de ham dog saa nær, at de kunde naae ham med Spydene, men han hug næsten alle Skaf af sig, thi Sværdet Angervadil bed som det pleiede. Jøkul trængte da stærkt ind paa ham, og stak sit Spyd igjennem Laaret paa ham, og i det samme hug Thorstein til Jøkul; Hugget traf ham paa Armen ovenfor Albuen, og tog Armen af; men de stængede da Thorstein mellem Skjoldene og toge ham fangen; det var da blevet Aften, saa de ikke syntes om at dræbe ham; der blev da sat en Fjæder paa hans Fødder, og en Buestreng blev bunden om Hænderne paa ham, og der bleve satte tolv Mænd til at passe ham om Natten. Da alle vare gangne i Land, saa at de tolv vare ene tilbage med Thorstein, sagde han: „Enten ville I nu heller more mig, eller jeg skal more eder?" De sagde, at han vel ikke var oplagt til Skjemt, da han skulde døe strax Morgenen derefter. Thorstein tænkte nu paa sin Tilstand, og syntes ikke at være i nogen god Stilling; han sagde da sagte, uden at nogen hørte det: „Hvorledes skulde jeg nogensinde mere behøve din Bistand, min Stalbroder Sindre! end nu, hvis ikke hele vort Venskab er ude?" Der kom da et Mørke over Vagten, og dernæst sov de alle. Da saae Thorstein, hvor Sindre kom op paa Skibet til ham, og sagde: „Ilde er du nu stædt, min Stalbroder Thorstein! og det staaer nu til at freise dig." Han blæste da Laasen op, derpaa hug han Buestrengen af ham; Thorstein var saaledes løs,

og han tog da Sværdet, thi han vidste, hvor han havde skiltes fra det, og han gik nu til Vagtmændene, og dræbte dem alle; derpaa forsvandt Sindre, men Thorstein tog en Baad, og roede til Land, og drog bort hjem til Sogn. Bele og Thorstein vare glade ved igjen at see hinanden, og Bele troede at have faaet Thorstein tilbage fra Underverdenen. Jokul vaagnede tidlig om Morgenen, og glædede sig til at tage Fangen og lade ham dræbe, men da de kom ud paa Skibet, var Fangen borte, og Vagten dræbt, og han syntes da, at det var gaaet ilde. Jokul drog derpaa hjem, og var nu ilde tilfreds med sin Færd, at han var gaaet Glip af Thorstein, og havde faaet saadan en Skramme, at han aldrig kunde læges; han blev siden kaldt: Jokul den Eenarmede. Kong Bele og Thorstein samlede Mandskab, og fore til Oplandene; de sendte Bud til Jokul, og afpælede ham en Kampplads. Jokul samlede Folk, men mange, som ellers tjente Jokul, forbleve nu hjemme af Venskab for Thorstein, og da Jokul kun fik faa Folk, troede han sig ikke til at holde Strid imod dem, men flyede ud af Landet, og drog til Valland til sin Svigerfader Vilhelm, hvor han antog Bestyrelsen af den tredie Deel af Riget. Kong Bele og Thorstein underlagde sig Oplandene, og droge siden hjem, og sloge sig til Ro. Nogen Tid derefter kom der Mænd fra Valland til Thorstein, som vare udsendte af Jokul, med det Ærende, at Jokul bød Thorstein Forlig, og de skulde mødes i Limfjorden, hver med tre Skibe, for at slutte Forlig. Thorstein var vel tilfreds dermed, og sagde at han kun nødig havde haft Ufred med Jokul for Kong Njørfes Skyld, og formedelst det Venskab, der var imellem ham og Viking; dette blev da bestemt. De Udsendte droge derpaa

hjem, og Thorstein beredte sig om Sommeren til at drage hjemmefra, og havde Dragen Ellide og to andre Skibe. Bele meente, at denne Færd ikke var raadelig, og at Jøkul var svigefuld og utro; det var derfor hans Raad, at han skulde udsende Speidere, for at efterforske, om alt var oprigtigt fra Jøkuls Side, og lade dem drage tilbage imod dem til Øresund. De gjorde saa, og kom tilbage med den Efterretning, at de laae i Limfjorden med tre Skibe, og at de ikke mærkede noget Uraad. De fortsatte da Reisen, og mødtes paa det bestemte Sted, og det kom der til Forlig imellem dem paa de Vilkaar, at Mandetab, Saar og Slag skulde gaae lige op, men Jøkul skulde have sit Rige tilbage, og skulde ikke betale Skat til nogen, og det Rige, som Thorstein eiede paa Oplandene, skulde overgives Jøkul til Erstatning for hans afhuggede Arm; paa den Maade skulde de være forligte. Jøkul drog da hjem til sit Rige, og slog sig til Ro. Thorstein og Bele droge ogsaa hjem til Sogn, og varetoge nu Rigets Styrelse, og holdt aldeles op med at drage paa Krigstoge. Thorsteins Kone Ingeborg var død, og Beles Datter Ingeborg fik hendes Navn. Fridthjof voxte op hos sin Fader. Thorstein havde en Datter, som hed Vefreya; hun var voxen den Gang disse Begivenheder foregik; thi hun var avlet i Hulen hos Skellinefja, og hun var ogsaa født der; hun slægtede sin Moder paa i Viisdom, hun fik Angervadil efter sin Fader Thorstein. Fra Thorstein nedstammede mange berømte Mænd, ligesom ogsaa Thorstein selv ansaaes for sin Tids ypperste og berømteste Mand. Her slutte vi saaledes Thorstein Vikingsøns Saga, som er en meget underholdende Fortælling.

Asmund Kæmpebanes Saga.

Her begynder Asmund Kæmpebanes Saga.

Over Sverrig herskede engang en mægtig og berømt Konge, ved Navn Budle; han var en stor Elsker af Smede, og søgte at skaffe sig de kunstfærdigste, han kunde faae, hvilke da forfærdigede ham kostbare Sager. Han havde en Dronning, og med hende en Datter, som hed Hilde; det skete nu, at Dronningen døde, og Kongen var saaledes uden Kone. Det fortælles da, at der en Aften kom to Mænd til Kongen, og ginge for ham og hilste paa ham. Kongen spurgte, hvo de vare; den ene kaldte sig Olius, den anden Alius: „vi auske at opholde os her i Vinter," føiede de til. Han spurgte, om de vare noget kunstfærdige eller forstode sig paa Idrætter; de sagde, at de godt kunde smede alt, hvad der blev dem paalagt. Kongen anviste dem da Sæde, hvor de kunde sidde. Der var den Gang et Gjæstebud hos Kongen, og om Aftenen kom Kongens Smede, ligesom de bestandig pleiede ved saadanne høitidelige Leiligheder, ind i Hallen, og viste Kongen Guldarbeider og Vaaben, som de havde forfærdiget. Alle roste deres Arbeider undtagen Gjæsterne; de talte kun lidet om dem, ikke engang om en med særdeles Kunst forfærdiget Kniv, som var deriblandt. Dette fortalte man Kongen, og han sagde at han ikke troede, at de kunde smede noget bedre Stykke. Han kaldte dem da til sig, og sagde: „Hvi ere I saa træge til at rose det Smedearbeide, som fremvises her; kunne I maaskee gjøre noget bedre?" De sagde, at

Kongen kunde prøve, om han vilde, at dette Arbeide ikke var af nogen Betydenhed ved Siden af deres. Kongen bød dem da forfærdige nogle fortrinlige Sager, om de ikke vilde ansees for Bedragere; de sagde, at de snart skulde vise, at dette Arbeide var af liden Værd og ikke godt; de satte Kniven i Randen paa Bordet, som stod foran Kongen, og Eggen gav sig strax; de bade da Kongen tage sit kostbare Stykke, men sagde, at de vilde forsøge at gjøre en anden Kniv. Kongen bad dem gjøre een, og de smedede nu en Kniv, og bragte den til Kongen; han satte den paa sit Skæg, og den aftog Skæget og Huden, saa at den gik ind i Kjødet. „Det maa være sandt, at I maae være kunstfærdige," sagde da Kongen, „og nu skulle I gjøre mig en Guldring." De gjorde een, og bragte den til Kongen; han saae paa den, og sagde: „Det er et sandt Ord, at jeg har aldrig seet kosteligere Guldring," og det samme sagde alle, som saae den. Kongen sagde, at saadanne kunde man kalde anseelige Tjenere, og sagde derpaa: „Nu skulle I gjøre mig to Sværde, som ikke mindre give andre Sværde noget efter, end dette eders Arbeide, og som kunne bide alt, hvad der hugges til med dem. Olius sagde, at han ikke vilde det, og udlod sig med, at han ikke troede, at der vilde komme noget Stort derudaf, om de gjorde det tvungne, og at det var bedst at holde Maade i alt. Kongen sagde da, at de skulde gjøre det, hvad enten de saa gjorde det tvungne eller ikke. De satte sig derpaa til at smede, og gjorde to Sværde, hver sit, og de gik siden for Kongen, og viste ham Sværdene. Kongen saae paa dem, og fandt dem smukke, og spurgte hvad Egenskaber de besade. Olius sagde om sit, at det vilde bide alt, hvad der blev

hugget til med det, og at han ikke troede der vilde findes nogen Feil ved det. „Det er godt," sagde Kongen, „vi ville nu prøve, hvor stærkt det er," og han satte nu Odden i Høisædesspillen, og Sværdet gav sig lidt, og siden ristede han med det i et Vindue. Smeden sagde, at det var for stor en Prøve for Sværdet, og udlod sig med, at det var gjort til at hugge, men ikke til at riste med. Kongen sagde, at det ikke vilde holde til at hugge med, naar det brødes i saadan en Prøve. Og nu prøvede han det Sværd, som Alius havde gjort, og det løb tilbage som en Træsplint, og i alle Henseender var det smukkere end det andet, og holdt sig i begge Prøver, som Kongen satte paa det. „Skjønt begge Sværdene ere gode," sagde den paa Kongen, „saa er dog dette, som Alius har gjort, bedre, hvad Egenskab besidder det?" „Den, Herre!" svarede Alius, „at naar de mødes i Luften og træffe sammen paa hinanden, da vil mit Sværd holde sig, og det kan man dog kalde een god Egenskab." Siden tog Kongen det Sværd, som Olius havde gjort, og brød paa det, og da brast Sværdet ved Fæstet. Kongen bad ham da gjøre et bedre Sværd, hvorpaa han gik vred til Smedien, og gjorde et Sværd, og bragte det til Kongen, som satte de samme Prøver paa det, som paa det forrige, og det udholdt dem alle. „Nu har du gjort det godt," sagde Kongen, „men er der nu ikke nogen ond Egenskab forbunden med det?" „Jernet er godt," svarede hin, „men nu er der nogen Hindring ved det til Brist i Lykke, thi det vil blive de anseeligste Brødre, dine Dattersønner nemlig, til Bane." „Gid du faae en Ulykke for din Spaadom," sagde Kongen, „nu skal det blive Brødre til Bane, men dog uanseelige," og han hug da til ham, men de vare hurtig for-

svundne, og droge ad den nedre Vei. „Det var fare Djævle," sagde da Kongen, „men vi ville mage det saa, at Sværdet ikke skal gjøre noget Menneske Skade." Kongen lod da gjøre en huul Træbul eller Futteral til Sværdet med Bly, og lod det sænke ned i Løgen[1] ved Agnafit.

2. Der var en berømt Konge og stor Kriger, ved Navn Helge, en Søn af Hildebrand, som herskede over Huneland; han drog med en Flaade til Kong Budle, og sendte ham Bud, at han vilde komme der med Fred i Besøg hos ham, for at gjøre hans Bekjendtskab; dette optog Kongen vel. Kong Helge gik da op til Hallen, og blev vel imodtagen; han sagde da til Kongen: „Jeg vil nu underrette eder om mit Ærende hid, at *jeg vil* beile til eders Dotter, da jeg seer, at det vil være til Gavn og Hæder for os begge, at jeg kan værne om dit Rige og deeltage i dets Styrelse." Kong Budle sagde: „Jeg vil svare vel paa dit Ærende, om hun selv er enig med os;" og Sagen blev nu andraget for hende, og hun sagde, at hun vilde samtykke sin Faders Villie. Gildet blev da foranstaltet efter fornemme Mænds Skik, og Kong Helge ægtede Hilde, Kong Budles Datter. Svogrene vare fra den Tid meget enige, og Kong Helge var Kong Budle til stor Bestyrkelse. Han og Hilde havde en Søn, ved Navn Hildebrand, som var meget smuk; saasnart han voxte noget til, sagde hans Fader Kong Helge til ham: „Min Fader Hildebrand den Mægtige i Huneland skal være din Fosterfader, og da kan man vente, at du vil blive til noget i Verden." Kong Helge sendte nu Drengen did; Hildebrand tog hæderlig imod ham, og udlod sig med, at han troede i ham at opdrage en Kæmpe. Derefter drog

[1] d. e. den nu saa kaldte Mælaren.

Kong Helge ud paa Krigstoge, men Kong Budle blev nu gammel til at styre sine Lande.

3. Over Danmark herskede paa den Tid en Konge, ved Navn Alf; hans Datter hed Asa den Fagre; hun var bekjendt vide om Land af sin Skjønhed og Færdighed i kvindelige Sysler. Der var da en mægtig Kæmpe ved Navn Aage, som var meget afholdt af Kongen, og var ham til stor Bistand. Denne Aage kaldte Kongen engang til sig, og sagde til ham: „Vi ville i Sommer gjøre et Krigstog, og underlægge os et Rige, som nu er uden Forsvar, men som det dog kan ansees for en Forfremmelse at erholde". „Hvor veed I saadant Rige staae os aabent, Herre?" sagde Kæmpen. Kongen svarede: „Kong Budle er nu kraftløs af Alderdom, og hans Rige ville vi underlægge os." „Ei vil jeg afraade fra at udføre store Planer," sagde Aage, „og det vil jo gaae nu som før efter udført Stordaad, at I vil betænke eders Venner med Løn for deres Arbeide." Kong Alf og Aage udrustede nu deres Hær, og hærjede i Sverrig paa Kong Budles Rige, og anrettede der store Ødelæggelser ved Drab og Plyndringer. Da Kong Budle spurgte dette, stævnede han sin Hær sammen, men fik kun lidet Mandskab, da hans Svigersøn Helges Tropper vare fraværende; dog indlod han sig i et Slag, men blev overmandet og faldt i Striden. Kong Alf bemægtigede sig da hans Datter og meget Gods, hvorefter han med saa forrettet Sag drog hjem. Da sagde Alf: „Det er nu gaaet os saa, at vi have tilstrækkeligt Rige og Gods, men til Løn for din Bistand vil jeg give dig Hilde Budlesdotter tilægte, uagtet hun forud er gift." „Hvad

kjærere Løn skulde jeg vel kunne erholde end denne," sagde Aage, „og ei synes mig, at det gjør den ringere, at Helge forud har været gift med hende." Derefter ægtede Aage Hilde, og de havde en Søn sammen, som hed Asmund; han var tidlig stor og stærk, og drog ud paa Vikingetoge, saasnart hans Alder tillod det, og vandt sig en betydelig Krigsmagt.

4. Nu er dernæst at fortælle om Asmunds Broder Hildebrand, Kong Helges Søn. Kong Helge faldt paa et Krigstog. Hildebrand vandt sig en betydelig Magt, og drog vidt omkring med sin Hær. Han var besvogret med en Konge, ved Navn Lazinus, som var en meget mægtig Konge. Til denne sin Svigerfader drog han, og blev der venskabelig modtagen. Men efterhaanden som han voxte i Styrke, begyndte han ogsaa at faae større Lyst til Forfremmelse. Der vare da nogle anseete og ætstore Hertuger i Saxland; til dem drog han, og tilkjendegav dem, at de skulde tilstaae ham det Overherredømme, som han forlangte, eller i modsat Fald være udsatte for voldsom Medfart. Hertugerne havde en Søster, hvis Raad de mest fulgte, thi hun var den viseste af disse Sødskende; de talte nu alle sammen, og overlagde, hvad Raad de skulde fatte; hun sagde, at det var bedre at tilstaae ham Skat end holde Slag mod ham, og at det var raadeligst nu at give efter, men gjøre Modstand da, naar Magten tillod det, og hun tilføiede, at det vilde gaae her, som andensteds, at han vilde seire. Hertugerne sagde da, at de vilde tilstaae at betale ham Skat; han sagde, at det var klogt handlet af dem, og saaledes bleve de forligte. Hildebrand Hunekæmpe undertvang nu mange Folk; han spurgte da sin Morfaders

Kong Budles, Fald, og stævnede nu paa ny en Hær til sig, og holdt Thing; han sagde, at det var Folk bekjendt, hvor besværligt det var at drage paa Krigstoge, men at det dog ikke var passende, at han anfaldt Vikinger eller andre for liden eller aldeles ingen Sag, men hævnede ikke sin Morfader. Derefter førte han Hæren ind i Kong Alfs Rige, og sagde at de Danske havde lært dem at gjøre Anfald paa Boligerne, og han lod da tænde Ild og brænde vidt og bredt. Kong Alf drog nu imod ham med sin Hær, og saasnart de mødtes, kom det til Slag. Kong Hildebrand havde en Berserks Natur, og Berserkegangen kom nu over ham. Hertug Aage deeltog ikke i Slaget, da han var fraværende paa Krigstoge. Kong Hildebrand gik igjennem Kong Alfs Fylkinger, og det var ondt at komme imod ham; han nedhug for Fode til begge Sider, og trængte tudende lige ind paa Kongebanneret. I dette Slag faldt da Kong Alf og meget af hans Mandskab, hvorefter Hunerne droge tilbage, og Hildebrand blev nu en saare navnkundig Mand, og opholdt sig bestandig paa sine Gaarde om Vinteren, men hærjede om Sommeren.

5. Det er nu at fortælle om Asmund Aageson, at han var paa Krigstoge, og blev af Vikingerne anseet for haard og vanskelig at lægge imod. Da nu Aage og hans Søn Asmund kom fra Krigstoge, blev Kong Alfs Fald dem berettet. De sade nu i Rolighed; Asmund kjendte ikke noget til sit Slægtskab med Hildebrand, thi hans Moder underrettede ham ikke derom. Der var en Mand, ved Navn Eyvind Skinnholl, en Dansker af Æt, en smuk, mægtig og rig Mand og meget anseelig; han drog til Kongens Datter Asa den Fagre, og sagde at

han ønskede at beile til hende, og tilføiede at hun kjendte den Anseelse, han stod i, ligesom ogsaa hans Rigdom, Slægt og fortrinlige Egenskaber; hun sagde, at hun vilde spørge sine Venner til Raads desangaaende, og dernæst give ham Svar. Hun fremførte derefter Sagen for Aage og sin Fostbroder Asmund. Aage sagde, at han ikke raadede dertil, og Asmund sagde til hende: „Ei skal du have Eyvind, mig skal du have." Hun svarede: „Fostbroder! han har nu større Anseelse og Magt her i Landet, men det maa jeg antage, at du besidder mere Mandighed." „Foreen din Lykke med min!" sagde Asmund, „og denne Beslutning vil blive os begge til Hæder." „Den af eder vil jeg tage," sagde hun da, „*som fører mig de* smukkeste Hænder fra Krigsfærd i Høst." De talte nu ikke videre om den Sag, og droge begge paa Krigstoge, ligesom de pleiede; Asmund satte sig ofte i betydelig Fare, udførte store Bedrifter, og vandt Gods og Berømmelse, men Eyvind var som oftest hos Madsvendene, og lod ei Handsken komme af sin Haand. Om Høsten droge de nu begge til Kongedatteren, hver med sine Mænd. Eyvind gik først frem, og bad Kongedatteren skue hans Hænder. Asa hin Fagre sagde: „Vel have disse Hænder været forvarede, de ere hvide og fagre og ere kun lidet blevne farvede i Blod eller vanslrede af Hug; lad os nu see dine Hænder, Asmund!" sagde hun. Han rakte da sine Hænder frem, og de vare arrede og meget mørke af Blod og Vaabenhug, men da han afdrog Klæderne, vare Armene besatte med Guldringe lige op til Skuldrene. Da sagde Kongedatteren: „Det er dog min Kjendelse, at Asmunds Hænder med alt dette tilsammen ere smukkere, og du, Eyvind! er altsaa udelukket fra dette Giftermaal." „Saa

er jeg altsaa udkaaret, Frue!" sagde Asmund. „Du skal først hævne min Fader," svarede hun, „thi det anstaaer sig for mig, kun at eie saadan en Mand, som tilfulde kan udføre den Hævn, og vinde Berømmelse ved Kamp mod Hunekæmpen Hildebrand." „Hvorledes vil han kunne overvindes," sagde Asmund, „han, over hvem ingen tilforn har kunnet seire, og hvad Raad giver du dertil?" „Jeg har hørt," sagde hun, „at et Sværd er skjult i Søgen ved Agnafit, og i Nærheden af Søen boer en gammel Bonde, som er min Ven; han vil efter min Anviisning være dig behjælpelig." Asmund sagde, at det vilde kunne sees, at han gjerne ønskede hende tilægte, om han satte sig i denne Fare for hendes Skyld. Derefter drog Asmund ene til Bonden, og fortalte ham sit Ærende med Hilsen fra Kongedatteren. Bonden bød ham velkommen; han saae meget paa Asmund om Aftenen; „hvi seer du saa meget paa mig?" spurgte da Asmund; han sagde, at der var Grund dertil. „Hvor længe har du boet her?" spurgte Asmund videre; han svarede, at han havde boet der hele sin Levetid: „men nu tænker jeg paa," sagde han, „at Kong Budles Udsendinge gjæstede her for lang Tid siden, da de reiste med Hildebrand til den hunniske Konge Hildebrand, hos hvem han skulde opfostres, men dig undtagen har jeg aldrig seet nogen saa smuk som han, og i hele dit Udseende ligner du ham fuldkommen." „Ei veed jeg," sagde Asmund, „at der imellem os er noget Slægtskabs Forhold, men veed du noget om, hvor det Sværd, som berømmes saa meget, er skjult?" Bonden svarede: „Jeg var her, da det blev nedsænket, og jeg veed nøie Mærke paa, hvor det er skjult, saa at det ikke endnu skal være tabt, saa vidt jeg

skjønner." Da sagde Asmund: „Før mig da did for Kongedatterens Hilsens Skyld;" han sagde, at det skulde skee. Han havde med sig et stort Stykke Kjød og en Deel Træsplinter. „Hvad skal dette til, Bonde?" spurgte Asmund; han svarede: „Det vil blive dig koldt nok, naar du kommer op, om du end varmer dig ved dette." „Du er meget betænksom," sagde Asmund. De gik dernæst om Bord paa Skibet, og da Asmund mindst tænkte derpaa, sagde Bonden: „Her omtrent var det." Asmund sprang da over Bord, og dukkede under, og da han kom op, vilde han strax ned anden Gang, men Bonden sagde: „Det nytter dig ikke, varm dig nu og spiis!" Saa gjorde Asmund, og da han nu anden Gang dukkede under, følte han Træbullen, og løftede den lidt, og gik dernæst op og varmede sig; og nu dukkede han under tredie Gang, og naaede da at faae Bullen op, og de førte den dernæst i Land, og da hug Asmund Bullen op med en Øxe, men den ene Øxehage gik af, da den traf med Sværdets Eg. „Vel har du nu hjulpet mig, Gubbe!" sagde da Asmund, „tag her en Guldring for dit Arbeide, og kom kun til mig, om du behøver noget." Gubben takkede ham derfor, og de skiltes nu. Derefter drog Asmund hjem, og fortalte det til Kongedatteren. „Nu er meget udrettet," sagde hun, „og du vil blive en berømt Mand; nu er det mit Raad, at jeg vil sende dig til Hertugerne i Saxland, hvem Hildebrand har fratager deres Rige, og til deres Søster, thi hun er en forstandig Kvinde, og der, mener jeg, kan du begynde paa det, som da vil bæres dig til Hænde, og jeg venter, at det meste vil gaae af for dig efter din Mandighed og gode Vaabenrustning." Derpaa drog Asmund bort.

6. Nu er at fortælle, hvad der tilbrog sig i Saxland. En Dag tog Hertugernes Søster til Orde: „Mine Drømme hentyde paa," saa sagde hun, „at der vil besøge os en berømmelig Mand, som vil blive os og vort Rige til stor Lykke." Brødrene syntes godt derom; og samme Dags Aften saae de en stor Mand i ypperlige Vaaben komme ridende til Hallen. Hertugerne gik imod ham, og bøde ham ind til sig; han tog imod Indbydelsen; de satte ham imellem sig, men deres Søster skjenkede for dem, og satte sig siden hen at tale med ham og sine Brødre; hun sagde da: „Ei kjende vi meget til din Forfatning, men det kunne vi see, at du har et meget anseeligt Udseende, og vi vente os noget af dig og din Ankomst hid; du maa have hørt, hvad Nød vi udstaae af Hunekæmpen Hildebrands Voldsomhed; vi tilstode først at yde ham Skat, men nu maae vi hvert Halvaar møde hans Berserker i Holmgang, og bestandig skal en Gaard være i Vove ved hver Holmgang; vi have nu saaledes mistet baade vore Mænd og vore Gaarde, og der ere ikke flere end tolv Gaarde tilbage i vort Hertugdømme." Asmund svarede: „Frue!" sagde han, „megen Skade kærer du for mig, og nødvendigt er det at hemme denne Storm; og jeg er nu kommen her, for at forsvare eders Rige, om jeg mægter det." Hertugerne sagde, at det kun vilde vare kort Tid, inden de vilde blive udfordrede til Holmgang. „Da komme vi til at svare derpaa," sagde Asmund. Han var nu der, og nød god Behandling.

7. Nu er at fortælle om Kong Lazinus og hans Svoger Hunekæmpen Hildebrand. Hildebrand sagde: „Er det nu ikke den Tid, da man skal prøve Holmgang med Hertugerne og deres Mænd; nu vil det ikke være

vanskeligt at faae de Gaarde, som ere tilbage." „Lad os heller skikke en Mand til dem, og forsøge om de ikke vilde kunne faaes lettere." Der blev da sendt en Mand, ved Navn Vogger; om hans Reise fortælles intet, forend han kom til Hertugerne; han gik da ind i Hallen, og hen for Bordet, og sagde siden: „Kong Lazinus og den mægtige Hildebrand Hunekæmpe ønske at vide, om I ville komme til Holmgangen, eller uden at udsætte eder for Fare opgive det, som er tilbage." Hertil svarede Hertugerne: „Saa vidt er det nu kommet med vor Eiendom, at Tabet af samme er lidet imod Tabet af brave Helte." „Hvi tale I saa," sagde Asmund, „er det ikke saa meget nødvendigere at holde paa sin Eiendom, jo mindre der er tilbage." Vogger saae paa ham. „Hvi stirrer du saa uafladelig paa mig?" sagde da Asmund. Han svarede: „Dertil er Aarsagen, at jeg har ikke seet nogen tredie Mand saa anseelig som du og Hildebrand ere; han er lysere, men du er ikke mindre mandig, og Hildebrand har spurgt, at en ubekjendt Mand er kommen her med gode Vaaben, og han bød mig derfor, at jeg skulde see dit Sværd;" Asmund bad ham gjøre saa; han saae da paa Sværdet, og sagde: „Her gaaer det med Vaabnene ligesom med deres Udseende, der eie samme; Hildebrands Sværd er blankere og bedre gjort, men det er ikke skarpere." Asmund sagde, at han ikke vidste det; „men vide vil du vel Svaret paa dit Ærende hid," sagde han til; dette bejaede hin. „Siig saaledes til eders Høvdinger," sagde da Asmund, „at der vil komme en Mand paa Hertugernes Vegne til Holmgangen. Vogger red nu hjem, og hilste Kongen og Hildebrand. „Hvad Svar bringer du fra Hertugerne?" spurgte da Hildebrand. „Jeg har

Formodning om," svarede Vøgger, „at de ikke vilde und=slaae sig fra Holmgangsmødet." „Da ere de nu meget haardnakkede," sagde Hildebrand, „maaskee den ube=kjendte Mand volder det; hvorledes forekom han dig af Udseende; du har et godt Øie." „Hans Udseende er saaledes," svarede Vøgger, „at han er vel voxen, og ganske lig eder i Ansigtstrækkene, og det synes mig, at han saae ud til at være en meget drabelig Mand; og han har et Sværd, der er dit saa ligt, at jeg aldrig har seet to hinanden mere lige Vaaben, saa at jeg troer, at de maae være baarne udaf een Esse." „Meget synes du om denne Mand," sagde Hildebrand, „troer du at hans Sværd er ligesaa godt som mit, og at han er mig voxen." „Ei veed jeg," svarede Vøgger, „om han er dig voxen, men det veed jeg, at den, som slaaes med ham, kommer i saadan en Prøve, at han vil finde, at han er en dygtig Mand." Hildebrand sagde: „om ham tales med Berømmelse," og han lod nu een af sine Kæm=per ride til Holmgangen.

8. Det blev nu Asmund fortalt, og han bød sin Hest og sin Rustning fremtages. Hertugerne sagde: „Vi tilbyde dig vor Hjælp, men han svarede, at een skulde gaae imod een.' Han red nu derhen, hvor Holmgangen skulde holdes, og de rede nu mod hinanden med blottede Sværde, og Asmund hug ham i det første Hug sønder i Midten, og kastede siden Stykkerne ud paa Aaen, hvorpaa de drebe hen for Kongens Hovedborg. Hilde=brand sagde: „Seent bliver det for vor Stalbroder at faae Bugt med denne ubekjendte Mand." Siden sagde een af Mændene: „Herre! her kan man nu see ham, hvor han driver efter Aaen, og er nu i to Dele." „Han er

en dygtig Hugger," sagde Hildebrand, „og nu ville vi sætte to af vore Mænd imod ham, for desto hurtigere at slaae ham fra Haanden." De sagde, at det ikke var nogen vanskelig Sag. „Da er det os om at gjøre, at I snart seire over ham," sagde Hildebrand. Og Dagen efter rede de to til Kamppladsen imod Asmund. Han sagde: „Her have Berserker en sjelden Lov, at lade to Sværde komme imod eet, dog er jeg heel beredt til at udstaae denne Strid imod eder to." De fandt det uhæderligt at staae saaledes to for een, og for at gjøre en Ende paa denne ubehagelige Stilling, hug de begge til ham paa een Gang, men han holdt Skjoldet for sig, og hug hver af dem i sit Hug ihjel. Siden red han tilbage til Hertugerne, og de gik med Glæde imod ham. Han sagde, at han troede, at han paa denne sin Færd havde tilbagevundet dem tre Gaarde; da sagde Hertugernes Søster: „Ei ere vore Drømme om denne Mands Ankomst slagne feil." Han var nu der i megen Anseelse, og fik heraf stor Berømmelse. Det blev nu fortalt Hildebrand, og han sagde: „Ei tykkes det mig noget Under, at een Mand kan overvinde to Mænd; nu skal man sætte fire Mænd imod ham." Kæmperne sagde, at det var en afgjort Sag, at de kunde hugge ham sønder paa fire Steder, og de rede nu til Kamppladsen med gode Hjelme og hvide Brynier og skarpe Sværde. Dette blev nu Asmund og Hertugerne berettet, de bade ham da, at han skulde drage did med ligesaa mange Mænd; han sagde, at han ikke vilde det, og tilføiede at det var mest passende, at een gik imod een, men det var en herlig Sag, om fire Gaarde kunde faaes tilbage paa een Gang. Dernæst gik de imod hinanden. „Det er en klar Sag, at

I ansees for at være af ringe Betydenhed, da I sættes fire imod een, og ei kunne I kaldes Kæmper, men snarere sammenløbne Folk." De bleve meget vrede ved hans Ord, og angrebe ham strax, men det Sværd, som han bar, bed Brynier og Hjelme ligesaa let som Bark, og skaanede ikke Menneskers Been eller Kjød, og en Mand førte det, som havde stærke Arme og Mod i Brystet. De fik store Saar, og det varede ikke længe, inden han dræbte dem alle fire, og kastede dem ud paa Aaen tilligemed Hestene. Da Hildebrand spurgte dette, sagde han: „Nu er een af Delene Tilfældet, at enten ere vore Mænd mindre duelige til Kamp, eller denne er en overlegen Kæmpe." Han kaldte da til sig fem af sine grummeste Kæmper, og sagde at det dog vel ikke overgik deres Kræfter, at seire over een Mand. De sagde, at de agtede at sætte Grændser for hans Indbildskhed, og give hans døde Krop til Ulve; de gik derpaa ud. Og da Asmund spurgte dette, sagde han: „I-Dag agter jeg at vinde mig noget til Bordhold;" Hertugerne sagde, at de frygtede for at han tog sig for meget paa, men tilføiede, at de havde ham alt godt at lønne. De droge nu imod hinanden, og sloges strax, og Asmund hug haardt og tidt, og det endtes med, at han dræbte dem alle. Da Hildebrand spurgte dette, sagde han: „Seent udmattes hans Haand, og det skal ikke vare længe, inden han igjen skal komme til at slaaes." Der blev da i Salen en stærk Gny af Berserkernes Hylen over, at denne ene Mand skulde overgaae saa mange Mænd. Da sagde Hildebrand: „Nu skulle sex af vore Mænd ruste sig, og maae de da vel kunne vinde den Berømmelse, at hævne vore Mænd." De droge nu til Pladsen, og da Asmund

spurgte dette, beredte han sig hurtig, og sagde: „Jeg har et Sværd, med hvilket jeg ligesaa godt kan dræbe sex Mænd, som tre.” De kom nu imod hinanden; da sagde Kæmperne, at han skulde overgive sit Sværd og give sig. „Det skeer ikke, saalænge mit Skjold er heelt,” sagde han, „og det er eders Skyldighed, endogsaa uopfordrede at hævne eders Stalbrødre.” De sloges derpaa, og de angrebe ham heftig, men han kunde bruge Sværdet nu ligesaa godt som før, og om han end fik Saar, formindskede han derfor ikke Sværdshuggene, men hug nogle af dem sønder i Midten, og det endte med, at han dræbte dem alle, og drog tilbage til Hertugerne, som nu bleve rigere paa Folk, da Riget bestandig igjen vandtes tilbage under dem; og nu talte man i hvert Huus om denne Kæmpe. End kom Tidenden for Hildebrand, og han sagde: „Nu formindskes Tallet paa vore Mænd, hvor mange ere nu tilbage?” „Herre!” sagde de, „der ere syv og tyve tilbage.” „Herefter maa man nu holde for,” svarede Hildebrand, „at denne ubekjendte Mand maa regnes blandt store Kæmper, og saaledes stiller han sig an, som om vi komme til at mødes, dog vil jeg endnu sende syv Mænd, som længe have været i min Tjeneste;” disse beredte sig da. Det blev nu fortalt Asmund, at der nu igjen ikke forundtes ham længer Ro; „Det er da et Maaltids Hold,” sagde han, „om syv Gaarde kunne vindes.” Han drog derpaa bort, og syv Kæmper kom imod ham. Da sagde Asmund: „Hvorfor driver Hildebrand bestandig sine Mænd ud, sidder hjemme selv, men hidser Smaamænd paa mig?” De vrededes meget over hans Ord, og sagde at han ikke skulde komme i Fare for at slaaes mod Hildebrand. Den-

paa sloges de, og hvorledes det end gik, saa dræbte han dem alle, og kastede dem siden ud i Aaen. Men da Hildebrand spurgte det, sagde han: „Langt større Tildragelse er nu foregaaet, end at vi kunne lade den gaae uhævnet af; nu skulle otte Bersærker sættes imod ham, thi ingen af os kan lade det gaae over sig, at det ikke bliver hævnet." De tudede nu meget, og bede Stykker af deres Skjolde. Asmund var hos Hertugerne, da der bragtes ham det Budskab, at der end skulde afholdes en Kamp. Da sagde Hertugernes Søster: „Al den Magt og Anseelse, som vi havde mistet, er nu vunden tilbage, endogsaa paa en hæderfuldere Maade end vi nogensinde have hørt." Asmund sagde: „End skulle vi vove en Dyst, thi han vil hidse Bersærkerne paa mig, men de besidde ingen Kraft, og det er bedre, at deres Eiendom lægges til vor, thi I have lidt et ubilligt Tab." Han red derpaa imod dem, og, saasnart de mødtes, begyndte de strax at slaaes; og denne Træfning varede længst, men endte dog med, at han dræbte dem alle. Men da Hildebrand hørte dette, blev han meget oprørt i Sindet, og sagde: „Denne Mand har ret Lykken med sig, og imod ham forslaaer ikke Mængden; nu skulle dog de elleve, som ere tilbage, skikkes imod ham." Da Asmund spurgte dette, taug han. Hertugerne sagde: „Nu ville vi give dig Mandskab med, og du skal være Anfører, og du vil da kunne seire, men du vil vanskelig kunne staae dig ene mod saa mange barske Kæmper." Asmund svarede intet, men kom om Aftenen og spiste med de andre, og de lagde sig dernæst til Hvile. Asmund drømte, at nogle Kvinder, som vare iførte Vaaben, stode over ham, og sagde: „Hvad er det for en Frygt,

der betager dig; du er udseet til at være Anfører for andre, men du frygter for elleve Mænd; vi ere dine Skytsgudinder, og skulle beskytte dig imod de Mænd, som du skal forsøge dig med." Han sprang da op, og gjorde sig færdig, men, skjønt de fleste raadede ham derfra, red han dog ene imod Kæmperne. De troede at have hans Skjæbne i deres Hænder, og sagde at det var bedre for ham, at overgive sig til Hildebrand end miste Livet. Han sagde, at de ikke skulde være ham vanskeligere at fælde end dem, som han før dræbte, og føiede til, at det var øiensynligt at Forskjellen paa Berømmelsen, der var at vinde ved denne Kamp af een mod elleve, vilde være betydelig. De sloges derpaa, og de omringede ham, men han var dem vanskelig, thi deres Vaaben fæstede kun lidet paa ham, men hans Sværd bed alt det, som det traf paa, og det endte da med, at han dræbte dem alle. Hertugerne havde fulgt ham, og sagde at hans Heltedaad aldrig vilde glemmes, og nu talte Folk meget om, at han ikke vilde vige, om end selve Hunekæmpen Hildebrand, som var den navnkundigste paa den Tid, kom imod ham.

9. Da nu Hildebrand spurgte dette, at hans Kæmper vare dræbte, overfaldt Berserkegangen ham, og han begav sig strax paa Veien med de Ord: „Ei skal det siges, at jeg satte mine Mænd i Fare, men tør ikke selv slaaes;" men medens dette Raseri var kommen over ham, saae han paa Veien sin Søn, og dræbte ham strax. Siden drog han op med Rinstrømmen imod Asmund; han havde et Skjold, paa hvilket der vare mærkede saa mange Mænd, som han havde dræbt. Da Asmund spurgte dette, beredte han sig til at gaae imod ham; og saasnart

de mødtes, begyndte de at slaaes, og tildeelte hinanden store Hug. Og da de havde stredet længe med megen Hidsighed, benyttede Hildebrand sig af sin Styrke, og hug af alle Kræfter til Asmund med begge Hænder, men da Sværdet traf paa Hjelmen, gik det itu under Fæstet, og Klingen fløi med Gny ned i Floden, men han blev saaret med mange Saar. Derpaa kvad han disse Viser:

Svært det er at sige,
Hvo der vorde skal
Født til Bane
For den anden;
Thi dig fødte
Folk fra Danmark,
Men selv bares jeg
I Sverrige.

To vare der
Herlige Sværde,
Fordum Budles,
Brudt er nu det ene;
Saa havde døde[1]
Dværge dem smedet,
Som ingen kan
Før eller siden.

Brækket ved mit Hoved
Staaer nu Skjoldet,
Det viser Tallet
Ti Gange otte,
De Mænd hvilke
Jeg til Bane blev;

[1]) eller underjordiske.

Øverst den søde
Søn der ligger,
Arvingen, som jeg
Avlet havde,
Ham mod min Villie
Livet jeg røved.

Broder! jeg dig beder
Een Bøn allene,
Een Bøn ikke
Afslaae kan du,
Mig skal du svøbe
I dine Klæder,
Som faa ville
Ved sin Fjende gjøre.

Nu maa jeg ligge
Liv berøvet,
Mærket med svære
Saar, paa Pladsen.

10. Derefter døde Hildebrand Hunekæmpe, og Asmund gjorde ham en hæderlig Begravelse, og var da ilde tilfreds med sin Gjerning. Han kom nu ikke til Hertugerne, men drog til den Gaard, hvor hans Moder og Kongens Datter Asa den Fagre boede. Der var da en Mand, som agtede at beile til hende. Asmund kvad, da han kom i Hallens Dør:

Ikke den Lykke
Ventede jeg mig,
Høiest blandt Helte
Hædret at vorde,
Da mig til Kæmpe

Kaarede Hunerne
Otte Gange
For Kongens Rige.

Een mod een vi sloges,
Jeg atter mod to,
Fem og fire
Dorske Kæmper,
Mod sex og mod syv
Sammen paa Valen,
Ene jeg mod otte,
End dog jeg lever.

Den Gang vaklede
Modet i Brystet,
Da elleve Mænd
Mig udæsked,
Forend mig sagde
I Søvne Diserne[1],
At jeg denne Kamp
Holde skulde.

Da kom den høie
Hildebrand,
Hunekæmpen,
Haard han var mig;
Og jeg mærkede
Imedens paa ham
Et haardt Krigstegn[2]
Nedenfor Hjelmen.

---

[1]) d. e. Skytsgudinderne. [2]) Saar.

Derefter toge de med Glæde imod ham, og han blev kaldt Åsmund Kæmpebane. Kongedatteren afbad sig hans Vrede, skjønt hun havde raadet til dette, og bad ham bære over med hende, og sagde, at stor Berømmelse havde fulgt hans Vaaben. Og skjønt han var bleven vred paa hende, mindedes han dog hendes Kjærlighed til ham, og holdt Bryllup, og ægtede Åsa den Fagre, men dræbte den, som havde beilet til hende, hvis Navn ei findes optegnet. Siden blev Åsmund Kæmpebane meget berømt og en navnkundig Mand, og her endes nu denne Saga.

Rettelser. Side 6, Lin. 14: Benern, l. Bænern. 245, 8: andre andre, l. andre. 335, 12: troe, l. ikke troe.